

Wucbnice a pširucki

Žěłowe zešywki

Žěłańnicki

Ceptańske pórucenja

**Pórucenja wuceńskich materialijow
Lehrmittelanangebot**

2026 2027

PÓRUCENJE ZA WUKNJECYCH A WUWUCUJUCYCH

Rěčny centrum WITAJ jo zestajał pšeglěd aktualneje a južo dlej k dispoziciji stejaceje pedagogiskeje literatury a wucbných srědkow a pšedpołożujo z tym wšyknyh zajmcam orientacisku pširucku, kótaraž se kužde lěto aktualizěrujo. Na zwucony part pšedstajaju se wucbnice, žělowe zešywiki a pširucki. Krotke pokazki na wósebności jadnotliwych titlow abo wucbnicowych řědow pomagaju zajmcoju se orientěrowaš. Zapšěgnuł jo se teke dodatny a wucbu wudopołnjujucy material, kótaryž gózi se na wšakoraki part za pšiswójenje serbskeje rěcy wužywaš a kótaryž pšěrdnja na zajmny part wědu wó Serbach, jich stawiznach a kulturje. To su na pšikład zukowe nosarje, wideo, mašiznowe zběrki a mapy, žělowe a kopěrowańske łopjena abo graša nejwšakorakšego raza, teke moderne computerowe. Pšedstajany a dopórucony material móžošo z pomocu pódanych adresow skazaš a kupiš.

EIN ANGEBOT FÜR LERNENDE UND LEHRENDE

Das WITAJ-Sprachzentrum hat eine Übersicht der aktuellen und empfehlenswerten pädagogischen Literatur sowie verschiedener Unterrichtsmaterialien zusammengestellt, die alljährlich aktualisiert wird. Neuerscheinungen der vorgestellten Lehrbücher, Arbeitshefte und Nachschlagewerke sind besonders hervorgehoben. Kurze Hinweise auf Besonderheiten einzelner Titel oder Unterrichtsreihen helfen den Interessenten sich zu orientieren. Erfasst ist auch das Zusatz- und Ergänzungsmaterial für den Unterricht. Dieses kann verschiedenartig für die Aneignung der sorbischen Sprache eingesetzt werden und vermittelt auf interessante Weise Wissen über die Sorben, ihre Geschichte und Kultur. Das sind in erster Linie Tonträger, Videos, Materialsammlungen und Mappen, Arbeitsblätter, Kopiervorlagen und Lehrerhandreichungen oder verschiedene Spiele, auch moderne Computerspiele. Das vorgestellte und angebotene Material kann über die angegebenen Adressen bestellt und gekauft werden.

WÓTŽĚLENJE WUWIJANJE RĚCY/PEDAGOGIKA

Póražujomy a informěrujomy Was raži k pšašanjam wokoło wucbných materialijow a pšedstajamy Wam teke nowe šulske knigły. Pytamy stawnje awtorow za serbski wucbny material. Pši pšašanjach k šulskemu materialoju wobrošćo se na sobužěłašěrki a sobužěłašěrjow wótžělenja wuwijanje rěcy/pedagogika a Płomje.

Wir beraten und informieren Sie gerne zu Fragen um die Lehrmaterialien und stellen Ihnen die neuen Schulbücher vor. Stets sind wir auf der Suche nach neuen AutorInnen für sorbisches Lehrmaterial. Bei Fragen zum Schulmaterial wenden Sie sich an die MitarbeiterInnen der Abteilung Sprachentwicklung/Pädagogik und Płomje.

Franc Juro Deuse

telefon (03 55) 48 57 64 45
franc.deuse@witaj.domowina.de

dr. Jakub Sokół

telefon (03 55) 48 57 64 47
jakub.sokol@witaj.domowina.de

Katarzyna Fidekova

telefon (03 55) 48 57 64 49
plomje@witaj.domowina.de

Ludowe nakładnistwo Domowina Domowina-Verlag GmbH

Rozšyrjenje / Vertrieb
Sukelnska / Tuchmacherstr. 27
02625 Budyšin / Bautzen
telefon (03591) 57 72 62
faks (03591) 57 72 07
vertrieb@domowina-verlag.de
www.domowina-verlag.de

Domowina, Rěčny centrum WITAJ Domowina, WITAJ-Sprachzentrum

Žylojska droga / Sielower Str. 39
03044 Chóšebuz / Cottbus
telefon (0355) 48 57 64 40
faks (0355) 48 57 64 41
cottbus@witaj.domowina.de
www.witaj-sprachzentrum.de

Žěłanišćo za serbske kubłańske wuwijanje Chóšebuz

Arbeitsstelle für sorbische (wendische) Bildungsentwicklung Cottbus (ABC)

Žylojska droga (wila) / Sielower Str. (Villa) 37
03044 Chóšebuz / Cottbus
telefon (0355) 4 86 65 50
faks (0331) 2 75 48 37 91
emiliaanna.deutsch@libra.brandenburg.de
[https://bildungsserver.berlin-brandenburg.de/themen/
bildung-zur-akzeptanz-von-vielfalt-diversitv/ethnische-vielfalt/
arbeitsstelle-fuer-sorbische/wendische-bildungsentwicklung](https://bildungsserver.berlin-brandenburg.de/themen/bildung-zur-akzeptanz-von-vielfalt-diversitv/ethnische-vielfalt/arbeitsstelle-fuer-sorbische/wendische-bildungsentwicklung)

10 ZAKŁADNA ŠULA

- 11 Serbščina ako cuza rěc
- 24 Serbščina bilingualna wucba
- 48 Wěčna wěda
- 57 Matematika
- 61 Sport

62 GYMNAZIUM A WUŠE ŠULE

- 63 Serbščina ako cuza rěc
- 68 Serbščina bilingualna wucba
- 78 Muzika
- 80 Wuměłstwo
- 81 Stawizny
- 86 Informatika
- 86 Sport
- 87 Wžen

90 PŠIRUCNICE

96 WUDOPOŁNJUJUCY MATERIAL

138 WĚDOMNOSTNE PUBLIKACIJE

146 ZAPIS TITLOW

152 SKAZAŃSKE FORMULARY

DOLNOSERBSKI.DE

Chóšebuska wótnožka Serbskego instituta staja na toś tom městnje wót lěta 2003 nazělane dolnoserbiske rěčne resurse k dispoziciji. Bok póbituju stakim wobšyrne informacije wó dolnoserbšćinje.

Z pomocu toś togo centralnego pytańiskogo póla móžoće pó jadnorej waŕni pytaś serbske słowa, a to rownocasnje w Dolnoserbisko-nimskem słowniku M. Starosty (1999) a w Nimsko-dolnoserbiskem słowniku. Wuslěditi naplađowanja pokazuju se na bocu Dolnoserbiski pšawopis, tam teke daju wěcej pytańiskich opcijow. Za nimskimi słowami pytajsa direktnje w Nimsko-dolnoserbiskem słowniku.

 serbske słowo

NIMSKO-DOLNOSERBSKI SŁOWNIK

Stawje rěczytany aŭdiwne słownik z wušej 80 tys. artikulow

DOLNOSERBSKO-NIMSKJE SŁOWNIKI

Styri retrodigitalizěrowane słowniki ze zjednoženym pšawopisom

NOWA LEKSIKA

Ogropnje wrotěłane nowe słowa, ako dotychměst w leksikałskej datowej bance njepis zapisane

Nowe!

MAMINORĚČNA DOLNOSERBSČINA

Wušej 100 gózninow nagraŕnjow a transkripcijow dialektal- naje rěcy

DOLNOSERBSKI TEKSTOWY KORPUS

Pytanje w dolnoserbiskich tekstach

DOLNOSERBSKA DIGITALNA BIBLIOTEKA

Digitalne wersije historiskich dolnoserbiskich šilčow

DOLNOSERBSKA BIBLIJA 1868

Digitalne wudaje w originalnem a modernizěrowanem pšawopis z funkcijami za pytanje

DOLNOSERBSKE RĚČNE WOBROTY A PŠISŁOWA

Zestajone na zaklaźe słownikow, woběłane a bogale rodušane dolnoserbiske idiomy

KŠAC PÓ KŠACU

Pód adresu kšacpókšacu.sorbischlernen.de stoj digitalny wučbny srědk z mjenim **»Serbski kšac pó kšacu dolnoserbski wuknuš – pšawopis a gramatika«** k dispoziciji. Předna dolnoserbska digitalna wučbnica jo se wuwila pó wopšimješu pšidatnje k eksisterujucym wučbnym srědkam (»Wuknjom serbski«, »Dolnoserbski« a »Pó droze«) k zwucowanju a skšusěnju gramatiskich a pšawopisnych zamóžnosćow wuknjecych, kenž wuknu dolnoserbski pó Witaj-koncepse w zakładnych šulach, na gymnaziumje a wušych šulach. Wučbny srědk ma individualnemu spěchowanj wuknjecych słužys a diferencěrowane wuwucowanje pódpěraš. Dwójorěcny produkt jo za PC, tablet a smartphone ze zwiskom do interneta. W 10 lekcijach namakaju wužywarje 130 zwucowanjow, žělowe łopjena a animaciske wideja. Temy su »Jadnore sady«, »Prepozicionalne wězby«, »Kwantifikatory«, »Pšawopis«, »Słowo a słowotwórba«, »Adjektiwy a jich

formotwórba«, »Rozšyrjanje sadowych clonkow«, »Zestajane sady«, »Wóspjetowanje« a »Rozšyrjenje«. Głowny awtor jo dr. Timo Meškank. Awtor lekciji 9 a 10 jo Aleksander Dragula. Agentura KIDS interactive jo za »Kšac pó kšacu« napórała nowe zwucowańske typy ako na pšikład »wužecy kral« a »plon«. Grajkajuce a wuběžowańske elementy, wuknjeńske wuspěchy kaž teke wuknjeńska statistika pšinosuju k zwušenju wuknjeńskeje motiwacije. Za pšawe wótegrona dostanjo wuknik dypki a za wopacne minusdypki. W ceptańskem wobłuku jo móžno, zwucowanja z jednotliwych lekcijow wuzwóliš a do individualnych wuknjeńskich pakšikow za wukniki zestajaš a z pomocu linka žěliš. Do toš tych paketow gózi se teke swójski digitalny material zatwariš. Tak wólažcyjo se individualne spěchowanje z pomocu nadawkow, kótarež su na aktualny wuknjeński niwow pšiměrjone.

zwucowanje 4: Markěruj subjekty a predikaty.

Markěruj wšykne subjekty (z jich atributami a konjunkcijami) módre a predikaty žolte.

2/2 →

predikaty

subjekty

Žinsa powědaju jano hyšći starše luže našu maminu rěc. Młodše luže cuju se weto ako Serby. Młodostne a dorosćone wobydlarje jsy woplěwaju stare serbske nałogi. Nejwažnejšej stej w zymje zapust a w lěšu łapanje kokota.
Něga jo že wětšyna wejsnych luži w rolnikarstwje žělała.

lekcija 1
4/12

↪ pšiduce zwucowanje

lekcije

slědne zwucowanje

wuknješke wuspěchy

wuknješka statistika

ceptaški wobuk

górnoserbski
wuknuš

Serbski kšac pó kšacu wujasnje

Zachop ze swójom přédnym zwucowaním.

DNW

nimsko-dolnoserbški słownik

Serbski profi ze Serbski kšac pó kšacu

Wuzwól se lekciju a zachop

Wuzwól se **lekciju** a zachop ze swójom přédnym zwucowaním.

Móžoš wjele rozdžělnych temow wobžehaš a **wuknješkich grašow** wugodaš.

wuknješke wuspěchy gromažiš

Nagromaž se **dypki** a **wuknješke wuspěchy**.

Dostanjoš za kužde pšawe wótegrono jaden dypk.

Za wósebnje wugbaša dostanjoš myto.

Statistika Lekcijen/Übungen

twój wuknješki póstup

Co sy žinsa južo wšykno wugbał/a?

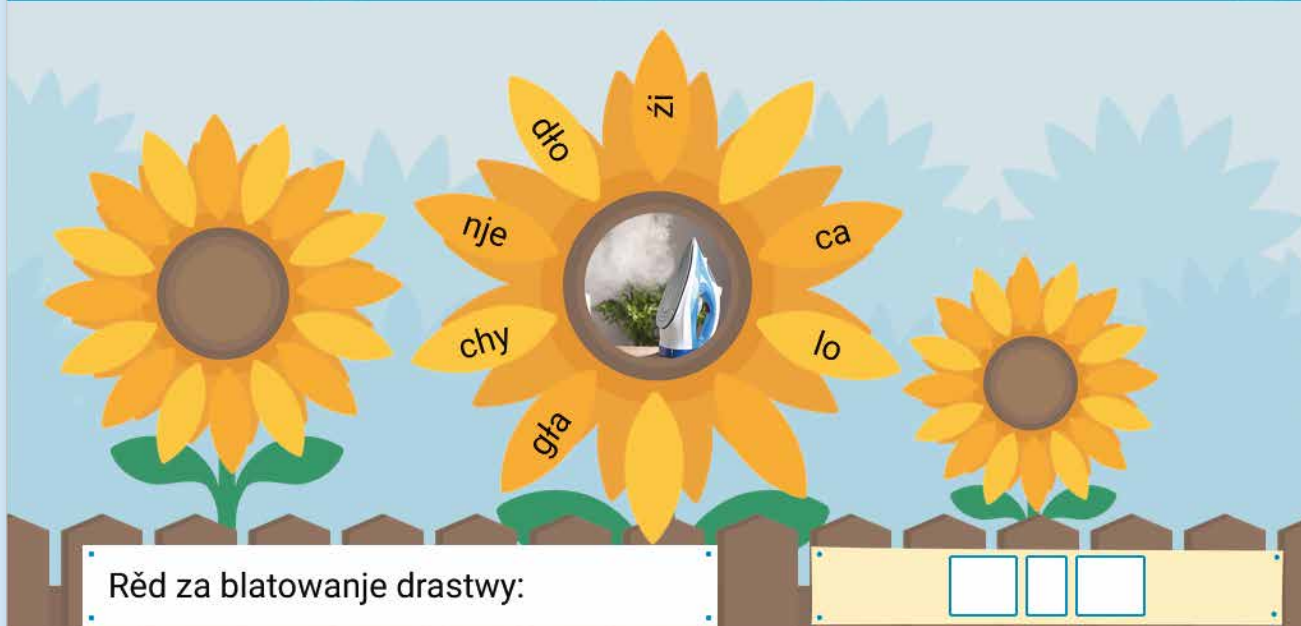
Póglědaš do swójeje **wuknješkeje statistiki**.

zwucowanie 1: Wótwóžuj nowe słowa.

Nowe substantiwy móžomy z pomocu sufiksow wótwóžowaš. Zestaj z pódanych zložkow take nowe słowa.

298

☆ 0

lekcija 5
1/13

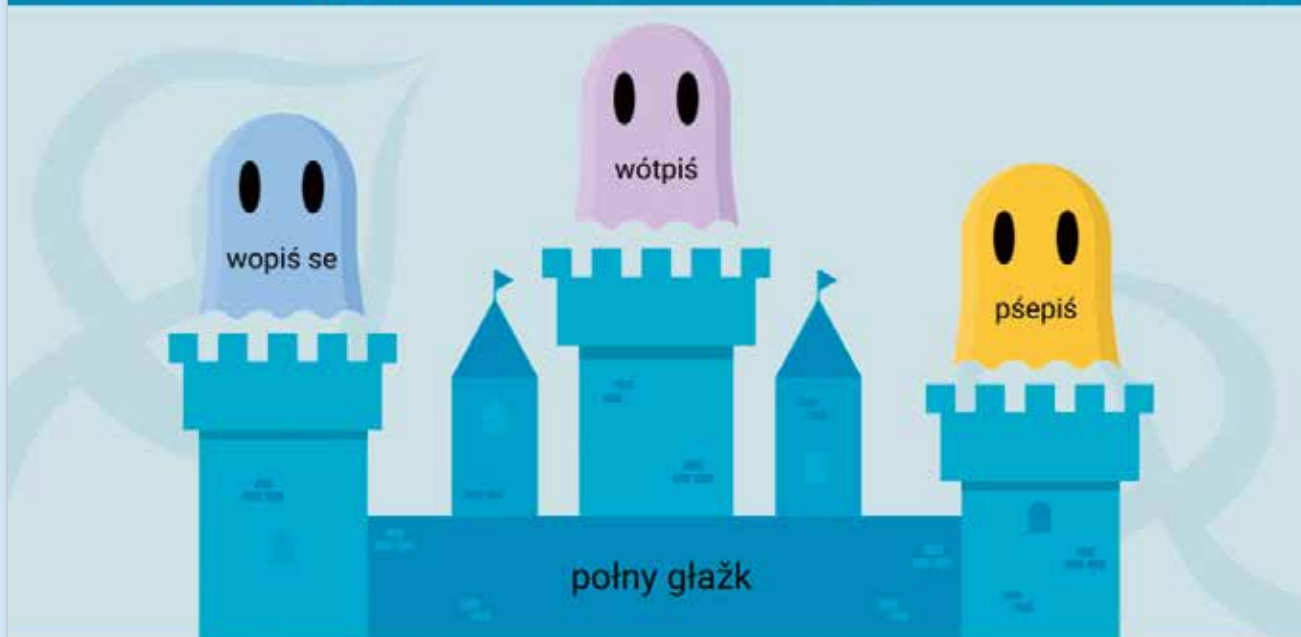
↪ pśiduće zwucowanje

zwucowanie 2: Namakaj se góžecy werb.

Wuběraj tšašydło z góžbnym prefigerowanym werbom.

86

☆ 0

lekcija 7
2/10

↪ pśiduće zwucowanje

zwucowanje 6: Twóř formy duala a plurala.
Zapiš subjekt a predikat do kašćikow.

☆ 0 ✕

1/6 ➔

singular: bur se rozgranja

dual: se

plural: se

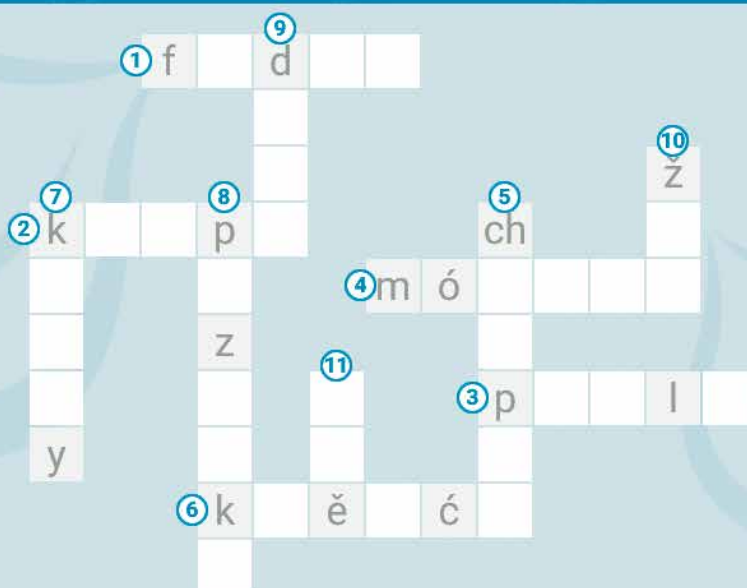
lekcija 1
6/12

➔ pšiduće zwucowanje

zwucowanje 7: Zapiš pluraletantumy.
Zapiš pytane pluraletantumy do kašćikow.

☆ 0 ✕

lekcija 9
7/19

➔ pšiduće zwucowanje

www.kšacpókšacu.sorbischlernen.de

RĚČNY CERTIFIKAT DOLNOSERBŠČINY

Sprachzertifikat Niedersorbisch

wudawař: Domowina – Rěčny centrum WITAJ, 2014 a 2016

awtorce: Madlena Norbergowa, Manuela Smolina

Rěčny certifikat dolnoserbšćiny Informationsbroschüre
skaz. c. P-0/233/14

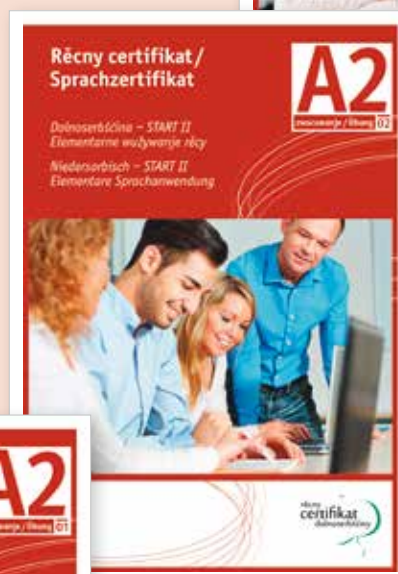
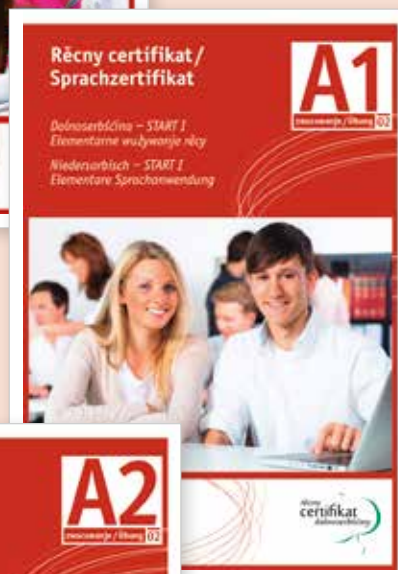
Rěčny certifikat dolnoserbšćiny Start I Übung A1/01
skaz. c. P-0/235/14

Rěčny certifikat dolnoserbšćiny Start I Übung A1/02
skaz. c. P-0/237/14

Rěčny certifikat dolnoserbšćiny Start II Übung A2/01
skaz. c. P-0/239/14

Rěčny certifikat dolnoserbšćiny Start II Übung A2/02
skaz. c. P-0/241/14

W zešywkach su mustrowe nadawki za certifikěrowanje rěčnych znajobnosćow dolnoserbšćiny. Wóni su zajmne za wucacych a wuknjecych. Mustrowe nadawki su se nažěłali pó zasadach Zgromadnego europskego referencowego ramika za rěcy, ako plaši za celu Europu. Rěčny certifikat dolnoserbšćiny dajo wuknjecym móžnosć, swóje serbskorěčne znajobnosći w pšpóznej formje dopokazaš. Ceptarje a ceptařki rěčnych kursow maju tejerownosći z certifikatom wažny instrument za zawěšćenje kwalite w ruce. Informaciska brošurka pšedstaja wopšimješe, natwař a gódnošenje certifikacije. Paralelnje k zwucowańskim brošurkam nastanjo internetowy bok za testowe pšespytowanja pód www.sprachzertifikat-sorbisch.de

rozmějuće cytanje

Řečny certifikat dolnoserbsčiny **A1**

žěl 3 / Teil 3

Lesen Sie die Kurzinformationen! Kreuzen Sie an: richtig (pšawje) oder falsch (wopak)!

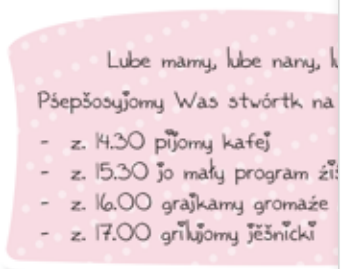
pšiklad / Beispiel:

0 Adresa Řečnego centruma WITAJ:

Rěčny centrum WITAJ jo na Žylojskej droz

11 Hort informěrujo:

Starjeje pšigótuju mały program.

20

rozmějuće cytanje

Řečny certifikat dolnoserbsčiny **A2**

žěl 1 / Teil 1

Lesen Sie die beiden Texte und die Aufgaben 1 bis 5. Kreuzen Sie an: richtig (pšawje) oder falsch (wopak).

tekst 1 / Text 1:

- Luba starka!
- Wutšobny póstrow z Bad Sulza! Kura se mě wjelgin spódoba. Smy how wjele žiži. Kuždy žeń mamy terapiju a šulu. Našej wucabnicy se groni kněni Mayerowa a wóna jo wjelgin pšijašelna. Wóna powěda nimski, ruski a pólski. Ale serbski bóžko njamóžo. Wóna pitšku rozmějo, gaž něco serbski gronim.
- How njejsu žedne druge žiži z Łužyce, jano ja sama. Ale mam južo pšijašelku, jej se groni Isabell a wóna bydlu w Drježdžanach. Isabell njepijo žedno mloko. Ale mězgu a tej ma wóna rad. Wóna teke njejě žednu fryšnu zeleninu. Jano tomaty jej stože. Sad pak wjelgin lubujo. Wósebnje rada jě jabtuka, banany, kšuški a slěwki. Mej kuždy žeń gromaže grajkamej, knigty cytamej abo cejdeyki sluchamej. Wótpołdnja smějomy teke telewiziju glědaš. How jo rědnje!
- Co gótujo starki? Mašo južo mate karnikle?
- Na zasejwiženje, luba starka!

Twója Katarina

pšiklad / Beispiel:

0 Katarina jo na kurje w Bad Sulza.	☐ pšawje	☐ wopak
1 Katarina powěda serbski.	☐ pšawje	☐ wopak
2 Katarina powěda teke ruski a pólski.	☐ pšawje	☐ wopak
3 Isabell jě rada tomaty.	☐ pšawje	☐ wopak

16

zwucowanje 02

RĚČNY CERTIFIKAT DOLNOSERBŠČINY

Sprachzertifikat Niedersorbisch

wudawař: Domowina – Rěčny centrum WITAJ, 2018

awtorce: Madlena Norbergowa, Manuela Smolina

Rěčny certifikat dolnoserbšćiny Póstup I Übung B1/01
skaz. c. P-0/243/18

Rěčny certifikat dolnoserbšćiny Póstup I Übung B2/02
skaz. c. P-0/245/18

Rěčny certifikat dolnoserbšćiny Póstup II Übung B2/01
skaz. c. P-0/305/20

Rěčny certifikat dolnoserbšćiny Póstup II Übung B2/02
skaz. c. P-0/307/20

rěčne elementy

Rěčny certifikat dolnoserbšćiny

ŽĚL 1

Cytajšo slědujucy tekst. Nakšickujšo za kužde prozne městno pšawe słowo. (für die Lücken im Text das richtige Wort ankreuzen)

Luba mama,
něnto som južo (1) tyženje ducy. To sportowe kólaso se napšawdu (2)
góži za tu turu. Ale ty sy zawěšće (3), co som dožywił? (4) Stockholmje som
wostał dwa dnja. Město jo kšasne a wjedro jo było teke słynčne a šopće. Pótom
som jěł ze (5) do Uppsala a se znatu katedralu a uniwersitu woglědał.
Pótom pak jo (6) cas, dalej drogowaš. Mam ga hyšći 1000 kilometrow pšed
(7). Som z kólasom jěł (8) regiona Dalarna, ako jo pšawa parla. Bomy su wjele-
ke a stare, jazory cyste a blyšćate a mój stan jo był wobdany wót carnych
(9) a wrjosa. Som dožywił taku šišynu, (10) som był celo wobguslowany.
Jo było šěžko, se zasej na civilizaciju zwucyš. Mójó žywnjenje jo momentanje
mimo chwatanja a glědanja na zeger.
Něnto (11) w šěgu do Trondheima, do Norwěškeje. To jo mójá pšiduca stacija.
Som strowy a (12) se žo derje, njegótujšo se žedne starosći.

Z pódpołnocy strowi
Twój Mato

(lichu pó Nowem Casniku)

Nakšickujšo słowo, kótarež góži se do prozneho městna.

1. ☐ a	pěš	☐ b	tši	☐ c	jaden
2. ☐ a	dobra	☐ b	dobry	☐ c	derje
3. ☐ a	narska	☐ b	narsko	☐ c	narski
4. ☐ a	z	☐ b	do	☐ c	w
5. ☐ a	šěgom	☐ b	šěgu	☐ c	šěga
6. ☐ a	było	☐ b	byli	☐ c	był
7. ☐ a	sobu	☐ b	sebje	☐ c	swóju
8. ☐ a	pši	☐ b	nad	☐ c	do
9. ☐ a	jagodami	☐ b	jagodow	☐ c	jagodach
10. ☐ a	až	☐ b	dokulaž	☐ c	což
11. ☐ a	sejže	☐ b	sejži	☐ c	sejžim
12. ☐ a	mój	☐ b	mě	☐ c	ja

B1 Rěčny certifikat dolnosorbšćiny

rozmějuće sluchanje

ŽEL 3

Cytajšo nejprjewjej nadawki 16 do 20. Pótom słyšyšo pěš krotkich powěšćow. Słyšyšo kuždy powěšć **dwa raza**. Nakšćikujšo pšawe wótegrono! (zu fünf kurzen Texten entscheiden, welche der Antworten richtig ist)

nadawk 16

Ga jo zubnogójcojska praksa zacynjona?

- ☐ a) wałtoru
- ☐ b) srjodu
- ☐ c) stwórtk

nadawk 17

Co jo cil drogowanja?

- ☐ a) Zgórcelc
- ☐ b) Bolestawiec
- ☐ c) Warszawa

nadawk 18

Z kótareje rěcy jo Marina Tarantowa roman pšestajila?

- ☐ a) z engelšćiny
- ☐ b) z hebrejšćiny
- ☐ c) z rumunšćiny

zwucowanje 02

20

Rěčny certifikat dolnosorbšćiny

B1

Wki 6 do 10. Pótom cytajšo artikel. Nakšćikuj-
nadawkow njewótpowědujo stawnje rědoju
nf richtige Antworten ankreuzen; die Reihen-
richt nicht immer dem Aufbau des Textes)

Chóšebuzu

tu ma wót 2014 swoju synagogu wesrejež města w
wey cerkwi. Z pódpěru kraja Bramborska jo se cerk-
a. Synagoga jo wšykny m zajmcam wótwórjona a
chóšebuskeje žydojskeje wósady žěta pěš mužow.
y Simon Shkolnik, ceptař nimšćiny za wukrajnikow
ko ceptař se jomu wjelgin spódoaba, dokulaž pózna-

jo stawnje zasej nowychn tuzi a jich familijowe stawizny.
Tencasna chóšebuska žydojska wósada jo eksisterowała až do 1938. Tegdy jo
měta 397 čłonkow, mjazy nimi su byli gójce, pšawizniki, wědomnostniki abo pše-
kupce. W Kristalowej nocy, 9. nowembra 1938, jo se teke synagoga w Chóšebuzu
wót nacionalsocialistow wótpalila a z tym znicyla žydojska wósada. Pó zakóni-
cenju wojny 1945 jo było jano hyšći 12 čłonkow žydojskeje wósady žywych.
Žinsa ma žydojska wósada w Chóšebuzu wokoło 350 wěrcjych. Wšykne su se
pšesedlili do Nimskeje z něgajšneho Sowjetskego zwězka. Chóšebuska žydojska
wósada wiži se ako nabóžne zgromaženstwo, kótarež se w přédnem rěže stara
wó žydojske nabóžne žywjenje. K tomu słuša pósrědkowanje tradicijow a sta-
wiznow žydojstwa. „Mamy žywe wósadne žywjenje. Swěšimy w synagoze wósebn-
ne žydojske swěženje ako *sabat* (žěń wódychanja) kuždy pětka a sobotu. Nejwaž-
njejšy swěžen žydojskego lěta jo *jom kipur* (žěń wujadnanja). Z nim kónčy se
žasešdnjowny čas lutošći (pokuty), žož wujadnajomy se ze wšykny, kenž smy
w bėgu lěta zranili abo rozgniwali. Swěžen *rošhašana* (Nowe lěto) trajo dwa dnja

zwucowanje 02

ZAKŁADNA ŠULA

Das Lehrwerk »Wuknjom serbski/Zwucujom serbski« mit den farbigen, illustrierten Lehrbüchern sowie den einfarbigen, bebilderten Arbeitsheften vermittelt sorbische/wendische Sprachkenntnisse. Das Fach Sorbisch/Wendisch unterscheidet sich von anderem Sprachunterricht dadurch, dass es nicht die Sprache eines fremden Landes, sondern der unmittelbaren Umgebung bzw. der heimatlichen Region vermittelt. Schülerinnen und Schüler erlernen sie also als zweite Sprache ihrer engeren Heimat, der Niederlausitz, insofern sie nicht schon im Elternhaus bzw. im Kreise der Verwandtschaft oder im Kindergarten mit ihrem Klang vertraut wurden. Zum Lehrwerk gehört das Wörterverzeichnis »Słownick« (Seite 91), das in den Klassenstufen 1 bis 6 eingesetzt werden kann.

Wuknjom serbski 1

wučbnica za 1. lětnik
Lehrbuch für das 1. Schuljahr
wudawaŕ: Domowina, Rěcny centrum WITAJ
awtorki: Rosemarie Frankowa, Ute Kieperowa, Ellen Schmidowa
ilustratorka: Daša Dicová-Bacmaňáková
3. nakład 2025, Ludowe nakładnistwo Domowina
28 bokow, wěcejbarwne
pśidank: wobrazowe a słowne kórtki, € 8,90
ISBN 978-3-7420-1195-4
skaz. c. 1/92/25-3B, [skazaš pla LND](#)

Zwucujom serbski 1

žěłowy zešywk za 1. lětnik
Arbeitsheft für das 1. Schuljahr
wudawaŕ: Domowina, Rěcny centrum WITAJ
awtorki: Rosemarie Frankowa, Ute Kieperowa, Ellen Schmidowa
ilustratorka: Daša Dicová-Bacmaňáková
6. nakład 2024, Ludowe nakładnistwo Domowina
36 bokow, jadnobarwne, € 5,90
ISBN 978-3-7420-1194-7
skaz. c. 1/91/24-6B, [skazaš pla LND](#)

Wuknjom serbski 1

wokablowy zešywk za 1. lětnik
wudawaŕ: Domowina, Rěcny centrum WITAJ
ilustratorka: Daša Dicová-Bacmaňáková
2. nakład 2020, Ludowe nakładnistwo Domowina
12 bokow, wěcejbarwne, € 4,90
ISBN 978-3-7420-1493-1
skaz. c. 1/142/20-2B, [skazaš pla LND](#)

Wokablowy zešywk jo za samokontrolu rěcneho stawa wuknikow myslony. Na wósebnych łopjenach su wšykne słowa jadnotliwych lekcijow zwobraznjone. Tak jo za wuknikow pšecej widobne, kótare słowa deje hyšći zwucowaš.

Wuknjom serbski 2

wučbnica za 2. lětnik
Lehrbuch für das 2. Schuljahr
wudawaŕ: Domowina, Rěcny centrum WITAJ
awtorki: Rosemarie Frankowa, Ute Kieperowa, Ellen Schmidowa
ilustratorka: Daša Dicová-Bacmaňáková
2. nakład 2008, Ludowe nakładnistwo Domowina
68 bokow, wěcejbarwne, € 12,90
ISBN 978-3-7420-1243-2
skaz. c. 2/71/08-2B, [skazaš pla LND](#)

Zwucujom serbski 2

žělowy zešywk za 2. lětnik
Arbeitsheft für das 2. Schuljahr
wudawař: Domowina, Rěcny centrum WITAJ
awtorki: Rosemarie Frankowa, Ute Kieperowa,
Ellen Schmidowa
ilustratorka: Daša Dicořá-Bacmaňáková
7. nakład 2026 Ludowe nakładnistwo Domowina
44 bokow, jadnobarwne
€ 7,20
ISBN 978-3-7420-1244-9
skaz. c. 2/72/26-7B, [skazaš pla LND](#)

Wuknjom serbski 3

wucbnica za 3. lětnik
Lehrbuch für das 3. Schuljahr
wudawař: Domowina, Rěcny centrum WITAJ
awtorki: Rosemarie Frankowa, Ute Kieperowa,
Ellen Schmidowa
ilustratorka: Gabriele Bäuml
2. nakład 2007, Ludowe nakładnistwo Domowina
72 bokow, wěcejbarwne
€ 13,90
ISBN 978-3-7420-1308-8
skaz. c. 3/96/07-2B, [skazaš pla LND](#)

Zwucujom serbski 3

žělowy zešywk za 3. lětnik
Arbeitsheft für das 3. Schuljahr
wudawař: Domowina, Rěcny centrum WITAJ
awtorki: Rosemarie Frankowa, Ute Kieperowa,
Ellen Schmidowa
ilustratorka: Gabriele Bäuml
4. nakład 2018, Ludowe nakładnistwo Domowina
56 bokow, jadnobarwne
€ 7,90
ISBN 978-3-7420-1309-5
skaz. c. 3/97/18-4B, [skazaš pla LND](#)

Wuknjom serbski 4

wucbnica za 4. do 6. lětnika
Lehrbuch für das 4. bis 6. Schuljahr
wudawař: Domowina, Rěcny centrum WITAJ
awtorki: Rosemarie Frankowa, Ute Kieperowa, Ellen Schmidowa
ilustrator: Konrad Golz
2. nakład 2017, Ludowe nakładnistwo Domowina
112 bokow, wěcejbarwne
€ 14,90
ISBN 978-3-7420-1456-6
skaz. c. 4/79/17-2B, [skazaš pla LND](#)

Zwucujom serbski 4

žělowy zešywk za 4. do 6. lětnika
Arbeitsheft für das 4. bis 6. Schuljahr
wudawař: Domowina, Rěcny centrum WITAJ
awtorki: Rosemarie Frankowa, Ute Kieperowa, Ellen Schmidowa
ilustrator: Konrad Golz
3. nakład 2025, Ludowe nakładnistwo Domowina
116 bokow, jadnobarwne, € 9,90
ISBN 978-3-7420-1459-7
skaz. c. 4/80/25-3B, [skazaš pla LND](#)

»Póručenja za serbščinu« wopśimuju naraženja za rozdźelenje mašizny do lekcijow a góžinow, mustery za zawježenje, skšusjenje, wóspjetowanje a naložowanje rěcnych jednotkow, pokazki za zarědowanje rymow, basnjow, spiwow, bajkow a powěšćow a kopěrowańske pśedłogi za wumólowanje, cytanje, pisanje a powědanie.

Die Lehrerhandreichungen »Póručenja za serbščinu« beinhalten Empfehlungen für die Aufteilung des Lehrstoffes in Lektionen bzw. Unterrichtsstunden, ferner Beispiele für Einführung, Festigung, Wiederholung und Anwendung der Spracheinheiten; Hinweise dazu, wie sich Reime, Gedichte, Lieder, Märchen und Sagen in die Unterrichtseinheiten einbauen lassen sowie Kopiervorlagen zum Ausmalen, Lesen, Schreiben und Sprechen.

Póručenja za serbščinu 1 (B)

póručenja do ruki ceptački/ceptarja k wuchnicy
 »Wuknjom serbski 1« a žěłowemu zešywkoju »Zwucujom serbski 1«
 awtorki: Rosemarie Frankowa, Ute Kieperowa, Ellen Schmidowa
 ilustracije: Daša Dicová-Bacmaňáková, E. Schmidowa
 wudawař: Domowina, Rěcny centrum WITAJ
 55 bokow, jadnobarwne, kopěrowańske pśedłogi
 skaz. c. WP/03/01-1B, [skazaš pla RCW](#)

Póručenja za serbščinu 2 (B)

póručenja do ruki ceptački/ceptarja k wuchnicy
 »Wuknjom serbski 2« a žěłowemu zešywkoju »Zwucujom serbski 2«
 awtorki: Rosemarie Frankowa, Ute Kieperowa, Ellen Schmidowa
 ilustracije: Daša Dicová-Bacmaňáková, E. Schmidowa
 wudawař: Domowina, Rěcny centrum WITAJ
 50 bokow, jadnobarwne, kopěrowańske pśedłogi
 skaz. c. WP2/09/02-1B, [skazaš pla RCW](#)

Póručenja za serbščinu 3 (B)

póručenja do ruki ceptački/ceptarja k wuchnicy
 »Wuknjom serbski 3« a žěłowemu zešywkoju »Zwucujom serbski 3«
 awtorki: Rosemarie Frankowa, Ute Kieperowa, Ellen Schmidowa
 ilustracije: Gabriele Bäumlér
 wudawař: Domowina, Rěcny centrum WITAJ
 71 bokow, jadnobarwne, kopěrowańske pśedłogi
 skaz. c. L-3/70/05-1B, [skazaš pla RCW](#)

Póručenja za serbščinu 4 (B)

póručenja do ruki ceptački/ceptarja k wuchnicy
 »Wuknjom serbski 4«, žěłowemu zešywkoju »Zwucujom serbski 4«
 a wuchnicy »Wu nas a hynži«
 awtorki: Rosemarie Frankowa, Ute Kieperowa, Ellen Schmidowa
 ilustracije: Erika Baermann
 wudawař: Domowina, Rěcny centrum WITAJ
 110 bokow, wěcejbarwne, kopěrowańske pśedłogi
 skaz. c. L-4/217/15-1B, [skazaš pla RCW](#)

Wuknjom serbski 1-4

Sluchanske teksty + nadawki z rozwěžanjami /
 Hörtexte + Aufgaben mit Lösungen
 Póručenja za serbščinu w zakładnej šuli /
 Handreichung Sorbisch/Wendisch in der Grundschule
 wudawař: Žěłanišćo za serbske kublańske wuwijanje Chóšebuz (ABC)
 projektowe nawjedowanje: Christiana Piniekowa
 projektowe sobužěło: Margot Hašcyna, Tobias Geis
 Teksty k wobrazam WS 1 napisała: Christiana Piniekowa
 rěcne pśeglědanie: Margot Hašcyna, Christiana Piniekowa,
 Tobias Geis, Oleg Derepasko, Colett Šampatisowa
 techniske spšigótowanje, wugótowanje, zgótowanje:
 hyperworx - Medienproduktionen, Cottbus, Copytec, Cottbus
 2., pó pšawopisu pśeglědany nakład, ABC, Chóšebuz 2021,
[skazaš pla ABC](#)
 Material stoj ceptařkam a ceptarjam serbščiny elektroniski
 k dispoziciji na: DialogBB → ABC Sorbisch/Wendisch

Narska liška 1-3

zarědnik za ceptarja
didaktiski material k nałožowanju wobrazowych kórtkow,
za cuzorěcnu wucbu serbšćiny w lětnikach 1 do 3
Lehrmaterial mit didaktischen Empfehlungen
und Bildkarten, 1. bis 3. Schuljahr
wudawař: Domowina, Rěcny centrum WITAJ
awtorka: Simona Čěslina
ilustratorka: Gudrun Lenz
1. nakład 2015, Ludowe nakładnistwo Domowina
zarědnik, 147 kórtkow, słowne kórtki, brošura
wěcejbarwne, € 28,00
ISBN 978-3-7420-1504-4
skaz. c. 1/146/15-1B, [skazaš pla LND](#)

Narska liška 1-3

wobrazowe kórtki za wuknika 1.-3. lětnika
Bildkarten, Lernmaterial für Schüler im 1. bis 3. Schuljahr
wudawař: Domowina, Rěcny centrum WITAJ
ilustratorka: Gudrun Lenz
1. nakład 2015, Ludowe nakładnistwo Domowina
142 kórtkow, wěcejbarwne, € 18,00
ISBN 978-3-7420-2350-6
skaz. c. 1/147/15-1B, [skazaš pla LND](#)

Narska liška 1-3

žělowe łopjena za wuknika 1.-3. lětnika
Arbeitsblätter, Lernmaterial für Schüler
im 1. bis 3. Schuljahr
wudawař: Domowina, Rěcny centrum WITAJ
awtorka: Tatjana Kadotšnikowa
ilustratorka: Gudrun Lenz
3. nakład 2024, Ludowe nakładnistwo Domowina
wěcejbarwne, € 9,90
ISBN 978-3-7420-2387-2
skaz. c. 1/148/24-3B
[skazaš pla LND](#)

Narska liška 1-3

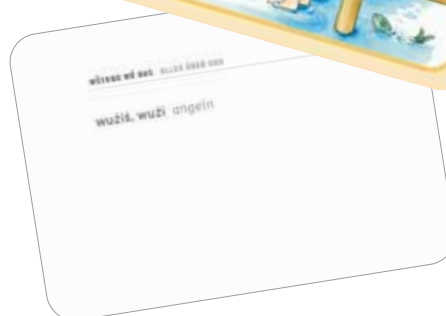
grajne plany
 graša za wuknikow 1. do 3. lětnika
 wudawař: Domowina, Rěcny centrum WITAJ
 awtor: Maks Bagańc
 ilustratorka: Gudrun Lenz
 1. nakład 2023, Ludowe nakładnistwo Domowina
 wěcejbarwne, format A3, € 14,90
 ISBN 978-3-7420-2782-5
 skaz. c. 1/172/23-1B
[skazaš pla LND](#)

Narska liška 4-6

zarědnik za ceptarja
 didaktiski material k nałožowanju wobrazowych kórtkow,
 za cuzorěcnu wučbu serbšćiny w lětnikach 4 do 6
 Lehrmaterial mit didaktischen Empfehlungen
 und Bildkarten, 4. bis 6. Schuljahr
 wudawař: Domowina, Rěcny centrum WITAJ
 ilustratorka: Gudrun Lenz
 1. nakład 2017, Ludowe nakładnistwo Domowina
 zarědnik, 168 kórtkow, słowne kórtki, brošura, wěcejbarwne
 € 28,00
 ISBN 978-3-7420-2449-7
 skaz. c. 4/95/17-1B, [skazaš pla LND](#)

Narska liška 4-6

wobrazowe kórtki za wuknika 4. do 6. lětnika
 Bildkarten, Lernmaterial für Schüler im 4. bis 6. Schuljahr
 wudawař: Domowina, Rěcny centrum WITAJ
 awtorka: Simona Čěslina
 ilustratorka: Gudrun Lenz
 1. nakład 2017, Ludowe nakładnistwo Domowina
 168 kórtkow, wěcejbarwne
 € 18,00
 ISBN 978-3-7420-2448-0
 skaz. c. 4/96/17-1B, [skazaš pla LND](#)

Narska liška 4-6

žělowe łopjena za wuknika 4.-6. lětnika

Arbeitsblätter, Lernmaterial für Schüler im 4. bis 6. Schuljahr

wudawař: Domowina, Rěcny centrum WITAJ

zestajał: Franc Juro Deuse

ilustratorka: Gudrun Lenz

1. nakład 2022, Ludowe nakładnistwo Domowina

wěcejbarwne, € 12,90

ISBN 978-3-7420-2711-5

skaz. c. 4/107/22-1B, skazaš pla LND

Narska liška 4-6

grajne plany

graša za wuknikow 4. do 6. lětnika

wudawař: Domowina, Rěcny centrum WITAJ

awtor: Maks Bagańc

ilustratorka: Gudrun Lenz

1. nakład 2023, Ludowe nakładnistwo Domowina

wěcejbarwne, format A3, € 14,90

ISBN 978-3-7420-2792-4

skaz. c. 4/108/23-1B

skazaš pla LND

Wu nas a hynži

Wulicowanja, wěčne teksty a basni

Zběrka za 4. do 6. lětnika

Textsammlung zu landeskundlichen und Alltagsthemen,
4. bis 6. Schuljahr

wudawař: Domowina, Rěcny centrum WITAJ

awtorki: Rosemarie Frankowa, Ute Kieperowa,
Ellen Schmidowa

ilustrator: Konrad Golz

74 fotografijow, reprodukcijow, kórtow

1. nakład 2014, Ludowe nakładnistwo Domowina

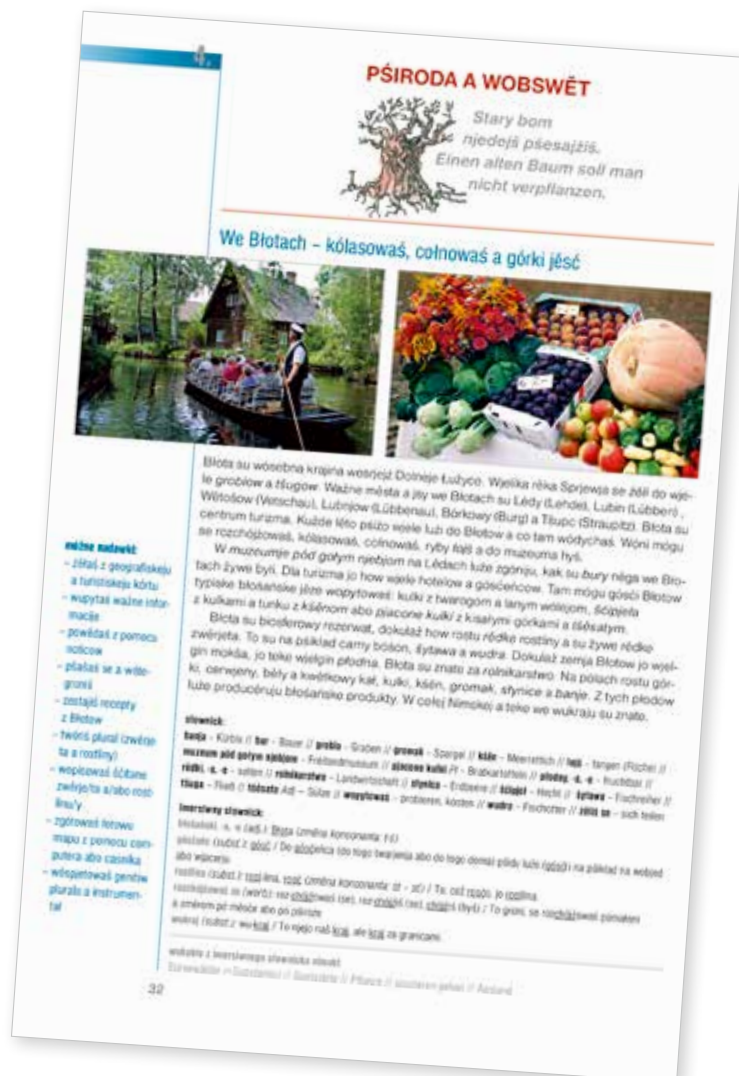
ca. 111 bokow, wěcejbarwne, € 15,90

ISBN 978-3-7420-1458-0

skaz. c. 4/82/14-1B, skazaš pla LND

Wucbnica sluša k 4. žěloju wuceńskeje a wuknjeńskeje serieje Wuknjom serbski, Zwucujom serbski a Pórucenja. Wóna jo za wětšy žěl z teju wucbnicu a tym žělowym zešywkom tematiske wótgosowana. Wóna wobstoj ze slědujucych tematiskich kapitlow: Serbska ludowa kultura (7 tekstow), Serbske nałogi w běgu lěta (11 tekstow), W kuchni a domacnosći (12 tekstow), Pširoda a wobswět (7 tekstow), Wšedne tšojeńka a dožywjenja (14 tekstow), Serbske powěsći (7 tekstow), Žywnjenje a žělo tencas a žinsa (19 tekstow), Z historije (8 tekstow), Serbske wósobiny (10 tekstow). Teksty teje zběrki su fakultatiwne póručenje za wšakoraku rěcnu pótrjebu; wóni maju rozdžělne rěcny niwow a wšaki stopjeń šěžkosći. Pšidane su serbsko-nimske słowne lisćiny a dalšne słowne rozkładowanja w serbskej rěcy (imersiwnje). Ku kuždemu tekstoju su pokazki k móžnym nadawkam za wuknjecych abo k metodiskemu póstupowanju pódate. Zběrka njejo dla swójeje wobšyrnosći za dopólne wótžělanje myslona.

Das Lehrbuch gehört zum 4. Teil der Lehr- und Lernserie Wuknjom serbski, Zwucujom serbski und Lehrerhandreichung. Es ist zum größten Teil mit dem Lehrbuch und dem Arbeitsheft thematisch abgestimmt. Es besteht aus folgenden thematischen Kapiteln: Sorbische/Wendische Volkskultur (7 Texte), Sorbische/Wendische Bräuche im Jahreslauf (11 Texte), In Küche und Haushalt (12 Texte), Natur und Umwelt (7 Texte), Alltägliche Ereignisse und Erlebnisse (14 Texte), Sorbische/Wendische Sagen (7 Texte), Leben und Arbeit früher und heute (19 Texte), Aus der Geschichte (8 Texte), Sorbische/Wendische Persönlichkeiten (10 Texte). Die Texte dieser Sammlung sind ein fakultatives Angebot für verschiedenen Sprachbedarf; sie haben ein unterschiedliches Sprachniveau und verschiedene Schwierigkeitsgrade. Beigefügt sind sorbisch-deutsche Wörterlisten und weitere Worterklärungen in sorbischer/wendischer Sprache (immersiv). Zu jedem Text gibt es Hinweise zu Aufgaben für die Schüler/innen oder zur didaktischen Herangehensweise. Die Sammlung ist auf Grund ihres Umfangs nicht zum vollständigen Abarbeiten gedacht.

Mój swět we wobrazach

wudawař: Domowina, Rěcny centrum WITAJ

awtorka: Daniela Heeleanowa

ilustratorka: Gudrun Lenz

redakcija: Madlena Norbergowa

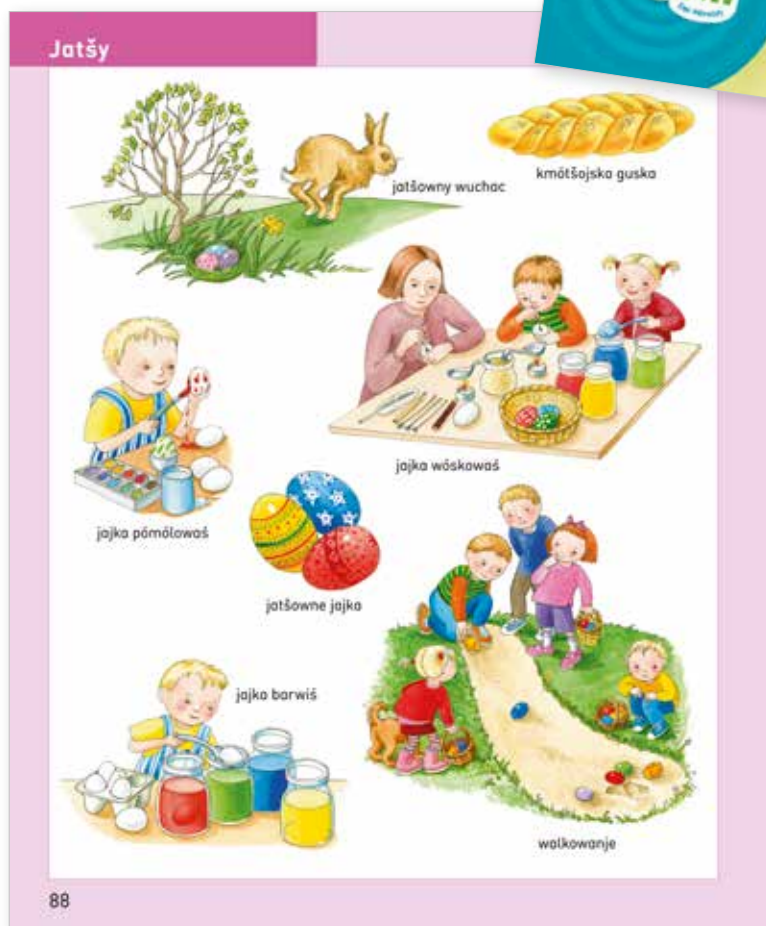
1. nakład 2020, Ludowe nakładnistwo Domowina

€ 24,90

ISBN 978-3-7420-2635-4

skaz. c. 0/154/20-1W, [skazaš pla LND](#)

»Mój swět we wobrazach« ist das Nachfolgebuch des sorbischen/wendischen Bildwörterbuchs, damit jedoch nicht mehr vergleichbar. Nach Maßgaben moderner Pädagogik und Technik liegt ein digitales und interaktives Lehr- und Lernmaterial vor. Es funktioniert mit einem BOOKii-Stift, den man auf Vignetten, Personen, Tiere oder Symbole hält und dann entsprechende Wörter, Sätze, kurze Dialoge, Töne, Sprüche oder Lieder hört. Durch die Kombination: Bild – Wort, Szene – Dialog gestaltet sich das Lernen leicht und spielerisch. Aufgeteilt ist das Buch in sechs Themenbereiche, die in weitere Unterthemen geglie-

dert sind. So ist der wichtigste Wortschatz für Vorschul- und Schulkinder sowie für Sorbisch/Wendisch Lernende zusammengestellt. Zu hören sind 37 Sprecher aller Generationen, sowohl Kinder als auch Muttersprachler, was das Buch sehr authentisch macht. So kann man also Anton, Frida und Timo und ihre Familie, ihre Freunde und Bekannten durch das Buch begleiten und mit ihnen den Alltag, Hobbys, die Arbeit im Haushalt und im Garten, die Jahreszeiten, Traditionen und Bräuche oder kleine Abenteuer in der Natur erleben. Von den Bildern und Wörtern lassen sich auch Übungen oder kleine Spiele ableiten. Kreativität ist gefragt! Ein Register aller Vokabeln sowie Hinweise für die richtige Aussprache sind im Buch integriert. Wer alle Wörter, ergänzt mit Sätzen sowie Dialogen, haben möchte, kann sich im WITAJ-Sprachzentrum Cottbus das gesamte Textmanuskript bestellen. Der digitale Hörstift BOOKii ist nicht automatisch Bestandteil des Buches, sondern muss separat erworben werden.

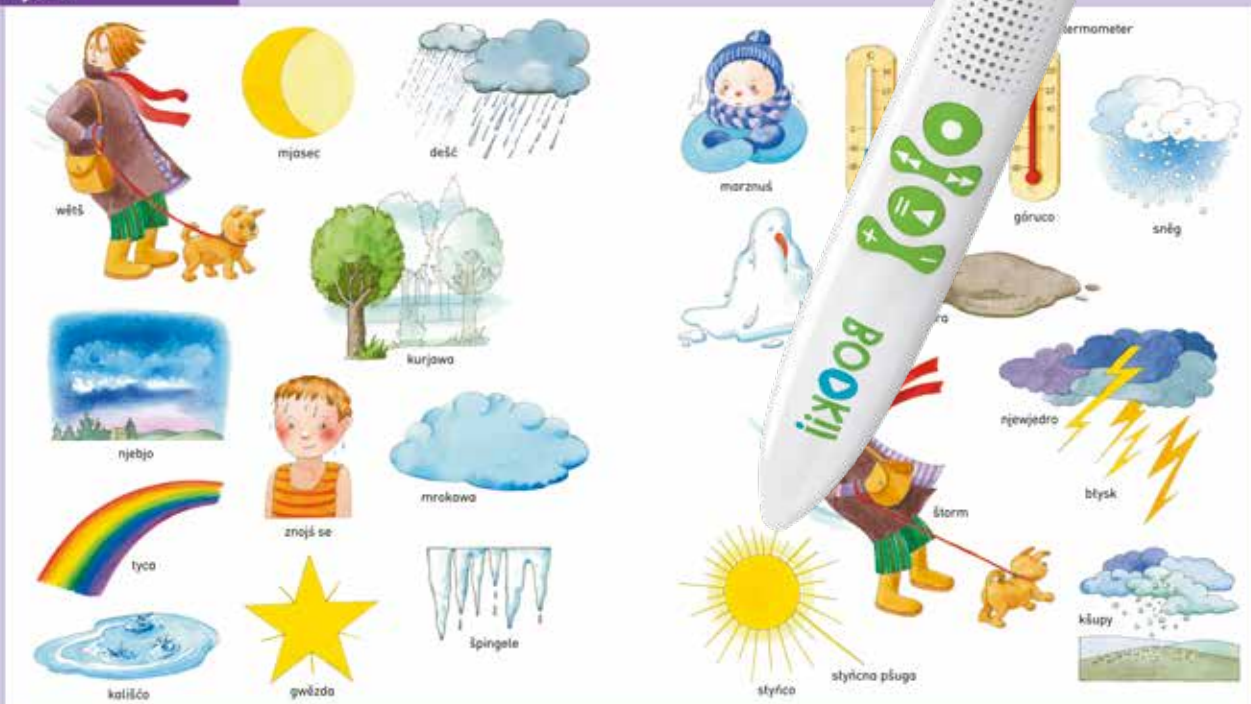
W měsće

50

51

Wjedro

80

81

Meine sorbische/wendische Sprachtruhe

material za spěchowanje rěcy w serbskej wucbje
Material für die Sprachförderung im Sorbischunterricht
wudawař: Domowina, Rěcny centrum WITAJ

zestajała: Janina Krygarjowa

z górnoserbšćiny: Kathrin Šwjelina

ilustrator: Konrad Golz

1. nakład 2012, Ludowe nakładnistwo Domowina

wěcejbarwne, € 9,90

ISBN 978-3-7420-1460-3

skaz. c. 0/146/12-1B, [skazaš pla LND](#)

»Meine sorbische/wendische Sprachtruhe – Mója serbska rěčna lodka« jo pśidatny material k wobrazowemu słownikoju »Mein sorbisches/wendisches Bildwörterbuch« a k CD-ROM »Mein sorbisches/wendisches Computer-Bildwörterbuch«. Graše wopśimuju temowe wobłuki ze žywjena góleša, na pś. »na jsy«, »naš dom«, »w šuli« a pódobne. Ku kuždemu temowemu wobłukowju pśedlažy rědny wobraz we wjelikosći A3 a pśerěznje 60 kórtkow. Temowe wobrazy pórucuju žiśam wjelebočne móžnosći powědanja. Kórtki maju na přědkownem boce wobraz a na slěznem boce su wótpowědne pomjenjenja napisane. »Mója serbska rěčna lodka« jo koncipěrowana za diferencěrowane žěło wót 1. do 4. lětnika, ale teke w frontalnej wucbje móžo se rowno tak wužywaš ako w lichem žěle abo w spěchowańskej wucbje.

»Meine sorbische/wendische Sprachtruhe« kann für die differenzierte Arbeit in den Klassenstufen 1 bis 4 sowohl im Frontalunterricht als auch in der Freiarbeit und im Förderunterricht eingesetzt werden. Darüber hinaus kann sie für Übungen zu Hause genutzt werden. Die Sprachtruhe behandelt sechs Themenbereiche aus der unmittelbaren Erlebnis und Erfahrungswelt der Kinder im Grundschulalter. Anhand von jeweils einem detailreich illustrierten Erzählbild und den dazugehörigen Wortschatzkarten werden die Kinder zum Sprechen und Beschreiben animiert.

Měto, Ajta a Dadko na prozninach

Měto, Ajta und Dadko in den Ferien

Wobrazowe knigły za žiśi, kenž wuknu serbski

Bilderbuch für Kinder, die Sorbisch/Wendisch lernen

awtora: Eugen Spálený, Lýdia Zubajová

ilustracije: Jarmila Dicová-Ondřejková

dolnoserbski: Erika Janowa

Mladé letá, Bratislava 1987

Ludowe nakładnistwo Domowina, Budyšin 1987

144 bokow, wěcejbarwne, pśidank, kšuta wěžba, € 6,90

ISBN 978-3-7420-0174-0

skaz. c. 0/79/87-1, [skazaš pla LND](#)

Didaktiski wobrazowy material »Lětne case« služi wuwisnju recep-
tiwneje a reproduktiwnje rěčneje kompetence předšulskeho žiśi
a wuknjecy do 3. lětnika. Wón pšipomaga rozžyriś słowoskład,
wutwórniś rozměš zasadnych sadowych struktur, pósrědniś
do wěšteje měry znaša a techniki reproduktiwnego monolo-
giskego a interakciskego dialogiskego powědanja. Material
se póbitujo w rozdźělne stopnjach šěžkosći. Pó strukturje
ma material styri wšak wenkownje ze sobu zwisujuce, ale weto
za wužywanje njewótwisne tematiske žele – styri lětne case ako
wobrazowe serije z pširědowanym rěčnym materialom. Kuždy
lětny cas se za sebje wobjadnawa. Styri lětne case su ze sobu
zwězane pšez to, až stej jadnajucej wósobje pšecej ten samy gólč
a to same žowčo. Ku kuždemu lětnemu casoju sluša pšes barwoj-
tych wobrazow, krotke wulicowanje ku kuždemu jadnotliwemu
wobrazuju, kompleks pšašanjow k tomu tekstoju z wótpowědnymi
móžnymi wótegronami žiśi. W dodanku jo rěd z lětnymi casami
jano indirektnje zwisujucy cytańskich tekstow za 1. do 3. lětnika
WITAJ-wucby. Ku kuždemu tekstoju sluša žělowe łopjeno
ze zwucowańskimi nadawkami k rozměšu teksta a k powědanju.

Lětne case

4 wobrazowe serije z didaktiskim materialom,
do ruki wótkublańki/ceptańki
wudawař: Domowina, Rěčny centrum WITAJ
awtorka: Margitta Altkrügerowa
didaktiske pšizěło: Ingrid Hustetowa
ilustratorka: Gudrun Lenz
1. nakład 2019
zarědnik 268 bokow, wěcejbarwne, njewězane,
20 jadnotliwych ilustracijow A4
skaz. c. L-0/270/19-1W, [skazaš pla RCW](#)

Serbšćina. Rahmenlehrplan Moderne Fremdsprachen Sorbisch/Wendisch – Šulskointerny wucbny plan/ Schulinterner Lehrplan

projektowe nawjedowanje: Christiana Piniekowa
projektowe sobužěło: Constanze Meršeńcjc,
Angela Šurmanowa
wudawař: Žělanišćo za serbske kublańske
wuwijanje Chóšebuz (ABC)
Chóšebuz 2016, zarědnik za šulski material
[skazaš pla ABC](#)

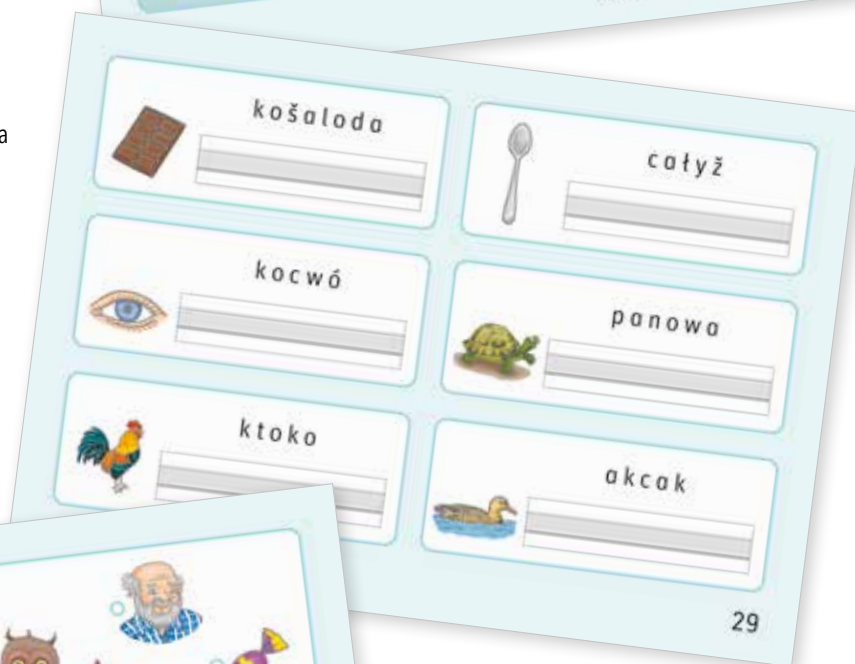
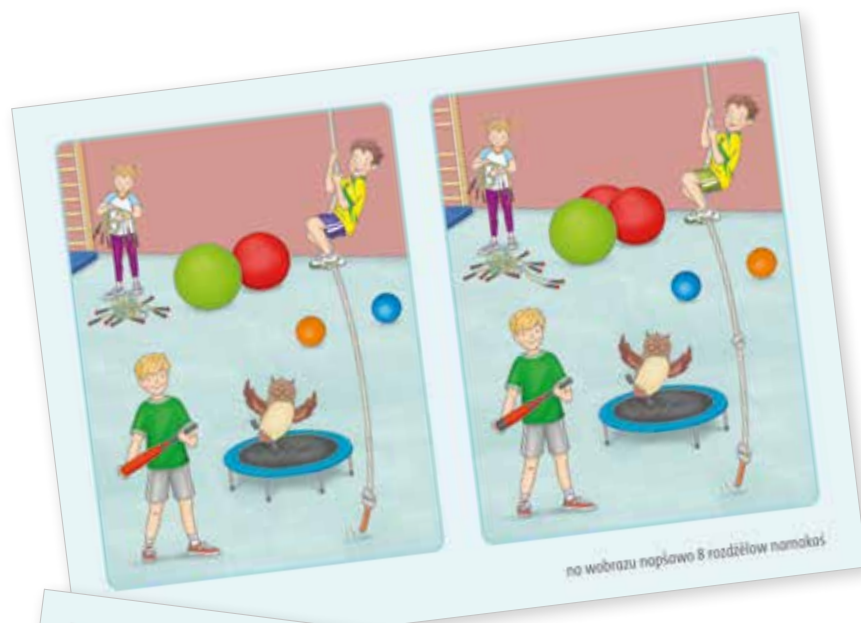

NOWE
Wuknjom sam/a 1

zešywk za samowuknjenje w serbskej wuchbie
wudawař: Domowina, Rěcny centrum WITAJ
zestajarki: koordinatorki SZŠ
ilustratorka: Andrea Dölling
1. nakład 2026, Ludowe nakładnistwo Domowina
wěcejbarwne, € 7,90
ISBN 978-3-7420-2895-2
skaz. c. 1/175/26-1B
skazaš pla LND

NOWE
Wuknjom sam/a 2

zešywk za samowuknjenje w serbskej wuchbie
wudawař: Domowina, Rěcny centrum WITAJ
zestajarki: koordinatorki SZŠ
ilustratorka: Andrea Dölling
1. nakład 2026, Ludowe nakładnistwo Domowina
wěcejbarwne, € 7,90
ISBN 978-3-7420-2896-9
skaz. c. 1/176/26-1B
skazaš pla LND

Z fiblu »Lutk 1« a k njej słušajucym pisańskim zešywkom wuwucuju se pśedewšym pó kriterijach imersije, ale pó pótrjebnosći se zapšimuju teke metoda cuzorěčneje wucby. Wucba jo zwězana z maminorěčneju wucbu nimšćiny a se pomina dobre wótgłosowanje mjazy wobyma ceptařkoma (ceptarjoma).

Lutk 1

fibla za 1. lětnik, žěłowe knigły

wudawař: Domowina, Rěcny centrum WITAJ

awtorka: Hanka Ješćyna, w nadawku Žělanišća za serbske kubłańske wuwijanje Chóšebuz (ABC)

ilustratorka: Katharina Bußhoff

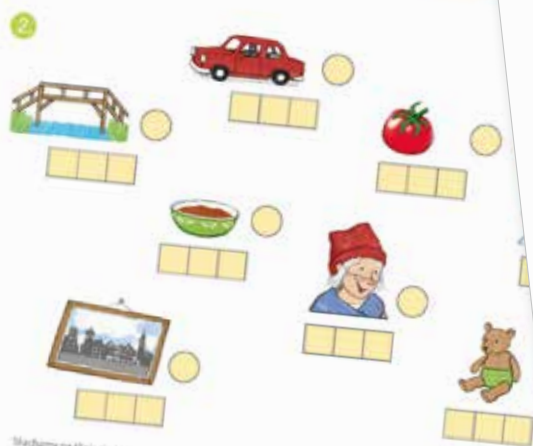
3. nakład 2026, Ludowe nakładnistwo Domowina

72 bokow, wěcejbarwne, k tomu dodank k baslenju,

mólowanju a zwucowanju, € 17,90

ISBN 978-3-7420-2454-1

skaz. c. 1/149/26-3W, [skazaš pla LND](#)

Sluchamy na Hěłanje k wobrazom. Wulicajemy: Wychylamy na sowne žuk i. Nalicykujemy.
Jic slyšymy juk f. g. d. z. s. j. k. l. m. n. o. p. q. r. s. t. u. v. w. x. y. z.

24

Limo a loli

Mino ma loli.
Ma Lilo teke loli?
Jo, wóna ma teke loli.
Lino ma limo.
Ma Nina teke limo?
Nina njama limo.
Wóna ma loli.
Ma Nini teke loli?
Jo, wóna ma teke loli.

wóna
Wóna
teke

lo
loli
li
limo
Li
Lilo
Lino
Ni
Nina
Nini
Nino

Sluchamy na Hěłanje k wobrazom. Cyłamy słowa njamo, wóna a nino sk. c. k.
Wobgryzamy na pšawizny. Cyłamy słowa.

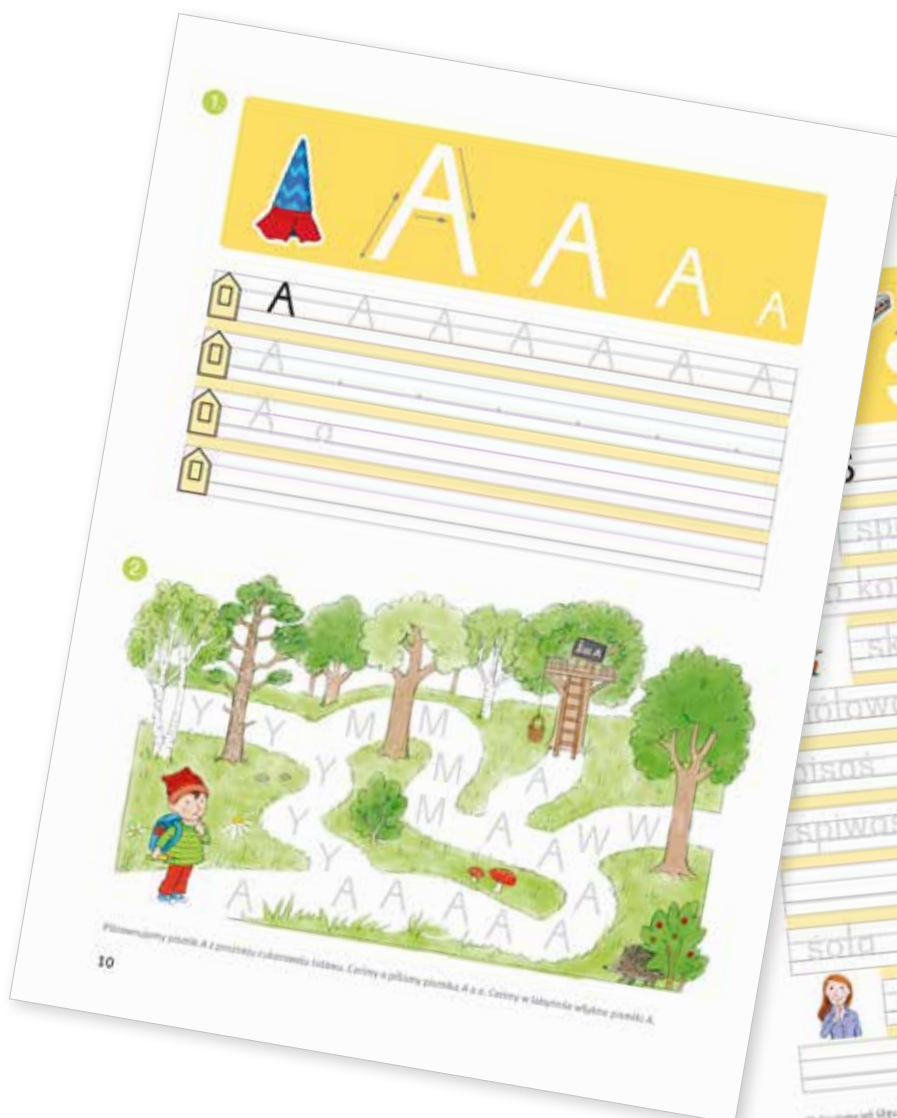
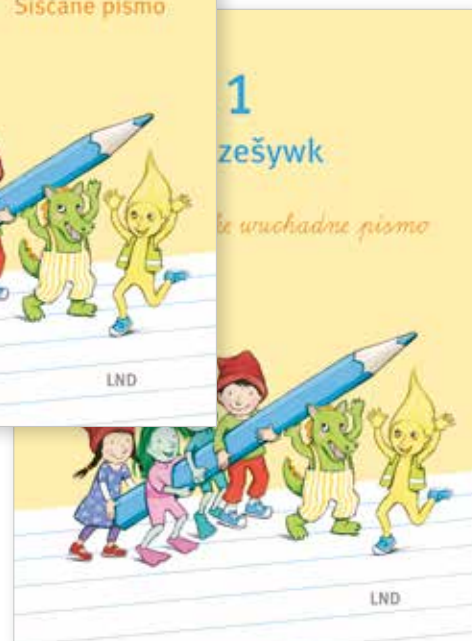
27

Lutk 1

pisański zešywk, šišćane pismo
wudawař: Domowina, Rěcny centrum WITAJ
awtorka: Hanka Ješčyna, w nadawku Žělanišća za serbske
kublańske wuwijanje Chóšebuz (ABC)
ilustratorka: Katharina Bußhoff
3. nakład 2023, Ludowe nakładnistwo Domowina
43 bokow, wěcejbarwne, perforěrowane, € 8,90
ISBN 978-3-7420-2528-9
skaz. c. 1/151/23-3W, [skazaš pla LND](#)

Lutk 1

pisański zešywk, šulske wuchadne pismo
wudawař: Domowina, Rěcny centrum WITAJ
awtorka: Hanka Ješčyna, w nadawku Žělanišća za serbske
kublańske wuwijanje Chóšebuz (ABC)
ilustratorka: Katharina Bußhoff
3. nakład 2025, Ludowe nakładnistwo Domowina
43 bokow, wěcejbarwne, perforěrowane, € 8,90
ISBN 978-3-7420-2541-8
skaz. c. 1/152/25-3W, [skazaš pla LND](#)

Lutk 1 Toflowe aplikacije

słowne a wobrazowe aplikacije

wudawař: Domowina, Rěčny centrum WITAJ

awtorka: Hanka Ješćyna, w nadawku Žělanišća za serbske kublańske wuwijanje Chóšebuz (ABC)

ilustratorka: Katharina Bußhoff

1. nakład 2018, Ludowe nakładnistwo Domowina

€ 28,00

ISBN 978-3-7420-2548-7

skaz. c. 1/154/18-1W, [skazaš pla LND](#)

Lutk 1 Pišomy pilnje

pisařski zešywk, šulske wuchadne pismo

wudawař: Domowina, Rěčny centrum WITAJ

awtorka: Hanka Ješćyna, w nadawku Žělanišća za serbske kublańske wuwijanje Chóšebuz (ABC)

ilustratorka: Katharina Bußhoff

2. nakład 2021, Ludowe nakładnistwo Domowina

wěcejbarwne, € 8,90

ISBN 978-3-7420-2580-7

skaz. c. 1/158/21-W, [skazaš pla LND](#)

Lutk 1: pupka Mino

pó ilustraciji: Katharina Bußhoff

tekstilne wugótowanje: Delia E. Münch

produkcija: Trachtenschneiderei Doris Heinze e. K.

wudawař: Žělanišćo za serbske kublańske

wuwijanje Chóšebuz (ABC)

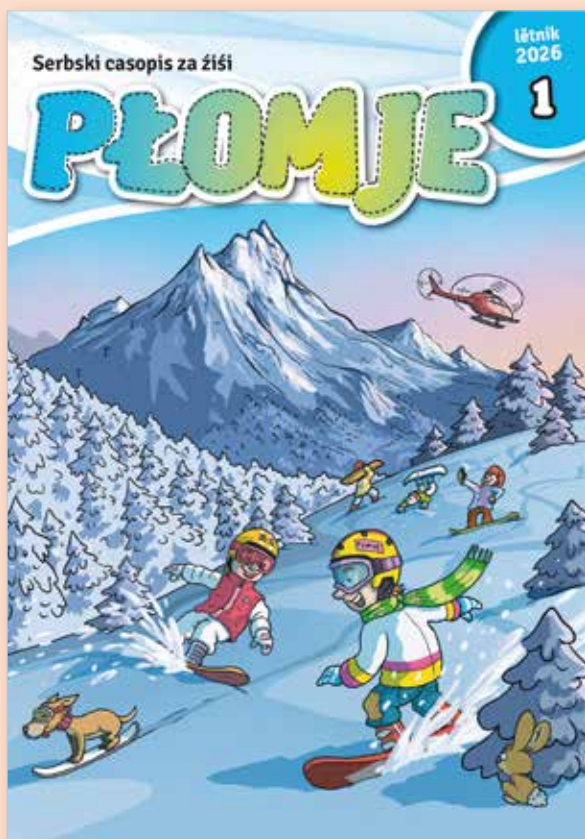
Chóšebuz 2019, [skazaš pla ABC](#)

ABONĚRUJŠO PŁOMJE!

Wulicowanja, basni, comici, zajmnostki z celego swěta, z pśirody a techniki, k tomu spiwy, recepty, žorty, gódańka, wobrazje k wumólowanju a samo QR-cody, kenž wjedu k pśidatnym digitalnym pórucenjam ako awdio-datajam: to wšykno a hyšći wěcej namakaju wuknice a wukniki w Płomjenju. Wopśimješa, na pśikład zwucowanja, góze se ako pśidatny material k wucbje.

Erzählungen und Gedichte, Comics, Interessantes aus aller Welt, aus Natur und Technik, dazu Lieder, Rezepte, Witze, Rätsel, Ausmalbilder und sogar QR-Codes, welche zu zusätzlichen digitalen Angeboten wie Audio-Dateien führen: Das alles und noch mehr finden die Schülerinnen und Schüler in Płomje. Die Inhalte, zum Beispiel die Übungsseiten, eignen sich als zusätzliches Material im Unterricht.

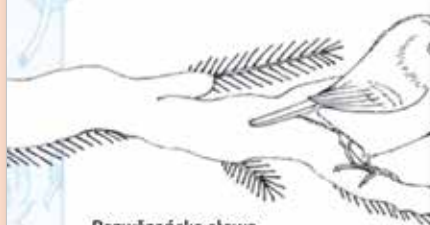

Maľutki ptašk

Kótare sady su pšawe a kótare wopacne? Wobkruž pasujuće pismiki na pšawem boce a cytaj je na kóncu wót górzejka doťoj. Zapiš rozwězańske słowo!

	pšawje	wopaki
W zymje móžoš zmakaš w góli lišku a kabeju (<i>Eichelhäher</i>).	Z	W
Njetopyrje wulětuju w zymje do šoptych krajow.	OW	YM
Sliniki su aktiwne ceľu zymu.	S	K
Wšykne zwěřeta wusnu w decembrje a se wubužiju w februarje.	AL	KA
Běły wuchac wuměňa w zymje barwu kóže wót šerobrunej na bětu.	L	E
Jež njecyni zymske spanje.	LA	AC
Kšet wopušća (<i>verlassen</i>) na zachopjeńku zymy swój pódzemski schow.	AR	AW
Mjadwježe gótuju zymske spanje.	KA	TA

Rozwězańske słowo

nimske mě:

Maľutki ptašk, kenž wóstanjo pla nas wol (tak wjele ako wóda w maľej łyzce). Wet w casu wjelikich mrozow se njechow, al

Tekst: K. F. / Kresl.: Gudrun Lenz

Naš słyńcny system – napněte drogowanje pó swětnišću

Předstaw se, ty sejžiš w rakeše a lešiš do swětnišća. Bužo sicho a śma, a miliony gwězdow se wokolo tebe błysće. Jadena z tych gwězdow jo nam celo wósebnje wažna: słyńco. Wóno stoj w srježišću našogo słyńcneho systema a žekowano jomu mamy žen a noc, swětło a šoptotu. Bžez teje gwězdy njeby žedno žywjenje na zemi móžne było.

Słyńco jo wjelicke, žaglece se a góruce báło z pluna. Wóno jo wěcej ako 4,6 miliardow lět stare a tak wjelike, až by mógało wěcej ako jaden milion zemjow do njogo nutš pasowaš.

Jogo *śěžnosť* žarży wše planety na swóich drogach. Pšez to planety njewótlětuju, ale pšeczej zasej wokolo njogo *kružę*, tak ako zemja w běgu jadnogo lěta jaden raz wokolo słyńca drogujo.

W našom słyńcnem systemje dajo wósym planetow. Kuždy z nich jo hynakšy – wjeliki abo mały, górućy abo zymny, z pluna abo z *kamizny*. Kradu blisko pši słyńcu jo Merkúr. Wón jo nejmjeńšy planet a rownocasnje nejmalsnjejšy. Dokulaž jo tak blisko słyńca, bužo tam wódnjo ekstremnje górućo, ale w nocy *ladzymny*.

Pótom pšižo **Wenus**. Wóna jo písamem tak wjelika ako zemja, ale jeje *pówjerch* zakšywaju guste mrokawy z *gadawatych* piunow. Tam jo górućy ako w pjacu! Weto swěši Wenus na nocnem njeby wjelgin řednje swětło a togodla se wóna cesto pomjenjujo wjacornicka abo šapařka („Abendstern“).

Naš domowniski planet, zemja, jo tšeši planet. Wóna jo něco celo wósebnego, dokulaž jano how znajomy žywjenje.

Lutk 1 – Sluchańske teksty

Dodatny material za wucbnicu / Zusatzmaterial für das Lehrbuch

(CD): Hanka Ješćyna, Lutk 1, fibla

1. nakład, RCW, ABC, LND Budyšin 2018

wudawař: Žělanišćo za serbske kublańske

wuwijanje Chóšebuz (ABC)

projektowe nawjedowanje: Christiana Piniekowa

projektowe sobužěło: Hanka Ješćyna

powědał jo: Albert Voigt

nagrawanje, wobžěłanje: Gerald Šejn

wugótowanje, zgótowanje: hyperworx • Medienproduktionen, Cottbus

ABC, Chóšebuz 2019

Material stoj ceptařkam a ceptarjam serbšćiny elektroniski

k dispoziciji na: [DialogBB](#) — [ABC Sorbisch/Wendisch](#)

Lutk 1 – Spiwańka, Notowy zešywk a CD

Dodatny material za wucbnicu / Zusatzmaterial für das Lehrbuch:

Hanka Ješćyna, Lutk 1, fibla

1. nakład, RCW, ABC, LND Budyšin 2018

wudawař: Žělanišćo za serbske kublańske

wuwijanje Chóšebuz (ABC)

projektowe nawjedowanje: Christiana Piniekowa

projektowe sobužěło: Hanka Ješćyna,

Michaela Zeisigowa, Margot Hašćyna

spiwali su: Winifred Fitznerojc, Louisa Kossickojc,

Alina Mertingojc

nagrawanje, wobžěłanje: Gerald Šejn

ilustracija: Katharina Bußhoff

wugótowanje, zgótowanje: hyperworx •

Medienproduktionen, Cottbus

ABC, Chóšebuz 2020

[skazaš pla ABC](#)

Dobry žerń

górnoserbski tekst: Jan Dytar Hajnk
dolnoserbski tekst: Angela Šurmanowa

melodija: z ludu

1. „Gu - ten Tag“, heišt: „Dob - ry žerń.“ He - la, he - la - li - lu.

5. „Pój - zo - myl“, heišt: „Lasst uns ge - hen!“ He - la, he - la - li - lu.

9. He - la, he - la, he - la - li, he - la, he - la - li - lu, he - la, he - la - li - lu, he - la, he - la - li - lu.

13. he - la, he - la, li - la - li, he - la, li - la - li - lu.

2. „Spiwamy“, das heišt: „Wir singen“. Hela, helalilu.
Mit Lust und Laune wird's gelingen! Hela, helalilu.

3. „Freunde“, das sind „pšijašele“. Hela, helalilu.
Hast du viele, heišt das: „wjele“. Hela, helalilu.

4. „Bóžemjel“ – „Auf Wiedersehen!“ Hela, helalilu.
„Domoj hyš“ – „Nach Hause gehen“ Hela, helalilu.

L1-S-1

LUTK 1 Spiwańka, Notowy zešywk, © ABC, Chóšebuz 2020

LUTK 1 spiw a notowe łopjeno: Naš serbski ABC.**Spiwańka**

wudawař: Žělanišćo za serbske kubłańske

wuwanje Chóšebuz (ABC)

projektowe nawjedowanje: dr. Emilia Anna Nimcowa

projektowe sobužěło: Hanka Ješcyna,

Michaela Zeisigowa

wugótowanje notow: Gerald Šejn

muzikaliske pšewóžowanje: Frank Kossick

spiwala jo: Louisa Kossickojc

nagrawanje, wobžělanje: Gerald Šejn

ABC, Chóšebuz 2023

[Material stoj ceptařkam a ceptarjam serbšćiny elektroniski](#)[k dispoziciji na: DialogBB → ABC Sorbisch/Wendisch](#)**LUTK 1 spiw a notowe łopjeno: Naš serbski ABC.****Spiwańka**

w elektroniskej formje

wudawař: Žělanišćo za serbske kubłańske

wuwanje Chóšebuz (ABC)

projektowe nawjedowanje: dr. Emilia Anna Nimcowa

projektowe sobužěło: Hanka Ješcyna, Michaela Zeisigowa

wugótowanje notow: Gerald Šejn

muzikaliske pšewóžowanje:

Carolin Markowscyna,

Gerald Šejn

spiwala jo: Tabea Šimkojc

nagrawanje, wobžělanje: Gerald Šejn

ABC, Chóšebuz 2024

[Material stoj ceptařkam a ceptarjam](#)[serbšćiny elektroniski](#)[k dispoziciji na:](#)[DialogBB → ABC Sorbisch/Wendisch](#)

Naš serbski ABC

tekst a melodia: Stephen Jäschke

LUTK 1 Spiwańka, Notowe łopjeno, © ABC, Chóšebuz 2023
projektowe nawjedowanje / Projektleitung: dr. Emilia Anna Nimcowa
projektowe sobužěło / Projektmitarbeit: Hanka Ješcyna, Michaela Zeisigowa
wugótowanje notow / Gestaltung der Noten: Gerald Šejn
muzikaliske pšewóžowanje / musikalische Begleitung: Frank Kossick
spiwala jo / Gesang: Louisa Kossickojc
nagrawanje, wobžělanje / Aufnahmen, Bearbeitung: Gerald Šejn

ABC

Naš serbski ABC

tekst a melodia: Stephen Jäschke

LUTK 1 Spiwańka, Notowe łopjeno, © ABC, Chóšebuz 2024
projektowe nawjedowanje / Projektleitung: dr. Emilia Anna Nimcowa
projektowe sobužěło / Projektmitarbeit: Hanka Ješcyna, Michaela Zeisigowa
wugótowanje notow / Gestaltung der Noten: Gerald Šejn
muzikaliske pšewóžowanje / musikalische Begleitung: Carolin Markowscyna, Gerald Šejn
spiwala jo / Gesang: Tabea Šimkojc
nagrawanje, wobžělanje / Aufnahmen, Bearbeitung: Gerald Šejn

ABC

Lutk 2 – 1. žěl

žělowe knjigly

wudawař: Domowina, Rěčny centrum WITAJ

awtorka: Hanka Ješcyna, w nadawku Žělanišća

za serbske kublańske wuwijanje Chóšebuz (ABC)

ilustratorka: Katharina Bußhoff

2. nakład 2026, Ludowe nakładnistwo Domowina

113 bokow, wěcejbarwne,

z basleńskimi pśedlogami, € 16,90

ISBN 978-3-7420-2780-1

skaz. c. 2/117/26-2W

skazaš pla LND

Lutk 2 – 2. žěl

žělowe knjigly

wudawař: Domowina, Rěčny centrum WITAJ

awtorka: Hanka Ješcyna,

w nadawku Žělanišća za serbske kublańske

wuwijanje Chóšebuz (ABC)

ilustratorka: Katharina Bußhoff

1. nakład 2024, Ludowe nakładnistwo Domowina

142 bokow, wěcejbarwne, z basleńskimi pśedlogami, € 18,90

ISBN 978-3-7420-2779-5

skaz. c. 2/118/24-1W

skazaš pla LND

Lutk 2 Toflowe aplikacije

słowne a wobrazowe aplikacije

wudawař: Domowina, Rěcny centrum WITAJ

awtorka: Hanka Ješcyna, w nadawku Žělanišća

za serbske kublańske wuwijanje Chóšebuz (ABC)

ilustratorka: Katharina Bußhoff

1. nakład 2024, Ludowe nakładnistwo Domowina

€ 34,00

ISBN 978-3-7420-2815-0

skaz. c. 2/128/24-1W

skazaš pla LND

Lutk 2 - Zwěrycy alfabet

kórtki z dolnosěrbskim alfabetom a zwěrycy wobrazami

wudawař: Domowina, Rěcny centrum WITAJ

awtorka: Hanka Ješcyna, w nadawku Žělanišća za serbske

kublańske wuwijanje Chóšebuz (ABC)

tekst basni: Erwin Hanuš (Hanoch)

ilustratorka: Katharina Bußhoff

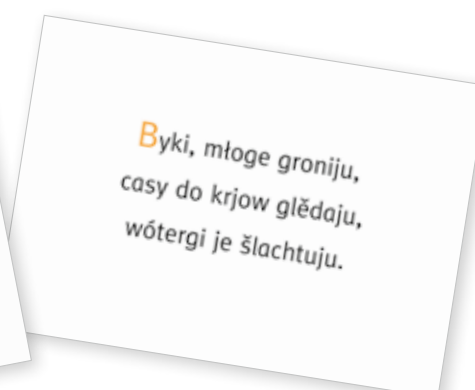
1. nakład 2025, Ludowe nakładnistwo Domowina

wěcejbarwne, A5-kórtki ze šachtelom, € 14,90

ISBN 978-3-7420-2859-4

skaz. c. 2/133/25-1W

skazaš pla LND

LUTK – Słownik za lětniki 1-4

jadnorěčny słownik za rědownje 1-4 w bilingualnej WITAJ-wucbje

wudawař: Domowina, Rěčny centrum WITAJ

zestajał: Franc Juro Deuse

ilustracije: Katharina Bußhoff

2. nakład 2025, Ludowe nakładnistwo Domowina

176 bokow, wěcejbarwne, € 12,90

ISBN 978-3-7420-2678-1

skaz. c. 1/164/25-2W, skazaš pla LND

Lutk – Žěłowy zešywk k słownickoju za lětnika 1-2

zwucowański zešywk za wužywanje słownicka za lětnika 1-2

wudawař: Domowina, Rěčny centrum WITAJ

zestajał: Franc Juro Deuse

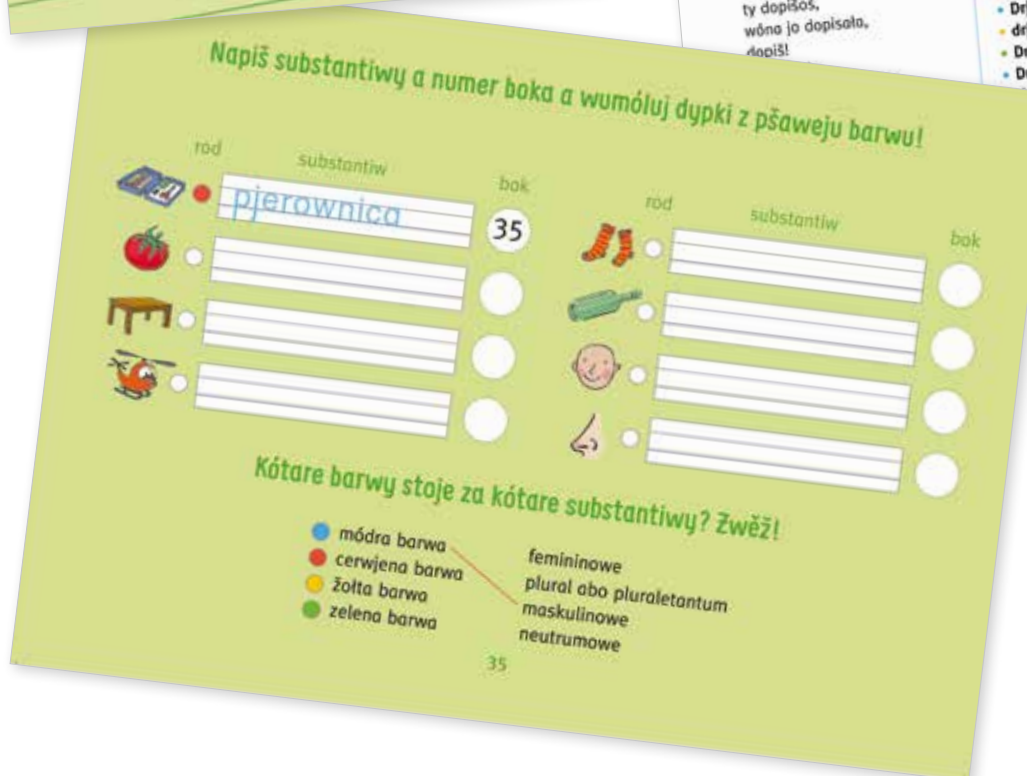
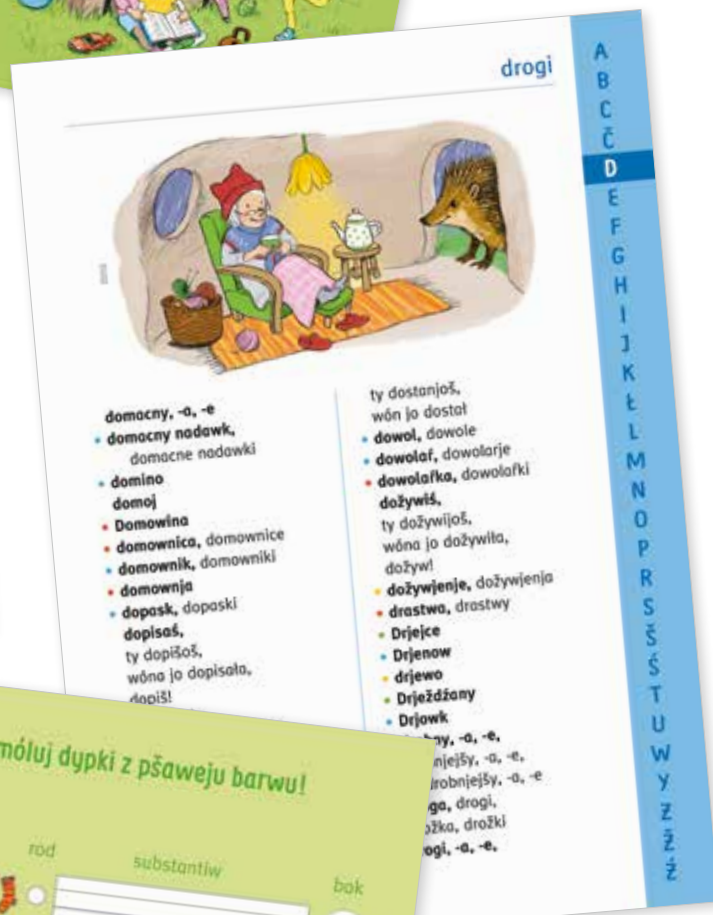
ilustracije: Katharina Bußhoff

1. nakład 2022, Ludowe nakładnistwo Domowina

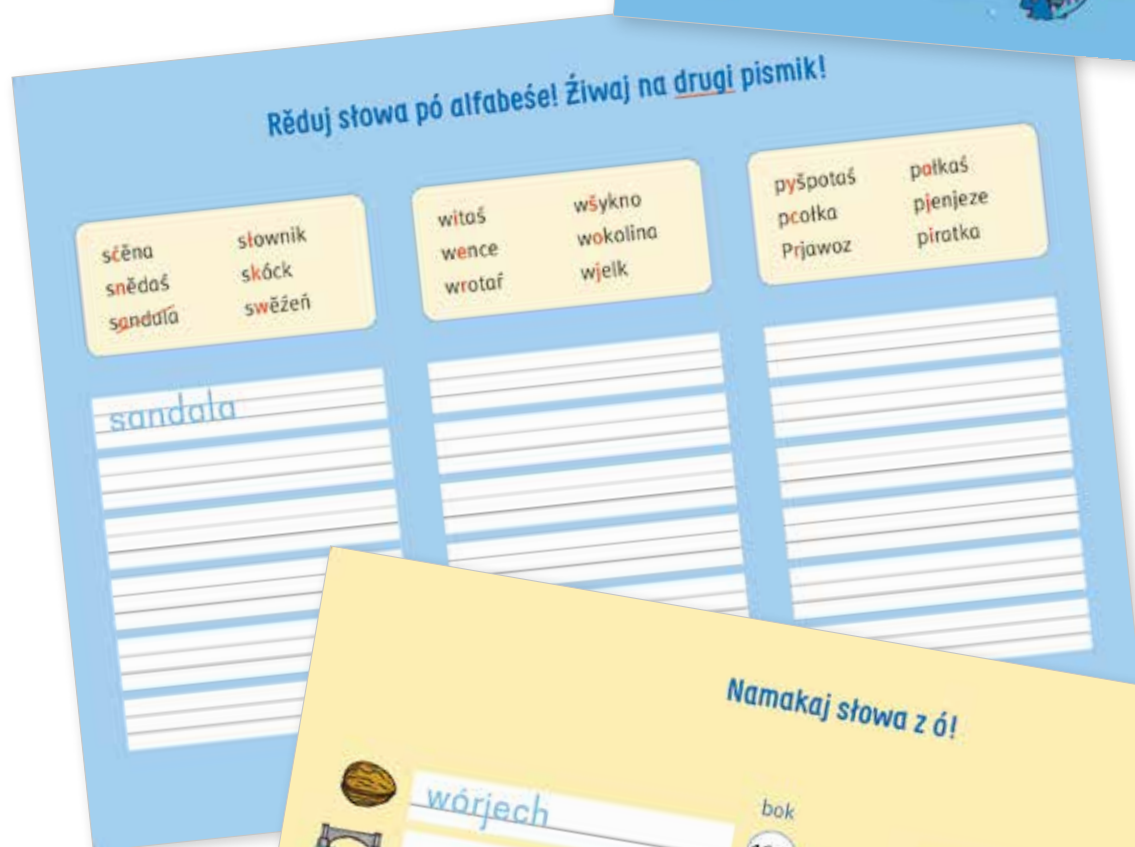
44 bokow, wěcejbarwne, € 4,90

ISBN 978-3-7420-2712-2

skaz. c. 1/166/22-1W, skazaš pla LND

Lutk - Žělowy zešywk k słownickoju za lětnika 3-4
 zwucowański zešywk za wužywanje słownicka za lětnika 3-4
 wudawař: Domowina, Rěčny centrum WITAJ
 zestajał: Franc Juro Deuse
 ilustracije: Katharina Bußhoff
 1. nakład 2022, Ludowe nakładnistwo Domowina
 44 bokow, wěcejbarwne, € 4,90
 ISBN 978-3-7420-2713-9
 skaz. c. 3/136/22-1W
 skazaš pla LND

Sy se wubrāl/a:

RĚC ARTIKELA:

dolnoserbski

móžnosć wubraća

MEDIUM

CD (1)

RĚC ARTIKELA

šćimski (10)

górnoserbski (51)

dolnoserbski (30)

kategorija: Za předšulske starstwo

artikel 1 do 10 witt dogrudać 30

strahowaj po

book:

pokaz na čitk

**Mój wobrazowy
słownik Zwěrjeta - za
sluchopisak BOOKii**
9,95 €
inkl. 7% wobr. danik, k
tomu librowańske kósty

**Z hymphawu ku
kobjelkam**
Zika
12,90 €
inkl. 7% wobr. danik, k
tomu librowańske kósty

**Lic zwěrjeta wót 1 do
10 - za sluchopisak
BOOKii**
9,95 €
inkl. 7% wobr. danik, k
tomu librowańske kósty

**Wulicuj mě wó
lětnych casach - za
sluchopisak BOOKii/
für den Hörstift
BOOKii**
Hana-Geretha Döring,
Johann Steinbratt
12,95 €
inkl. 7% wobr. danik, k
tomu librowańske kósty

**Wie heißt das denn
auf Niedersorbisch,
Englisch und
Französisch? - za
sluchopisak BOOKii/
für den Hörstift
BOOKii**
14,95 €
inkl. 7% wobr. danik, k
tomu librowańske kósty

**Mój swět we
wobrazach - za
sluchopisak BOOKii**
Hedemann, Daniela
24,90 €
inkl. 7% wobr. danik, k
tomu librowańske kósty

**Wjelich jo? - za
sluchopisak BOOKii**
Tiefenbacher, Martin
14,95 €
inkl. 7% wobr. danik, k
tomu librowańske kósty

**Mój swět we
wobrazach - za
sluchopisak BOOKii**
Hedemann, Daniela
24,90 €
inkl. 7% wobr. danik, k
tomu librowańske kósty

**Findus a kokot-
spiwarik - Petson a
Findus**
Hedemann, Martin
12,90 €
inkl. 7% wobr. danik, k
tomu librowańske kósty

Kšetk a joga awtko
Milen, Zelenik / Petška,
Edvard
11,90 €
inkl. 7% wobr. danik, k
tomu librowańske kósty

skazańske informacije

[Skazanje a librowanje](#)
[Wuzjawjenje k ličtoju datow](#)
[AGB \(powělykne\)](#)
[překładowańske wuměnjowanj](#)
[pówołucije wó anulurowanju](#)
[Kontakt](#)
[Impressum](#)

o wó nas

[Awtoriki a awtorji](#)
[Wó nakładnistwje](#)
[Smoleńc knižkarnja](#)
[Prospekty](#)
[Partnerje](#)
[Serbske Nowiny](#)
[Nowy Casnik](#)
[Ročhad](#)

artikel 1 do 10 witt dogrudać 30

strahowaj po

book:

pokaz na čitk

Cytańske łopjena za serbščinu we Witaj-wuchje w zakładnej šuli ředownja 1

dodank w ceptařskich pórucenjach Fible Lutk 1

Leseblätter für den Witaj-Unterricht Sorbisch/Wendisch in der Grundschule Klasse 1

Anhang in der Lehrerhandreichung der Fibel Lutk 1

wudawař / Herausgeber: Žělanišćo za serbske kublańske wuwijanje Chóšebuz / Arbeitsstelle für sorbische/wendische Bildungsentwicklung Cottbus (ABC)

projektowe nawjedowanje / Projektleitung:

dr. Christiana Piniekowa, dr. Emilia Anna Nimcowa

projektowe sobužěło / Projektmitarbeit: Hanka Ješćyna,

Ute Kieperowa, Evelyn Zschörneckowa

ilustracije / Illustrationen: Katharina Buřhoff

wugótowanje / Gestaltung: Iris Brankačkowa

ABC 2023

Material stoj ceptařkam a ceptarjam serbšćiny elektroniski k dispoziciji na: DialogBB — ABC Sorbisch/Wendisch

Pokozowaf

Cytańske łopjena	Fiba bok	Pismik
1	8, 9	m, M, a, A
2	11	y
3	13	i
4	15	o, O
5	17	l, L
6	19	e, E
7	21	n, N
8	23	p, P
9	25	t, T
10	27	l, L
11	29	u, U
12	31	s, S
13	33	z, Z
14	35	r, R
15	37	h, H
16	39	ch, CH
17	41	d, D
18	43	w, W
19	45	f, F
20	47, 48	b, B
21	50	k, K
22	52	g, G
23	54	š, Š
24	56	ž, Ž
25	58	c, C

ABC L1-LHR-CYTAŔŠKE ŁOPJENA, Ilustracije: Katharina Buřhoff, wugótowanje: Iris Brankačkowa
© ABC Chóšebuz 2023
L1-LHR-CYD_Pokozowaf

Pismika – c, C

c
co*
cop
copo

c
ce
cesu
cesum
cesumo
cesumom

c
cy
cyk
cyki
cykim
cykimy

c
cu
cuzi
cuzim
cuzimy

C
Ce
Cesyk
Cesykoma
Cesykoma

ABC L1-LHR-CYTAŔŠKE ŁOPJENA, Ilustracije: Katharina Buřhoff, wugótowanje: Iris Brankačkowa
© ABC Chóšebuz 2023
L1-LHR-CYD_09_Lutk 1 Fiba bok 58 – Pismika c, C

Pismika – t, T

t
to*
tom*

t
ta*
tam*
tama
tamo

t
ty*
tyt
tyto

t
te*
tet
teto
teta
tetam
tetami
tetomy

T
Ti
Tim*

T
Te*
Ten*
Tena
Teno

T
Ty*
Tym*
Tyma*

T
To*
Tom*
Tomo
Tome
Tomem
Tomemy
Tomamy

ABC L1-LHR-CYTAŔŠKE ŁOPJENA, Ilustracije: Katharina Buřhoff, wugótowanje: Iris Brankačkowa
© ABC Chóšebuz 2023
L1-LHR-CYD_09_Lutk 1 Fiba bok 25 – Pismika t, T

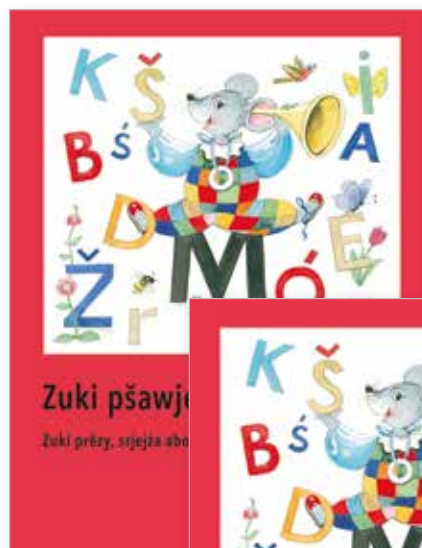
Zuki pšawje słyšaš

žěłowy material k treněrowanjeju pšawego słyšanja zukow
Arbeitsmaterial zum Üben des konzentrierten Hörens von Lauten
wudawař: Domowina, Rěcny centrum WITAJ
zestajała: Simona Čěslina
wobžěłałej: Daniela Šrejdarjowa a Tatjana Kadočnikowa
ilustratorka: Erika Baarmann
1. nakład 2012, Ludowe nakładnistwo Domowina
120 bokow, jadnobarwne, € 9,90
ISBN 978-3-7420-1447-4
skaz. c. 1/130/13-2W
skazaš pla LND

Zuki pšawje słyšaš

awdio-cejdejka
wudawař: Domowina, Rěcny centrum WITAJ
powědařka: Christa Elina
1. nakład 2012, € 1,50
skaz. c. L-0/204/12-1
skazaš pla RCW

Na zaklaźe zešywkka »Zuki pšawje słyšaš 1« jo RCW awdio-cejdejku »Zuki pšawje słyšaš« w formaše mp3 wudał. Wóna służy treněrowanju pšawego słyšanja zukow a zwucowanju jich pšawego wugronjenja. Za kuždym jadnotliwym słowom slědujo pawza za wóspjetowanje a kontrolu. Awdio-CD móžošo pla RCW w Chóšebuzu skazaš.

Pismikowe woknyška

kórtki z dolnoserbškim alfabetom a pśídatnymi
nimskimi pismikami
wucbny material za 1. lětnik
wudawař: Domowina, Rěcny centrum WITAJ
ilustratorka: Gudrun Lenz
1. nakład 2015, Ludowe nakładnistwo Domowina
mapa A4, 44 kórtkow, wěcejbarwne, € 9,90
ISBN 978-3-7420-1503-7
skaz. c. 1/145/15-1B
skazaš pla LND

Na internetowem boce RCW informěrujemy Was wó statkowanju RCW a wó pšašanjach, zwisujucych ze serbskorěcnyim kubłanim.

- Přiwěsć
- Wó nas
- Serbsčina za žiži
- Serbsčina w šuli
- Informata
- Projekty
- Časopise
- Downloady
- Kontakt
- Zělowe město
- Škole (čłonkostwa)

Domowina –
Bund Lausitzer Sorben e. V.
WITAJ Sprachzentrum

Zastojnik:
Sabina Stiller, 39
81544 Cottbus

Tel.: 0355 46 576 440
Fax: 0355 46 576 441
E-Mail: rcf@witaj.de

Nadźeršeršćik internet:
Tel.: 0355 8644793
Fax: 0355 8644794
E-Mail: internet@rcf.witaj.de

Sprachzentrum

Sprachlernen

WITAJ app

Serbšćina we wucbj

K powědanju słuša pisanje a čytanje, což móga wuknuš leke WITAJ-žiži w zakładnej šuli – ako nimski tek leke serbski. Zakładna myšlka jo jadnaka: Sym młowny, trěpny a wobstajny jo kóntakt k jednéj rěcy, šam wěšće sa zmožnosć, wugroni se w toj tej rěcy. Togodis jo tek rozsudne, až WITAJ-žiži powědaju w šuli serbski – nic jano w rěcnych předmětach, ale přez cely šulski žon.

WITAJ-wucba (bilingualna wucba)

Pó toj tom koncepciji wučy se w Bramborskej w někotrych šulach w Dolnej Łužicy. Tak wuknu góle šachowy předmjet, na přikład WZEN, sport, matematika, słowny rěčowěcny wěd, w serbskej rěcy. Přez nimsko-serbske šulske žyjenje a wuknjene dołgoje rěcy, dožywu žiži južo w šuli, kak wšako kulturny mjazny soba žižaju a gromadu wupótnu swój wědny žon. To jěno spěchajo tolerancu, pócšćenje a žwanje na cize kulturny.

Pismikowy mandala

žěłowy zešywk za 1. lětnik

wudawař: Domowina, Rěcny centrum WITAJ

zestajała: Simona Čěslina

ilustratorka: Gudrun Lenz

1. nakład 2014, Ludowe nakładnistwo Domowina

70 bokow, wěcejbarwne

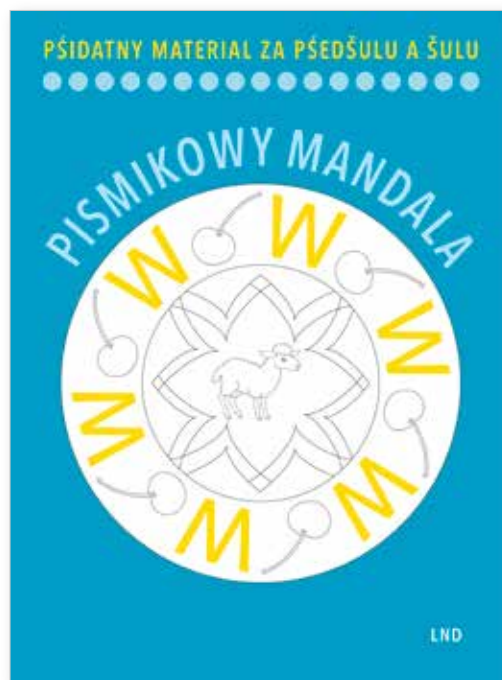
€ 8,90

ISBN 978-3-7420-1486-3

skaz. c. 0/158/14-1W

skazaš pla LND

Pismikowy mandala jo pšidatny wuknjeński srědk pši zawježenju pismikow a skšušenju zukow. Za kuždy pismik pšedlažy jedno łopjeno. Na jadnom boce jo pšecej mandala. W njom su schowane pismik a wobraz k słowam, kenž se zachopiju z wótpowědnym nazukom. Wuwzeša su pismiki y, ě, ó, ř, ć a ř. How namakajomy wobraz k słowam, kenž maju wótpowědný pismik w srjejži abo na kóńcu. Na drugem boce su dalšne luštne zwucowanja z pismikom, ako na pšikład wobkruženje wšykných wobrazow z pytanym nazukom, zwěžanje wobrazow a pismikow, dalej- wježenje mustrow abo pšawe pširědowanje wobrazow.

Makajtej se!

barwy, geometrija, licby, pismiki
graše, ceptařske pórucenja, rozpokazanje,
želowe łopjena, learningapps
w elektroniskej formje
wobžěłanje, wugótowanie: Colett Šampatisowa
wudawař: Žělanišćo za serbske kubłańske
wuwijske Chóšebuz (ABC)
cełkowne nawjedowanie: dr. Christiana Piniekowa
ABC, Chóšebuz 2022

Material stoj ceptařkam a ceptarjam serbšćiny elektroniski
k dispoziciji na: DialogBB → ABC Sorbisch/Wendisch

Mój pśedešćnik

spiw a notowe łopjeno
w elektroniskej formie
wudawař: Źělanišćo za serbske kubłańske
wuwijsanje Chóšebuz (ABC)
projektowe nawjedowanje: dr. Emilia Anna Nimcowa
projektowe sobužěło: Michaela Zeisigowa
wugótownanje notow: Gerald Šejn
muzikaliske pšewóžowanje: Carolin Markowscyna, Gerald Šejn
spiwala jo: Tabea Šimkojc
nagrawanje, wobžěłanje: Gerald Šejn
ABC, Chóšebuz 2024

Material stoj ceptařkam a ceptarjam serbsčiny elektroniski k dispoziciji na: DialogBB → ABC Sorbisch/Wendisch

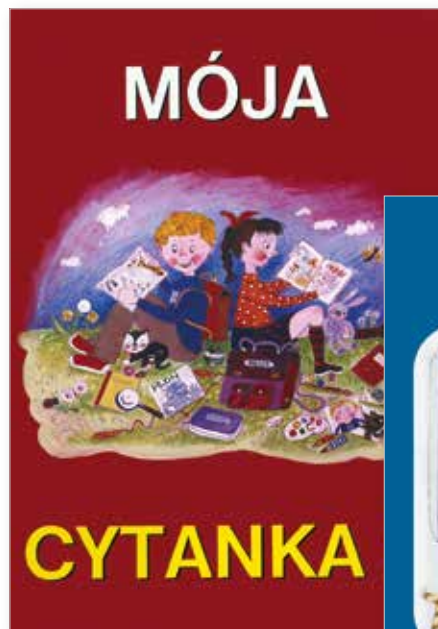
Pismikowy memo

graše k treněrowanjeju spomnješa
wudawař: Domowina, Rěčny centrum WITAJ
awtorka: Simona Čěslina
ilustratorka: Isa Bryccyna
1. nakład 2012, Ludowe nakładnistwo Domowina
wěcejbarwne, € 10,00
ISBN 978-3-7420-1461-0
skaz. c. 0/145/12-1B
skazaža pla LND

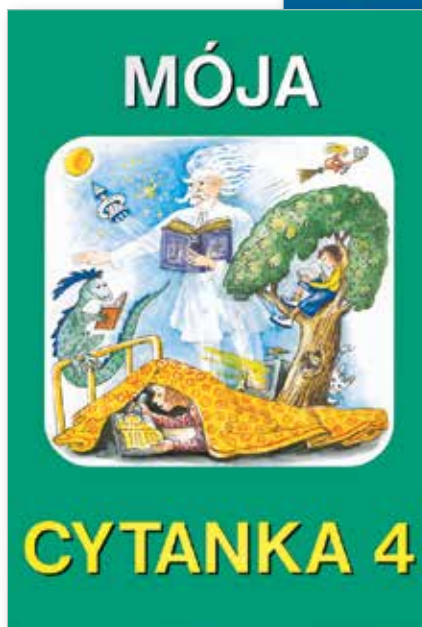

Mója cytanka 2

Rad a wjele cytamy, 2. lětnik
 wudawař: Domowina, Rěcny centrum WITAJ
 pó koncepciji Klett-nakładnistwa zestajilej:
 Rosemarie Frankowa a Ingrid Hustetowa
 ilustratorka: Gabriele Bäuml
 2. nakład 2006
 120 bokow
 wěcejbarwne
 € 11,90
 ISBN 978-3-7420-1209-8
 skaz. c. 2/68/06-2W
[skazaš pla LND](#)

Mója cytanka 3

Rad a wjele cytamy, 3. lětnik
 wudawař: Domowina, Rěcny centrum WITAJ
 pó koncepciji Klett-nakładnistwa zestajila:
 Ingrid Hustetowa
 ilustrator: Konrad Golz
 2. nakład 2008
 112 bokow, wěcejbarwne, € 12,90
 ISBN 978-3-7420-1237-1
 skaz. c. 3/95/08-2W
[skazaš pla LND](#)

Mója cytanka 4

Rad a wjele cytamy, 4. lětnik
 wudawař: Domowina, Rěcny centrum WITAJ
 pó koncepciji Klett-nakładnistwa zestajila: Ingrid Hustetowa
 ilustrator: Konrad Golz
 2. nakład 2009
 120 bokow, wěcejbarwne, € 12,90
 ISBN 978-3-7420-1271-5
 skaz. c. 4/70/09-2W
[skazaš pla LND](#)

NOWE**Cytańske graša**

kórtkowe graša za zwucowanje cytanja
 wudawař: Domowina, Rěcny centrum WITAJ
 awtorki: Gabriela Bajtelowa, Margit Welsowa, Eva Čornakec, Silvia Seitzowa, Edit Mrózec, Ines Kristeinowa
 dolnosěrbske wudaše: Franc Juro Deuse
 ilustratorka: Gudrun Lenz
 1. nakład 2026, Ludowe nakładnistwo Domowina
 wěcejbarwne, 216 kórtkow A6, € 16,90
 ISBN 978-3-7420-2898-3
 skaz. c. 0/214/26-1W
[skazaš pla LND](#)

Znajošo šybalika Rufusa? To jo wron, ako dożywja wjele luštnego, směšnego a zapšimujućego. Wón co wuknice a wuknikow, kenž wobžěluju se na serbskej abo WITAJ-wucbje, pózbužowaš k dalšnej zaběrje ze serbskeju rěcu. Šybalik Rufus wustupujo w jadnotliwych zešywkach cytańskego rěda za zakładnu šulu nakładnistwa Cornelsen. Te smy pšestajili do dolnoserbskeje rěcy. W toš tych zešywkach wijo se pšecej jedno tšojeńko wokoło wrona Rufusa. Wón bydli w jadnej familiji ze žišimi a dożywja z nimi žortne wěcy. Mimo lažkich tekstow, ako se namakaju w zešyw-
kach, mógu wuknice a wukniki doma abo w šuli wšake nadawki k cytanemu dopoñiš. Su to pórucenja za wudopoñjenje a wumó-
lowanje, kreslenje pódanych pšedmjatow, nakšickowanie wóte-
gronow a pširědowanie słowow a sadow k wšakim wobrazam. Z pomocu nadawkow mógu žiši sami kontrolěrowaš, lěc su zmysł
teksta pšawje rozměli.

Cytańske zwucowanja

Wuknjomy z wronom Rufusom

žělowy zešywk z pšidatnymi zwucowanjami za žiši,

kótarež su serbsku rěc wuknuš zachopili

wudawař: Domowina, Rěcny centrum WITAJ

z nimšćiny (Cornelsen-nakładnistwo): Andrea Uhlemannowa

3. nakład 2022, Ludowe nakładnistwo Domowina

32 bokow, wěcejbarwne, brošura, € 1,95

ISBN 978-3-7420-1438-2

skaz. c. 1/131/22-3W, [skazaš pla LND](#)

Wron Rufus w zwěrjeńcu

žělowy zešywk za 2. lětnik

3. cytański schóžjeńk

wudawař: Domowina, Rěcny centrum WITAJ

z nimšćiny: Mato Nowak

1. nakład 2016, Ludowe nakładnistwo Domowina

32 bokow, wěcejbarwne, € 4,95

ISBN 978-3-7420-2395-7

skaz. c. 2/106/16-1W, [skazaš pla LND](#)

Rufus a złozej

žělowy zešywk za 2. lětnik

2. cytański schóžjeńk

wudawař: Domowina,

Rěcny centrum WITAJ

z nimšćiny: Mato Nowak

1. nakład 2016, Ludowe nakładnistwo Domowina

32 bokow, wěcejbarwne, € 4,95

ISBN 978-3-7420-2396-4

skaz. c. 2/107/16-1W, [skazaš pla LND](#)

Piknik pši mórju

žělowy zešywk za 2. lětnik

3. cytański schóžjeńk

wudawař: Domowina,

Rěcny centrum WITAJ

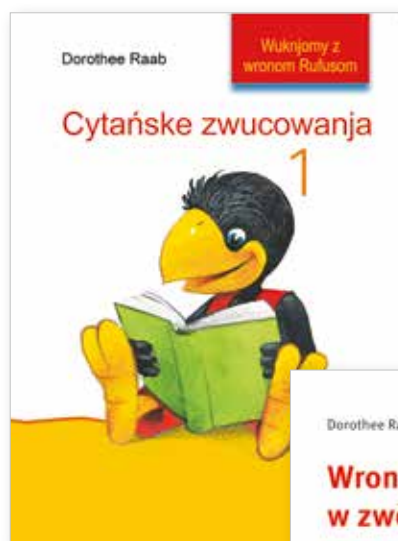
z nimšćiny: Mato Nowak

1. nakład 2017, Ludowe nakładnistwo Domowina

32 bokow, wěcejbarwne, € 4,95

ISBN 978-3-7420-2410-7

skaz. c. 2/111/17-1W, [skazaš pla LND](#)

Wron Rufus w dowolu

žěłowy zešywk za 2. lětnik

3. cytański schóžjeńk

wudawař: Domowina,

Rěcny centrum WITAJ

z nimšćiny: Mato Nowak

1. nakład 2017, Ludowe nakładnistwo Domowina

32 bokow, wěcejbarwne, € 4,95

ISBN 978-3-7420-2411-4

skaz. c. 2/112/17-1W, [skazaš pla LND](#)

Rufus pjaco wronowe placki

žěłowy zešywk za 2. lětnik

3. cytański schóžjeńk

wudawař: Domowina, Rěcny centrum WITAJ

z nimšćiny: Mato Nowak

1. nakład 2018, Ludowe nakładnistwo Domowina

32 bokow, wěcejbarwne, € 4,95

ISBN 978-3-7420-2537-1

skaz. c. 3/128/18-1W, [skazaš pla LND](#)

Rufus jo zalubowany

žěłowy zešywk za 2. lětnik

3. cytański schóžjeńk

wudawař: Domowina,

Rěcny centrum WITAJ

z nimšćiny: Mato Nowak

1. nakład 2018,

Ludowe nakładnistwo Domowina

32 bokow, wěcejbarwne

€ 4,95

ISBN 978-3-7420-2536-4

skaz. c. 3/127/18-1W

[skazaš pla LND](#)

Słuchaj, cytaj, wulicuj!

Gronka a basni, tšojeńka a bajki
wudawaŕ: Domowina, Rěcny centrum WITAJ
zestajarka: Wórša Šolćic
ilustratorce: Maria Žureková, Daša Dicová-Bacmaňáková
2. nakład 2006, Ludowe nakładnistwo Domowina
131 bokow, wěcejbarwne, € 9,90
ISBN 978-3-7420-1240-1
skaz. c. 1/104/06-2W, [skazaš pla LND](#)

Knigły su pšedewšym za žišownje z WITAJ-kupkami a za wuknikow/-ce až do 3. lětnika. Wóni wopšimuju gronka a basni, rymowanja, wulicowańka a bajki, rědny njezmysł, dialogi a krotke sceny. Knigły su pšewzete z górnoserbšćiny. Ku kuždemu tekstoju pšipomagaju wobrazje k žywemu a naglědnemu pšedstajanju wopšimješa.

»Słuchaj, cytaj, wulicuj« ist besonders für Kinder in WITAJ-Kindergärten geeignet sowie für SchülerInnen an sorbischen/wendischen Schulen bis zur 3. Klasse. Das Buch ist in 5 Themenbereiche gegliedert. Zahlreiche Illustrationen sowie ein zusätzliches Wörterverzeichnis sollen dem schnelleren Verstehen der Texte dienen.

Cerwjenawka a druge bajki

wudawař: Domowina, Rěčny centrum WITAJ

awtorka: Mónika Jurkowa

pšestajenje z górnoserbšćiny: Fabian Kaulfürst

spiwy: Fabian Kaulfürst (teksty), ludowe melodije

ilustratorka: Gudrun Lenz

1. nakład 2019, Ludowe nakładnistwo Domowina

wěcejbarwne, € 14,90

ISBN 978-3-7420-2579-1

skaz. c. 0/185/19-1W, [skazaš pla LND](#)

Cerwjenawka a druge bajki

wótsluchańske knigły

wudawař: Domowina, Rěčny centrum WITAJ

awtorka: Mónika Jurkowa

ilustratorka: Gudrun Lenz

pšestajenje z górnoserbšćiny: Fabian Kaulfürst

powědarja: Fabian Kaulfürst, Marja Elikowska-Winklerowa

spiwy: Fabian Kaulfürst (teksty), kupka »Serbska reja«

ludowe melodije

1. nakład 2020, Ludowe nakładnistwo Domowina

€ 10,00

ISBN 978-3-7420-2627-9

skaz. c. 0/190/20-1W, [skazaš pla LND](#)

wuglědała, ako by spała. Toś su te małkuše natwarili glažany kašć. Su položyli to žowčko do njogo a su jen stajili dosrjež góle. Tam su wachowali gromaže z mlogimi zwěrjetami. Tužne su woplakowali swóju lubu Sněžeńku. Raz jo pširejtował młody princ, ako jo był na góńtwje. Gaž ten jo wižel Sněžeńku lažecu we tom kašću, jo se do njeje zalubował. Jo kšěl to žowčko wezeš sobu do swójo grodu. Ze šěžkeju wutšobu su małkuše se rozsuzili, až jomu Sněžeńku daju. Gaž te małkuše su kašć wótnjasli, jo jaden z nich se pódštapil. Kašć jo se zatšěl a ten gadowaty kusk jabłuka jo Sněžeńce se wusunul ze šyje. Toś jo wóna wócyniła wócy. Małkuše su tej zažiwanej wulicyli, co wšykno jo se stało. Ten młody princ pak jo pšosyl Sněžeńku, aby se jogo brała. Skóro su na grože swajźbowali. Se wě, až wšyknym małkušam jo było kazane! Teke tej pširodnej mamje Sněžeńki, tej gjardej kralowce, su kazali na swajźbu. Gaž wóna jo tu glucnu Sněžeńku zawupytala, jo nježynosci dla zblědnała a njaboga se kidnuła. Rědna Sněžeńka a jeje princ pak stej byleju glucnej až do kónica swójo žywjjenja.

Cytaj z nami 1

wudawař: Domowina, Rěčny centrum WITAJ

awtorka a zestajařka: Wórša Šolćic

ilustratorka: Gudrun Lenz

pšestajenje z górnoserbšćiny: Jakub Sokół

1. nakład 2022, Ludowe nakładnistwo Domowina

wěcejbarwne, € 8,90

ISBN 978-3-7420-2721-4

skaz. c. 0/195/22-1W, [skazaš pla LND](#)

Cytaj z nami 2

wudawař: Domowina, Rěčny centrum WITAJ

zestajařka: Daniela Heeleanowa

ilustratorka: Martina Gollnick

pšestajenje z górnoserbšćiny: Jakub Sokół

1. nakład 2022, Ludowe nakładnistwo Domowina

wěcejbarwne, € 8,90

ISBN 978-3-7420-2722-1

skaz. c. 0/196/22-1W, [skazaš pla LND](#)

CASOPIS TEKE ZA WAS!

»Serbska šula« jo serbski pedagogiski casopis za wucabnikow a wótkublarjow, ale teke za wšykných drugih rěcnje zajmowanych. Wědomnostne nastawki k pšašanjam kubłanja a wuwucowanja, k tomu rozpšawy ze žulskeje prakse, rěcywědne pśinoski, recensije k nowym serbskim knižkam LND a kopěrowańske pśedkładki za wšake pśedmjaty slušaju do wopśimješa casopisa. W tšešem lětnem cysle pśedstajaju sobuželašeŕki Rěcnego centruma WITAJ pšawidlownje nowonaželany wucbny material.

TEORIJA A PRAKSA

Styri elementy w fokusu

Dalejkubłanje za wótkublaŕki a wótkublarje

Gunda Heyderowa

W nowembrje 2025 jo Rěcny centrum WITAJ w Chóšebuzu tši rěcnodidaktiske dalejkubłanja za wótkublaŕki a wótkublarje žišownjow a hortow Dolnjeje Łužyce pšewjadł, dwě za pśedšulski a jedno za hortowy wobłuk. Celkownje jo se 30 pedagogowkow a pedagogow ze 16 institucijow, kenž se pšiwobrošuju pśěrědženju serbskeje rěcy, wobželiło.

Dalejkublaŕiske zarědowanje k temje „styri elementy“ jo dało wjelebočnu góžbu, pširadowědne wopśimješa z rěcnym kubłaním zwězaš. Dalejkubłanje jo nawězało na dwě pśedchadneje zarědowanje k temje „wóda“ lětowu 2023 a 2024 a jo rozšyrilo pōglědnjenje na elementy wogěr, wóda, pówětš a zemja. Fokus jo se wósebnje měřil na dwójorěcne pśesajenje tematiki, pšez což njejsu wobželone mógli jano swóje fachowe, ale pśedewšym teke swóje rěcne kompetence pōdłymiš.

W srježišću su stojali praktiske eksperimenty, kenž su rozměša za kakosći a zwiski elementow spěchowali. Rownocasnje jo se tematiski serbski slowoskład naželał a aktiwnje zwucował. Toš ta kombinacija z pó praksy orientěrowanego wuknjenja a rěcnego spěchowanja kšusi zamóžnosć pedagogiskego personala, pširadowědne temy žišam pšiměrjone a rěcno-sensibelnje pśěrědnis.

Zaměr dalejkubłanja jo był, wótkublaŕki a wótkublarje pši tom pōdpěrowaš, temu „styri elementy“ praksy bliski do dwójorěcneho wšednego dnja žišownjow a hortow integrěrowaš. Slědujuce šěžyšća su stojali w fokusu:

- spěchowanje serbskeje rěcy
- skšusjenje metodiskich kompetencow
- pōdłymjenje pširadowědneho rozměša
- nawězanje na pśedznaša

Nowy material

Nowy rěcnodidaktiski material „Wogěr, wóda, pówětš a zemja“ (zarědnik ze 66 bokami), kenž jo wusměrjony na wšednu rěcnu praksu w žišownjach a hortach, jo był zakład dalejkubłanja. Pši naželańju tego zarěd-

nika jo se pšeczej na to glědało, až w nazgónjenjam a wšednemu dnju žišow a se jim pśěrědnijo nowa wěda pó a za jimnej wašni.

Wšykne teksty w zarědniku su dwójorěcne. Tak mógu teke wótkublaŕki a wótkublarje, kenž su ake zachopili serbsku rěc wuknuš, jen nałožowaš a se tematiski slowoskład pšiswójowaš. Za eksperimenty a graša su dwójorěcne pšikładowe sady za interakciju pedagogiskego personala ze žišimi materialu dodane. Pótakem mógu se teke trjebne wobroty pšiswójš, pšeto slowoskład k tej temje njejo pšeczej wobstatk wšednego pedagogiskego žěta w serbskej rěcy a pó žělach wjelgin wupominajucy. Mustrowe sady zmóžnjaju wobwěste zastupjenje do tematiki bžez wubójanja, až se zmólki ražiju, a su zakład za wariacije a rozšyrjenja wobrotow.

Material wopśimjejo za kuždy element slězynowe informacije za pedagogiski personal, wěcne teksty, didaktiske pokazki, zwucowanja za žiši, eksperimenty, gódańka a wjele wobrazow, pšeto pšiswójenje drugeje rěcy z pomocu wobrazow jo wjelgin efektiwnje. Zarědnik se góži za wšake starstwowe kupki. Pedagogiski personal sam rozsuzijo, kótare wopśimješa se za swóje žiši góže.

Natwaŕ nowego materiala a móžnosći jogo wužywanja w praksy su se na dalejkubłanju pśedstajili, zwucowanja a eksperimenty ze zarědnika su se zgromadnje pšewjadli a rěcne pšikłady su se woglědali a nałožowali.

Dalejkublaŕiski material se teke góži, se wě, za wužywanje bžez rozpokazanja pšez awtoru, ale pón by dejał pedagogiski personal sam cas a procu inwěstěrowaš, aby se z wopśimješami a móžnosćami zwopśawdnjenja w praksy wopóznawał. Nazgónjenja slědných lět su pokazali, až se toš te materialije skerkej we wšednem pedagogiskem žěle wužywaju, gaž su se wótkublaŕki a wótkublarje južo na dalejkubłanju z nimi intensiwnje zaběrali a tematiski slowoskład w pśedpōlu zwucowali.

79. LĚTNIK
1 2026

Serbska šula

Serbski pedagogiski časopis

25 lět RCW

LND

Dalšne informacije dostanojoš pód telefonowym cysłom (03 55) 48 57 64 42 we wótzělenju pedagogika w RCW. Raži spšigótujomy Waše wuplody ako pśedkładk abo žělowy material teke za drugih wucabnikow a wótkublarjow!

Wěcna wěda Serbščina 2

žělowe knigły za pśedmjat wěcna wěda 2. lětnika
za bilingualnu wucbu pó WITAJ-modelu
wudawař: Domowina, Rěcny centrum WITAJ
awtorce: Irena Götzowa, Birgit Krausowa
ilustratorka: Erika Baarmann
3. nakład 2021, Ludowe nakładnistwo Domowina
112 bokow, wěcejbarwne
pśidank: 11 bokow basleńskich pśedłogow
graše (A3), € 12,90
ISBN 978-3-7420-1332-3
skaz. c. 2/81/21-3W, [skazaš pla LND](#)

Wěcna wěda Serbščina 3

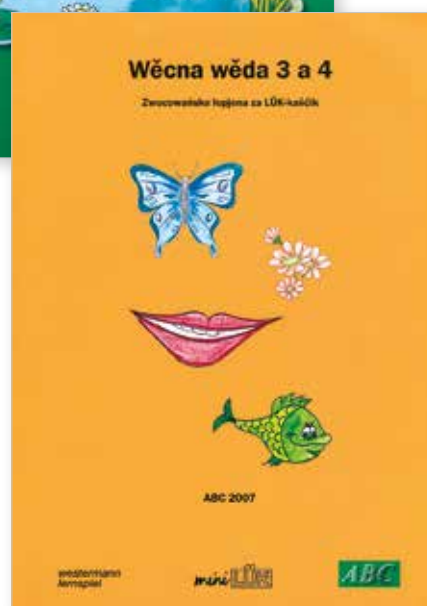
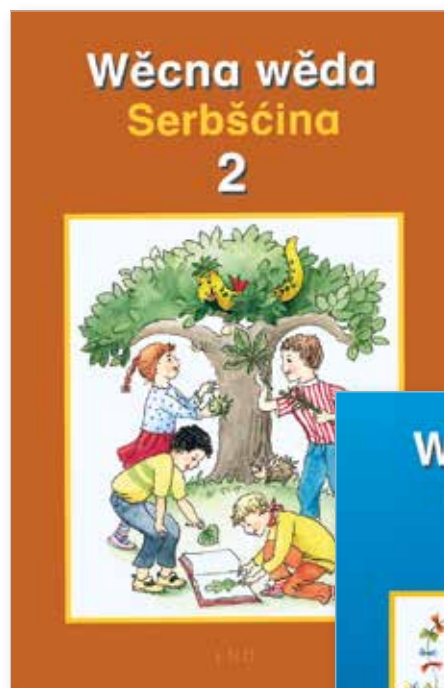
žělowe knigły za pśedmjat wěcna wěda 3. lětnika
za bilingualnu wucbu pó WITAJ-modelu
wudawař: Domowina, Rěcny centrum WITAJ
awtorce: Irena Götzowa, Birgit Krausowa
ilustratorka: Erika Baarmann
2. nakład 2018, Ludowe nakładnistwo Domowina
140 bokow, wěcejbarwne
pśidank: 15 bokow basleńskich pśedłogow, € 14,90
ISBN 978-3-7420-1347-7, skaz. c. 3/106/18-2W, [skazaš pla LND](#)

Wěcna wěda Serbščina 4

žělowe knigły za pśedmjat wěcna wěda 4. lětnika
za bilingualnu wucbu pó WITAJ-modelu
wudawař: Domowina, Rěcny centrum WITAJ
awtorce: Irena Götzowa, Birgit Krausowa
ilustrator: Günter Wongel
2. nakład 2021, Ludowe nakładnistwo Domowina
140 bokow, wěcejbarwne
pśidank: 11 bokow basleńskich pśedłogow, € 14,90
ISBN 978-3-7420-1348-4
skaz. c. 4/81/21-2W, [skazaš pla LND](#)

Wěcna wěda 3 a 4

Zwucowańske łopjena za LÜK-kašćik
k wucbnicom »Wěcna wěda/Serbščina 3«
a »Wěcna wěda/Serbščina 4«
zestajili: K. Genzerowa, A. Hötaschowa, K. Jansenowa,
S. Joppekowa, Ch. Kühnina
wudawař: Žěłanišćo za serbske kubłańske
wuwijanje Chóšebuz (ABC)
kooperaciskej partnerja: Westermann Lernspielverlag GmbH
Braunschweig, media Verlagsgesellschaft mbH Scheidegg
redakcija: Ch. Piniekowa, M. Hašćyna
Chóšebuz 2007, 35 bokow, [skazaš pla ABC](#)

Terminologija Wěcneje wědy

Terminologie für den Sachkundeunterricht

Deutsch – Niedersorbisch

awtorka: Anja Hötaschowa

redakcija: Christiana Piniekowa

wudawař: Žěłanišćo za serbske kubłańske wuwijanje Chóšebuz (ABC)

Chóšebuz 2011, 409 bokow

2. pšežěłany a rozšyrjony nakład, [skazaš pla ABC](#)

Terminologija Wěcneje wědy

awtorka: Anja Hötaschowa, z dodankami Margot Hašcyneje a Christiany Piniekoweje

wudawař: Žěłanišćo za serbske kubłańske wuwijanje Chóšebuz (ABC)

redaktorstwo: Christiana Piniekowa, Oleg Derepasko,

Colett Šampatisowa, Emilia Nimcowa

pšestajenja: Hanka Ješcyňa, Antje Kellowa

rěčne wobradowanje: Margot Hašcyňa, Manfred Starosta

lektorizěrowanje: Margot Hašcyňa, Christiana Piniekowa

2. pšežěłane a rozšyrjone wudaše, Chóšebuz 2023

W žělach zložuju se knigły na R. Korjeńkec, Terminologija za předmjet domiznowěda a wěcna wučba.

Ludowe nakładnistwo Domowina, Budyšin 1996 a na nastawki z Nowego Casnika nowšeho casa.

[Material stoj ceptarkam a ceptarjam serbšćiny elektroniski k dispoziciji na:](#)

[DialogBB → ABC Sorbisch/Wendisch](#)

2. Unsere Gesundheit – Naša strowosć / Našo strowje		
2.1. Gesunde Ernährung – Strowe zežywnjenje		
Abendbrot	wjacerja f4	
Abendbrot essen	wjacerjaš p76	
Ablagerung (Bohnenkaffee, Tee)	wósack m19	wjacerjam, wjacerjaju
abwechslungsreich, abwechslungs	wótměnjaty, -a, -e 47, se wótměnjajacy, -a, -e 47	
Alge	alga f3	* Bestimmte Algen werden zunehmend auch in der europäischen Küche verwendet. – Wšake algi se chajaju teke w europ(ej)skej kuchni wužywaš.
alkoholfrei	běz alkohola, mimo alkohola, njealkoholski, -a, -e 48	
anschneiden (für den Verbrauch)	nacynaš p76, naces p66a	nacynam, nacynaju, naceju / nacejom, naceju
Apfel	jabuko n30	
Apfelsine	tiocene jabluka p30	
Appetit	apelsina f1, appetit m18	
appetlich	rědne Adv101, apetitny, -a, -e 47, apetitny Adv	* Ich habe Appetit auf... (Erdbeeren mit Schlagsahne). – Mě se co + [Z] (stýnicow z bjeju zmjatanu). * Guten Appetit! allg – Daj / Dajlej / Dajso se (ze)skožeš! * Guten Appetit! allg – Das tebe / wama / wam zeskožjo! * Guten Appetit! (Bewirtung) – Jěz a pji a njedaj se kazaš! // Jězto a pitej a njedajtej se kazaš! // Jězto a pišo a njedajšo se kazaš!
Aroma	aroma m indeks f18	* Das Essen / Die Speise ist auf dem Teller appetitlich angeordnet. – Jěz jo rědne / apetitnje na talaj scyrjona / položona.
Aromatisiert	aromatizěrowany, -a, -e 47	* natürliches Aroma – přirodny / přirodna aroma * künstliches Aroma – kumštny / kumština aroma
aufessen	zjěš p69	* Heute sind leider viele Lebensmittel unnötigerweise aromatisiert. – Zinsa jo bódžo wjele (ze)žywidow njetrjebnje aromatizěrowanych.
Aufschnitt (Käse)	nakšajany twarožk m19	zjěm, zjěže
Aufschnitt (Wurst)	nakšajana jěsnica f6	* Iss das auf! – Zjěz to!
Aufschnitt allg → Belag (Essen)	póscynanje n36	
Aufstrich (Brot, Kuchen) → Belag (Essen)	mazanje n36 (na kišo, na mazanic)	* Schokoladenaufstrich – šokoladowe mazanje

Wěcna wěda – žělowe łopjena

Žělowe łopjena za wěcnu wědu barwojte a carno-běle /
Arbeitsblätter für den Sachkundeunterricht farbig
und schwarz-weiß

zestajenje, wobžělanje: Constance Mjeršeńcojc,
Emilia Nimcowa, Christiana Piniekowa,
Kathrin Kerštowa

ilustracije a wugótowanje: Ulrike Niedlich

wudawař: Žělanišćo za serbske kublańske wuwijanje

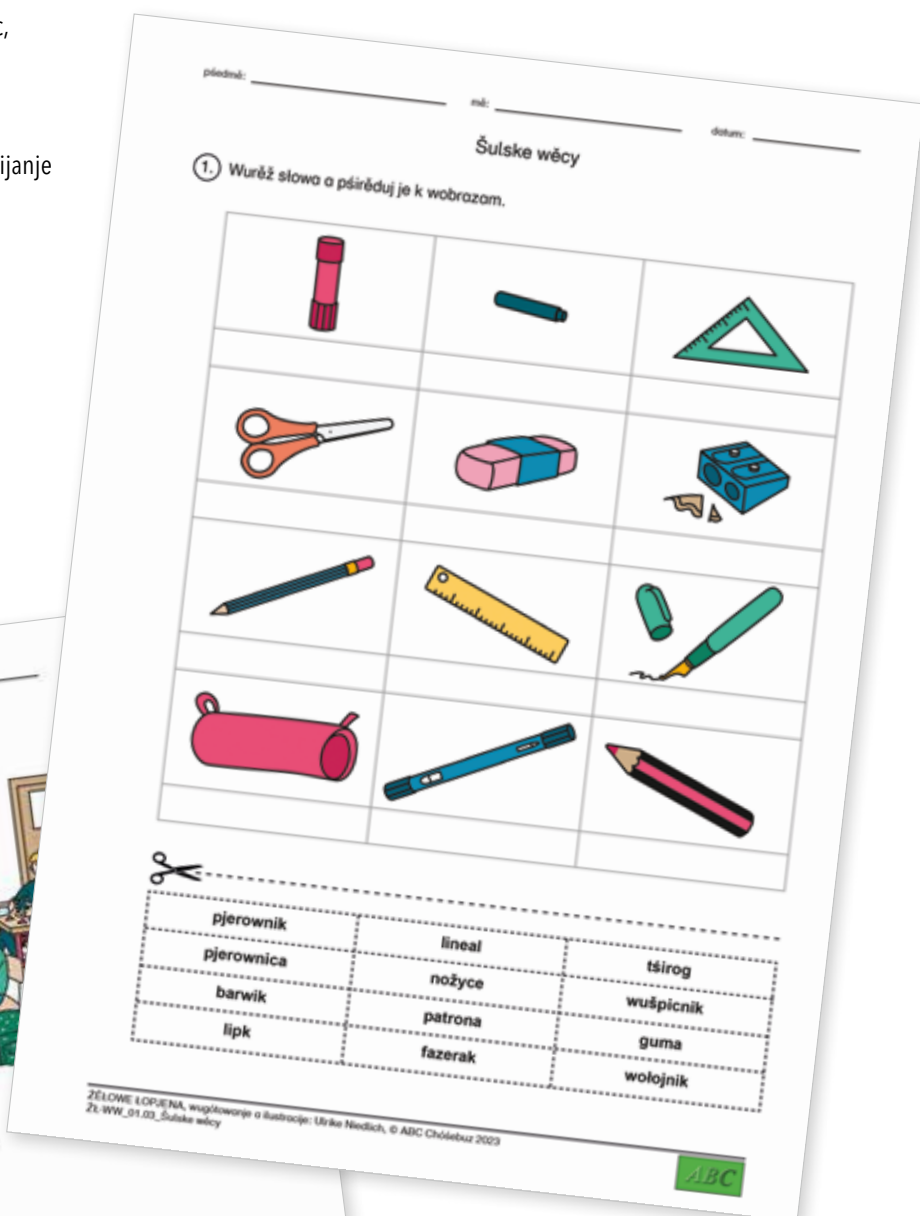
Chóšebuz (ABC)

ABC, Chóšebuz 2020, 2022, 2023

Material stoj ceptařkam a ceptarjam

serbšćiny elektroniski k dispoziciji na:

DialogBB → ABC Sorbisch/Wendisch

Zwěřjeta w zymje

žělańnicka za pśedmjat wěcna wěda

wudawař: Domowina, Rěcny centrum WITAJ

zestajenje: Annett Džědźikowa

pśestajenje: Stefanie Krawcoj

ilustratorka: Gudrun Lenz

1. nakład 2015,

Ludowe nakładnistwo Domowina

wěcejbarwne, € 9,90

ISBN 978-3-7420-2345-2

skaz. c. 0/160/15-1W

skazaš pla LND

Ptaški w našej domowni

želaŕnicka za pšedmjat wěcna wěda

wudawaŕ: Domowina,

Rěcny centrum WITAJ

zestajenje: Simona Čěslina

pšestajenje: Margot Hašcyna

ilustratorka: Erika Baarmann

1. nakład 2015,

Ludowe nakładnistwo Domowina

72 bokow, wěcejbarwne, € 11,90

ISBN 978-3-7420-1499-3

skaz. c. 0/159/15-1W

skazaš pla LND

<https://materialien.sorbischlernen.de/dsb/za-ceptarjow/plomje-nadawki/>

[Za ceptarjow](#) | [Za wukniwow](#) | [Za uerbki wuknjecych](#) | [Za starzejich](#)

Nadawki z Płomjenja

Hów namakajuso lažćeje a šěžejeje warianty nadawkow z třesege časopisa PŁOMJE k zwucowanju.

Wyje wjesela!

lažćejša warianta	šěžejša warianta
• Płomje 1/2025, b. 6-7 • Płomje 2/2025, b. 6-7 • Płomje 3/2025, b. 6-7	• Płomje 1/2025, b. 6-7 • Płomje 2/2025, b. 6-7 • Płomje 3/2025, b. 6-7

Archiw z lěta 2025 +

Archiw z lěta 2024 +

Archiw z lěta 2023 +

- [Test – Co wěš wo bomach? | doc](#)
- [Pótajmnošćow polny kontinent A.P.O.R.U.E. | doc](#)
- [Naša wjelika familija | doc](#)
- [Co a kak pišomy | doc](#)
- [Familija žěła w zagroże | doc](#)
- [Zežywidła | doc](#)
- [Werb-prezens abo perfekt? | doc](#)
- [Konjugacija werbow | doc](#)
- [Gramatika | doc](#)
- [Lěšojski dowoł | doc](#)
- [Zachopjeńk žule | doc](#)
- [Nazyma | doc](#)
- [Zyma | doc](#)
- [Test wědy – zwěrjata w zymje | doc](#)
- [Zapust | doc](#)
- [Test 1 – Co wěš wo jatšach? | doc](#)
- [Test 2 – Co wěš wo jatšach? | doc](#)

- [Test – Co wěš wo bomach? | pdf](#)
- [Pótajmnošćow polny kontinent A.P.O.R.U.E. | pdf](#)
- [Naša wjelika familija | pdf](#)
- [Co a kak pišomy | pdf](#)
- [Familija žěła w zagroże | pdf](#)
- [Zežywidła | pdf](#)
- [Werb-prezens abo perfekt? | pdf](#)
- [Konjugacija werbow | pdf](#)
- [Gramatika | pdf](#)
- [Lěšojski dowoł | pdf](#)
- [Zachopjeńk žule | pdf](#)
- [Nazyma | pdf](#)
- [Zyma | pdf](#)
- [Test wědy – zwěrjata w zymje | pdf](#)
- [Zapust | pdf](#)
- [Test 1 – Co wěš wo jatšach? | pdf](#)
- [Test 2 – Co wěš wo jatšach? | pdf](#)

Łuka

želařnicka, za wěcnu wědu
wudawař: Domowina, Rěcny centrum WITAJ
přestajenje: Jakub Sokół
ilustratorka: Gudrun Lenz
1. nakład 2017, Ludowe nakładnistwo Domowina
48 bokow, wěcejbarwne, € 9,90
ISBN 978-3-7420-2381-0
skaz. c. 0/165/17-1W, [skazař pla LND](#)

Insekty a pawki

wěcne informacije a fota
Sachinformationen und Fotos
wudawař: Domowina, Rěčny centrum WITAJ
awtorka: Gunda Heyderowa
fota: liche internetowe žrědła
brošurka A4
skaz. c. P-0/195/11, [skazaš pla RCW](#)

Naš cas

How wukniki mógu zapisaš cas, dny tyženja,
mjasece a lětne case.
wudawař: Domowina, Rěčny centrum WITAJ
z nimšćiny (Stiefel-nakładnistwo): Kathrin Šwjelina
wěcejbarwne
skaz. c. L-0/230/14, [skazaš pla RCW](#)

Graše »Tšojniki«, 2. žěl

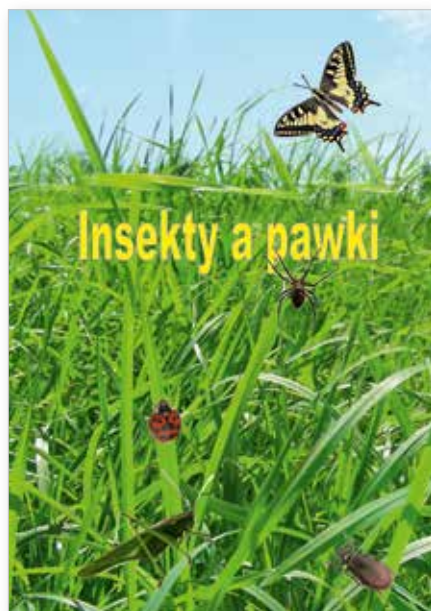
Žiwe zwěřjeta domownje.
Což ganja a skoka/Heimische Wildtiere.
Was läuft und springt
Graše za dobre spomnješe, cytanje a kórtkowanje
fotografije: Pěťš Kastner
redakcija: Christiana Piniekowa, Gregor Wiczorek,
Michaela Zeisigowa
wudawař: Žělanišćo za serbske kublańske
wuwijanje Chóšebuz (ABC)
Chóšebuz 2017, [skazaš pla ABC](#)

Graše »Tšojniki«, 3. žěl

Žiwe zwěřjeta domownje.
Což lazy a plěwa/Heimische Wildtiere.
Was kriecht und schwimmt
Graše za dobre spomnješe, cytanje a kórtkowanje
fotografije: Pěťš Kastner
redakcija: Christiana Piniekowa, Gregor Wiczorek,
Margot Hašćyna, Michaela Zeisigowa
wudawař: Žělanišćo za serbske kublańske
wuwijanje Chóšebuz (ABC)
Chóšebuz 2019, [skazaš pla ABC](#)

Graše »Tšojniki«, 4. žěl

Zwěřjeta domownje – Domacne, wužytne zwěřjeta. /
Heimische Tiere – Haus- und Nutztiere.
Graše za dobre spomnješe, cytanje a kórtkowanje
fotografije: Pěťš Kastner
redakcija: Christiana Piniekowa, Gregor Wiczorek,
Margot Hašćyna, Michaela Zeisigowa
wudawař: Žělanišćo za serbske kublańske
wuwijanje Chóšebuz (ABC)
Chóšebuz 2022, [skazaš pla ABC](#)

Graše »Tšojniki«, 5. žěl

Zwěřjeta pó celem swěše – we wóže, w pówětšu a na kraju
 Tiere in aller Welt – im Wasser, in der Luft und an Land
 Graše za dobre spomnješe, cytanje a kórtkowanje
 fotografie: Pětš Kastner

redakcija: Christiana Piniekowa, Gregor Wieczorek, Margot Haścyna, Michaela Zeisigowa

wudawaŕ: Źełaniŝćo za serbske kubłańske
wuwijanje Chóśebuz (ABC)

Chóšebuz 2023

skazaś pla ABC

Na internetowem boce RCW informěrujemy Was wó statkowanju RCW a wó pšašanjach, zwisujucych ze serbskorěčnym kubłanim.

WITAJ

Współpraca
między
organizacjami
kulturalnymi
i artystycznymi
w regionie
śląsko-krakowskim

Nowości

Witaj

Serbčina za žib

Serbčina w Śli

Interiuta

Projekty

Głosy

Downloady

Kontakt

Żelowa nielina

Galton (Chorowicki)

Chorowicki -

Bud Lantow Chorowicki s. V.

WITAJ-Gesellschaft

Zweigstelle:

Chorowicki Straße 30

40644 Chorowicki

tel.: 0205 45 576 444

Fax: 0205 45 576 445

E-Mail: chorowicki@witaj-chorowicki.de

Medienratgeber Internet

tel.: 0205 4944793

Fax: 0205 4944794

E-Mail: medienratgeber@witaj-chorowicki.de

Wumělske wuběžowanje

Wopóznać ze serbskimi powěsćami, bajkami, nabožen, ze serbskeju domownju a ze serbskimi scjwami a jich předsćěrje z pomocu kreslanek, collagow, plastkow. Z pomocu pedagogiskego persónala ma se žiśam tema předsćěrje. Žiśa pón dajo samo wumělski a liche baru unese. Nejlipše žiśa dostanu myla

čłowa kupka: žiś WITAJ.kupkow w žiśowcach

cał: wól apryla do augusta

kapacita: newobgranicowana

zwěžone powěženki

Drogi licenja 1

žěłowy zešywk za 1. lětnik

wudawař: Domowina, Rěcny centrum WITAJ

z nimšćiny (Cornelsen-nakładnistwo): Tatjana Kadočnikowa

2. nakład 2018, Ludowe nakładnistwo Domowina

80 bokow, wěcejbarwne, € 8,25

ISBN 978-3-7420-1442-9

skaz. c. 1/132/18-2W

[skazaš pla LND](#)

Drogi licenja 2

žěłowy zešywk za 2. lětnik

wudawař: Domowina, Rěcny centrum WITAJ

z nimšćiny (Cornelsen-nakładnistwo): Tatjana Kadočnikowa

2. nakład 2019, Ludowe nakładnistwo Domowina

80 bokow, wěcejbarwne, € 8,50

ISBN 978-3-7420-1443-6

skaz. c. 2/91/19-2W

[skazaš pla LND](#)

Drogi licenja 3

žěłowy zešywk za 3. lětnik

wudawař: Domowina, Rěcny centrum WITAJ

z nimšćiny (Cornelsen-nakładnistwo): Tatjana Kadočnikowa

1. nakład 2013, Ludowe nakładnistwo Domowina

72 bokow, wěcejbarwne, € 7,25

ISBN 978-3-7420-1465-8

skaz. c. 3/112/13-1W

[skazaš pla LND](#)

Drogi licenja 4

žěłowy zešywk za 4. lětnik

wudawař: Domowina, Rěcny centrum WITAJ

z nimšćiny (Cornelsen-nakładnistwo): Alfred Měškank
a Horst Měškank

1. nakład 2013, Ludowe nakładnistwo Domowina

72 bokow, wěcejbarwne, € 7,25

ISBN 978-3-7420-1464-1

skaz. c. 4/90/13-1W

[skazaš pla LND](#)

Licbowe woknyška

wudopólnjucy material

wudawař: Domowina, Rěčny centrum WITAJ

awtorka: S. Čěslina

ilustratorka: Gudrun Lenz

1. nakład 2018, Ludowe nakładnistwo Domowina

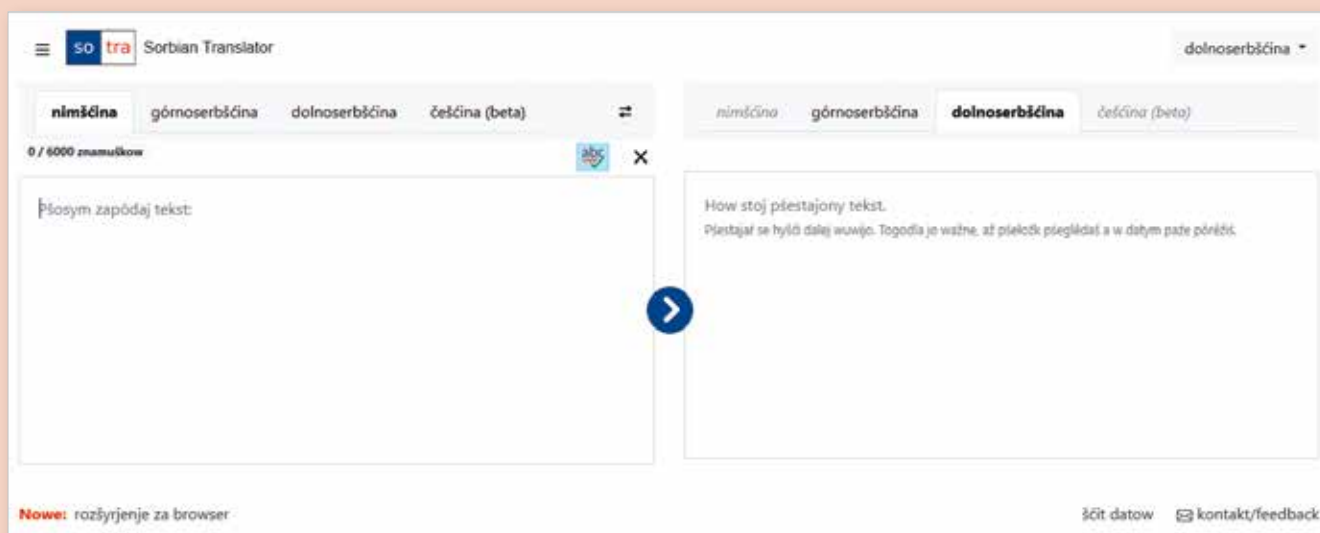
wěcejbarwne, € 12,90

ISBN 978-3-7420-2544-9

skaz c. 1/153/18-1W, [skazaš pla LND](#)

www.sotra.app

Pisański kurs

Ceptaške pórucenje: Licby wót 0 až do 9

(Zawježenje licbow w primarnem schójženku, wariant A + B)

wudawař: Želanišćo za serbske kublańske

wuwijanje Chóšebuz (ABC)

wobželanje: Daniela Šrjejdarijowa, Christiana Piniekowa,

Margot Hašćyna, Oleg Derespasko

Intensiwne dalejkublanje serbšćiny (IDS),

ABC 2005, 2 boka

wugótowanje, techniske spísigótowanje: Ulrike Niedlich

2. wobželany nakład, ABC, Chóšebuz 2021

Material stoj ceptařkam a ceptarjam serbšćiny

elektroniski k dispoziciji na:

DialogBB → ABC Sorbisch/Wendisch

Pisański kurs

Želowe łopjena - matematika

ideja: Daniela Šrjejdarijowa

wugótowanje: Katrin Kerbusch

wudawař: Želanišćo za serbske kublańske

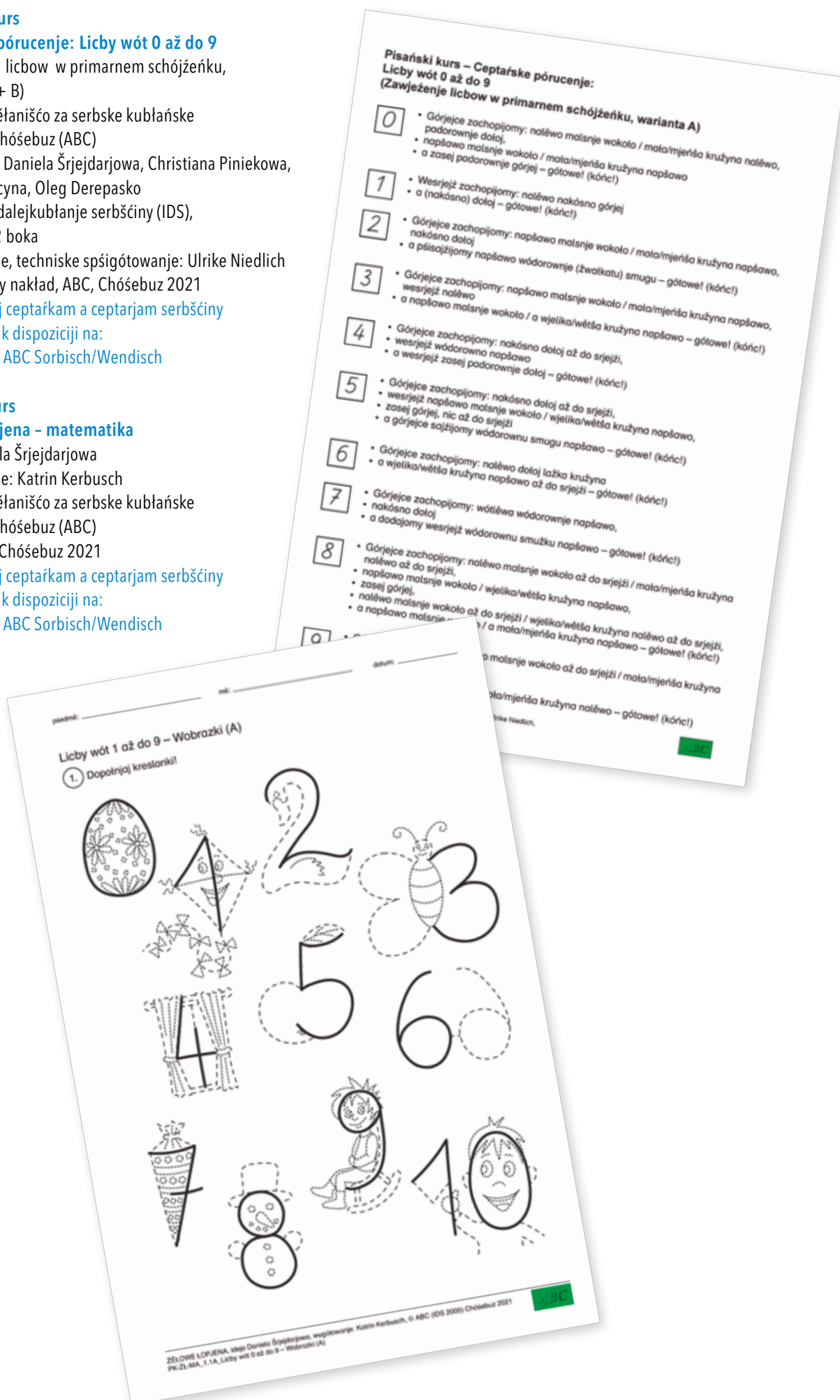
wuwijanje Chóšebuz (ABC)

(IDS 2005), Chóšebuz 2021

Material stoj ceptařkam a ceptarjam serbšćiny

elektroniski k dispoziciji na:

DialogBB → ABC Sorbisch/Wendisch

Naš zeger

plakat, wucbny material
wudawař: Domowina, Rěcny centrum WITAJ
awtorka: S. Čěslina
ilustratorka: Gudrun Lenz
1. nakład 2017, Ludowe nakładnistwo Domowina
wěcejbarwne, € 5,00
ISBN 978-3-7420- 2384-1
skaz. c. 0/177/17-1W
skazaš pla LND

Naš zeger, 2. žěl

plakat, wucbny material
wudawař: Domowina, Rěcny centrum WITAJ
awtorka: S. Čěslina
ilustratorka: Gudrun Lenz
1. nakład 2019, Ludowe nakładnistwo Domowina
wěcejbarwne, € 5,00
ISBN 978-3-7420-2568-5
skaz. c. 0/184/19-1W
skazaš pla LND

Naš zeger, 3. žěl

plakat, wucbny material
wudawař: Domowina, Rěcny centrum WITAJ
awtorka: S. Čěslina
ilustratorka: Gudrun Lenz
1. nakład 2023, Ludowe nakładnistwo Domowina
wěcejbarwne, € 5,00
ISBN 978-3-7420-2787-0
skaz. c. 0/200/23-1W
skazaš pla LND

Terminologija za pśedmjat matematika

Terminologie im Fach Mathematik
serbsko-nimski a nimsko-serbski
terminologiski słownick za zakładnu šulu
wudawař: Domowina, Rěcny centrum WITAJ
zestajenje: Tatjana Kadotšnikowa,
Alfred Měškank na zaklaže aktualnych wucbncow
matematiki (Drogi licenja 1–4 a Matematika 5–6)
a Terminologije matematiki Horsta Petrika
1. nakład 2016
260 bokow
skaz. c. L-0/266/16-1W
skazaš pla RCW

Sport – wuchadne pozicije

Sport – Ausgangsstellungen

3 ilustrěrowane A2-plakaty z wuchadnymi pozicijami
a póríkowymi pšimjenjami

3 illustrierte A2-Plakate mit Ausgangsstellungen
und Paargriffen

wudawař: Domowina, Rěcny centrum WITAJ

zestajařka: Gunda Heyderowa

ilustracije: Barbara Beger

skaz. c. L-0/171/10

skazaš pla RCW

Lehrerhandreichung

Powědańske srědky a rěčne wobroty

za bilingualne wugótowanje wuchadnego pšedmjata sport

Redemittel und Wendungen für die bilinguale Gestaltung

des Unterrichtsfaches Sport

wudawař: Žělanišćo za serbske kubłańske

wuwijanje Chóšebuz (ABC)

nacerjenje a wugótowanje: Pěťš Reichel

pšeložk z nimšćiny: Juro Šrejdař

cełkowne nawjedowanje: Fryco Libo, Chóšebuz 2009

92 bokow

skazaš pla ABC

Sportowa terminologija

Wopytowański material

wudawař: Žělanišćo za serbske kubłańske

wuwijanje Chóšebuz (ABC)

redakcija: Renej Šuster,

Christiana Piniekowa

Chóšebuz 2003

105 bokow

skazaš pla ABC

Sportowa terminologija
Wopytowański material

GYMNAZIUM A WUŠE ŠULE

Předmjat serbšćina wuwucujo se na Dolnosorbiskem gymnaziumje a w žednych wušych šulach. Serbšćina se rozeznawa wót drugeje rěčneje wucby pšez to, až se njepó-srědnja rěc cuzego kraja, ale rěc domowniskego regiona. Wóna ma w sekundarnem stawje status drugeje cuzeje rěcy. Pšez to až jo serbska drugim cuzym rěcam rowno stajona, jo móžno, serbšćinu ako abiturny předmjat wuzwóliš. Wucba serbšćiny natwarja se na rěčnych znašach z primarnego stawa. Dalšnym wuknikam a wuknicam pódawa se serbšćina ako zachopna wucba. K tomu jo předewšym w 7. lětniku mócnje diferencěrowanje we wucbjje trjebne a tejerownosći wótpowědujuce pórucenje mašizny a zwucowanjow we wucbnicach. Wucba serbšćiny co dojśpiš, až maju wšykne wukniki a wuknice až do kónca 10. lětnika powšyknu komunikatiwnu kompetencu.

Pó droze 1

wucbnica

wudawař: Domowina, Rěčny centrum WITAJ

awtory: Dietlind Lüdtkowa, Kathrin Kerštowa, Torsten Mak,

w nadawku Žělanišća za serbske kubłańske

wuwijanje Chóšebuz (ABC)

ilustratorka: Isa Bryccyna

2. nakład 2022, Ludowe nakładnistwo Domowina

wěcejbarwne, € 16,90

ISBN 978-3-7420-2584-5

skaz. c. 7/90/22-2B

skazaš pla LND

Pó droze 1

žělowy zešywk

wudawař: Domowina, Rěcny centrum WITAJ

awtory: Dietlind Lüdtkowa, Kathrin Kerštowa, Torsten Mak,

w nadawku Žěłanišća za serbske kubłańske

wuwijanje Chóšebuz (ABC)

ilustratorka: Isa Bryccyna

2. nakład 2022,

Ludowe nakładnistwo Domowina

dwójobarwne, € 8,90

ISBN 978-3-7420-2583-8

skaz. c. 7/91/22-2B

skazaš pla LND

Pó droze 1: ceptařske pórućenja w elektroniskej formje

wudawař: Žěłanišćo za serbske kubłańske wuwijanje
Chóšebuz (ABC)

awtory: Dietlind Lüdtkowa, Kathrin Kerštowa,
Torsten Mak ABC

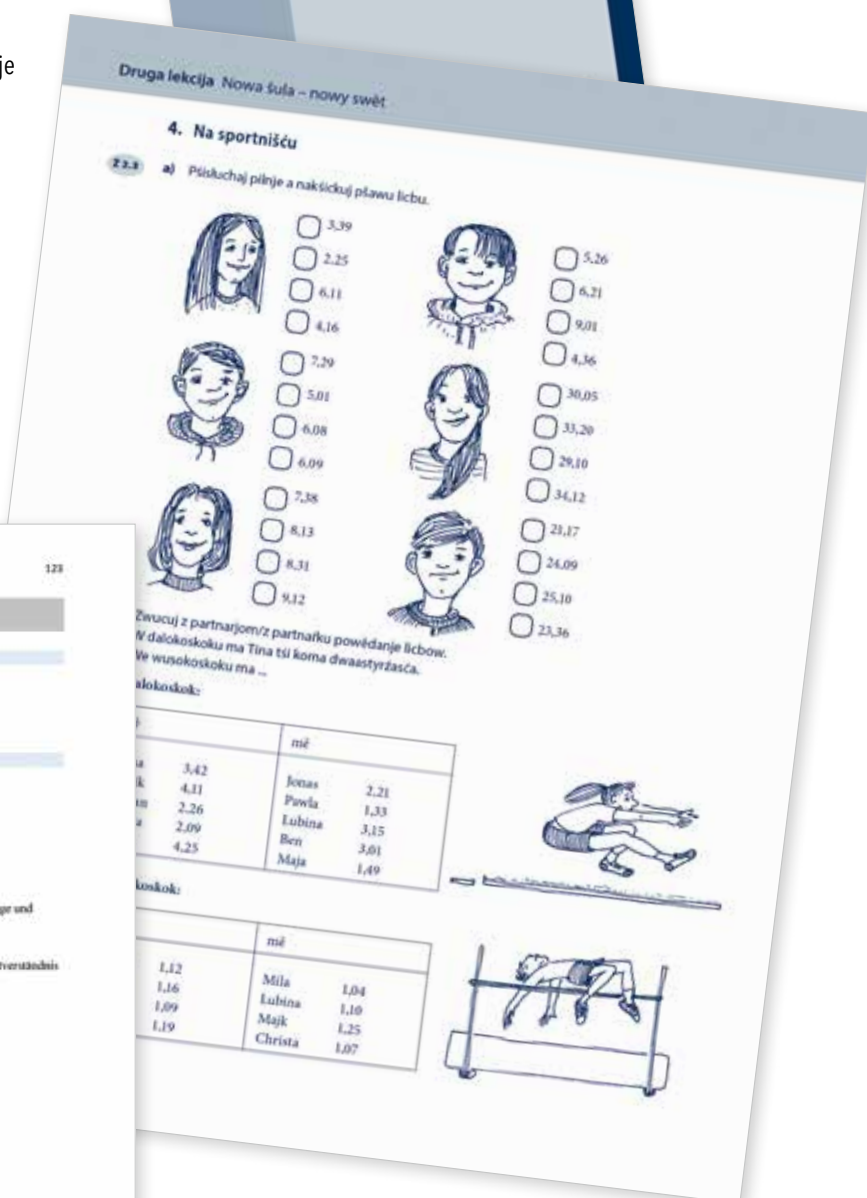
wugótowanje, techniske spěšigótowanje:

Karl Eylem Kaygusuz

Chóšebuz 2023

Material stoj ceptařkam a ceptarjam serbšćiny
elektroniski k dispoziciji na:

DialogBB → ABC Sorbisch/Wendisch

Pó droze 2

wučbnica

wudawař: Domowina, Rěčny centrum WITAJ

awtory: Dietlind Lüdtkowa, Kathrin Kerštowa, Torsten Mak,

w nadawku Žěłanišća za serbske

kubłańske wuwijanje Chóšebuz (ABC)

ilustratorka: Isa Bryccyna

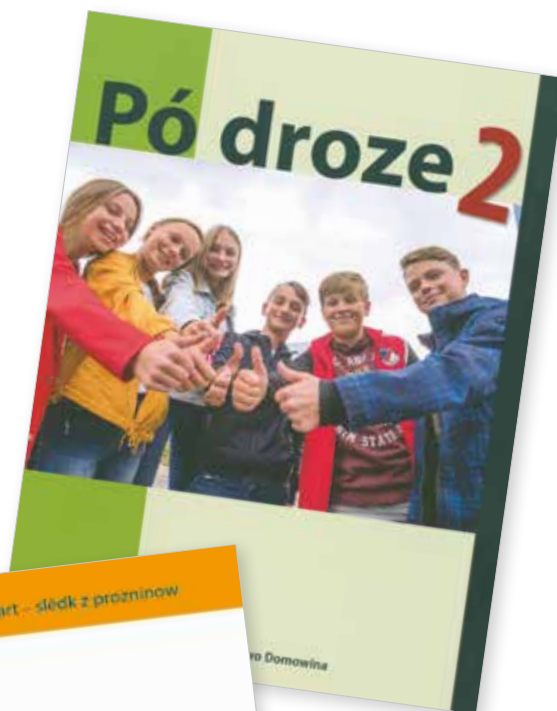
2. nakład 2023, Ludowe nakładnistwo Domowina

wěcejbarwne, € 16,90

ISBN 978-3-7420-2633-0

skaz. c. 8/70/23-2B

skazaš pla LND

Prědna lekcija Start - sědk z próžninow

6. Minimum abo maksimum

a) Přecytaj sady a přirěduj wugrona wobrazam.

1 Casopis laže na regalu.

2 Blok a kuli lažytej na bliže.

3 Zeger wisy w kupadle.

4 Lampy wise při glědańku.

5 Póstola a spižka stojtej přez pši žurjach.

6 Knigly laže na póstoli.

7 Telewizor stoj w bydlerskej špě.

8 Tulpy stoje při woknje.

b) Kaki se konjugěruju werby stojos, wisos, lažos? Žěłaj w zelowem zešywu.

c) Gódaj: Wizim něco w rědowni, to jo barwojte a wisy při žurjach. Co to jo?

prědnadwazěšća 25

Stwórta lekcija Raz wen ze wědnego wónožnja

maš přemało

luže we wólnej casu?

15- bis 24-Jährige Ihre Freizeit?

- in Prozent -

Activity	Percentage	Slownick:
Musik hören	98	sich anschauen • woglědaš se
Freunde treffen	90	unternehmen • machen
lesen, Videos/DVDs anschauen	88	handwerkliche Tätigkeit • rucnikarska cynitosć
Internet surfen, chatten	80	ökonomische Tätigkeit • cesnoamtska cynitosć
Trinken	75	zum Gottesdienst gehen • na namla hyš
Arbeiten	68	zu einer religiösen Veranstaltung gehen • na nabišnje zarišowanje hyš
Handeln	74	
Wohnen	55	
Essen	36	
Trinken	49	
Arbeiten	21	
Wohnen	21	
Essen	12	
Trinken	9	

Frauen

https://deutschraum.wordpress.com/category/abrechnung-2012/05-fa-millen-großschätzungen/page/2/

1. Kaki titel ma diagram?

2. Z kótarego lěta jo diagram?

3. Kótare aktivite wucytajos?

4. Wjele procentow ženskich sportujos?

5. Wjele procentow muskich zo na namku?

6. Woglědaj se procenty cesnoamtskich cynitosćow. Co mēniš k tomu?

b) Přigótuj napšašowanje mjazy přijašelami k toš tomu tema.

Jadenawósymžaset 81

Pó droze 2

žělowy zešywk

wudawař: Domowina, Rěcny centrum WITAJ

awtory: Dietlind Lüdtkowa, Kathrin Kerštowa,

Torsten Mak,

w nadawku Žělanišća za serbske kublańske

wuwijanje Chóšebuz (ABC)

ilustratorka: Isa Bryccyna

2. nakład 2023, Ludowe nakładnistwo Domowina

dwójbarwne, € 8,90

ISBN 978-3-7420-2634-7

skaz. c. 8/71/23-2B, skazaš pla LND

Pó droze 2 – booklet a rap

dotatny material za wučbnicu

wudawař: Žělanišćo za serbske kublańske

wuwijanje Chóšebuz (ABC)

awtory: Dietlind Lüdtkowa, Kathrin Kerštowa, Torsten Mak

projektowe nawjedowanje: Christiana Piniekowa

projektowe sobužěło: Dietlind Lüdtkowa, Kathrin Kerštowa,

Michaela Zeisigowa

spiwał: Jakub Gruhl

nagrawanje, wobžěłanje; wugótowanje,

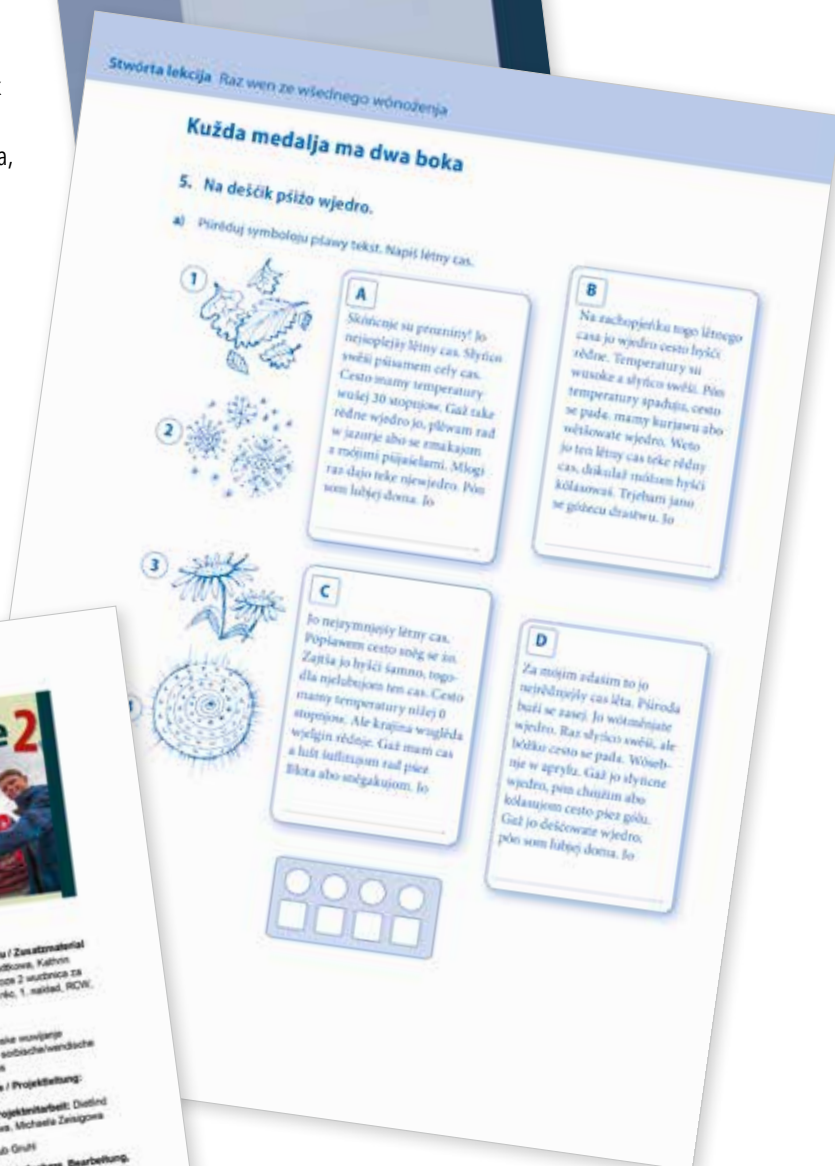
zgótowanje notacije: Ectoplastic UG, Halle

ABC, Chóšebuz 2022

Material stoj ceptařkam a ceptarjam serbšćiny

elektroniski k dispoziciji na:

DialogBB → ABC Sorbisch/Wendisch

Dolnoserbski 3

sekundarny staw 1

wudawař: Domowina, Rěcny centrum WITAJ

awtor: Juro Šrejdař w nadawku Žělanišća

za serbske kubłańske wuwijanje Chóšebuz (ABC)

ilustracije a typografija: Iris Brankačkowa

1. nakład 2008, Ludowe nakładnistwo Domowina

214 bokow, wěcejbarwne, € 14,90

ISBN 978-3-7420-1371-2

skaz. c. 9/63/08-1, skazaš pla LND

**Serbšćina. Rahmenlehrplan Moderne Fremdsprachen
Sorbisch/Wendisch – Šulskointerny wučbny plan/
Schulinterner Lehrplan**

wudawař: Žělanišćo za serbske kubłańske

wuwijanje Chóšebuz (ABC)

projektowe nawjedowanje: Christiana Piniekowa

projektowe sobužěło: Constanze Meršeńcjc,

Angela Šurmanowa

Chóšebuz 2016, zarědnik za šulski material

skazaš pla ABC

NOWE**Wšo jasne! Dolnoserbšćina za dorosćone – A1**

žělowe knigły za dorosćone, kenž wuknu dolnoserbšćinu

wudawař: Domowina, Rěcny centrum WITAJ

awtora: Marek Krawc, Marija Beuttenmüllerowa

pšežělał za dolnoserbšćinu: Franc Juro Deuse

ilustrator: Andreas Fischer

1. nakład 2026, Ludowe nakładnistwo Domowina

wěcejbarwne, € 16,90

ISBN 978-3-7420-2897-6

skaz. c. 0/213/26-1

skazaš pla LND

»Wšo jasne« jo wučbny a wuknjeński material za dorosćone wobžělniki na kursach dolnoserbšćiny, ako za dorosćone, kenž kšě se dolnoserbšćinu awtodidaktiski pšiswójš. W styrych lekcijach se pósřednjo zakładny słowoskład k temam familija/swójžba, bydlenje a pówołanje, ako gramatika na niwowje A1. Pěta lekcija jo modelowy test ako pšigótowanje na móžne pšespytowanje pó zgromadnem europskem referencowem ramiku za rěcy. Sluchańske teksty su za wuknjeje pšistupne ako QR-cody. »Wšo jasne« ist ein Lehr- und Lernmaterial für erwachsene Teilnehmer an Sorbischkursen, sowie für Erwachsene, die sich die Sprache autodidaktisch aneignen. In vier Lektionen werden grundlegender Wortschatz zu den Themen Familie, Wohnen und Beruf sowie Grammatik auf dem Niveau A1 vermittelt. Die fünfte Lektion ist ein Modelltest als Vorbereitung auf eine mögliche Prüfung nach dem Gemeinsamen europäischen Referenzrahmen für Sprachen. Hörtexte sind den Lernenden als Audiodateien über QR-Codes zugänglich.

Serbska rěc – dobra wěc 1

žělowe knihy a projektowy zešywk:

Wuslěžujomy Chóšebuz

wudawař: Domowina, Rěcny centrum WITAJ

awtorka: Antje Kellowa, w nadawku

Želanišća za serbske kublańske wuwijanje

Chóšebuz (ABC)

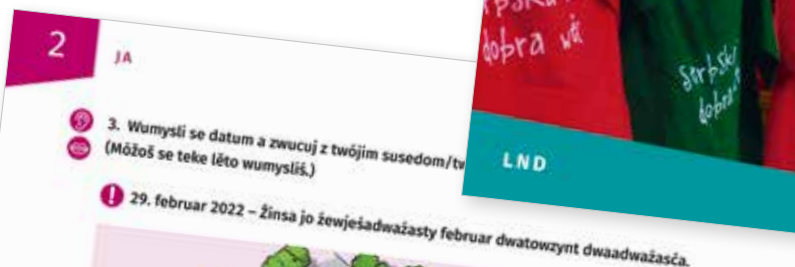
ilustrator: Andreas Fischer

2. nakład 2026, Ludowe nakładnistwo Domowina

wěcejbarwne, € 15,90

ISBN 978-3-7420-2534-0

skaz. c. 7/88/26-2W, skazaš pla LND

Moje wucbne předmjety

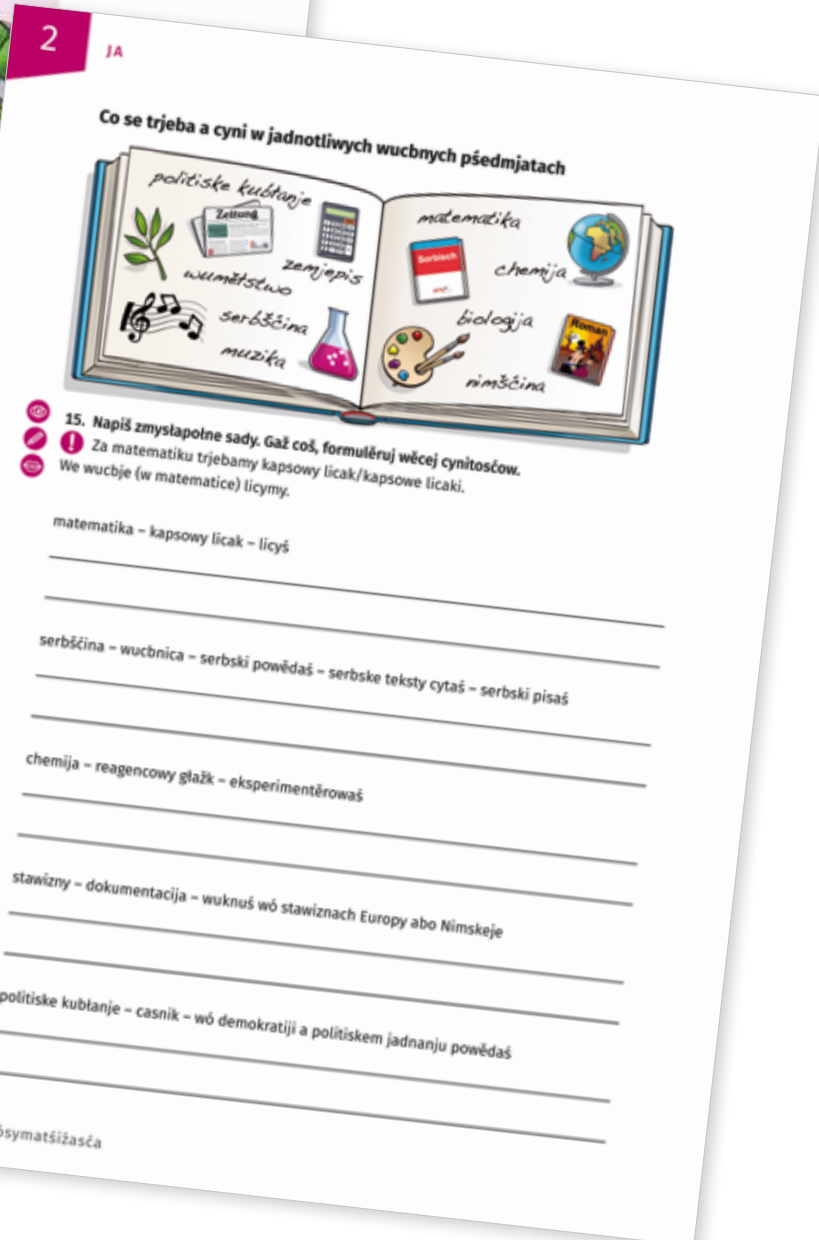
matematika
serbšćina
nimšćina

matematika (ma)	nabóžnina (na)	englišćina
fyzika (fy)	serbšćina (ser)	politiške ku
chemija (ch)	sport (sp)	žělowa gózi
biologija (bi)	nimšćina (ni)	wuměststwo
gospodařstwo-žělo-technika (gžt)		
wugótowanie žywnjenja-etika-nabóžnina (wžen)		
žělowy kružk (žk)	spěchujuca wucba (sw)	

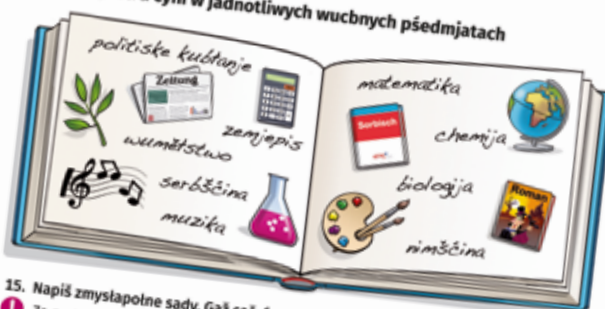
4. Cytaj a markěruj twójce tši nejlubše předmjety.

32

dwaatšizasća

Co se trjeba a cyni w jednotliwych wucbnych předmjetach

15. Napiš zmyslapolne sady. Gaž coš, formulěruj wěcej cynitošćow.
! Za matematiku trjebamy kapsowy licak/kapsowe licaki.
We wucbje (w matematice) licimy.

matematika – kapsowy licak – licyš

serbšćina – wucbnica – serbski powědaš – serbske teksty cytaš – serbski pisaš

chemija – reagentowy glažk – eksperimentěrowaš

stawizny – dokumentacija – wuknuš wó stawiznach Europy abo Nimskeje

politiške kubtanje – casnik – wó demokratiji a politiskem jadnanju powědaš

38

wósymatšizasća

Online-platforma „ABC Sorbisch/Wendisch“

Cakaju na Was:

rěčne pomocy

žěłowe łopjena

juristiske zakłady

ceptańske
pórucenja

wědomnostna
literatura

graša

nagrawanja a
słuchańske teksty

pšelinkowanja

Pšizjawšo se na

<https://dialog.brandenburg.de>

ABC

Serbska rěc – dobra wěc 1 a projektowy zešywk:

Wuslěžujomy Chóšebuz

ceptaŕske pórucenja w elektroniskej formje
wudawaŕ: Žěłanišćo za serbske kublaŕske wuwijanje
Chóšebuz (ABC)

awtorka: Antje Kellowa

ABC, Chóšebuz 2020

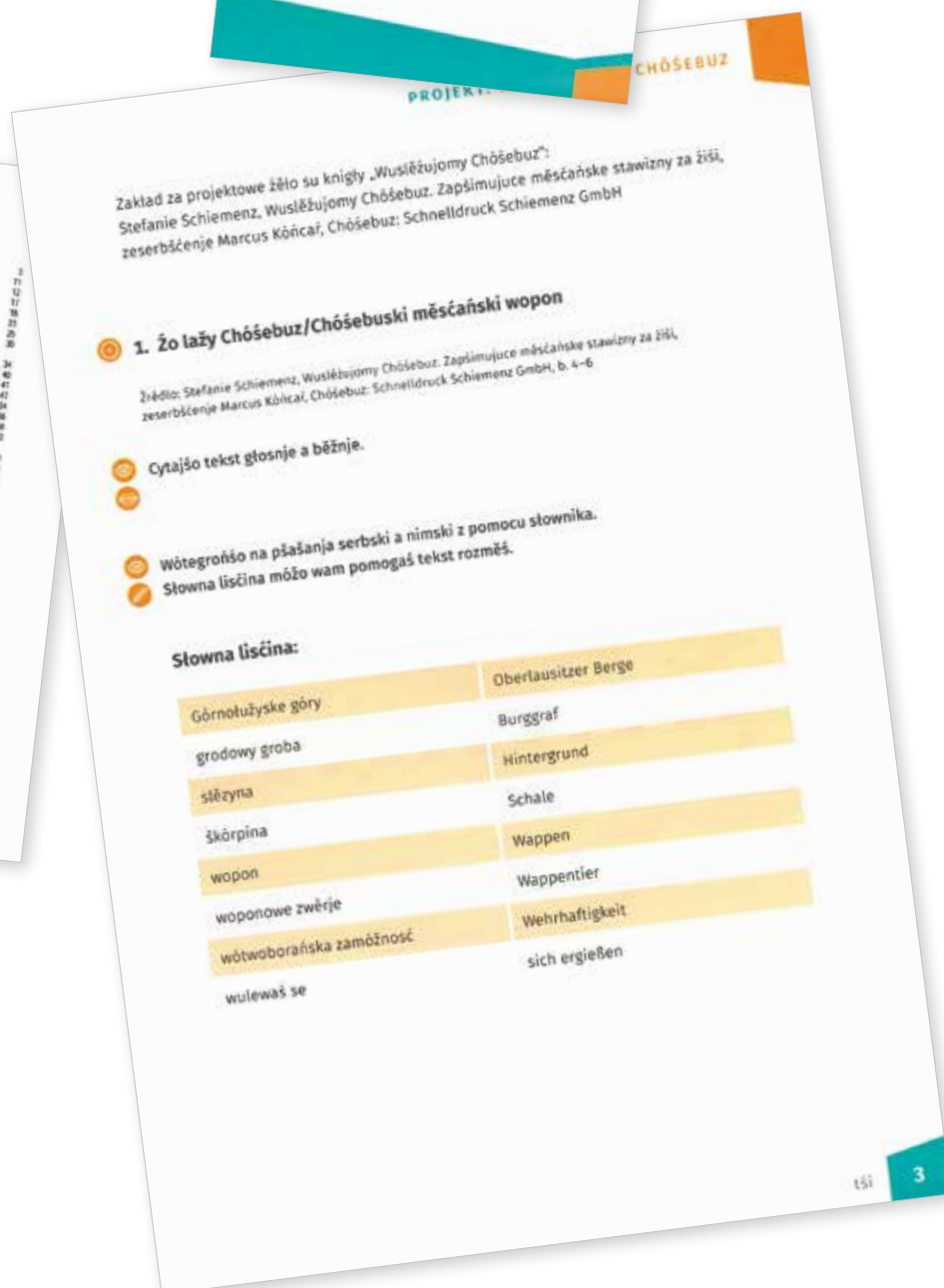
Material stoj ceptaŕkam a ceptarjam serbsčiny elektroniski
k dispoziciji na: DialogBB → ABC Sorbisch/Wendisch

Serbska rěc – dobra wěc 1

Ceptaŕske pórucenje

wudawaŕ: Žěłanišćo za serbske kublaŕske
wuwijanje Chóšebuz (ABC)

Material stoj ceptaŕkam a ceptarjam
serbsčiny elektroniski k dispoziciji na:
DialogBB → ABC Sorbisch/Wendisch

Serbska rěc – dobra wěc 2

žėlowe knigly a projektowy zešywok:

Wuslěžujomy wokolnosć Chósebuza

wudawař: Domowina, Řěcny centrum WITAJ

awtorka: Antje Kellowa, w nadawku

Želanišća za serbske kublańske

wuwijanje Chóšebuz (ABC)

illustrator: Andreas Fischer

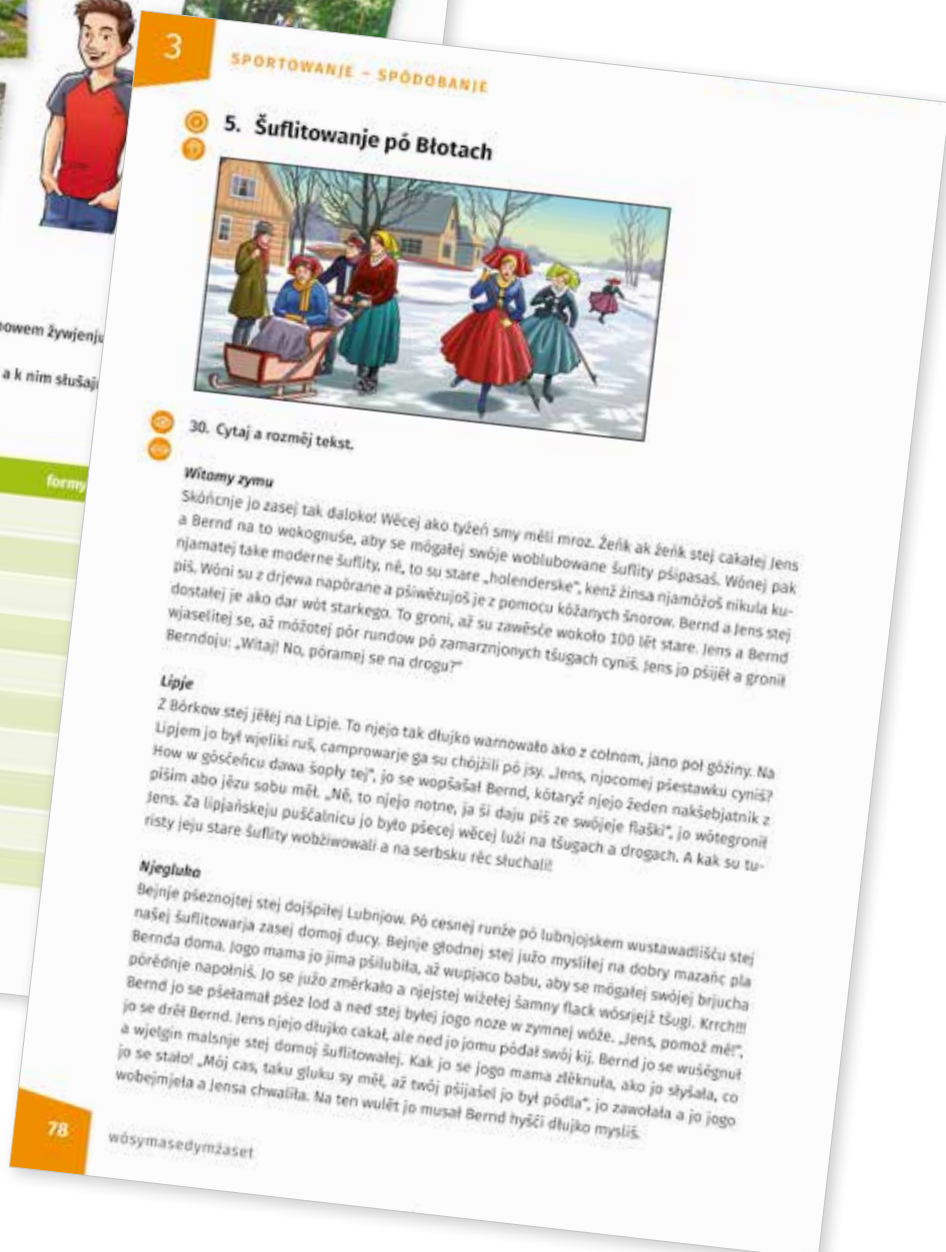
1. nakład 2022, Ludowe nakładnistwo Domowina

węcejbarwne, € 15,90

ISBN 978-3-7420-2718-4

skaz. c. 8/72/22-1W

skazaś pla LND

Serbska rěc – dobra wěc 2

Słuchańskie teksty

dodatny material za žělowe knigły a projektowy zešyw

Serbska rěc – dobra wěc 2, 1. nakład 2022

w elektronskeji formji

wudawaŕ: Źŕłaniŝć za serbske kubłańske wuwijanje Chóŝebuz (ABC)

projektowe nawjedowanie: dr. Emilia Nimcowa

nagrawanje, wobžěłanje: Colett Šampatisowa

wugótowanie, zgótowanie: hyperworx • Medienproduktionen, Cottbus

ABC, Chóšebuz 2024

Material stoj ceptařkam a ceptarjam serbščiny elektroniski

k dispoziciji na: DialogBB → ABC Sorbisch/Wendisch

SR-DW2-T01-AB	W dowolu, b 6	00:58
SR-DW2-T02-AB	Lawra, Lukas a luitna swiętba, b 12/13	03:54
SR-DW2-T03-AB	Ako smy pśeśěgnuli, b 19	03:01
SR-DW2-T04-AB	Pěšowcy burstak, b 21	01:24
SR-DW2-T05-AB	Jo wśedne snědanie wazne? b 30/31	03:04
SR-DW2-T06-AB	Zo a co sejm jano nakupowas?, b 41	01:26
SR-DW2-T07-AB	„W normalnej lože rjetcy ja kśěta zěkaś“, b 44/45	02:58
SR-DW2-T08-AB	Lisi Aniki, b 48/49	04:47
SR-DW2-T09-AB	Warimy zupu z kisalego kaka, b 55	00:36
SR-DW2-T10-AB	Maja wulicujo swójeje pśijaśelce, b 70	00:51
SR-DW2-T11-AB	Ronaldo – jeden z nejlepšych balokopařkow swěta, b 75	01:39
SR-DW2-T12-AB	Singel Prinz – jedna z nejlepšych balokopařkow swěta, b 76	01:36
SR-DW2-T13-AB	Šuflitowanje pó Błotach, b 78	02:54
SR-DW2-T14-AB	Pó šuli doma, b 82	01:27
SR-DW2-T15-AB	Maminy cedik, b 84	00:56
SR-DW2-T16-AB	Starša ženska z Lédow wulicujo, b 88	01:03
SR-DW2-T17-AB	Dobre rady wokolo pórěda, b 96	00:45
SR-DW2-T18-AB	Wóstawaś teke sejtacy?, b 100	02:29
SR-DW2-T19-AB	Wukniki su za kimu protestowali: „Fridays for future“ w měsće, b 108	01:15
SR-DW2-T20-PH	Wokolnosć Chóśebuza, b 3/4	01:31
SR-DW2-T21-PH	Kak su luže how něga žywe byli?, b 5/6	00:30
SR-DW2-T22-PH	Gubin, b 7/8	03:55
SR-DW2-T23-PH	Pionjo, b 9-12	04:32
SR-DW2-T24-PH	Hochozu, b 13/14	02:01
SR-DW2-T25-PH	Bótkowcy, b 15-18	05:21
SR-DW2-T26-PH	Bóšony we Łužycy, b 19/20	01:24
SR-DW2-T27-PH	Gólkowcy, b 21/22	02:30
SR-DW2-T28-PH	Pawlina Krawcowa, b 23/24	01:58
SR-DW2-T29-PH	Drjask, b 25/26	01:32
SR-DW2-T30-PH	Wuglowe jamy, b 27/28	01:52
SR-DW2-T31-PH	Grodki, b 29-32	04:32
SR-DW2-T32-PH	Erwin Strittmatter, b 33/34	02:08
SR-DW2-T33-PH	Grodkojski gašewski jazor, b 35/36	01:21
SR-DW2-T34-PH	Górnjow, b 37/38	03:23
SR-DW2-T35-PH	Baršč, b 39-42	07:56

Strusacki

Naša dolnoserbbska cytanka za lětniki 7-10
zestajili: Jürgen Goldmann, Margot Hašcyna, Ingrid Hustetojć
grafiki: Fred Pěťška
1. nakład 1993, Ludowe nakładnistwo Domowina
96 bokow, jadnobarwne, brošura
€ 4,90
ISBN 978-3-7420-0987-6
skaz. c. 7/49/93-1, [skazaś pla LND](#)

Dolnoserbbska literarna cytanka

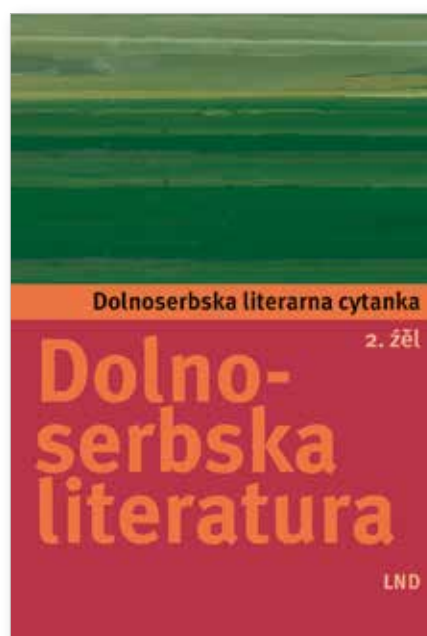
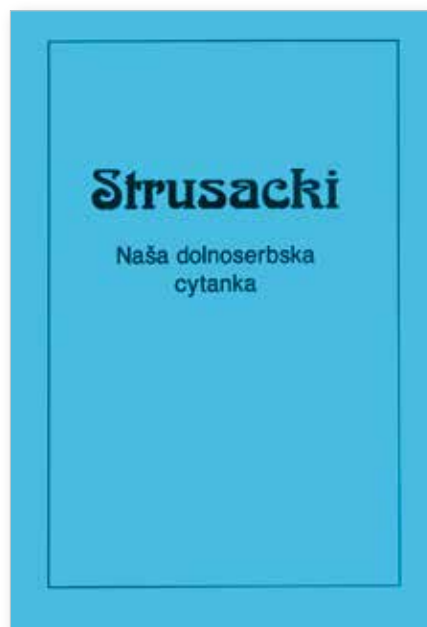
1. žěl, za sekundarny schójžeńk I/II
wudawař: Domowina, Rěcny centrum WITAJ
awtorka a zestajarka: Christiana Piniekowa
w nadawku Žělanišća za serbske kublańske
wuwijanje Chóšebuz (ABC)
1. nakład 2005, Ludowe nakładnistwo Domowina
216 bokow, wěcejbarwne, brošura, € 12,90
ISBN 978-3-7420-1242-5
skaz. c. 11/28/05-1B, [skazaś pla LND](#)

Dolnoserbbska literarna cytanka

2. žěl, za sekundarny schójžeńk I/II
wudawař: Domowina, Rěcny centrum WITAJ
awtorka a zestajarka: Christiana Piniekowa
w nadawku Žělanišća za serbske kublańske
wuwijanje Chóšebuz (ABC)
1. nakład 2007, Ludowe nakładnistwo Domowina
208 bokow, wěcejbarwne, brošura, € 12,90
ISBN 978-3-7420-1321-7
skaz. c. 11/29/07-1B, [skazaś pla LND](#)

Teksty cytaś – rozměś – wobželaś

Texte lesen – verstehen – bearbeiten
Pórucenja za serbšćinu 11 + 12
Žělowe kšace, žělowe łopjena,
zwucowanja + rozwězanja
wudawař: Žělanišćo za serbske
kublańske wuwijanje Chóšebuz (ABC)
awtorka: Christiana Piniekowa
redakcija: Margot Hašcyna,
Joanna Szczepańska
Chóšebuz 2013, zarědnik a cejdejka
[skazaś pla ABC](#)

lekcije

slédne zwucowanje

wuknješke wuspěchy

wuknješka statistika

ceptaški wobuk

górnoserbski
wuknuš

Serbski kšac pó kšacu wujasnje

Zachop ze swójim přédnym zwucowaním.

Serbski kšac pó kšacu
za wuwucujucych

DNW

nimsko-dolnoserbški słownik

Serbski profi ze Serbski kšac pó kšacu

Wuzwól se lekciju a zachop

Wuzwól se **lekciju** a zachop ze swójim přédnym zwucowaním.

Móžoš wjele rozdžělnych temow wobžehaš a **wuknješkich grašow** wugodaš.

wuknješke wuspěchy gromažiš

Nagromaž se **dypki** a **wuknješke wuspěchy**.

Dostanjoš za kužde pšawe wótegrono jaden dypk.

Za wósebnje wugbaša dostanjoš myto.

Statistika Lekcijen/Übungen

twój wuknješki póstup

Co sy žinsa južo wšykno wugbał/a?

Póglědaš do swójeje **wuknješkeje statistiki**.

Niedersorbisch leicht – Serbski lažko

Niedersorbische Redewendungen für den Alltag
Herausgeber: Domowina, Rěcny centrum WITAJ
zusammengestellt von Jadwiga Gerberich
angelehnt an Piękny polski mit freundlicher Genehmigung
von PONTES (grenzüberschreitendes Bildungsnetzwerk)
ins niedersorbische übersetzt: Jan Měškank
Sprecher: Colett Neumannojc, Marian Wenke
1. Auflage 2015, Domowina-Verlag GmbH
CD und Beiheft, € 10,00
Niedersorbisch leicht ist auch als kostenlose Android-App
im Google Play Store erhältlich!
ISBN 978-3-7420-2346-9
skaz. c. 0/161/15-1B, skazaś pla LND

Niedersorbisch leicht wendet sich an Sorbischlernende und an Interessenten, die sich beim Besuch der niedersorbischen Lausitz auch ein wenig der niedersorbischen Sprache bedienen möchten. Sie hören auf der CD einfache Redewendungen zu Alltagssituationen, so zum Beispiel wie man sich begrüßt und verabschiedet, wie man sich vorstellt, wie man etwas erfragt, desweiteren hören Sie Fragen und Antworten zur Freizeit und Kultur, zu Essen und Trinken, Zeitangaben und einiges mehr. In der beigelegten Broschüre können Sie alle Redewendungen und Sätze nachlesen. Auf der letzten Seite finden Sie das niedersorbische Alphabet und einige Hinweise zur Aussprache.

Niedersorbisch leicht 2 – Serbski lažko 2

Niedersorbische Redewendungen für den Alltag
Herausgeber: Domowina, Rěcny centrum WITAJ
zusammengestellt von Jadwiga Gerberich
Übersetzung ins Niedersorbische und Bearbeitung:
Ingrid Hustetowa
Sprecher: Franciska Šulcojc, Bernd Melcher
1. Auflage 2016, Domowina-Verlag GmbH
CD und Beiheft, € 12,00
ISBN 978-3-7420-2412-1
skaz. c. 0/173/16-1B, skazaś pla LND

Der Inhalt dieser 2. CD mit niedersorbischen Redewendungen für den Alltag baut auf den mit der 1. CD vermittelten sprachlichen Mustern und Beispielen auf. Sie hören auf der CD einfache und erweiterte Sprachmuster und Beispielsätze zum Tagesablauf und Alltag in der Familie, im Freundeskreis und im Arbeitsbereich. Sie hören unter anderem Fragen und Antworten zu Mahlzeiten, Einkaufen, Krankheit und Gesundheit, Besorgungen und Vorhaben, zu sozialen Beziehungen, Familienfeiern, zu schulischen Belangen und Interessen der Kinder sowie zu Wetter und Reisen. Im Beiheft können Sie alle Redewendungen, Sätze und Muster mitlesen oder nachlesen.

Grajne plany 2

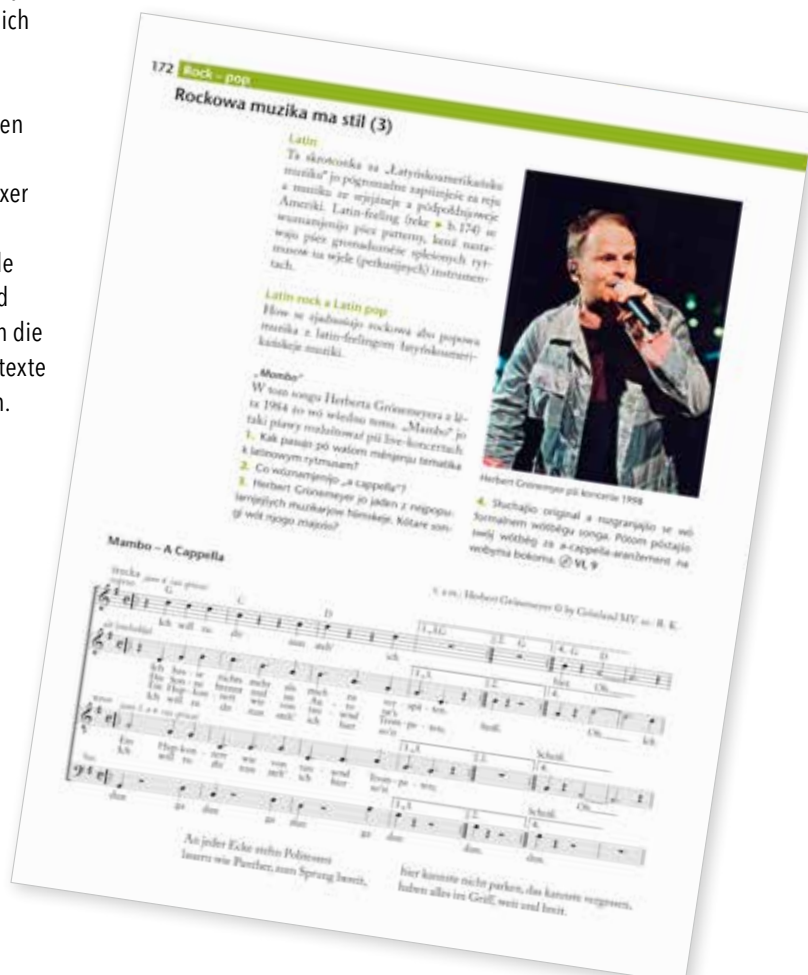
wučbnica za bilingwalnu wučbu muziki w 7. a 8. lětniku
wudawař: Domowina, Rěčny centrum WITAJ
z nimšćiny (Klett-nakładnistwo): Till Vogt w nadawku
Žělanišća za serbske kublańske wuwijanje Chóšebuz (ABC)
1. nakład 2011, Ludowe nakładnistwo Domowina
336 bokow, wěcejbarwne, brošura
€ 18,20
ISBN 978-3-7420-1411-5
skaz. c. 7/80/11-1W, [skazaš pla LND](#)

Grajne plany 3

wučbnica za bilingwalnu wučbu muziki
wudawař: Domowina, Rěčny centrum WITAJ
z nimšćiny (Klett-nakładnistwo): Till Vogt
w nadawku Žělanišća za serbske kublańske
wuwijanje Chóšebuz (ABC)
1. nakład 2014, Ludowe nakładnistwo Domowina
230 bokow, słowna lisćina, wěcejbarwne
€ 21,25
ISBN 978-3-7420-1484-9
skaz. c. 9/72/14-1W, [skazaš pla LND](#)

Wučbnicy »Grajne plany 2« a »Grajne plany 3« služejtej pórřed-
njenju, zwucowanju a nałožowanju serbskeje fachoweje termi-
nologije a zwucowanju rozměša kompleksnych kontekstow
w serbskej rěcy. Wopšimješa se rěcnje skšušuju z pomocu
přidatnych serbskich modulow; to su na přikład zwucowanja
z tekstami z prozotkami, z přirědowanjami a ze strukturěru-
jacy pšašanjami. Z pomocu teju wučnicowu mógu se wuknjece
wuzamóžniš, serbskorěčne fachowe teksty recipěrowaš a z jich
wopšimješami produktiwnje wobchadaš.

Die Lehrbücher »Grajne plany 2« und »Grajne plany 3« dienen
der Vermittlung, Übung und Anwendung niedersorbischer
Fachterminologie sowie der Übung des Verstehens komplexer
Sachverhalte in sorbischer/wendischer Sprache. Die Inhalte
werden mit Hilfe zusätzlicher sorbischer/wendischer Module
gefestigt, z. B. durch Lückentexte, Zuordnungsübungen und
strukturierende Fragen. Mit Hilfe dieser Lehrbücher können die
Lernenden befähigt werden, niedersorbischsprachige Fachtexte
zu rezipieren und mit deren Inhalten produktiv umzugehen.

Spiwańka. 4 žělowe łopjena za serbsčinu: Janko wita sněg, K narodnemu dnju, Kněžo Jakub, Ty žinsa narodniny maš
wudawař: Žělanišćo za serbske kublańske
wuwijanje Chóšebuz (ABC)
projektowe nawjedowanje: Christiana Piniekowa
Chóšebuz 2015, **skazaš pla ABC**

Muzikowa terminologija

Wopytowański material/Terminologie für den Musikunterricht
Deutsch – Niedersorbisch
wudawař: Žělanišćo za serbske kublańske
wuwijanje Chóšebuz (ABC)
awtor: Gerald Schön
redakcija: Christiana Piniekowa
Chóšebuz 2006, 100 bokow, **skazaš pla ABC**

Muzikowa terminologija

Wopytowański material

Sorbische Kunst in der Sekundarstufe I

Serbske wuměłstwo w sekundarnem schóžjeńku I
wudawař: Žělanišćo za serbske kublańske
wuwijanje Chóšebuz (ABC)
awtorce: Elke Filip, Monika Wunderlich
redakcija: Fryco Libo
Chóšebuz 2001
231 bokow, **skazaš pla ABC**

Sorbische bildende Kunst. Ein Überblick

wudawař: Žělanišćo za serbske kublańske
wuwijanje Chóšebuz (ABC)
awtorka: Maria Mirtschin
redakcija: Pětš Janaš, Sabine Melcigowa
Chóšebuz 1998
30 bokow, **skazaš pla ABC**

Terminologija za předměta kreslenje a wuměłstwowe kublanje

Wopytowański material/Terminologie für die Fächer Zeichnen und Kunsterziehung Deutsch-Niedersorbisch
wudawař: Žělanišćo za serbske kublańske
wuwijanje Chóšebuz (ABC)
awtor: Gerat Nagora
fachowa wobradowařka: Elke Filipowa
redakcija: Christiana Piniekowa
rěčne pśeglědanje: Margot Hašcyna
pisańske žěła a layout: Sigrid Joppekowa
Chóšebuz 2009
159 bokow, **skazaš pla ABC**

Rany nowy cas – Europske stawizny wót 15. až do końca 18. stolěša

Bilingualna wučba stawiznow, žělowy zešywk, za lětnik 7
Geschichte bilingual, Arbeitsheft, Klassenstufe 7
wudawař: Žělanišćo za serbske kublańske
wuwijanje Chóšebuz (ABC)
zestajařki/wobžělařki: Lorena Neumannowa,
Christiana Piniekowa, Angela Šurmanowa, Marina Eggertowa
Chóšebuz 2016, 104 boki, [skazaš pla ABC](#)

Rany nowy cas – Europske stawizny wót 15. až do końca 18. stolěša

Ceptařske pórucenja, zarědnik + w elektroniskej formje –
bilingualna wučba stawiznow / Lehrerhandreichung,
Hefter + in elektronischer Form – Geschichte bilingual
wudawař: Žělanišćo za serbske kublańske
wuwijanje Chóšebuz (ABC)
zestajařki: Lorena Neumannowa, Christiana Piniekowa,
Angela Šurmanowa, Marina Eggertowa
rěčne pšeglědanje: Margot Hašćyna
cełkowne nawjedowanje: Christiana Piniekowa
ABC, Chóšebuz 2017

[Material stoj ceptařkam a ceptarjam serbšćiny elektroniski
k dispoziciji na: DialogBB → ABC Sorbisch/Wendisch](#)

Cas rewolucijow w Europje w 18. a 19. stolěšu

Bilingualna wučba stawiznow 2, žělowy zešywk, za lětnik 8
Geschichte bilingual, Arbeitsheft, Klassenstufe 8
wudawař: Žělanišćo za serbske kublańske
wuwijanje Chóšebuz (ABC)
zestajenje, wobžělanje: Lorena Neumannowa,
Angela Šurmanowa,
Christiana Piniekowa
Chóšebuz 2019, 124 boki, [skazaš pla ABC](#)

Cas rewolucijow w Europje w 18. a 19. stolěšu

Ceptařske pórucenja, zarědnik + w elektroniskej formje –
bilingualna wučba stawiznow / Lehrerhandreichung /
Geschichte bilingual
zestajenje, wobžělanje: Lorena Neumannowa, Christiana
Piniekowa, Angela Šurmanowa, Margot Hašćyna
cełkowne nawjedowanje: Christiana Piniekowa
wudawař: Žělanišćo za serbske kublańske
wuwijanje Chóšebuz (ABC)
ABC, Chóšebuz 2020

[Material stoj ceptařkam a ceptarjam serbšćiny elektroniski
k dispoziciji na: DialogBB → ABC Sorbisch/Wendisch](#)

Demokratija a diktatura

Žěłowy zešywk – bilingualna wucba stawiznow 3, za 9./10. lětnik /
Arbeitsheft – Geschichte bilingual, Klassenstufe 9/10
zestajenje, wobžěłanje: Lorena Neumannowa, Angela
Šurmanowa, Christiana Piniekowa
wudawař: Žěłanišćo za serbske kubłańske
wuwijanje Chóšebuz (ABC)
cełkowne nawjedowanje: dr. Christiana Piniekowa
rěčne pśeglědanie: Margot Hašcyna
pśeložowař žrědłow: Juro Šrejdař
ABC, Chóšebuz 2021, 2. změnjene wudaše, [skazaš pla ABC](#)

Demokratija a diktatura

Ceptařske pórucenja, w elektroniskej formje –
bilingualna wucba stawiznow
zestajenje, wobžěłanje: Lorena Neumannowa,
Christiana Piniekowa, Angela Šurmanowa, Margot Hašcyna,
Oleg Derepasko, Emilia Nimcowa
wudawař: Žěłanišćo za serbske kubłańske
wuwijanje Chóšebuz (ABC)
cełkowne nawjedowanje: dr. Christiana Piniekowa
ABC, Chóšebuz 2022

Material stoj ceptařkam a ceptarjam serbšćiny elektroniski
k dispoziciji na: [DialogBB — ABC Sorbisch/Wendisch](#)

Stawizny Nimskeje wót 1945 až do zjadnošenja

Bilingualna wucba stawiznow, žěłowy zešywk,
za lětnika 9/10, 4. žěl
Geschichte bilingual, Arbeitsheft, Klassenstufen 9/10
wudawař: Žěłanišćo za serbske kubłańske wuwijanje
Chóšebuz (ABC)
zestajařki, wobžělařki: Lorena Neumannowa,
Angela Šurmanowa, Christiana Piniekowa
cełkowne nawjedowanje: Christiana Piniekowa, Fryco Libo
wobradowař za žěl serbskich stawiznow: Pětš Šurman
Chóšebuz 2014, 137 bokow, [skazaš pla ABC](#)

Stawizny Nimskeje wót 1945 až do zjadnošenja

Ceptařske pórucenja – bilingualna wucba stawiznow /
Lehrerhandreichung – Geschichte bilingual
zestajenje, wobžěłanje: Oleg Derepasko, Angela Šurmanowa,
Lorena Neumannowa, Emilia Nimcowa
wudawař: Žěłanišćo za serbske kubłańske wuwijanje
Chóšebuz (ABC)
cełkowne nawjedowanje: Christiana Piniekowa
ABC, Chóšebuz 2023

Material stoj ceptařkam a ceptarjam serbšćiny elektroniski
k dispoziciji na: [DialogBB — ABC Sorbisch/Wendisch](#)

Pšuska a Serby – Serby w Pšuskej

Žělowe łopjena z ceptařskimi pórucenjami za bilingualnu wučbu stawiznow Sek II – testowy material / Arbeitsblätter mit Lehrerhandreichung für Geschichte bilingual Sek II – Testmaterial

awtor: Ines Neumannojc

wobradowanje: Christiana Piniekowa, Angela Šurmanowa,

Lorena Neumannowa, Margot Hašćyna

wudawař: Žělanišćo za serbske kublańske

wuwijanje Chóšebuz (ABC)

ABC, Chóšebuz 2020

skazaš pla ABC

Kóstkowe graše »Magellan – Płachtowanje wokoło zemje wót lěta 1519 až do lěta 1522«

kóstkowe graše z grajnym pólom, tšojeńskimi kórtami a grajnym wukazanim

myslone za bilingualny pśedmjat stawizny w 7. lětniku

wudawař: Žělanišćo za serbske kublańske

wuwijanje Chóšebuz (ABC)

wugótowanje graša: Anja Piniekojc

pšewóstajenje licence: Dieter Potente

Chóšebuz 2018, skazaš pla ABC

Terminologija za pśedmjat stawizny

terminologiski słownick za wučbu stawiznow

nimsko-dolnoserbski a dolnoserbsko-nimski

wuproběrowański material

wudawař: Domowina, Rěčny centrum WITAJ

awtor a zestajař: Juro Šrejdař w nadawku

Žělanišća za serbske kublańske wuwijanje Chóšebuz (ABC)

1. nakład 2010, Ludowe nakładnistwo Domowina

707 bokow, € 7,90

ISBN 978-3-7420-1389-7

skaz. c. 0/127/10-1W

skazaš pla LND

Serbske cerkwiny stawizny, 1. žěl

Sekwenca za wučbu k temje serbske stawizny

Sekundarny schójžeńk

wudawař: Žělanišćo za serbske kublańske

wuwijanje Chóšebuz (ABC)

wugótowanje a celkowne nawjedowanje:

Antje Kellowa

Chóšebuz 2010, 23 bokow, skazaš pla ABC

Zgromadne žywnjenje Serbow a Nimcow w Chóšebuzu a wokolinje

Materialowa zběrka za wučbu k temje

serbske stawizny, 2. žěl

Sekundarny schójžeńk

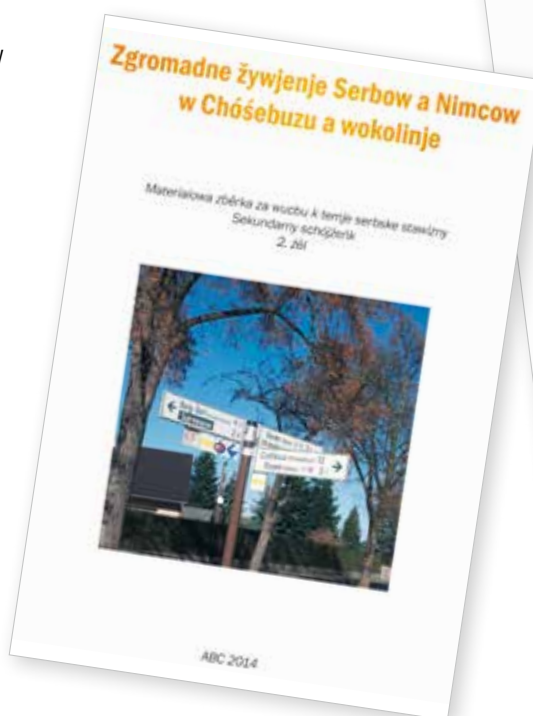
wudawař: Žělanišćo za serbske kublańske

wuwijanje Chóšebuz (ABC)

nacerjenje a wugótowanje: Antje Kellowa

Chóšebuz 2014, 44 bokow

skazaš pla ABC

Minderheiten und Minderheitenschutz in Europa/Deutschland. Situation im Land Brandenburg

Póručenja wó Serbach, w elektroniskej formje Handreichung über Sorben-Wenden, in elektronischer Form

9./10. lětnik / Klassenstufen 9/10

wudawař: Žělanišćo za serbske kublańske wuwijanje Chóšebuz (ABC)

wugótowanje: Ulrike Niedlich

ABC, Chóšebuz 2024

Material stoj ceptařkam a ceptarjam

serbšćiny elektroniski k dispoziciji na:

DialogBB → ABC Sorbisch/Wendisch

Minderheiten und Minderheitenschutz in Deutschland und Europa

Ceptařske póručenja, w elektroniskej formje Lehrerhandreichung, in elektronischer Form

9./10. lětnik / Klassenstufen 9/10

wudawař: Žělanišćo za serbske kublańske wuwijanje Chóšebuz (ABC)

wugótowanje: Ulrike Niedlich

ABC, Chóšebuz 2024

Material stoj ceptařkam a ceptarjam

serbšćiny elektroniski k dispoziciji na:

DialogBB → ABC Sorbisch/Wendisch

Jg.-st. 9/10
PB / GE / L-E-R

Minderheiten und Minderheitenschutz in Europa / Deutschland
Situation im Land Brandenburg

? Wie sagt man: Wie geht es dir? ?

Platt: Moine! Wo geiht di dat?

Niederdeutsch – umgangssprachlich auch Platt oder Plattdeutsch – gilt als Regionalsprache, weil die Platt-Sprechenden keine nationale Minderheit bilden. Gesprochen wird Platt in Bremen, Hamburg, Mecklenburg-Vorpommern, Niedersachsen und Schleswig-Holstein sowie in den nördlichen Teilen von Brandenburg, Nordrhein-Westfalen und Sachsen-Anhalt. Laut einer repräsentativen Erhebung aus dem Jahr 2016 beherrschen fast 16 Prozent der Menschen in diesem Sprachgebiet aktiv Plattdeutsch.

Rund 77 Prozent verstanden die Sprache, ohne dass sie sie sprechen könnten. Niederdeutsch hat sich aus dem Altsächsischen entwickelt und zählt wie das Friesische und das Englische zu den nord-seegermanischen Sprachen.

Dänisch: Hej! Hvordan går det med dig? *

Rund 50.000 Angehörige der dänischen Minderheit mit deutscher Staatsangehörigkeit leben in Schleswig-Holstein. Sie selbst bezeichnen das Gebiet als Südschleswig. Neben der dänischen Minderheit leben noch etwa 6.000 dänische Staatsbürger in Schleswig-Holstein, sogenannte Reichsdänen. Beim Entstehen der Nationalstaaten Deutschland und Dänemark war lange umstritten, zu welchem das einstige Herzogtum Schleswig gehören sollte.

Im Zuge von Volksabstimmungen nach dem Ersten Weltkrieg entschieden sich die Bewohner Südschleswigs für Deutschland, die Menschen in Nordschleswig für Dänemark. Heute ist die dänische Minderheit ein fester Bestandteil der Bevölkerung Schleswig-Holsteins und mit einer eigenen Partei, dem Südschleswigschen Wahlverband, seit vielen Jahren im Schleswig-Holsteinischen Landtag vertreten.

Sorbisch: Witaj! Kak se tebe zo?

Das Volk der Sorben lebt traditionell in der Oberlausitz (Freistaat Sachsen) und der Niederlausitz (Land Brandenburg). Das Sorbische bildet ihr wesentliches Merkmal, wobei die Sprache in Ober- und Niederlausitz unterschieden wird. Während das Obersorbische dem Tschechischen und Slowakischen nähersteht, ist das Niedersorbische/Wendische dem Polnischen ähnlicher. Letzteres ist vom Aussterben bedroht. Die Sorben entstammen ursprünglich slawischen Stämmen aus dem Gebiet nördlich der Karpaten und kamen vor rund 1.500 Jahren in das Gebiet zwischen Ostsee und Erzgebirge. Unter den Nationalstaaten waren ihre Sprache und ihre Organisationen verboten.

Handreichung über Sorben/Wenden, AB 04, Gestaltung: Ulrike Niedlich, © ABC-Chóšebuz 2024
Anmerkungen siehe Anhang

LHR - Minderheiten und Minderheitenschutz in Deutschland und Europa

Was besagt die Europäische Charta der Regional- und Minderheitensprachen? *

Die sogenannte Sprachencharta ist ein multilaterales Abkommen zum Schutz und zur Förderung der Regional- und Minderheitensprachen in Europa. Sie wurde am 24. Juni 1992 beschlossen, trat am 01. März 1998 in Kraft und gilt in 25 Ländern. In Deutschland werden im Rahmen der Konvention seit Januar 1999 die Sprachen der anerkannten Minderheiten Dänisch, Ober- und Niedersorbisch, Nord- und Saterfriesisch, das Romanes der deutschen Sinti und Roma sowie die Regionalsprache Niederdeutsch (Platt) geschützt und gefördert.

Der Gedanke der Charta ist, dass Minderheitensprachen nur dann überleben, wenn sie nicht nur zu Hause gesprochen werden. Deswegen sind alle beteiligten Länder dazu angehalten, den Gebrauch der jeweiligen Sprachen überall im öffentlichen Leben zu fördern – beispielsweise durch Unterricht in der Sprache an Schulen und durch spezielle Medienangebote. Ein Gremium des Europarats überprüft regelmäßig, ob diese Vorgabe auch eingehalten wird. Das Charta-Gremium setzt sich aber nicht nur für die Förderung bereits anerkannter Minderheitensprachen ein, sondern gibt auch Empfehlungen für die Anerkennung weiterer Sprachen, beispielsweise des Kroatischen, Slowenien.

Wie steht es um die Förderung von Minderheitensprachen in Deutschland und insbesondere in Brandenburg?

Die Experten des Europarats sehen für Deutschland zuletzt noch Luft nach oben – etwa bei der Zahl von ausgebildeten Lehrkräften, die in Minderheitensprachen unterrichten. So müssten sofortige Maßnahmen ergriffen werden, um eine ausreichende Anzahl von ausgebildeten Lehrern für den Unterricht in den Regional- oder Minderheitensprachen sicherzustellen, forderte das Gremium 2022.

Manche Sprachen sind dabei mehr in Gebrauch als andere, was deren Erhalt naturgemäß auch einfacher macht. Rund 2,5 Millionen Menschen sprechen in Norddeutschland Plattdeutsch, es gibt Schulen, die in Plattdeutsch unterrichten. Je früher Kinder Sprachen lernen, desto wegwandelter schauen sie am Ende auch über den Tellerrand. Um eine Sprachrevitalisierung des Niedersorbischen zu erreichen, setzt man in Brandenburg seit 30 Jahren auf Sprachimmersion beginnend in Kindertagesstätten. In acht Kitas und vier Horten wird derzeit die sorbische/wendische Sprache zusätzlich gefördert. Zur Unterstützung und Betreuung der Einrichtungen, die Materialerstellung und Ausbildung von (Kita-) Erzieherinnen und (Kita-) Erziehern steht ein Sprachzentrum zur Verfügung: Domowina e.V. – Sprachzentrum Witaj. An verschiedenen Grundschulen, zwei Oberschulen sowie dem Niedersorbischen Gymnasium werden Schülerinnen und Schüler in der niedersorbischen/wendischen Sprache unterrichtet. Eine Abteilung des Staatlichen Schulamtes Cottbus erarbeitet seit 1992 Lehr- und Lernmaterialien: die Arbeitsstelle für sorbische/wendische Bildungsentwicklung Cottbus/Chóšebuz. *

Handreichung über Sorben/Wenden, AB 04, Gestaltung: Ulrike Niedlich, © ABC-Chóšebuz 2024
Anmerkungen siehe Anhang

LHR - Minderheiten und Minderheitenschutz in Deutschland und Europa

2.4 Lösungsvorschläge
ME: Cuijler

Handreichung über Sorben/Wenden, AB 04, Gestaltung: Ulrike Niedlich, © 10. November 2024
Anmerkungen siehe Anhang

LODKA

Serbska kulturna informacija
LODKA w Chóšebuzu pórucujo
Wam na pśedań:
informacisku literaturu
k stawiznam, rěcy a kulturje
Serbow • beletristiku •
žišecu literaturu • tonowe
nosarje ze serbskeju ludoweju
a wumělskeju muziku • wideo
k stawiznam a kulturje Serbow
w serbskej a nimskej rěcy •
wubrane produkty serbskego
ludowego wumělstwa a souve-
niry. Informaciski material
wó kulturje a stawiznach Serbow
jo how teke dermo dostaś.

Sorbische Kulturinformation
LODKA in Cottbus bietet
zum Verkauf:
sorbische und deutschsprachige
Literatur zur Geschichte, Sprache
und Kultur der Sorben/Wenden •
Belletristik • Kinderliteratur •
Videos zur Geschichte und Kultur
der Sorben/Wenden in sorbi-
scher/wendischer und deutscher
Sprache • Videos zur Geschichte
und Kultur der Sorben/Wenden
in sorbischer/wendischer und
deutscher Sprache • sorbische/
wendische Volkskunsterzeugnisse
und Souvenire. Informations-
material über Kultur und
Geschichte der Sorben/Wenden
ist hier auch kostenlos erhältlich.

Droga Augusta Bebela 82, 03046 Chóšebuz, telefon (03 55) 48 57 64 68, lodka@zalozba.de

<https://info.sorben.com/lodka-kulturinformation-cottbus>

Terminologija za informacisku tehnologiju (computer, internet, e-mail, smartphone, tablet, elektronisku toflu, televizor, wideo, filmowanje, fotografěrowanje a socialne seši)

wudawař: Žělanišćo za serbske kublańske
wuwijanje Chóšebuz (ABC)
zestajarja: Gerat Nagora, Marko Měškank
redakcija: Christiana Piniekowa
Chóšebuz 2022

Material stoj ceptařkam a ceptarjam serbšćiny
elektroniski k dispoziciji na:
DialogBB → ABC Sorbisch/Wendisch

Terminologija za informacisku technologiju (computer, internet, e-mail, smartphone, tablet, elektronisku toflu, televizor, wideo, filmowanje, fotografěrowanje a socialne seši)

© ABC 2022

Lehrerhandreichung

Powědańske srědky a rěčne wobroty za bilingualne
wugótowanje wučbnego předmjeta sport
Redemittel und Wendungen für die bilinguale Gestaltung
des Unterrichtsfaches Sport
wudawař: Žělanišćo za serbske kublańske
wuwijanje Chóšebuz (ABC)
nacerjenje a wugótowanje: Pěťš Reichel
pśeložk z nimšćiny: Juro Šrejdař
celkowne nawjedowanje: Fryco Libo
Chóšebuz 2009
92 bokow, skazaš pla ABC

Sportowa terminologija

Wopytowański material
wudawař: Žělanišćo za serbske kublańske
wuwijanje Chóšebuz (ABC)
redakcija: Renej Šuster, Christiana Piniekowa
Chóšebuz 2003
105 bokow, skazaš pla ABC

Sportowa terminologija

Wopytowański material

**Žěłowe knihy za bilingualnu wučbu w pśedmjase
Wugótowanje žywjensja-etika-nabóžnina (WŽEN)
Arbeitsbuch für den bilingualen Unterricht
im Fach Lebensgestaltung-Ethik-Religionskunde (LER)**

7. lětnik / Klassenstufe 7

wudawař: Žělanišćo za serbske kubłańske

wuwijanje Chóšebuz (ABC)

awtor: Antje Kellowa

redakcija: Christiana Piniekowa, Margot Hašcyna, Juro Šrejdař

Chóšebuz 2013, 64 bokow

skazaš pla ABC

**Wucbnica za bilingualnu wučbu w pśedmjase
Wugótowanje žywjensja-etika-nabóžnina (WŽEN)
Lehrbuch für den bilingualen Unterricht im Fach Lebens-
gestaltung-Ethik-Religionskunde (LER)**

8./9. lětnik / Klassenstufen 8/9

wudawař: Žělanišćo za serbske kubłańske

wuwijanje Chóšebuz (ABC)

awtor: Antje Kellowa, Silke Špenkowa

redakcija: Fryco Libo, Margot Hašcyna, Juro Šrejdař

Chóšebuz 2011, 244 bokow

skazaš pla ABC

**Terminologija pśedmjata Wugótowanje žywjensja-
etika-nabóžnina (WŽEN)**

Terminologie für den Unterricht im Fach

Lebensgestaltung-Ethik-Religionskunde (LER)

wudawař: Žělanišćo za serbske kubłańske

wuwijanje Chóšebuz (ABC)

pśestajenje/awtor: Katja Atanasov, Silke Spenke

rěčne wobradowanje: Margot Hašcyna

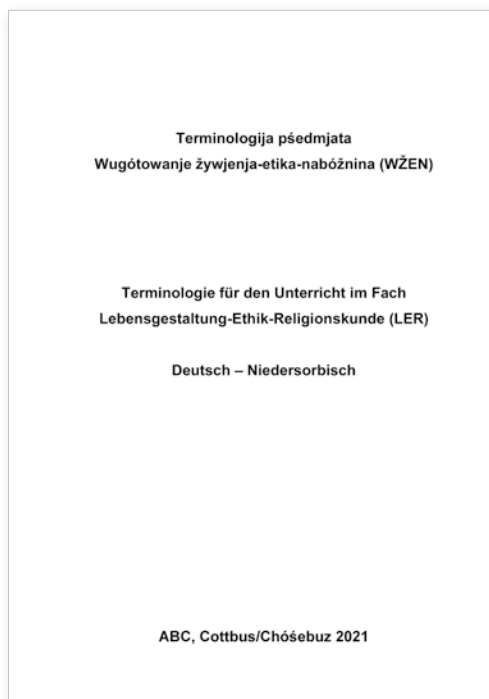
fachowe wobradowanje: Fryco Libo

redakcija: Margot Hašcyna, Juro Šrejdař, Christiana Piniekowa,

Oleg Derepasko, Colett Šampatisowa

Material stoj ceptařkam a ceptařjam serbšćiny elektroniski

k dispoziciji na: DialogBB → ABC Sorbisch/Wendisch

Minderheiten und Minderheitenschutz in Europa/Deutschland. Situation im Land Brandenburg

Póručenja wó Serbach, w elektroniskej formje Handreichung über Sorben-Wenden, in elektronischer Form

9./10. lětnik / Klassenstufen 9/10

wudawař: Žělanišćo za serbske kublańske wuwijanje Chóšebuz (ABC)

wugótowanje: Ulrike Niedlich

ABC, Chóšebuz 2024

Material stoj ceptařkam a ceptarjam

serbšćiny elektroniski k dispoziciji na:

DialogBB → ABC Sorbisch/Wendisch

Minderheiten und Minderheitenschutz in Deutschland und Europa

Ceptařske póručenja, w elektroniskej formje Lehrerhandreichung, in elektronischer Form

9./10. lětnik / Klassenstufen 9/10

wudawař: Žělanišćo za serbske kublańske

wuwijanje Chóšebuz (ABC)

wugótowanje: Ulrike Niedlich

ABC, Chóšebuz 2024

Material stoj ceptařkam a ceptarjam

serbšćiny elektroniski k dispoziciji na:

DialogBB → ABC Sorbisch/Wendisch

Jg.st. 9/10
PB / GE / L-E-R

Minderheiten und Minderheitenschutz in Europa / Deutschland
Situation im Land Brandenburg

? Wie sagt man: Wie geht es dir?

Romanes: Del tuhař Sar tuke dšai?

Romanes ist die Sprache der Sinti und Roma. Es ist eine eigenständige Sprache mit Ursprünge im alt-indischen Sanskrit und ca. 2.000 Jahre alt. Romanes gehört zu den indoeuropäischen Sprachen. Die deutschen Sinti und Roma sprechen neben Deutsch untereinander auch Romanes und verwenden es als zweite Muttersprache. Auch ihre Kinder lernen in der Regel gleich beide Sprachen.

Während die deutschen Sinti seit dem 14. Jahrhundert in Deutschland ansässig sind, leben die deutschen Roma seit dem Ende des 19. Jahrhunderts im deutschen Sprachraum. Während der nationalsozialistischen Gewaltherrschaft wurden sie verfolgt und waren der systematischen Vernichtung ausgesetzt. Bis heute sind Roma und Sinti Anfeindungen und Diskriminierung ausgesetzt. Das hat Auswirkungen auf den Gebrauch ihrer Sprache, die sie deswegen eher untereinander gebrauchen.

Saterfriesisch: Gouden Da! Wo gungst et die?

Die Friesen, eine Volksgruppe, leben an der schleswig-holsteinischen Westküste im Nordwesten Schleswig-Holsteins (Nordfriesland) und im nord-westlichen Niedersachsen (insbesondere Ostfriesland) sowie im Landkreis Cloppenburg. Je nach Region heißen sie Nord-, Ost- oder Saterfriesen. Saterfriesen, es sind etwa 2.000, sprechen dabei ihre eigene Version des Friesischen.

Zur Volksgruppe zählen auch die niederländischen Westfriesen, die in den Niederlanden als nationale Minderheit anerkannt sind. Die Geschichte der Friesen geht zurück bis in die Zeit der Antike. Ihre „Freiesche Freiheit“ war mit ersten demokratischen Ansätzen schon im Mittelalter ein Gegenmodell zur weit verbreiteten Adels Herrschaft.

Aufgaben:

6. Erstelle mit Hilfe des Materials (M5 bzw. M6) ein Cluster darüber, welche anerkannten einheimischen Minderheiten in Deutschland leben und welche Besonderheiten sie haben.

7. Wir recherchieren weiter. Besucht z.B. die Internetseite des Minderheitensekretariats: <https://www.minderheitensekretariat.de/>

Hier findet ihr grundsätzliche Informationen und weiterführende Internetseiten. Wählt euch eine anerkannte einheimische Minderheit aus und informiert euch genauer. Erstellt ein Produkt z.B. ein Plakat, eine Powerpoint-Präsentation, einen Film, einen Podcastbeitrag o.ä.

Mögliche Fragen:

- Wo lebt sie?
- Geht einen kurzen Einblick in die Geschichte der Minderheit.
- Was gehört zu ihrer Kultur (Kleidung, Traditionen usw.)?
- Welche Sprache wird gesprochen und wo kann man sie lernen?
- Welche politischen Vertretungen gibt es?
- Gibt es Jugendorganisationen und welche Aufgaben haben sie?
- Was waren für euch die erstaunlichsten Informationen?

Teilt euch in fünf Gruppen entsprechend der Minderheiten auf.

LHR - Minderheiten und Minderheitenschutz in Deutschland und Europa

Was besagt die Europäische Charta der Regional- und Minderheitensprachen?

Die sogenannte Sprachencharta ist ein multilaterales Abkommen zum Schutz und zur Förderung der Regional- und Minderheitensprachen in Europa. Sie wurde am 24. Juni 1992 beschlossen, trat am 01. März 1998 in Kraft und gilt in 25 Ländern. In Deutschland werden im Rahmen der Konvention seit Januar 1999 die Sprachen der anerkannten Minderheiten Dänisch, Ober- und Niedersorbisch, Nord- und Saterfriesisch, das Romanes der deutschen Sinti und Roma sowie die Regionalsprache Niederdeutsch (Platt) geschützt und gefördert.

Der Gedanke der Charta ist, dass Minderheitensprachen nur dann überleben, wenn sie nicht nur zu Hause gesprochen werden. Deswegen sind alle beteiligten Länder dazu angehalten, den Gebrauch der jeweiligen Sprachen überall im öffentlichen Leben zu fördern – beispielsweise durch Unterricht in der Sprache an Schulen und durch spezielle Medienangebote. Ein Gremium des Europarats überprüft regelmäßig, ob diese Vorgabe auch eingehalten wird. Das Charta-Gremium setzt sich aber nicht nur für die Förderung bereits anerkannter Minderheitensprachen ein, sondern gibt auch Empfehlungen für die Anerkennung weiterer Sprachen, beispielsweise des Kroatischen, Slowenien.

Wie steht es um die Förderung von Minderheitensprachen in Deutschland und insbesondere in Brandenburg?

Die Experten des Europarats sehen für Deutschland zuletzt noch Luft nach oben – etwa bei der Zahl von ausgebildeten Lehrkräften, die in Minderheitensprachen unterrichten. So müssten sofortige Maßnahmen ergriffen werden, um eine ausreichende Anzahl von ausgebildeten Lehrern für den Unterricht in den Regional- oder Minderheitensprachen sicherzustellen, forderte das Gremium 2022.

Manche Sprachen sind dabei mehr in Gebrauch als andere, was deren Erhalt naturgemäß auch einfacher macht. Rund 2,5 Millionen Menschen sprechen in Norddeutschland Plattdeutsch, es gibt Schulen, die in Plattdeutsch unterrichten. Je früher Kinder Sprachen lernen, desto wegwandelter schauen sie am Ende auch über den Tellerrand. Um eine Sprachrevitalisierung des Niedersorbischen zu erreichen, setzt man in Brandenburg seit 30 Jahren auf Sprachimmersion beginnend in Kindertagesstätten. In acht Kitas und vier Horten wird derzeit die sorbische/wendische Sprache zusätzlich gefördert. Zur Unterstützung und Betreuung der Einrichtungen, die Materialerstellung und Ausbildung von (Kita-) Erzieherinnen und (Kita-) Erziehern steht ein Sprachzentrum zur Verfügung: Domowina e.V. – Sprachzentrum Witaj.² An verschiedenen Grundschulen, zwei Oberschulen sowie dem Niedersorbischen Gymnasium werden Schülerinnen und Schüler in der niedersorbischen/wendischen Sprache unterrichtet. Eine Abteilung des Staatlichen Schulamtes Cottbus erarbeitet seit 1992 Lehr- und Lernmaterialien: die Arbeitsstelle für sorbische/wendische Bildungsentwicklung Cottbus/Chóšebuz.³

Handreichung über Sorben/Wenden, AB 05, Gestaltung: Ulrike Niedlich, © ABC Chóšebuz 2024
Anmerkungen siehe Anhang

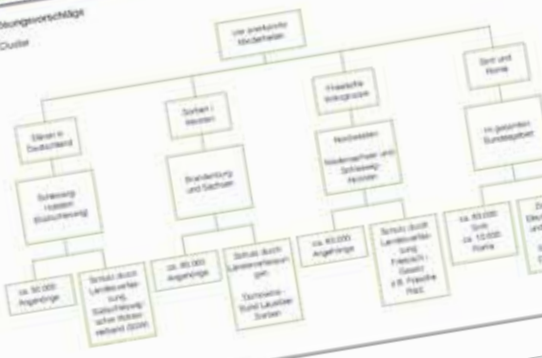

Handreichung über Sorben/Wenden, AB 05, Gestaltung: Ulrike Niedlich, © ABC Chóšebuz 2024
Anmerkungen siehe Anhang

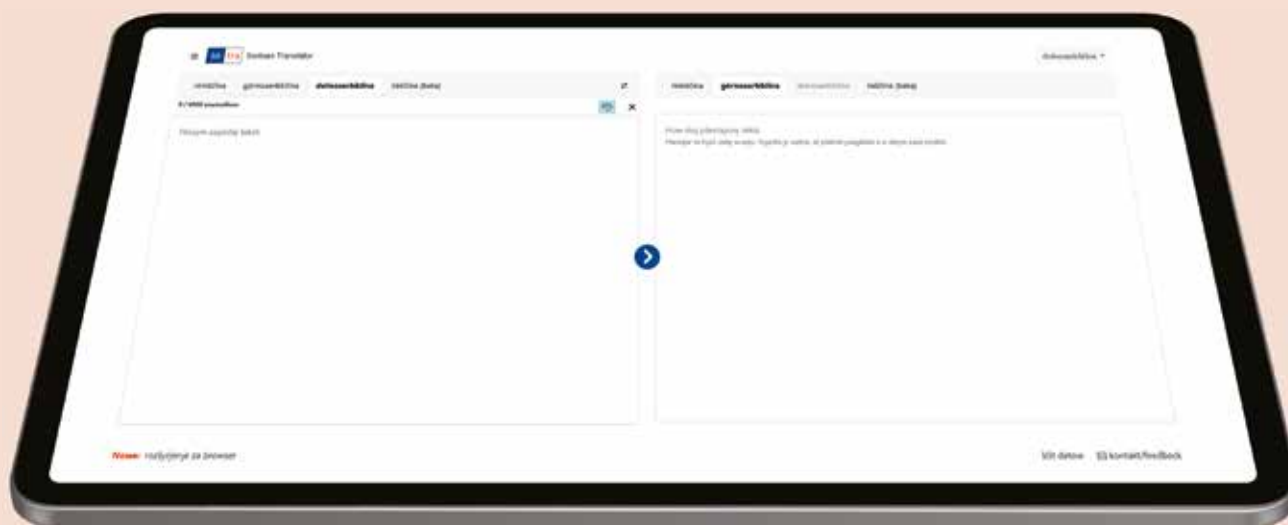
LHR - Minderheiten und Minderheitenschutz in Deutschland und Europa

2.4 Lösungsvorschläge
ME: Cluster

Handreichung über Sorben/Wenden, AB 05, Gestaltung: Ulrike Niedlich, © 10. November 2023
Anmerkungen siehe Anhang

Pśełožowański program sotra

Serbški pśełožowański program www.sotra.app zmóžnja pśełožki sadow a tekstow z nimšćiny do górnoserbšćiny a dolnoserbšćiny abo nawopak. Tejerownosći funkcioněrujo pśełožowanje do češćiny (ako beta-wersija). Na pólěpšenju programa stawnje dalej žěłaju. Pšez funkciju **tekst dariś** jo móžno, zapódany tekst anonymnje Rěcnemu centrumoju WITAJ spósředniś – wšojadno, lěc jo pśełožk dobry abo špatny. Z funkciju wobstoj móžnosć, se wótklasć k wobžěłanjeju zapódany tekst a pśełožk ako WORD-dokument. Z pomocu pšawopisneje funkcije se móžo tekst w lěwym woknyšku pśed pśełožowanim kontrolěrować a korigěrować.

Das sorbische Übersetzungsprogramm www.sotra.app ermöglicht das Übersetzen von Sätzen und Texten aus dem Deutschen ins Obersorbische und Niedersorbische oder umgekehrt. Ebenso lassen sich Übersetzungen vom Sorbischen ins Tschechische (als Beta-Version) erstellen. An der Verbesserung der Übersetzungsqualität des Programms wird beständig gearbeitet. Mit der Funktion **Text spenden** ist es möglich, den eingegebenen Text anonym an das WITAJ-Sprachzentrum zu übermitteln – egal, ob die Übersetzung gut oder schlecht ist. Die gesammelten Texte dienen der qualitativen Verbesserung der Übersetzungen. Mit der Funktion besteht die Möglichkeit, den eingegebenen Text und die Übersetzung als WORD-Dokument zur Bearbeitung abzulegen. Mit der Rechtschreibfunktion kann der Text im linken Fenster vor der Übersetzung kontrolliert und korrigiert werden.

www.sotra.app

PŠIRUCNICE

Słownik za dolnosersbske šule

Wörterverzeichnis zum Sorbisch/Wendischunterricht
für Schulen der Niederlausitz

wudawaŕ: Domowina, Rěcny centrum WITAJ

zestajał: Horst Petrik

6. nakład 2023, Ludowe nakładnistwo Domowina

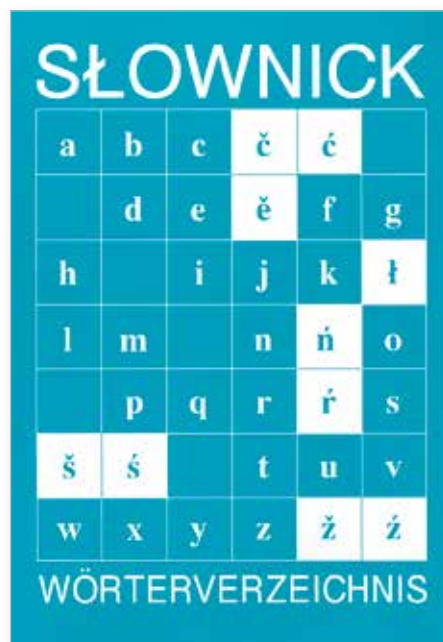
216 bokow, brošura, € 9,90

ISBN 978-3-7420-1104-6

skaz. c. 3/83/23-6B, **skazaš pla LND**

Toš ten słownik wopšimuju něži 4500 serbskich gronidlow k receptiwnemu a produktiwnemu slowoskładoju lětnikow 1 do 6 kaž teke zachopjeŋkaŕskeje gymnazialneje wucby serbšćiny. Pšiwzeli su se teke leksika a wótwołženja z nimšćiny za wobchadnu a tematisku wucbnu rěc w dwójorěcnej wucbj, k serbskim nałogam, dwójorěcnemu žywjenu we lužycy a internacionalizmy. Za toš ten 6. nakład jo se słownik wjelgin wobšyrnje wobželał. Pšeto mjaztym se wužywaju nowe wucbnice a materialije za cuzorěcnu wucbu serbšćiny. Mimo toho jo se pšiwzeł wěšty slowoskład materiala za bilingualnu wucbu. To groni, až jo se slowoskład w cełem z wótpowědnymi informacijami rozšyrił a aktualizěrował a až su se leksikaliske, gramatiske a ortografiske korektury pšewjadli.

Das Wörterverzeichnis Niedersorbisch-Deutsch/Deutsch-Niedersorbisch enthält etwa 4500 sorbische/wendische Stichwörter in alphabetischer Reihenfolge zum rezeptiven und produktiven Lernwortschatz der Klassen 1–6 der Grundschule als auch zum Anfängerunterricht am Niedersorbischen Gymnasium. Darüber hinaus wurden weitere sorbische Lexik des Grundwortschatzes sowie Wortableitungen aus dem Deutschen für die Umgangssprache im zweisprachigen Unterricht, für den individuellen Gebrauch, darunter zu sorbischen Sitten und Bräuchen, zum zweisprachigen Umgang und Leben in der Lausitz, sowie Internationalismen aufgenommen. Enthalten sind auch Hinweise zur richtigen Aussprache im Niedersorbischen sowie Tabellen und Übersichten zum aktiven und rezeptiven Grammatikgebrauch.

dlujkosć, -i f ruki Armlänge
dłymoki, -a, -e; dłymoko tief
dla (G) wegen
dlej (→ dlujko) länger
dnjownik, -a m Tagebuch
dnjowny, -a, -e Tages- in Zus.
dnjowny cas, -ego -a m Tageszeit
dny (→ ženi) Tage
dny, dnjow pl. tyženja Wochentage
do (G) in, nach (Wohin?)
Zom do šule. Ich gehe in die Schule.
Dobře zajtšo! Guten Morgen!
Dobru noc! Gute Nacht!
dobry, -a, -e (→ derje) gut
dobra špa, -eje -y f (→ špa) Wohn-
zimmer (die gute Stube)
dobře mloko, -ego -a n Vollmilch
Dobry wjacor! Guten Abend!
Dobry ženi! Guten Tag!
dobyš (dobydnjo, jo dobył) gewin-
nen, siegen
dobyšaŕ, -rja m Gewinner, Sieger
dobyše, -a n Sieg
docakaš (docakajo, jo docakał) er-
warten (abwarten)
dodaš (dodajo, jo dodał) (→ pšidaš,
pšiscyniš) hinzufügen
dogromady zusammen (insgesamt,
als Summe)
dojšpiš (dojšpijo, jo dojšpił) erzielen,
erreichen (zuwege bringen)
dokónćenje [dokyčnjenje], -a n
(→ skónćenje, zakónćenje) Ab-
schluss
dokradny, -a, -e; dokradnje gründ-
lich, genau
dokulaž weil
dokusow kaputt
dol, -a m Tal
doloj hinunter, hinab, herunter, herab
dolojce unten
Dolna Lužyca, -eje -e f Niederlausitz
Dolnoserb, -a m Niedersorbe
Dolnoserbowka, -i f Niedersorbin

dolnosersbski, -a, -e; dolnosersbski
niedersorbisch/wendisch
dolnosersbska drastwa, -eje -y f
niedersorbische/wendische Tracht
Powědam dolnosersbski. Ich spre-
che niedersorbisch/wendisch.
Dolnosersbski gymnazium, -ego -a m
(DSG) Niedersorbisches Gymnasium
dolnosersbsčina, -y f Niedersorbisch/
Wendisch
dolny, -a, -e niedere (geographisch),
Nieder- in Zus.
dom, -a m Haus
doma zu Hause, daheim
domacny, -a, -e Haus- in Zus., Heim-
in Zus.
domacna aptejka, -eje -i f Haus-
apotheker
domacne crjeje, -ych -ow pl. Haus-
schuhe
domacne zwěŕje, -ego zwěŕješa n
Haustier
domacne žělo, -ego -a n Heimarbeit
domacny nadawk, -ego -a m Haus-
aufgabe
domcyk, -a m Häuschen; Laube
domoj nach Hause
Domowina, -y f Domowina (sorbi-
scher/wendischer nationaler Dach-
verband)
domowinski, -a, -e Domowina- in Zus.
domowinska kupka, -eje -i f Do-
mowinagruppe
domownik, -a m Hausmeister
domowniski, -a, -e heimatlich, Hei-
mat- in Zus.
domowniski swěžen, -ego -nja m
Heimatfest
domownja, -e f Heimat
domownjowěda, -y f Heimatkunde
doněta (→ dotychměst) bisher (bis
jetzt)
donjasć (donjaso, jo donjasł) hinbrin-
gen

Deutsch-niedersorbisches Schulwörterbuch

Nimsko-dolnoserbski šulski słownik

Autoren: Erwin Hannusch, Anja Pohontsch,
Manfred Starosta

1. Auflage 2012, Domowina-Verlag GmbH

Ludowe nakładnistwo Domowina

792 Seiten, Pappband

€ 19,90

ISBN 978-3-7420-2135-9

Best.-Nr. 1/1395/12

skazaś pla LND

Słownik ma jadnab 10 000 nimskich lematow a jo nastał na zaklaže nimsko-dolnoserbskego internetnego słownika z tuchylu wěcej ako 70 000 lematami. Wón jo pśedewšym myslony za wukniki 5. do 9. lětnika. Lematowa lisćina šulskiego słownika orientěrujo se pó drugich jedno- a dwójorěcnych słownikach za wuknjecych z nimskeju rěcu ako wuchadneju rěcu. Dodali su se typiske słowa ze słownych lisćinow w serbskich wučbnicach. Njefeluju teke wuraze za typiske serbske wěcy (póstawy ze serbskich powěšćow, serbske nałogi a pód.). Tejerownosći su se pšewzeli pomjenjenja dolnołužyskich jsow, jich wobydlarjow a adjektiwiskich wótwołženjow. Specielna fachowa terminologija njejo se pšewzela. W šulskem słowniku pódawa se za kuždy wóznam nimskego lema nanejmjenjej jaden pśikład, a to w sadowej formje. Casy góži se w konkretnem konteksće hynakše serbske słowo lěpje abo pśidatnje ako ten ako direktny ekwiwalent pódany. W takich padach jo wótpowědne słowo z gwězdku markěrowane. Gwězdka wužywa se wušej togo za take pady, žož se syntaktiska konstrukcija serbskego pśikłada wóthyla wót nimskeje wuchadneje sady. Wobchadnorěcne elementy pódawaju se pódla neutralnych serbskich wótpowědnikow, jolic se toś te wobchadnorěcne wuraze w pisnej dolnoserbšćinje cesćej wužywaju. Nawopak jo móžno, až za nimski wobchadnorěcny lema njejo w serbšćinje wobchadnorěcny ekwiwalent znaty. W takich padach pódajo se stilistiski neutralne słowo. Pódane su teke trjebne gramatiske informacije, na pś. wó słownej družynje, deklinaciji a konjugaciji, aspekće, rekciji a prepozicijach. Aby wužywarje wótpowědne pokazki za wužywanje słownika malsnje namakali, su nejwažnjeje z nich na nutšikownych bokach wobalki wótsišćane.

(z artikla A. Pohončoweje w Serbskej šuli 4/2012, wobžěłane)

Das Wörterbuch enthält ca. 10 000 deutsche Stichwörter. Es entstand auf der Grundlage des Deutsch-sorbischen Internetwörterbuches mit derzeit mehr als 70 000 Stichwörtern. Dieses Schulwörterbuch ist vor allem für SchülerInnen der 5. bis 9. Klasse gedacht. Die Stichwortliste orientiert sich an anderen ein- und zweisprachigen Wörterbüchern für Lernende mit Deutsch als Ausgangssprache. Das Wörterbuch enthält auch Wörter aus Wörterlisten in sorbischen/wendischen Lehrbüchern, Ausdrücke für typische sorbische/wendische Themen (z. B. Sagen und Bräuche) sowie Bezeichnungen Niederlausitzer Orte. Zu jeder Bedeutung der deutschen Stichwörter ist mindestens ein Beispiel, und zwar in Form eines Satzes, angegeben. Umfangreiche und genaue Informationen und Hinweise unterstützen die Lernenden beim Verstehen und Anwenden der notwendigen grammatischen Regeln.

DOLNOSERBSKI.DE

Chóšebuska wótnožka Serbskego instituta staja na toś tom měšnje **wót lěta 2003** nažělane dolnoserbiske rěčne resurse k dispoziciji. Bok póbutoju stakim wobšyrne informacije wó dolnosěrbsčinyje.

Z pomocu toj togo centralnego pytańskego pola móžoće pó jadnorj wótni pytaś serbske słowa, a to rownocasnje w *Dolnoserbisko-nimskem słowniku M. Starońcy (1999)* a w *Nimsko-dolnoserbiskem słowniku*. Wuslědki naplaćowarja pokazuja se na boku Dolnoserbiski pšawopis, tam leke dajo wěcej pytańskich opcijow. Za nimskimi słowami pytajuće dawknje w *Nimsko-dolnoserbiskem słowniku*.

 serbske słowo

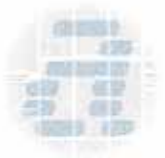
NIMSKO-DOLNOSERBSKI SŁOWNIK

Stawje rozšyrjany aktiwny słownik z wušej 80 tys. artiklow

DOLNOSERBSKO-NIMSKIE SŁOWNIKI

Stylni retrodigitalizowane słowniki ze zjednoženym přistupom

NOWA LEKSIKA

Otworje wobžělane nowe słowa, ako dotychmłt w leksikaliskej datowej bance njegu zapisane

Nowe!

MAMINGRĚČNA DOLNOSERBSČINA

Wušej 100 góžnow nagrańow a transkripcijow dialektal- naje rěcy

DOLNOSERBSKI TEKSTOWY KORPUS

Pytańje w dolnoserbiskich tekstach

DOLNOSERBSKA DIGITALNA BIBLIOTEKA

Digitalne wersije historiskich dolnoserbiskich kišćow

DOLNOSERBSKA BIBLIJA 1868

Digitalne wudaće w originalnem a modernizowanym pšawopisu z funkcijami za pytańje

DOLNOSERBSKE RĚČNE WOBROTY A PŘISŁOWA

Zestajnje na zaklaźe słownikow, wobžělane a bogate rozlične dolnoserbiske idiomy

DOLNOSERBSKE MJEŇJA

Rěčne a wěšćowne informacije k mjeŇjam wóšobow a měštnow

Rozšyrjone!

DOLNOSERBSKI PŠAWOPIS

Aktualne pšawopis a rědy za kompjuterowy pšawopisnu kontrolu

DOLNOSERBSKE WUGRONZENJE

Tematiski zdźowane a praktiski wuměřene předsławje wó- sebnosćow dolnoserbiskeje fonetiki

DALŠE RESURSE

Wšakorske resurse, ako njegu jednotliwym pšawopisom porědowane

Serbski Sorbisches
institut Institut

Pó serbsku! – Gramatika za wuknjecych/ Grammatik für Lernende

Pśedlažece knigły su myslone ako pśewóžowański srědk pó gramatice dolnoserbskeje rěcy za wuknjecych. Niwow pó Europskem referencnem ramiku za rěcy, na kótaryž se wóni měrje, jo B1 až do B2. Knigły su dwójrěčne a stakim pśistupne teke zajmcam, kenž maju nimsku abo słowjańsku rěčnu slězynu. Das vorliegende Buch ist als Begleiter durch die sorbische/wendische Sprache für Lernende gedacht. Das Niveau entspricht dem Europäischen Referenzrahmen für Sprachen der Stufen B1 und B2. „Pó serbsku!“ ist zweisprachig und somit auch für Interessenten mit deutschem oder slawischem Hintergrund zugänglich.

wudawař: Domowina, Rěčny centrum WITAJ
w nadawku Žělanišća za serbske kubłańske wuwijanjanje Chóšebuz (ABC)

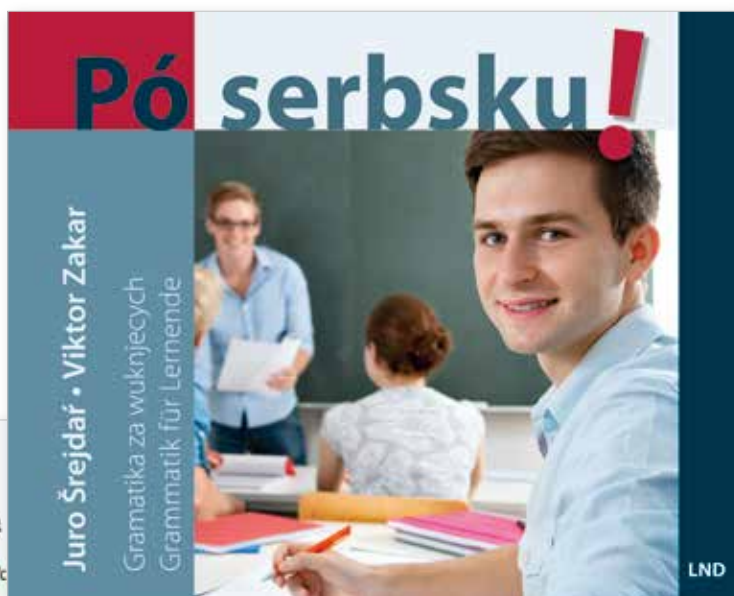
awtor: Juro Šrejdař, Viktor Zakar
1. nakład 2017, Ludowe nakładnistwo Domowina
136 bokow, wěcejbarwne, € 14,90
ISBN 978-3-7420-2441-1
skaz. c. 0/174/17-1W, **skazaš pla LND**

Pó serbsku! – Gramatiske zwucowanja/ Grammatikübungen

zwucowański zežywk ku knigłam „Pó serbsku! – Gramatika za wuknjecych / Grammatik für Lernende“ z rozwězanjami a gramatiskimi tabelkami Übungsheft zum Buch „Pó serbsku! – Gramatika za wuknjecych / Grammatik für Lernende“ mit Lösungen und grammatischen Tabellen

wudawař: Domowina, Rěčny centrum WITAJ
w nadawku Žělanišća za serbske kubłańske wuwijanjanje Chóšebuz (ABC)

awtor: Christiana Piniekowa, Juro Šrejdař
2. nakład 2021, Ludowe nakładnistwo Domowina
dwójbarwne, € 11,90
ISBN 978-3-7420-2442-8
skaz. c. 0/175/21-2W, **skazaš pla LND**

Wótchylajuće se pśikłady

	byś	měš	kšěš
ja	som	mam	com/c
ty	sy	maš	coš
wón, -a, -o	jo	ma	co
mej	smej	mamej	comej
wej	stej	matej	cotej
wónej	stej	matej	cotej
my	smy	mamy	comy
wy	sća	mašo	cošo
wóni	su	maju	kšě/coju

Prezens twóri se głownje wót imperfektivnych werbow (☞ Aspekt). Z perfektivnych werbow twóri se futur, kenž casy teke wóznamjenja pśibytносć, pśi kótarejž wuzwiguju se wuspěšne dokónčenje cynitosći. (☞ Futur)

Perfektivne werby (☞ Aspekt) i/y-konjugacije (na pś. *kupiš, raziš, napolniš*) a a-konjugacije (na pś. *naželaš, namakaš, wucytaš, zaspíwaš*) se rozšyrjaju ze sufiksom -jo. Toś te tak konjugěrowane werby wurazuju głownje pśiducnosć, wótergi teke prezens. Pśikłady su:

kupijom – kupijoš, namakajom – namakajoš, zaspíwajom – zaspíwajoš

Das Präsens bildet man hauptsächlich aus imperfektiven Verben (☞ Aspekt). Aus perfektiven Verben wird das Futur gebildet, welches manchmal eine gegenwärtige Handlung darstellt, deren erfolgreicher Abschluss akzentuiert wird. (☞ Futur)

Perfektive Verben (☞ Aspekt) der i/y-Konjugation (z. B. *kupíš, raziš, napolniš*) und der a-Konjugation (z. B. *naželaš, namakaš, wucytaš, zaspíwaš*) werden mit dem Suffix -jo erweitert. Diese so konjugierten Verben drücken hauptsächlich die Zukunft, teils auch das Präsens aus. Beispiele sind:

Aktionsart

Verbinde die Verbformen mit der passenden Definition.

vollkommen fertig vorbereiten/
zubereiten
pó wopšimješu na dopolne zakóńčenje
jadnanja wusměrjona a pó casowem
wužywanju modifícěrowana werbowa
forma
inhaltlich auf die völlige Beendigung
der Handlung ausgerichtete und in
Bezug auf die zeitliche Benutzbarkeit
modifizierte Verbform

gótowaš ip.

pšigótowaš p.

zepšigótowaš p.

dozepšigótowaš p.

tun/machen/bereiten
zakładna werbowa forma
Grundform des Verbs

fertig vorbereiten/zubereiten
pó wopšimješu na zakóńčenje
jadnanja wusměrjona a pó casowem
wužywanju modifícěrowana werbowa
forma
inhaltlich auf die Beendigung der
Handlung ausgerichtete und in
Bezug auf die zeitliche Benutzbarkeit
modifizierte Verbform

! Wubjeŕ werb z pšawym prefiksom,
konjugěruj a zapiš jen.

Wähle das Verb mit dem richtigen Präfix aus,
konjugiere es und trage es ein.

(nje)dopisaš – napisaš – pisaš – pódpisaš – pópisaš – pšepisaš – pšedpisaš – spisaš – wopisaš – wótpisaš – wupisaš –
wupisowaš – zapisaš (se) – zapisowaš

16 Wšykno wokoło »pisanja«

- Gólc _____ (schreibt) swójeje pšijašelke SMS; wón _____ (findet beim
(schreibt) a _____ (schreibt), a weto _____
Schreiben kein Ende).
- Wuknik _____ nastawk _____ (hat das Schreiben beendet)
- Liza a Maja _____ ([beide] haben beschrieben) ekskursiju něži
10 minutow.
- Mato _____ (wird herauschreiben) z teksta njeznate słowa. _____ fakty
- Tyženje dlujko _____ fararka w cerkwinem archiwje _____
k serbskim namšam. (hat herausgeschrieben)

WUDOPŁNJUCY MATERIAL

Janine dožywjenja z barikoma

wótrywański blok za cytanje, słuchanje,
powědanje a mólowanje
Abreiblock zum Lesen, Hören,
Sprechen und Malen
wudawař: Domowina, Rěčny centrum WITAJ
awtorka: Angela Langerowa
dolnoserbski: Katrin Murrerowa
didaktiske wobžěłanje: Ingrid Hustetowa
1. nakład 2006
15 bokow
skaz. c. L-0/71/06-1B, [skazaš pla RCW](#)

ABC-zešyw

žělowy material za 1. lětnik
wudawař: Domowina, Rěčny centrum WITAJ
pśižěło: Andrea Mešerowa
pśełožka a wobžěłanje za dolnoserbsku wucbu:
Ingrid Hustetowa
ilustrator: Konrad Golz
40 bokow
skaz. c. L-1/132/08-1, [skazaš pla RCW](#)

Pśiłoga k ABC-zešywkoju

žělowy material za 1. lětnik
wudawař: Domowina, Rěčny centrum WITAJ
pśižěło: Andrea Mešerowa
pśełožka a wobžěłanje za dolnoserbsku wucbu:
Ingrid Hustetowa
blok, wěcejbarwne
skaz. c. L-1/133/08-1, [skazaš pla RCW](#)

Z pśedlažecym ABC-zešywkom maju wukniki a wuknice 1. lětnika pśidatny material, kenž služi kreatiwnej zaběrje z rěcu a k rozšyrjenju słowoskłada. Kuždy bok zešywka pśedstaja pśecej jaden zuk a pśislušajucy pismik abo kombinaciju pismikowu (na pś. ch). Žiši maju nadawk, pytaš za słowami z wótpowědnym nazukom. Pśi tom słyšyš toś ten zuk na zachopjeńku słowa (kaž »a« w słowje »anorak«). Někotare móžne wobrazy k wustǵiganiu žiši namakaju w pśiłoze k ABC-zešywkoju.

Mit dem vorliegenden ABC-Heft erhalten die Schüler und Schülerinnen der ersten Klasse ein zusätzliches Lernmaterial, das der kreativen Beschäftigung mit der Sprache und der Erweiterung des Wortschatzes dient. Jede Seite des Heftes stellt immer einen Laut sowie den dazuhörigen Buchstaben bzw. Buchstabenkombination (z. B. »ch«) vor. Die Kinder haben die Aufgabe, nach Wörtern mit dem entsprechenden Anlaut zu suchen. Dabei hören sie den Laut am Anfang eines Wortes (wie das »a« im Wort »anorak«).

Alfabet

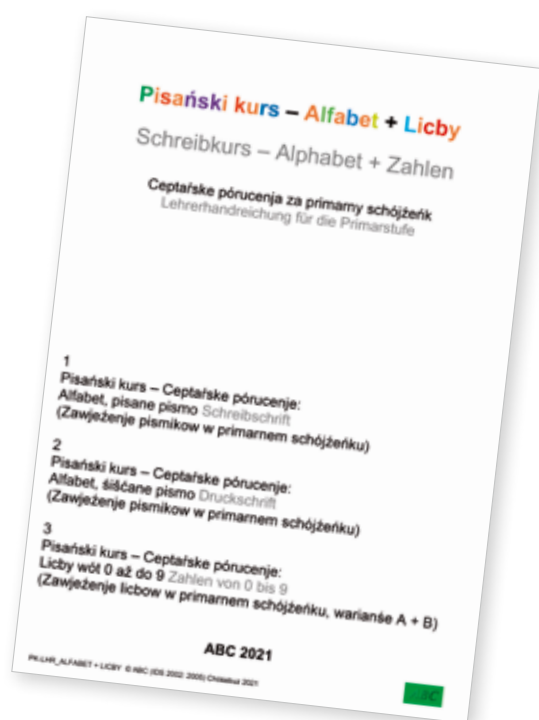
serbski alfabet ze šulskim wuchadnym pismom
wudawař: Domowina, Rěcny centrum WITAJ
plakat A1 a A4
wěcejbarwne
skaz. c. L-0/119/13, skazaš pla RCW

Serbski wobrazowy alfabet

wudawař: Domowina, Rěcny centrum WITAJ
plakat A1, wěcejbarwne
skaz. c. L-0/131/14, skazaš pla RCW

Pisański kurs – Alfabet + Licby**Schreibkurs – Alphabet + Zahlen**

Ceptařske pórucenja za primarny schóžeršk
Lehrerhandreichung für die Primarstufe
wudawař: Žělanišćo za serbske kublańske wuwijanje Chóšebuz (ABC)
wobželanj: Christiana Piniekowa, Margot Hašcyna, Oleg Derepasko
wugótowanje, techniske spšigótowanje: Ulrike Niedlich
2. wobželany nakład, ABC, Chóšebuz 2021
Material stoj ceptařkam a ceptařjam serbšćiny elektroniski
k dispoziciji na: DialogBB → ABC Sorbisch/Wendisch

Pisański kurs – Ceptařske pórucenje:

Alfabet, pisane pismo

(Zawježenje pismikow w primarnem schójžeńku)

wudawař: Žěłanišćo za serbske kublańske

wuwijanje Chóšebuz (ABC)

wobžěłanje: Rožamarja Frankowa, Irena Götzowa,

Margot Hašcyna, Annett Hiršlerowa,

Christiana Piniekowa, Oleg Derepasko

Intensiwne dalejkublanje serbšćiny (IDS),

ABC 2002, 4 boki

wugótowanie, techniske spšigótowanie: Ulrike Niedlich

2. wobžěłany nakład, ABC, Chóšebuz 2021

Material stoj ceptařkam a ceptarjam serbšćiny elektroniski

k dispoziciji na: [DialogBB](#) → [ABC Sorbisch/Wendisch](#)

Pisański kurs – Ceptařske pórucenje:

Alfabet, šišćane pismo

(Zawježenje pismikow w primarnem schójžeńku)

wudawař: Žěłanišćo za serbske kublańske

wuwijanje Chóšebuz (ABC)

wobžěłanje: Rožamarja Frankowa, Irena Götzowa,

Margot Hašcyna, Annett Hiršlerowa, Christiana Piniekowa,

Oleg Derepasko

Intensiwne dalejkublanje

serbšćiny (IDS), ABC 2002, 4 boki

wugótowanie, techniske

spšigótowanie: Ulrike Niedlich

2. wobžěłany nakład, ABC,

Chóšebuz 2021

Material stoj ceptařkam a ceptarjam

serbšćiny elektroniski k dispoziciji na:

[DialogBB](#) → [ABC Sorbisch/Wendisch](#)

Pisański kurs – Ceptařske pórucenje: Alfabet, pisane pismo (Zawježenje pismikow w primarnem schójžeńku)

Zachopijomy we jěpě – kružynka nakósno górjej – zasej dotoj – wesrjejž jo smužka.

Zachopijomy we jěpě – nakósno górjej – pot kružymy – nastědk a dotoj – malsnje wokoto – zasej górjej – dotoj – kokulka.

Zachopijomy na najšpě – nakósno dotoj – zachopijomy zasej górjejce – mola kružyna napšawo – wětša kružyna napšawo.

Zachopijomy we jěpě – nakósno górjej – mola kokula (šlejkka) a dotoj – gaž smy dotojce, cynimy wětšu kružynu napšawo a na kóńcu mola kružynu.

Zachopijomy na najšpě – pot kružymy naliwo dotoj.

Zachopijomy we jěpě – nakósno górjej – pot kružymy – nastědk a dotoj – malsnje wokoto.

Ako wjeliki C – na dymnicy jo kokulka.

Ako maly c – na najšpě jo kokulka.

Ako wjeliki C – na dymnicy jo nakósno smužka.

Ako maly c – na najšpě jo nakósno smužka.

Zachopijomy na najšpě – nakósno dotoj – zachopijomy zasej na najšpě – wjelika kružyna napšawo.

Zachopijomy ako maly a – zasej górjej až do najšpy – zasej dotoj – kokulka.

Zachopijomy na najšpě – mjerša kružyna naliwo a wětša kružyna naliwo.

Zachopijomy we jěpě – nakósno górjej – mola kokula (šlejkka) – zasej dotoj – malsnje wokoto.

Ako wjeliki E – na dymnicy jo kokulka.

Ako maly e – na najšpě jo kokulka.

Chóšebuz 2021

Pisański kurs – Ceptařske pórucenje: Alfabet, šišćane pismo (Zawježenje pismikow w primarnem schójžeńku)

Zachopijomy we jěpě dotojce – nakósno górjej až do najšpy – zasej nakósno dotoj – wesrjejž smužku.

Zachopijomy we jěpě górjejce – pot kružymy naliwo – malsnje wokoto – zasej górjej – dotoj.

Zachopijomy na najšpě górjejce – padarownje dotoj – zachopijomy zasej górjejce – mola kružynu napšawo – wětšu kružynu napšawo.

Zachopijomy na najšpě wesrjejž – padarownje dotoj – zachopijomy we jěpě górjejce – kružynku napšawo.

Zachopijomy na najšpě – kružynu naliwo.

Zachopijomy we jěpě – kružynku naliwo.

Ako wjeliki C – z kokulku na kšywje.

Ako maly c – z kokulku na najšpě.

Ako wjeliki C – z nakósneju smužku na kšywje.

Ako maly c – z nakósneju smužku na najšpě.

Zachopijomy na najšpě – padarownje dotoj – zachopijomy zasej na najšpě – kružynu napšawo.

Zachopijomy ako maly a – kružynku naliwo – zachopijomy na najšpě – padarownje dotoj.

Zachopijomy na najšpě – padarownje dotoj – górjejce smugu napšawo – wesrjejž na smužce smugu napšawo – něnto dotojce na smužce smugu napšawo.

Zachopijomy we jěpě – wódorownje napšawo – kružynku naliwo.

Ako wjeliki E – z kokulku na kšywje.

Ako maly e – z kokulku na najšpě.

PKLJHR_ALFABET-ŠIŠĆANE PISMO, wugótowanie Ulrike Niedlich © ABC (IDS 2002: RF, KJ, MH, AH, CP) Chóšebuz 2021

Aplikacije za ceptarku

wobrazowe a słowne kórtki za serbšćinu
za žiśownje a zakładne šule
wudawař: Domowina, Rěcny centrum WITAJ
awtorki: Ellen Schmidowa, Rosemarie Frankowa,
Ute Kieperowa
skaz. c. WP/02/01-1, [skažaš pla RCW](#)

Plakaty ku gramatiskim šěžyščam

gramatiske plakaty za wucbu
dolnoserbskeje rěcy w zakładnej šuli
wudawař: Domowina,
Rěcny centrum WITAJ
zestajał: Jan Měškank
ilustrator: Meinhard Bärmich
skaz. c. L-0/227/13-1W
[skažaš pla RCW](#)

To jo pěš plakatow za substanti-
wisku a adjektiwisku deklinaciju
a njeregularne werby. Plakaty
su šišćane na barwje na tłustej
papjerje w formaše A1.

Es handelt sich um fünf Plakate
für die substantivische und
adjektivische Deklination
sowie unregelmäßige Verben.
Die Plakate sind auf festem
Papier im A1-Format gedruckt.

Deklinacija substantiwow – singular

	maskulinum	femininum	neutrum
	bag(e)r, bant, bérow, dom, dub, lud, nan, stól	apryl, brjuch, crjej, dešč, góšč, kón, luž, muž, rog, skeč, wobraz, wuknik, zec	banana, ryba; gwězda, kista, muchu, nota, rada, tobola; droga, mězga, ruka ²
N	nan; bant	kón; zec	banana; nota; ruka
G	nana; banta	kónja; zeca	banany; noty; ruki
D	nanoju; bantjoju	kónjoju ¹ ; zecoju	bananje; noše (KE); ruce (KE)
A	belebt: nana unbelebt: bant	belebt: kónja unbelebt: zec	bananu; notu; ruku
I	nanom; bantom	kónjom; zecom	bananu; notu; ruku
L	nanje; banše (KE)	kónju; zecu	bananje; noše (KE); ruce (KE)

¹Ind. Personen auf
-al auf bekommen
die Endung -(-ja)s

KE-Konsonantenveränderung
i-ä u-ö d-č k-č g-č
l-š n-š r-š z-š

²In der Spalte auch: notu und knoču
(im Nominativ und Akkusativ mit Endung -s)

Besondere Formen:
mał - małerje - małeri - mał - małerje - małeri
šila - šile - šile - šila - šile - šile
kšaj - kšaj - kšaj - kšaj - kšaj - kšaj
wjas - jay - jay - wjas - jay - jay
špa - špa - špa - špa - špa - špa

Besondere Formen:
mó - mójnje - mójnje - mó
- mójnje - mójnje
zglo - zglo - zglo - zglo - zglo - zglo
gólč - gólč - gólč - gólč - gólč - gólč

Deklinacija substantiwow – plural

	maskulinum	femininum	neutrum
	bag(e)r, bant, bérow, brjuch, dom, dub, lud, nan, stol ¹	apryl, crjej, dešč, kón, luž, muž, rog, skeč, wobraz, zec	banana, banwa, gus, gwězda, kawč, mama, muchu, myš, nota, rada, rěc, tobola ²
N	banty; nany bantow; nanow	kónje; góšće kónjow; góšćow	bluza, duša, marchw(e)j, mica, reja, šula
G	bantam; nanam	kónjam; góščam	banany
D	banty; nany Pers. auch: nanow	kónje góšće Pers. auch: góšćow	šule šulow
A	bantami; nanami	kónjami; góščami	šulam rukam; basnjam
I	bantach; nanach	kónjach; góščach	šulami rukami; basnjami
L			šulach rukach; basnjach

¹In der Spalte auch: braši gólč

²In der Spalte auch: notu und knoču

Unser Wortnykus. Such, schreib und sprich!

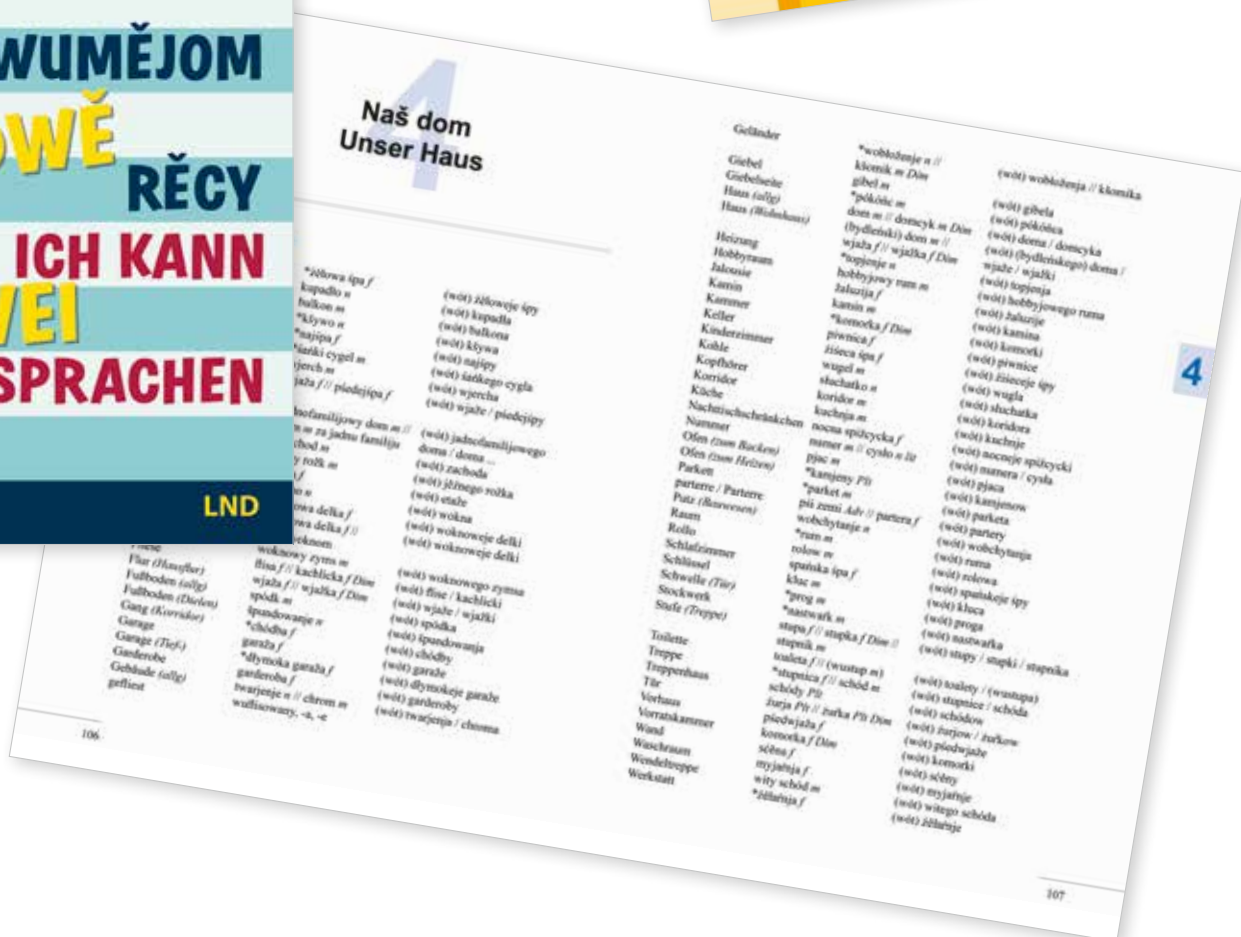
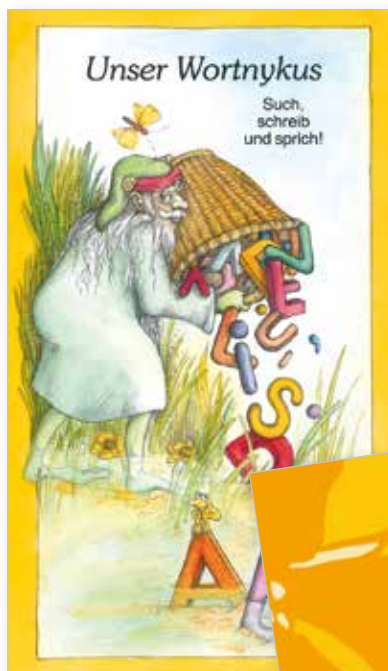
Pomoc psi wucenju a wuknjenju
Handreichung für Lehrende und Lernende
wudawař: Želanišo za serbske kublańske
wuwijanje Chóšebuz (ABC)
zestajenje a redakcija: Pětš Janaš
Chóšebuz 1999, 264 bokow, [skazaš pla ABC](#)

Wuknikowski dnjownik/Hausaufgabenheft

wudawař: Domowina, Rěcny centrum WITAJ
1. nakład 2009
zestajała a wugótowała: Simona Česlina
dolnoserbski: Peter Milan Jahn
€ 2,00
skaz. c. 0/16/09-1, [skazaš pla RCW](#)

Wumějom dvě rěcy

wudawař: Domowina, Rěcny centrum WITAJ
awtor a zestajař: Gerat Nagora
wobžělała a rozšyřila: Ingrid Hustetowa
1. nakład 2020, Ludowe nakładnistwo Domowina
248 bokow, € 12,90
ISBN 978-3-7420-2596-8
skaz c. 0/186/20-1W
[skazaš pla LND](#)

Wuknikojski dnjownik Hausaufgabenheft

wudawař: Domowina, Rěcny centrum WITAJ
1. nakład 2015
ilustratorce: Gudrun Lenz, Isa Bryccyna
wěcejbarwny
skaz. c. L-0/262/15, [skazaš pla RCW](#)

Serbske nałogi a wašnje

Sorbische Bräuche und Traditionen
žělowa mapa za wucabnice/wucabniki a wótkublařki
z ilustracijami a wopisowanim
Arbeitsmappe für LehrerInnen und ErzieherInnen
mit Illustrationen und Beschreibungen
wudawař: Domowina, Rěcny centrum WITAJ
zestajiła: Ingrid Hustetowa
ilustratorka: Daša Dicová-Bacmaňáková
2. nakład 2016, Ludowe nakładnistwo Domowina
10 bokow, wěcejbarwne, € 9,90
ISBN 978-3-7420-1297-5
skaz. c. 0/119/16-2W, [skazaš pla LND](#)

Kórtowy kofer

zběrka barwojtych geografiskich městnych a wokolnych kórtow z legendu za Brjazynu/Briesen, Bórkowy/Burg, Janšojce/Jänschwalde, Tšupc/Straupitz, Wětošow/Vetschau a Žylow/Sielow serbski a nimski

wudawař: Domowina župa Dolna Łužyca a Domowina, Rěčny centrum WITAJ

awtora: Bernd Kamenz, Kito Ela

1. nakład 2014

format A4 a A3

skaz. c. P-0/256/15, [skazaš pla RCW](#)

Gózińske plany

žělowy material za šule ze serbskeju wucbu

wudawař: Domowina, Rěčny centrum WITAJ

A4, wěcejbarwne

skaz. c. L-0/155/16

skaz. c. L-0/176/16, [skazaš pla RCW](#)

Myšy co se piš

Zběrka, kenž wobstoj ze 4 žělow: Zběrka wobrazowych bajkow za žiši w žišowni z pěš wěcejbarwnje ilustrěrowanymi wulicowańkami. Samske ilustracije pórucuju se we wósebne zešywu ako wumólowanki. Teksty z kniglickow pśedlaže teke ako dialogi za pśedstajenje. Materialoju jo 58 pśedłogow za baslenje maskow pśipóložonych.

wudawař: Domowina, Rěčny centrum WITAJ

awtora: Mirelle Nagora, Gerat Nagora

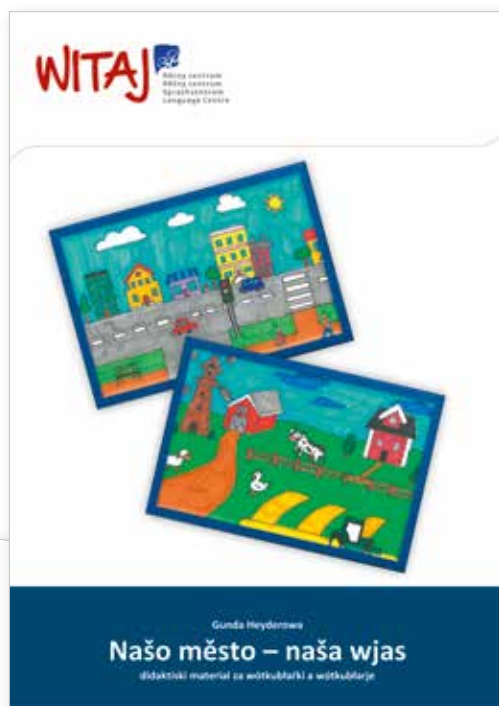
ilustratorka: Mirelle Nagora

skaz. c. P0/36/03-1, [skazaš pla RCW](#)

Našo město – naša wjas

9 małych projektów na zażęlanje a skšušenje tematiskego słowoskłada, žěłowe łopjena, gronka, wobrazowy material
9 kleine Projekte zur Erarbeitung und Festigung des thematischen Wortschatzes, Arbeitsblätter, Bildmaterial
wudawař: Rěčny centrum WITAJ
awtorka: Gunda Heyderowa
ilustracije: Sarah Heyderojc, freepik, Wikipedia
1. nakład 2020
zarědnik A4, wěcejbarwne
35 bokow
skaz. c. P-0/314/20, skazaš pla RCW

Leksikon „Serbske pśedmjena“

Leksikon „Serbske pśedmjena – Serbske pśedmjena – Sorbische/wendische Vornamen“ wopśimuju něži 1.200 pśedmjenjow, kótarež su se w serbskorěcnym rumje wužywali a kótarež se wužywaju. K tomu słušaju serbske mjena bibliskego póchada rowno tak ako mjena z drugih słowjańskich, nimskeje a dalšnych rěcow. Kšě-li starješe swójomu gólešu serbske pśedmě daš, póbituju leksikon korektny pšawopis, a wóni njetrjebaju se južo sami wó dopokaz za to staraš. Z tym ma leksikon wuraznje služyš k pózbužowanju a k wóžywnjenju wužywanja serbskeje rěcy. Serby maju pšawo, swójo mě w maminej rěcy amtski zapisaš daš. Z lěta 1997 jo to w Kazni wó změnje mjenjow za pśislušnikow mjeńšynow řadowane.

Za to twóri nowy leksikon, kenž jo nažělał awtor p. d. dr. Timo Meškank zgromadnje z Rěcnym centrumom WITAJ, k přědnemu razuju awtorizěrowany zakład. Leksikon dostanjošo ako brošuru w Rěcnym centrumje WITAJ.

Beatrica

B

- Beatrica** f1 (rozš. » **Beata**)
Béatrice, Béatrix franc., lač.
Becela f2 Bezela hebr.
Beda m (dekl. f1) Beda kelt.
Ben m1 (skr. » **Benedikt**, » Benjamin, » Bjarnat)
Ben
Benedikt m1 Benedikt lač.
Benedikta f1 Benedikta lač.
Benita f1 (pódl. » **Benedikta**)
Benita ital., špan.
Benjamin m1 Benjamin hebr.
Beno m1 (skr. » **Benedikt**, » Benjamin, » Bjarnat)
Benno
Berit f1 (pódl. » **Brigita**) Berit dan., šwed.
Bernada f1 (pódl. » **Bernarda**)
Bernada, Bernade ital., špan.
Bernadet f1
(pódl. » **Bernadeta**)
Bernadett franc.
Bernadeta f1 Bernadette franc.
Bernarda f1 Bernarda, Bernarde ital., špan.
Bernardin m1 Bernardin ital., špan.
Bernd m1 (skr. » Bjarnat)
Bernd něm.
Bernhard m1
(dosp. » Bjarnat)
Bernhard něm.
Bernt m1 (skr. » Bjarnat)
Bernt něm.
Bernward m1 Bernward něm.
Bert m1 (skr. » Adalbert, » Albert) Bert
Berta f1 Berta něm.
Bertold m1 (pódl. » Bertolt)
Berthold, Bertold něm.
- Bertolt** m1 Bertolt něm.
Betina f1
(pódl. » ds. **Halěbjeta**, » hs. **Hilěbjeta**) Bettina, Bettine ital., hebr.
Bianka f1 Bianka, Bianke ital.
Bibiana f1 (dosp. » **Bibijana**)
Bibiana, Bibiane špan., franc.
Bibijana f1 Bibiana, Bibiane špan., franc.
Birgit f1 (pódl. » **Brigita**)
Birgit dan., šwed.
Birgita f1 (pódl. » **Brigita**)
Birgitta, Birgitte dan., šwed.
Bjarnat m1 Bernhard něm.
Bjedrich m1 Friedrich něm.
Blanda f1 Blanda lač.
Blandina f1 (rozš. » **Blanda**)
Blandina, Blandine lač.
Blanka f1 Blanca, Blanka špan.
Blažij m2 Blasius lač.
Bodo m1 Bodo něm.
Bogdan m1 Bogdan słowj.
Bogdana f1 Bogdana słowj.
Bogna f1 (skr. » **Bogdana**)
Bogna słowj.
Boguměr m1 ds.
(» hs. **Bohuměr**)
Gottfried piet.
Bogumil m1 ds.
(» hs. **Bohumil**)
Gotthold piet.
Bogusław m1 ds.
(» hs. **Bohusław**)
Gottlob piet.
Bohaboj m2 hs.
(pódl. » **Bohabój**)
Fürchtgott piet.

Žišetstwo něga

domownjowědny pšewóžujucy zežywk za wuknjecych
wudawař: Domowina, Rěčny centrum WITAJ

awtorka: dr. Gizela Brukowa

1. nakład 2024

wěcejbarwne, € 12,90

ISBN 978-3-7420-2821-1

skaz. c. 0/202/24-1W

skazaš pla LND

Domownjowědny pšewóžujucy zežywk za wuknjecych
Ein heimatkundliches Begleitheft für Lernende

LND

Žišetstwo něga Kinderzeit früher

w kakej drastwje su žiši chójžili Wie Kinder gekleidet waren

Kólula a polka z Dołnjeje Łužyce
Drastwa jo tegdy pšonam to jadnučke byto, což jo jadnot-
liwy wobsejzet. Kólula, žydany cyjel a wuływana šarča su
se cas žywenja nosyli a dalej dawali.
Rock und Jacke aus der Niederlausitz
Kleidung gehörte früher zu dem Wenigen, was der Einzelne
besaß. Rock, Seidentuch und gestickte Schürze wurden zeit-
lebens getragen und weitervererbt.

Na starych šiščach ze 19. stolěša a fotach
z casa wokoło lěta 1900 ze šulskimi
žišimi ze jsow wokoło Chóšebuza wižimy,
až jo tegdy wětšyna wuknicow chójžiła
w serbskej drastwje abo »burski«, kaž se
teke groni. Ceptař a wukniki pak su nosyli
drastwy ako w měšće, dokulaž muske su
tradicionalnu serbsku drastwu ako njemo-
disku južo wótpožyli. Jano małe gólcyki
do styrych lět su měli wósebnu drastwu
za małych gólcow. Kóšulka, kótarejž jo se
gronilo »kapka«, a mały šorcuch stej byty
jeje głownej žela. Žinsa se młoge mysle
njewěžece, až su to małe žowča. Ale ně,
to jo była wósebnu serbska drastwa
gólcykow.

Gaž su ceptaře a žiši wěželi, až pšizo
fotograf do šule, ga su se wósebnje pò-
rědnje woblakli. Wóni cesto wuglědaju
kaž małe dorosćone. Wižimy, až nose
cyste, casy wužywane drastwy, kótarež
su južo jich starše bratšy a sotšy nosyli.
A glědajšo raz kradosciwje: Na starych
wobrazach se lěbda raz něchten smjejo.
Młoge familije su měli wjele žiši a mało
pijenjz a njejsu mógali sebje a swójim
žišam lěpše drastwy kupiš abo zešys daš.
Jo było normalne, až su žiši w lěsu pšišli
bósy do šule, w zymjem w drjewjankach
abo wótnosonych, cesto płatanych crje-
jach staršych žiši. Swóje přédne dobre
crjeje a lěpše woblaćenje su wóni ake
dostali, gaž su se górej brali, to groni
na konfirmaciju.

Gespann
Viele Kinder besaßen selbstgefertigtes Spielzeug.
Es wurde mehrfach ausgebessert, neu gestrichen
und weiter geschenkt.

Serbska wjas něga

domownjowědny přewózujucy zešywk za wuknjecych
wudawař: Domowina, Rěčny centrum WITAJ

awtorka: dr. Gizela Brukowa

1. nakład 2025

wěcejbarwne, € 14,90

ISBN 978-3-7420-2854-9

skaz c. 0/209/25-1W

skazaš pla LND

Domownjowědny přewózujucy zešywk za wuknjecych
Ein heimatkundliches Begleitheft für Lernende

LND

Serbska wjas něga Das sorbische Dorf früher

Kulowac Brońja žinso,
Rundling Brońja heuti

Přidružna wjas

Domy su naprawa a nalewa drogi natwarjone.
Zo dwórmi laže zagrody, pola a gola. Jo-li wjerika naja,
gronje jej teke přidružna wjas z naja.
Straßendorf
Die Häuser sind rechts und links der Straße gebaut.
Hinter den Gehöften liegen die Gärten, die Felder und
Wälder. Ist ein großer Dorfplatz vorhanden, wird es auch
Straßenangerdorf genannt.

Kopčeta v
Generacije
Roľnikarke
rumach mja
wobsedlary
su nastali toj
Haußendorf
Generationen
aus. Landarbeit
räumen zwisch
dichtbesiedelten
Gebieten entsteht

Kłazony dom w Mužakowskej góli

Wokoło Běteje Wody jo hyšći wěcej ako
250 kłazonych drjewjanych twarjow. Nej-
wětšy žel su bydleniske domy abo domy,
wobstojece z bydlenja a groži. Na zakłaže
jich gladkich wenkownych scěnow móžoš
je derje rozeznawaš wót bolaneje twari
z kulowatymi bolami, pšeto psi twarjenju
kłazoneje twari laže granjate grědy bžez
fugow jedna na drugej.
Za twarjenje toš tych drjewjanych domow
jo se wužywało chójcowe drjewo, kótarež
jo rosoł pšed žurjami a zaručało dla swó-
jogo wusokogo wobstatka žywice dobry
ščit drjewja. Wubrane štomy su se wobže-
tali južo tši do styri lěta pšed podrubanim.
Bomy su se «kužerili» z tym, až jo se ceriła
škóra pód krunu w formje spirale. Dla toho
njejo južo mógała běžaš mězga w drjewje,
kótarež jo se na ten part lěpje žaržało.
Akle něnto su pušćili bom a wobrubali
štom ze sekercom na gropane styrikšomate
grědy. Pšerwej až su wužywali drjewo pši
twarjenju, jo wóno musało hyšći jedno do
dweju lětowu schnuś.
Na kšomje Rěčic pla Běteje Wody stoj něži
dwažasća ako pomnik ščitanych kłazonych
domow. Nejwěcej twarjow pochada ze
jsow, kótarež su se brunicoweje jamy dla
znicyli. Wjele z nich jo dwěšće, młoge su
tšista lěta stare. Wóni pšerědnjaju wobraz
stareje lužyskeje gólańskeje jsy. Něga su
se dwory wót generacijow póněcom na-
twarili, nejprwej bydleniski dom, pózdžej
brońnja, potom wuměnk a snaž hyšći to-
ruž. Južo starki jo sažal bom za žišišći
a žiši tšěsego naroda.

Zasej natwarjone kłazone domy w sedlisku Erlichthof
džwóna w Rěčicach. Gladke scěny domow a wusegjuce
drjewjane grědy na rogach domow su znamje kłazonych
domow we Lužycy.

Zwěřjeta na burskem dwórje

wěčne teksty, žěłowe łopjena a wudopołnjucy
material k 13 zwěřjetam na burskem dwórje
Sachtexte, Arbeitsblätter und ergänzendes Material
zu 13 Bauernhoftieren

wudawař: Domowina, Rěčny centrum WITAJ

awtorka: Gunda Heyderowa

fota a ilustracije: freepik

1. nakład 2022

zarědnik A4, wěcejbarwne

67 bokow

skaz. c. P-0/331/22

skazaš pla RCW

Swinja

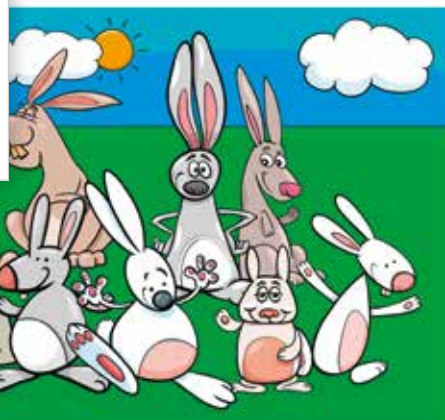
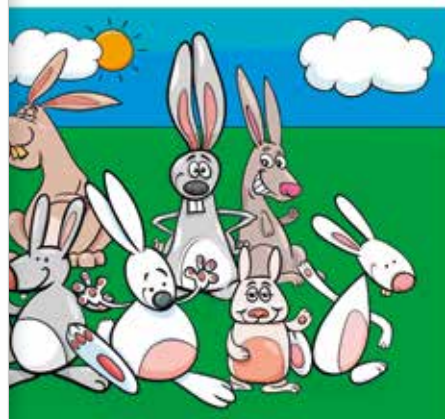
Domacna swinja jo cyař a póchada wót žiwjaka. Dajo wšake rase. Wšykne maju wjeliku głowu, krotku šyju, krotke nogi, dłužki pysk a małe wocy. Wušy stej wjelgin wjelikej. Swinje njamaju kózuch, ale šćešiny, pšez kótarež jo rožoŕta kóža wižeš. Muska swinja jo **kjandroz**, žeńska jo **rampa** a młoda swinka jo **prosetko**. Swinje su zwětšego w swinjericu żywe. Wóni lubuju w parje se walaš a w zemi za futerom pyskaš. Wóni žeru kórjenje, kulki, žolže, kastanije, sad, insekty a speciłny futer. Swinje mógu głośnie kwicaš a chrjočaš. Wóni dawaju nam měso.

Swinje su wjelgin mudre,
samo mudrejše ako psy.
Swinje njamógu se znojš.
Aby se wochłožowali,
walaju se w parje.

2

ow!
jcnem wobrazu hynac ako na górzejcnem!

36

Dožywjamy zymski cas

wěcne teksty a wudopołnjucy material, mjazy drugim k temam
zymny lětny cas, zymska drastwa, zymski sport, zymske nałogi
a zwěrjeta w zymje

Sachtexte und ergänzendes Material, unter anderem
zu den Themen kalte Jahreszeit, Winterkleidung, Wintersport,
Winterbräuche und Tiere im Winter

wudawař: Domowina, Rěčny centrum WITAJ

awtorka: Gunda Heyderowa

fota a ilustracije: freepik, Vincent Lukas

1. nakład 2022

zarědnik A4, wěcejbarwne

54 bokow

skaz. c. P-0/341/22

skazaš pla RCW

WITAJ

Dožywjamy zymski cas

DIDAKTISKI MATERIAL ZA WÓTKUBLAŔKI A WÓTKUBLARJE

GUNDA HEYDEROWA

Zymska drastwa • Winterkleidung

Gaž w zymje wence smy, trjebamy šoplejšu drastwu ako w n.
Šopla drastwa nas šćita pśed zymu a sněgom.

anorak

W zymje woblekamy
se anorak.

plašć, mantel

Woblekamy se plašć.

šal

Wobwězujemy se š.

pulower

Woblekamy se
pulower.

mica, šapka

Stajamy se micu /
šapku.

škórnje

Wobuwamy se
škórnje.

Zwěrjeta, kenž su w zymje aktiwne • Winteraktive Tiere

garona

sroka

wrobel

sykorka

kabeja

sowa

sarnja

liška

žiwjak

wuchac

Glědaj, co tam łazy!

dwójorěčne wěcne teksty a wudopołnjujucy material
k temje insekty
zweisprachige Sachtexte und ergänzendes Material
zum Thema Insekten
wudawař: Domowina, Rěcny centrum WITAJ
awtorka: Gunda Heyderowa
ilustracije: freepik
fota: freepik, wikipedia, istockphoto
1. nakład 2023
zarědnik A4, wěcejbarwne, 79 bokow
skaz. c. P-0/344/23
skazaš pla RCW

To wšo su insekty. Wóni maju wšake
formy, barwy a mustry. Ale wšykne maju
šešć nožkow a dwě smasawce. Lic raz
nožki a smasawki zwěrjetkow!

Das alles sind Insekten.
dene Formen, Farben
alle haben sechs Beinchen
Zähle einmal die Beine
Tierchen!

DIDAKTISKI MATERIAL ZA WÓTKUBŁARŔI A WÓTKUBŁARJE

GUNDA HEYDEROWA

Słyńčko | bogowa wacka • Der Marienkäfer

Šěło słyńčka wuglěda ako połkula. Pla nas
ma zwětšego cerwjenej zwjěrchnje kšidle
z carynymi dypkami. Pšez ličbu dypkow
móžoš někotare družyny rozeznowaš.
Znajomy na pš. pšědypkate słyńčko abo
sedymdypkate słyńčko. Dajo pak teke
žolte, oranžowe, brune a carne słyńčka.
Někotare maju wjelgin wjele dypkow,
młoge teke zewšym žedne.

Der Körper eines Marienkäfers sieht aus
wie eine Halbkugel. Bei uns hat er meist
rote Deckflügel mit schwarzen Punkten.
Durch die Anzahl der Punkte kann man ein-
ige Arten unterscheiden. Wir kennen z. B.
den Fünf-Punkt-Käfer oder den Sieben-
Punkt-Käfer. Es gibt aber auch gelbe,
orange, braune und schwarze Marienkäfer.
Einige haben sehr viele Punkte, manche
auch gar keine.

Słyńčka maju mjenjej winikow ako druge
bruki. Jich barwa wóttšaša wjele zwjěrje-
tow. Wóni teke górkce slože. Pš. tšachšoše
wótedaju žolitu žydkosć, kótaraž tšajšnje
smjerži. Togodla se słyńčka rad nježeru.
Ale za někotare ptaški, myšy, žaby, pawki
a druge insekty su weto dobry futer.
Nejwěcej słyńčkow žerjo listowe wšy a ži-
towe wšy. W swójom žywjenu znicuju
tysace wšow. Pšez to wjasele se zagrod-
nikarje. Listowe wšy že cycaju mēzgu z
rostlinow. Pón rostliny wóteměraju. Gaž
pótakem słyńčka škódne wšy žeru, jo to
derje za rostliny. Groni se teke, až słyńčka
pšijnasu gluku.

Marienkäfer haben weniger Feinde als
andere Käfer. Ihre Farbe schreckt viele
Tiere ab. Sie schmecken auch bitter. Bei
Gefahr geben sie eine gelbliche Flüssigkeit
ab, die furchtbar stinkt. Deshalb werden
Marienkäfer nicht gern gefressen. Aber für
einige Vögel, Mäuse, Frösche, Spinnen und
andere Insekten sind sie trotzdem ein gutes
Futter.

Die meisten Marienkäfer fressen Blattläuse
und Schildläuse. In ihrem Leben vernichten
sie tausende Läuse. Darüber freuen sich die
Gärtner. Blattläuse saugen nämlich den
Saft aus den Pflanzen. Dann sterben die
Pflanzen ab. Wenn also Marienkäfer die
schädlichen Läuse fressen, ist das gut für
die Pflanzen. Es heißt auch, dass Marien-
käfer Glück bringen.

Basni

łopjena z basnjami w elektronicznej formie
wudawaŕ: Źělanišćo za serbske kublaŕske
wuwijanje Chóšebuz (ABC)
awtorka: Jill-Francis Ketlicojc
wugótowanje: Ulrike Niedlich
ABC, Chóšebuz 2024

Material stoj ceptaŕkam a ceptarjam
serbšćiny elektroniški k dispoziciji na:
DialogBB → ABC Sorbisch/Wendisch

Majski bom

2. Cytaŕ tekst

Jill-Francis Ketlicojc

Majski bom

Ja som radnje wusoki,
z pisanymi bantami,
ako su na wěnašku,
nad nim wižiš brjazycu.

Ja pšepšosyjom: Rejušo
wokolo mě, spiwajšo!
Znamje nalěša ja som:
Pšewšo rědny majski bom!

Słownick:

brjazycu – kleine Birke
pšepšosyš – einladen
pšewšo – überaus
radnje – ziemlich
wěnašk – Kränzchen

Póstrów wót mórja / Skónćnje pši mórju

3. Cytaŕ tekst

Jill-Francis Ketlicojc

Póstrów wót mórja / Skónćnje pši mórju

Lětosy smy w dowolu
skónćnje zasej pši mórju.
To na kupje Rujany.
Smy na cilu – juskamy!

Běły pšibrjog wola nas,
how my mamy kšasny čas:
Šoplo swěši słytnjaško.
Daš to tak jan wóstanjo!

Grody z pšeska, wótere,
twarim pilnje, to se wě.
W mórju tek se kupat žom.
Grajom, až deŕŕin ja som.

Wješke jo wjasele,
gaž mě žwaŕy lakosće.
Ako wuše bywaju,
chwatam lubjeŕ k hanŕwalu.

Mušle zběram how a tam,
až ja bundliš/měšack polny mam.
Łożam teke pšiglědam,
knigŕy cytam, wódyčam.

Póždzej nan mě kupijo
lod, kenž wjelgin słodny jo.
Pšilešijo rybica,
kšadnjo waŕlu – njesromna!

Z tožu jězd jo witše plan.
Wjaselim se wjelgickan!
Łoż we flašce kupiš cu
z piratoweju chórgoju.

Ty pak mě how felujoš.
Rědnu kórtku dostanjoš!
Ja ju tebje pšócelom
z lubym móŕskim póstrówom!

Niedlich, © ABC Chóšebuz 2024

ABC

Wóda – drogotny póklad

dwójorěčne wěčne teksty a wudopołnjujucy material
k temje wóda

zweisprachige Sachtexte und ergänzendes Material
zum Thema Wasser

wudawař: Domowina, Rěčny centrum WITAJ

awtorka: Gunda Heyderowa

ilustracije a foto: freepik

1. nakład 2023

zarědnik A4, wěcejbarwne, 50 bokow

skaz. c. P-0/354/23

skazaš pla RCW

Za co trjebamy wódu? • Wofür brauchen wir Wasser?

Trjebamy kuždy žeń wódu, aby se zežywili. Sad, zelenina a trajda rostu jano, gaž došć wódy dostawaju. Ryby a druge zwěrjeta, kótarež jěmy, su we wóće žywe. Sad a zeleninu myjomy do jěženja z wódu. Nudle, kulki, pólewanki a druge jěze njamóžo bžez wódy wariš. We wšych našych pišach jo wóda. Se wě, až pijomy teke wódu pur.

Wir brauchen je jeden Tag Wasser, um zu leben. Obst, Gemüse und Getreide wachsen nur, wenn sie genug Wasser bekommen. Fische und andere Tiere, die wir essen, leben im Wasser. Obst und Gemüse waschen wir vor dem Essen mit Wasser. Nudeln, Kartoffeln, Suppen und andere Speisen kann man ohne Wasser nicht kochen. In all unseren Getränken ist Wasser. Natürlich trinken wir auch Wasser, wenn wir durstig sind.

woblowanje | Gießen

myše | Waschen

warj

Teke za kupanje, dušowanje, myše rukow a cysćenje zubow trjebamy wódu. Mimo togo rěšymy našu palku, naš wobřed, naše bydlenja a naše awta z wódu.

Auch zum Baden und Zähneputzen brauchen wir Wasser. Auch zum Reinigen unserer Geschirre, unserer Autos

dušowanje | Duschen

myše rukowu | Händewaschen

cysć

kupanje | Baden

pałkanje | Waschen

cysć

Wóda – drogotny póklad, G. Heyderowa, RCW 2023

Mórske zwěrjeta • Meerestiere

W a pši móřach jo wjele wšakich zwěrjetow žywe. W tropiskich móřach jo stawnje šoplo. Tam su koralowe rify z wjele, cesto wjelgin pisanyimi zwěrjetami. Rownož jo w zymje lodowa warsta na polarnych móřach, su tam wjele rybow a druge zwěrjeta žywe. W sněgu a lože su teke běle mjadwježe, roby a pinguiny.

In und an den Meeren leben viele verschiedene Tiere. In den tropischen Meeren ist es immer warm. Dort gibt es Korallenriffe mit vielen, oft sehr bunten Tieren.

Obwohl im Winter eine Eisschicht auf den Polarmeeren ist, leben dort viele Fische und andere Tiere. In Schnee und Eis gibt es auch Eisbären, Robben und Pinguine.

koralowy riff | Korallenriff

běły mjadwjež | Eisbär

Mjazy polarnymi móřami a tropami su chłodne móřa, w kótarychž su wjelike rybjece roje ducy. Někotare zwěrjeta su žywe w dłymokem móřu we 8000 metrach dłymokosći. Wjele tych družynow zewšym hyšć njejo znate.

Zwischen den Polarmeeren und den Tropen sind kühle Meere, in denen große Fischschwärme unterwegs sind. Einige Tiere leben in der Tiefsee in 8000 Metern Tiefe. Viele dieser Arten sind noch gar nicht bekannt.

roj rybow | Fischschwarm

Wóda – drogotny póklad, G. Heyderowa, RCW 2023

12

Mójo šěło

rěčne jadnoty, graša, spiw, žělowe lopjena a wobrazowe kórtki Spracheinheiten, Spiele, Lied, Arbeitsblätter und Bildkarten

wudawař: Domowina, Rěcny centrum WITAJ

awtorka: Simona Čěslina

ilustracije: Gudrun Lenz

2. nakład 2018

brošurka A4, wěcejbarwne

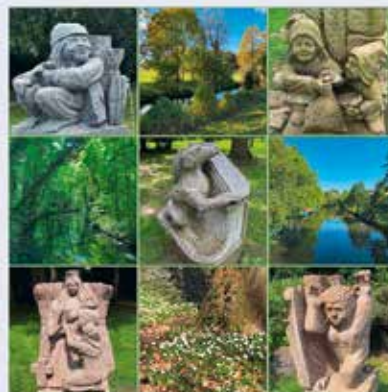
skaz. c. P-0/248/18-2, [skazaš pla RCW](#)

Powěści w Błotach

dwójorěčne wěčne teksty a wudopołnjucy material
k temoma Błota a powěści
zweisprachige Sachtexte und ergänzendes Material
zu den Themen Spreewald und Sagen
wudawař: Domowina, Rěčny centrum WITAJ
awtorka: Gunda Heyderowa
ilustracije a foto: Ingrid Groschke, freepik a dalšne
1. nakład 2024
zarědnik A4, wěcejbarwne, 72 bokow
skaz. c. P-0/364/24
skazaš pla RCW

WITAJ

Powěści w Błotach

DIDAKTISKI MATERIAL ZA WÓTKUBLARŔKI A WÓTKUBLARJE
GUNDA HEYDEROWA

Rostliny w Błotach • Pflanzen im Spreewald

W a pśi tšugach Sprjewje a jazorach a teke na lukach a w gólach Błotow rosčo wjele wšakorakich rostlinow. Někotare družiny su kradu wobgrozone. Wódne rostliny wižiš pśi cotnowanju abo pśi padlowanju ceto blisko.

In und an den Spreewald sowie auf den Wiesen des Spreewald verschiedene Pflanzen stark gefährdet. Die sieht man bei einer K Paddeltour ganz aus d

sćina | Schilfrohr (a)

wutka | Seerose (b)

łokašina | Sumpfdotterblume (d)

šćipatica | Krebschere (e)

šćerbok | Scharbockskraut (g)

žerchlica | Wiesenschaumk (h)

Lutki • Die Lutken

Lutki su matkušo. Wóni wuglědaju ako mužyki z pśijaznymi woblicami a bydle w pěskowych górkach a zemskich jamach abo pód wjelikimi kórjenjami bomow w góli. Lutki su lube, pśijazne a dobre pśijašele cłowjekow.

Muske maju dłužke běle brody a na głowje wjelike, cesto cerwjene cyplawy. Žiši, muske a ženiske nose jadnoru drastwu z płata we wšakich barwach. W lěšu chójže w pantochlach, w zymje w škórnjach. Lutki se cesto wěcy wót luži wupóžycuju, ako na pśikład žěžu, topatu abo štandlicu. Za to žěkuju se z dobrymi klěbaškami abo drugimi darami.

Lutken sind Zwerge. Sie sehen aus wie winzige Menschen mit freundlichen Gesichtern und wohnen in Sandhügeln und Erdhöhlen oder unter großen Baumwurzeln im Wald. Lutken sind liebenswert, freundlich und gute Freunde der Menschen.

Lutkenmänner haben lange weiße Bärte und auf dem Kopf große, oft rote Zipfelmützen. Kinder, Männer und Frauen tragen einfache Kleidung aus Leinen in verschiedenen Farben. Im Sommer gehen sie in Pantoffeln, im Winter in Stiefeln. Lutken borgen sich oft Sachen von den Menschen, wie z. B. Backtrog, Brotschieber oder Butterfass. Dafür bedanken sie sich mit leckeren kleinen Broten oder anderen Geschenken.

Kitko a Lenka

ilustracije w pšikładowe sady za werby wšednego dnja žiši

Illustrationen und Beispielsätze für Verben

aus dem Alltag von Kindern

wudawař: Domowina, Rěcny centrum WITAJ

awtorka: Gunda Heyderowa

ilustracije: freepik

1. nakład 2024

zarědnik A5, wěcejbarwne, 70 bokow

skaz. c. P-0/359/24

skazaš pla RCW

Kitko a Lenka

werby

Pokazki za žěto z wobrazowymi kórtkami „Kitko a Lenka“
Hinweise für die Arbeit mit den Bildkarten „Kitko a Lenka“

Mit diesen kindgerecht illustrierten Bildkarten können die Sprachentwicklung der Kinder in der sorbischen/wendischen Sprache unterstützt werden. Die visuelle Wortschatzaneignung in der Zweitsprache ist eine sehr effektive Methode. Dabei werden sowohl das rezeptive Sprachvermögen als auch die Möglichkeit, sich aktiv sprachlich auszudrücken, angeregt. Darüber hinaus fördern die ansprechenden Illustrationen Freude und Motivation bei der Sprachaneignung.

Das vorliegende Material dient insbesondere der intensiven Beschäftigung mit sorbischen/wendischen Verben aus dem Alltag von Kindern. Neuer Wortschatz wird eingeführt und schon bekannter wiederholt und gefestigt. Die dargestellten Tätigkeiten sind mit den entsprechenden Verben im Infinitiv und Beispielsätzen versehen. Durch verschiedene spielerische Anwendungen der Bildkarten prägen sie sich schnell ein.

Auf den 66 alphabetisch geordneten Bildkarten sind stets die gleichen beiden Kinder (Kitko und Lenka) in Aktion zu sehen. So können sich die Kinder besser mit ihnen identifizieren und sie leichter benennen.

Der Wortschatz der Bildkarten kann durch verschiedene Spiele genutzt werden. Im Folgenden werden Sie noch viele weitere Karten.

holtes Zeigen und Be-

mólowaš

Kitko móluje z palcami.

28

daš

Kitko dajo Lence kwětki.
Lenka wzejo kwětki wót Kitka.

9

sportowaš

Lenka rada sportujo.

55

NOWE

Wogėń, wóda, pówětš a zemja

dwójorěčne wěčne teksty, eksperimenty, nadawki, graša a gódańka k temje »stiri elementy«
zweisprachige Sachtexte, Experimente, Aufgaben, Spiele und Rätsel zum Thema »Die vier Elemente«

wudawař: Domowina, Rěčny centrum WITAJ

awtorka: Gunda Heyderowa

ilustracije: freepik

1. nakład 2025

zarědnik A4, wěcejbarwne, 66 bokow

skaz. c. P-0/380/25

skazaš pla RCW

WITAJ
Rěčny centrum
Domowina

Wogėń, wóda, pówětš a zemja

DIDAKTISKI MATERIAL ZA WÓTKUŁARKI A WÓTKUŁARJE

GUNDA HEYDEROWA

Co słuša ku kótaremu elementoju? Pširěduj wobrazje pšawne elementoju! | Was gehört zu welchem Element? Ordne die dem richtigen Element zu!

Křidowe domcyki gasyš | Kreidehäuser löschen

material: křida za mólowanje na droze, wódowe pistole

Material: Straßenmalkreide, Wasserpistolen

Pšl tom grašu mógu se žiši ako małe wogńowe woborniki wopokazowaš. Mólujšo zgromadnje ze žišimi wšake domy na asfalt abo drugi se góžecy spódk! Pótom mólujšo žiši z křidu płomjenja, kótarež se z kšywow abo woknow zmawuju. Něnto „gase“ žiši wogėń, z tym až z wódneju pistolu křidowe płomjenja pšec sykaju. Domy njedejali se pšl tom pó móžnosći wótwóžoš.

Bei diesem Spiel können sich die Kinder als kleine Feuerwehrleute beweisen. Malen Sie gemeinsam mit den Kindern verschiedene Häuser auf Asphalt oder einen anderen geeigneten Untergrund! Danach malen die Kinder mit Kreide Flammen, die aus den Dächern oder den Fenstern lodern. Nun „löschen“ die Kinder den Brand, indem sie mit der Wasserpistole die Kreideflammen wegspritzen. Die Häuser sollten dabei nach Möglichkeit nicht entfernt werden.

Snaž mašo teke kostimy wogńoweje wobory, kótarež mógu se žiši za wuběžowanje woblac.

Vielleicht haben Sie auch Feuerwehrkostüme, die die Kinder sich für den Wettbewerb anziehen können.

Namólujšo nejperwej domy!

Něnto pšimólujšo płomjenja!

Płomjenja pšidu z woknow.

Glědaj raz, tak wuglěda płamje!

Wy sćo něnto wogńowe woborniki.

Musyšo mašnje wognje gasyš.

Celujšo z wódoweju pistolu na płomjenja!

Musyšo lěpjej celawaš!

Wjelcni, ty sy wogėń južo wugasył(a).

Malt zuerst die Häuser!

Jetzt malt die Flammen dazu!

Die Flammen kommen aus den Fenstern.

Schau mal, so sieht eine Flamme aus!

Ihr seid jetzt Feuerwehrleute.

Ihr müsst schnell die Brände löschen.

Zielt mit der Wasserpistole auf die Flammen!

Ihr müsst besser zielen!

Super, du hast das Feuer schon gelöscht.

NOWE

Co južo wšykno móžom. Žětowy zešywk za mójo slědne lěto w žišowni

dwójorěčne pśedšulske nadawki

zweisprachige Vorschulaufgaben

wudawař: Domowina, Rěčny centrum WITAJ

awtorka: Gunda Heyderowa

ilustracije: freepik, Image Creator von Microsoft Designer

1. nakład 2025

brošurka A4, wěcejbarwne, 24 bokow

skaz. c. P-0/382/25

skazaš pla RCW

NOWE

Co južo wšykno móžom. Móje znaša w serbskej rěcy

dwójrěčne portfolio za pśedšulske žiři
 zweisprachiges Portfolio für Vorschulkinder
 wudawař: Domowina, Rěcny centrum WITAJ
 awtorka: Gunda Heyderowa
 ilustracije a foto: freepik, Ingrid Groschke

1. nakład 2025

brošurka A4, wěcejbarwne, 13 bokow

skaz. c. P-0/383/25

skazaš pla RCW

WITAJ

Co južo wšykno móžom
Was ich schon alles kann

Móje znaša w serbskej rěcy
 Meine Kenntnisse in der sorbischen/wendischen Sprache

Pomjeń grajki serbski! Nakšickuj wšykne grajki, kenž móžo južo serbski
 Kreuze das Spielzeug an, das du schon auf Sorbisch/Wendisch sagen kannst!

barik/tedij ☐

balo ☐

awto ☐

pupka ☐

puzzle ☐

roler ☐

plon ☐

(hympaty) kónik ☐

tšikólasko ☐

klocki ☐

ksylofon ☐

traktor ☐

pupkowy wózyk ☐

bubon ☐

kružel ☐

lokomotiwa ☐

4

ki! Nakšickuj sad, kenž móžo južo serbski groniš!
 das du schon auf Sorbisch/Wendisch sagen kannst!

kšuška ☐

banana ☐

slěwka ☐

wišnje ☐

winowe granki ☐

słynice ☐

carne jagody ☐

6

Pimps a Wikingarje

wobrazowe knigły, w kótarychž wulicujo psyck Pimps
wó swojom žywnjenju pśi Wikingarjach, wobrazo
a wěcne teksty wó Wikingarjach
Bilderbuch, in dem das Hündchen Pimps über sein Leben
bei den Wikingern erzählt, Bilder und Sachtexte
über die Wikinger
wudawař: Domowina, Rěcny centrum WITAJ
awtorka a ilustratorka: Jenny Triebelajc
mapa A3, Mappe A3
skaz. c. P-0/150/09, [skazaš pla RCW](#)

Piraty

laminěrowane wobrazo, teksty a słownick
lamierte Bilder, Texte und ein kleines Wörterverzeichnis
wudawař: Domowina, Rěcny centrum WITAJ
awtorka: Gunda Heyderowa
ilustracije: Jenny Triebelajc
mapa A3, Mappe A3
skaz. c. P-0/136/08, [skazaš pla RCW](#)

Rymowe póriki

Ilustracije k 35 rymowym pórikom
Illustrationen zu 35 Reimpaaren
wudawař: Domowina, Rěcny centrum WITAJ
zestajařka: Gunda Heyderowa
ilustracije: Freepik.com
2. nakład 2022
mapa A4, wěcejbarwne
skaz. c. P-0/114/22-2, [skazaš pla RCW](#)

Witko wě wšykno

10 scenow za pupkowe graše,
metodiske pokazki, rymy, spiwy, CD, wobrazo, rucna pupka
10 thematische Spielszenen, methodische Hinweise,
Reime, Lieder, CD, Bilder, Handpuppe
wudawař: Domowina, Rěcny centrum WITAJ
awtor: Jandytar Hajnk-Förster
dolnosěrbski: Gerat Nagora
ilustracije: Martina Gollnick, Rosemarie Herrmannowa
zarědnik A4, Ordner A4, ščitna plašizna € 10,00
skaz. c. P-0/102/06-1, [skazaš pla RCW](#)

Píjašel pšezpoldnice a druge serbske powěści

10 laminěrowanych wobrazow, 5 wěcných tekstow
a 5 powěšćow wó pšezpoldnicy, lutkach, błudniku,
plonje a wódnem mužu
10 laminierte Illustrationen, 5 Sachtexte, 5 Sagen
über die Mittagsfrau, die Lutken, den Drachen, das Irrlicht
und den Wassermann
wudawař: Domowina, Rěčny centrum WITAJ
awtorka a ilustratorka: Regina Herrmannowa
mapa A4, Mappe A4
skaz. c. P-0/81/06-1W, [skazaš pla RCW](#)

Basni za žiši

basni za wšake góžby w žiśowni, w horše, w šuli abo doma
wudawař: Domowina, Rěčny centrum WITAJ
awtory: Jill-Francis Ketlicojc, Pěťš Janaš, Erika Janowa,
Mila Nagorina
wugótowanje: Marion Kwicojc
zestajenje: Madlena Norbergowa
šišć: copyworxx, Chóšebuz
Chóšebuz 2020
skaz. c. P-0/299/20, [skazaš pla RCW](#)

Tykańc lutka

Lejna a Marija bydlitej ze swójeju mamu w malej jsy wesrejš góle. Raz pósćelo mama sotše z kórbikom do jagodow. Pšeto wóna co k narodnemu dnu starkego tykańc pjac.

Słyńčko swěši, ptaški tyrykaju a pćolki byńce. Sotše pórater se do góle. „How comej zachopiš jagody tergaš. How su wósebnje słodke, dokułaž je cety žen słyńčko hajčka“, groni Lejna.

„Mójogodla“, wótęgronijo Marija wobuznje. Jej se tak pławje njoco. Droga jo jej pšedaloka a pówěťš pšegórucy. Co, gaž se pši terganju ruce rozdrapjom, mysli pši se.

Lejna pilnje zběra słodne carne jagody do swójejo kórbika. Marija se jano tam a sem za jagodku zechylijo. Wjele hyšći w swójom kórbiku njama. Wóna lubjej chłóžči. Južo za krotkim casom jo iž zaganje jagodow

Wjasele z grašami

zběrka grašow za zaběru w šuli, horše a lichem casu
Sammlung von Spielen und Beschäftigungen
für Schul- und Hortkinder

wudawař: Domowina, Rěcny centrum WITAJ
zestajenje a wobžěłanje: Tatjana Kadotšnikowa,
Madlena Norbergowa

ilustracije: Marion Kwicojc

1. nakład 2016

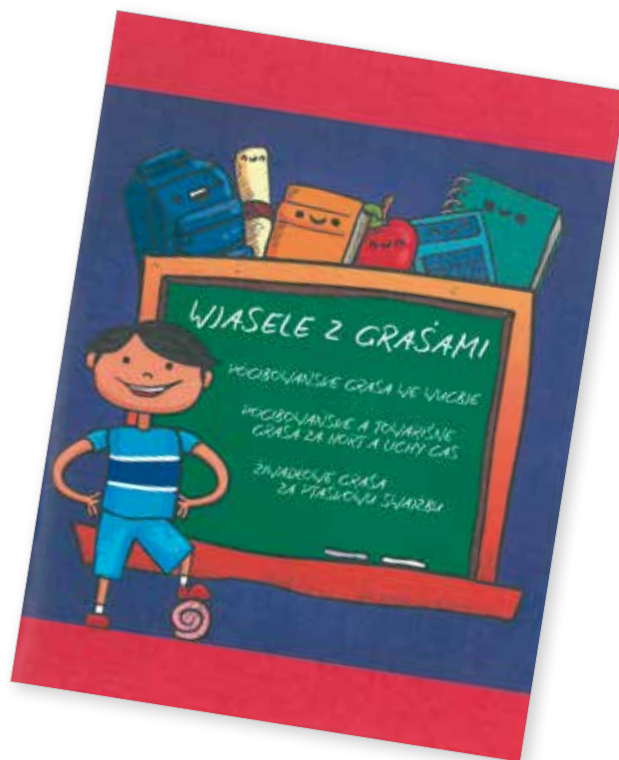
zarědnik A4, tši brošury, wěcejbarwne

skaz. c. L-0/226/16, skazaš pla RCW

Předlažeca publikacija jo zběrka grašow a zaběrow za šulske a hortowe žiši, ako teke za wužywanje na pš. we WITAJ-campje. Zběrka želi se do tšich želow. Předny žěl su krotke pógibowańske zwucowanja za wužywanje w šulskej wucbje, drugi žěl su graša za wence a nutši zwězane ze serbskimi rěcnymi elementami. Wóni se wósebnje góže za lichy cas w horše. A tšesi žěl su styri žiwadłowe graša k ptaškowej swajźbje. How wobstoj móžnosć ze žišimi serbski žiwadłowy kusk nazwucowaš a pótom starježšym a drugim pokazaš. Wjele wjasela!

Die vorliegende Publikation ist eine Sammlung von Spielen und Beschäftigungen für Schul- und Hortkinder als auch für die Anwendung z. B. im WITAJ-camp. Die Sammlung besteht aus drei Teilen. Der erste Teil sind kurze Bewegungs- und Entspannungsübungen, die in den Sorbisch-/Wendischunterricht integriert werden können.

Der zweite Teil sind Bewegungs- und Gesellschaftsspiele für draußen und drinnen verbunden mit sorbischen/wendischen sprachlichen Elementen. Diese eignen sich besonders für Freizeitbeschäftigungen im Hort. Der dritte Teil besteht aus vier Theaterstücken zum Thema Vogelhochzeit. Hier besteht die Möglichkeit, mit den Kindern ein Theaterstück in sorbischer/wendischer Sprache einzuüben und es im Rahmen einer Veranstaltung aufzuführen. Wir wünschen viel Spaß!

**Graj sobu! – Žiwadłowe zwucowanja
a graša za žiši a młodostnych**
wudawař: Domowina, Rěcny centrum WITAJ
zestajenje a wobželanje: Maks Bagańc
1. nakład 2025
zešywk A4, wěcejbarwne
skazaš pla RCW

Głědaŕko

přigótowanje

- grajuce stoje pó dwěma, jaden/jadna napřešiwu drugej
- předny partner se samostatnje pógibujo, drugi imitěrujo

přewježenje

Grajuca wósoba přiwobrošujo se swójomu partnerjeju a joho pógibowanja ako w głědaŕku napodobnujo. Na kóńcu casa móžotej roli wuměniš. Grajuce mógu to zwucowanje přewjašć samostatnje abo pó nawjedowanim ceptaŕki/ceptarja.

přikładowe pógibowanja

• wupšetršć lěwu ruku dowusoka	• se wobwjertnuš wokoło swójeje wósy
• wupšetršć pšawu ruku dołoj	• wutšěšć palce na jadnej ruce
• pšestupowaš wót jadnej nogi na drugu	• do kokaca hyš
• pšokokaš na jadnej noze	• se na palce stajš
• z ritku wijkotaš	• se pšednuš

10

3-5 min
partner
zwucow

Rěcny Centrum WITAJ

Kak jo Krabat zmužnemu Jankuju pomagaš

Jěwa-Marja Čornakec
přestajha Jill-Francis Ketlicojc
wobželhaš Maks Bagańc

Der Hirtenjunge Janko hütet Gänse und macht eine Pause auf der Weide. Plötzlich erscheint der Schwarze Müller in Gestalt eines Fuchses und entführt die Gans Greta. Janko bemerkt den Verlust zu spät und verzweifelt, aber Krabat und sein Hund Awgust kommen ihm zu Hilfe. Janko kommt dem Müller auf die Spur, wird aber von ihm getäuscht und gefangen genommen. Am Ende befreien ihn Krabat und Jankos Mutter aus der Schwarzen Mühle.

šěžkosć: ★★★

licba grajucych: 12-18

sceny: 5

figury:

Janko
gus Gerta
gusy (3-6)
carny młynikař/liška
Krabat
pjas Awgust
maš
wrony (3-6)

rekwizity:

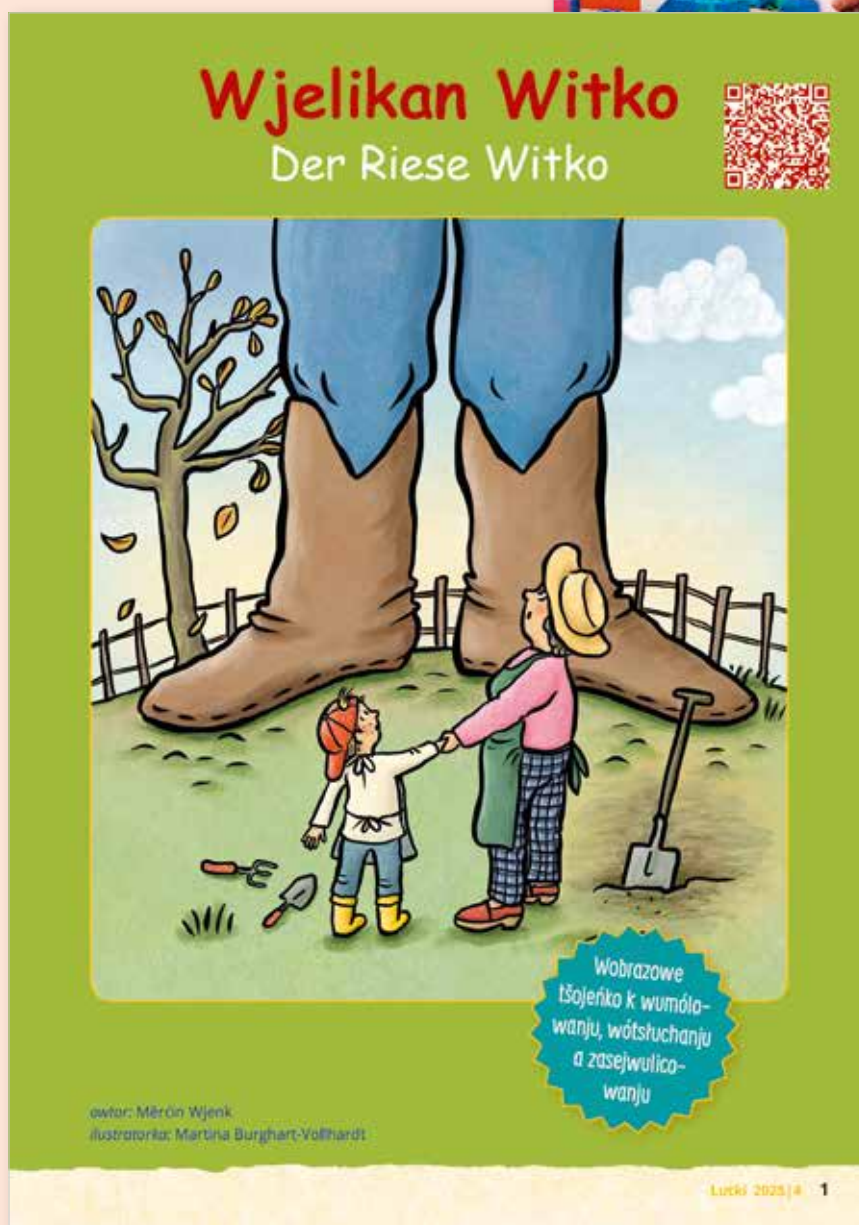
placawka
kopicka kamuškow
žolty kamušk
cervjeny wobaleńc
běly plašć Krabata
blido (liškowa jama)
tši stoły
šnapace wronow
carne wobaleńce

17

INFORMACISKI ZEŠYWK LUTKI

Lutki su informaciski zešywk za staršejšych, žiši a wótkublaŕki. W fachowych pśinóskach se starjejše informěruju wó tom, kak mógli swóje žiši pśi wuknjenju serbskeje rěcy pódpěraś, lěcrownož snaž sami serbski njepowědaju. Jim se rozjasnjuju, na kaku wašnju sebje žiši w casu rańšego žišetstwa drugu rěc pśiswójuju a kótare faktory jich rěčne wuwiše spěchuju. K wótpowědnej temje se wó žěle w žišownjach rozpšawja ako teke wó aktualnych pórucenjach a wósebnych tšojenjach w zwisku z pśiswójenim serbskeje rěcy. Za žiši wugótuju se wósebné žišece boki. Maskotka Witko strowi žiši w kuždym zešywku z małym tšojerńkom. Wobraze k tomu mógu žiši sami wumólowaś a k nim powědaś. Teke wjasele pśi rozmyslowanju a wugódanju jo garantěrowane. Spiwy, rymy, jězyklamate gronka – to wšykno co byś nawuknjone. Samo pokazki k eksperimentam za małych wědomnostnikow póbituju zešywk Lutki.

Zešywk stoj žišam
w žišownjach
ze serbskorěčnym
kublanim dermo
k dispoziciji.
Lutki móžošo sebje
teke dermo ako
PDF-dataju pśipósłaś
daś abo we wušišćanej
formje z postom.
Za porto woblicyjo
se narownaŕski
pśinósk we wuso-
kości € 3,20.

Z Witkom wen do pširody

Drogowanie pó Blotach
nawuknjenje, nałożowanie a zwucowanie serbskeje rěcy
pšez »glědaš – nadejš – cytaš – pšislučaš – wědu rozšyrjaš –
wědu wótwołaš – licyš – gódaš«
wudawař: Domowina, Rěcny centrum WITAJ
awtorka a zestajarka: K. Lehmannojc
1. nakład 2018

žišece knigły z fotami, 47 bokow, wěcejbarwne
skaz. c. P-0/286/18, [skazaš pla RCW](#)

Z Witkom wen do pširody – TO GRAŠE

Pširodne wuknjejske graše za 2–6 wósobow
a za graše we wětšej kupce.

Ze 6 grajnymi wariantami.

Wót 5 lět.

wudawař: Domowina, Rěcny centrum WITAJ

awtorka: Katrin Lehmannojc

w dolnoserbskej rěcy

skaz. c. P-0/313/20

[skazaš pla RCW](#)

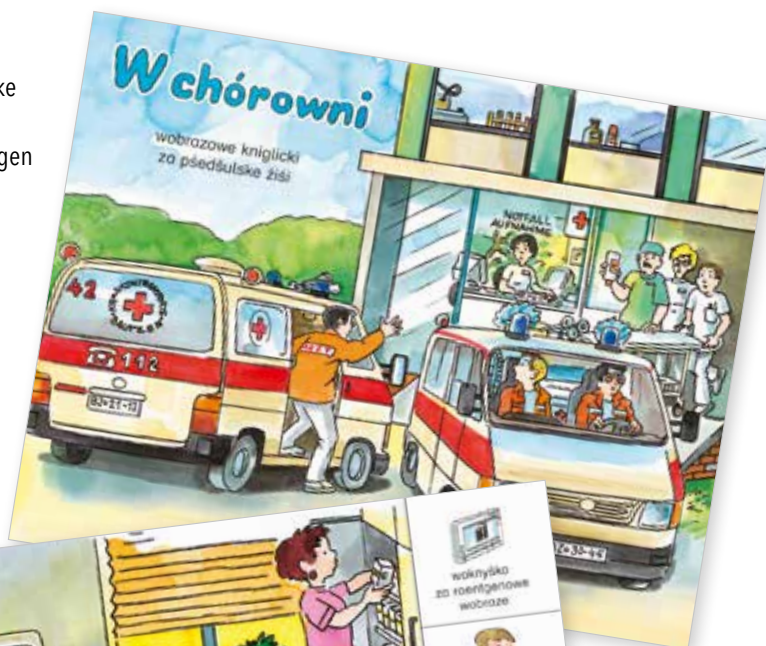

Na swěćoljowych bublinach seje mjetelki. To su wólece wóčka.
Wóni maju samny flack z bělým dyplom na kšidlach. – How a tam hyšči
druhe insekty laze, skokocu a lětaja. Co mjeńšo, kótare to su?

W chórowni

papowe wobrazowe knigły k wšednemu dnju w chórowni,
wizone z wócyimi žiři; we wobrazowych kšomkach su typiske
pšedmjaty z chórownje pomjenjone
Pappbilderbuch zum Alltag im Krankenhaus mit Kinderaugen
gesehen; in Bildleisten sind typische Gegenstände
aus dem Krankenhaus benannt
wudawař: Domowina, Rěcny centrum WITAJ
awtorka: Annett Džědžikowa
dolnosěrbski: Wórša Šoćić
ilustracije: Günter Wongel
2003, Ludowe nakładnistwo Domowina
16 bokow, € 2,50
ISBN 3-7420-1264-9
skaz. c. 0/110/03-1W
skazaš pla LND

Frycko a Lizka

ilustracije k werbam a adjektiwam
Illustrationen zu Verben und Adjektiven
wudawař: Domowina, Rěcny centrum WITAJ
zestajařka: Gunda Heyderowa
ilustracije: Cornelia Mäffertowa
zarědnik A5, Ordner A5
skaz. c. Z-0/63/04-1, skazaš pla RCW

Swětnišćo

wěcne informacije, fota a ilustracije
Sachinformationen, Fotos und Illustrationen
wudawař: Domowina, Rěcny centrum WITAJ
awtorka: Gunda Heyderowa
fota: liche internetowe žrědła; ilustracije: Cornelia Mäffertowa,
Germaine Dressel, Katrin Lehmannojc
brošurka A4
skaz. c. P-0/177/10, skazaš pla RCW

Cas ryšarjow

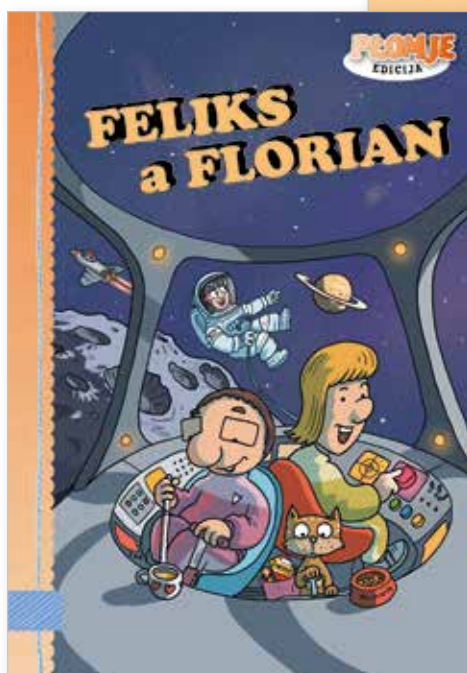
wěčne informacije, slowoskład, ilustracije
 wudawař: Domowina, Rěčny centrum WITAJ
 awtorka: Gunda Heyderowa
 ilustracije: Barbara Beger
 kólenowe knigły A4
 skaz. c. P-0/178/10, [skazaš pla RCW](#)

Kóčka Bělapowtka

wobrazje a teksty k zwucowanju prepozicijow městna
 Bilder und Texte zur Übung der Präpositionen
 der Ortsbestimmung
 wudawař: Domowina, Rěčny centrum WITAJ
 awtorka: Mila Nagorina
 ilustracije: Barbara Beger
 mapa A3
 skaz. c. P-0/202/12, [skazaš pla RCW](#)

NOWE**Feliks a Florian**

zběrka comicow z Płomjenja
 wudawař: Domowina, Rěčny centrum WITAJ
 awtor a ilustrator: Šćěpan Hanuš
 skaz. c. L-0/375/25
[skazaš pla RCW](#)

Serbski comic

zešywk z nejžlěpšymi pśinoskami z comicowych
wuběžowanjow 2004–2006
zestajenje: Katrin Lehmannojc
52 bokow, w dolnosěrbskej rěcy
2007, Rěcny centrum WITAJ, [skazaš pla RCW](#)

Serbski comic 2

zešywk z nejžlěpšymi pśinoskami z comicowych
wuběžowanjow 2007–2009
zestajenje: Katrin Lehmannojc
48 bokow, w dolnosěrbskej rěcy
2010, Rěcny centrum WITAJ, [skazaš pla RCW](#)

Serbski comic 3

zešywk z nejžlěpšymi pśinoskami z comicowych
wuběžowanjow 2010–2012
zestajenje: Katrin Lehmannojc
28 bokow, w dolnosěrbskej rěcy
2013, Rěcny centrum WITAJ, [skazaš pla RCW](#)

Serbski comic 4

zešywk z nejžlěpšymi pśinoskami z comicowych
wuběžowanjow 2013–2015
zestajenje: Katrin Lehmannojc
36 bokow, w dolnosěrbskej rěcy
2016, Rěcny centrum WITAJ, [skazaš pla RCW](#)

Serbski comic 5

zešywk z nejžlěpšymi pśinoskami
z comicowych wuběžowanjow 2016–2018
zestajenje: Katrin Lehmannojc
48 bokow, w dolnosěrbskej rěcy
2019, Rěcny centrum WITAJ, [skazaš pla RCW](#)

Serbski comic 6

zešywk z nejžlěpšymi pśinoskami
z comicowych wuběžowanjow 2019–2021
zestajenje: Katrin Lehmannojc
32 bokow, w dolnosěrbskej rěcy
2022, Rěcny centrum WITAJ, [skazaš pla RCW](#)

Serbski comic 7

zešywk z nejžlěpšymi pśinoskami
z comicowych wuběžowanjow 2022–2024
zestajenje: Katrin Lehmannojc
32 bokow, w dolnosěrbskej rěcy
2025, Rěcny centrum WITAJ, [skazaš pla RCW](#)

Wjedro/Wetter

styri krotkofilmy, tekstowy zešywk, žělowe łopjena
 Wucbny material na temu „Wjedro“. To su styri pówucne nimske
 krotkofilmy pšestajone do dolnoserbskeje rěcy. K filmam sluša
 zešywk ze serbskimi tekstami ako teke žělowe łopjena.
 wudawař: Domowina, Rěcny centrum WITAJ
 pšestajenje: Mato Nowak
 lektorat: Madlena Norberg
 powědařka: Martina Golašojc
 synchronizacija filmow: studijo hyperworxx, Chóšebuz
 wugótowanje tekstowego zešywka: copyworxx, Chóšebuz
 Rěcny centrum WITAJ, Chóšebuz 2023
 skaz. c. L-0/319/23
[skazaš pla RCW](#)

Prozniny z lutkami [Ferien mit den Lutken]

žišecy film wó krađu pótajmneho pytanju za pókladom lutkow
 režija: Katrin Lehmannojc
 kamera: Karl Wendland
 DVD, 27 min., w dolnoserbskej rěcy
 2004, Rěcny centrum WITAJ Chóšebuz, [skazaš pla RCW](#)

Serpa pšezpoldnice pótajmnošć
[Das Geheimnis um die Sichel der Mittagsfrau]

žišecy film wó zgubjonem serpje pšezpoldnice
 režija: Katrin Lehmannojc
 kamera: Karl Wendland
 DVD, 50 min., w dolnoserbskej rěcy
 2005, Rěcny centrum WITAJ Chóšebuz, [skazaš pla RCW](#)

Cowanje wó plonje [Der Traum vom Drachen]

žišecy film wó žiwne cowanju gólca
 režija: Katrin Lehmannojc
 kamera: Karl Wendland
 DVD, 44 min., w dolnoserbskej rěcy
 2006, Rěcny centrum WITAJ Chóšebuz, [skazaš pla RCW](#)

Pomoc za nykusa [Hilfe für den Wassermann]

žišecy film wó wumóženju znjeglucanego wódnego muža
 režija: Katrin Lehmannojc
 kamera: Karl Wendland
 DVD, 37 min., w dolnoserbskej rěcy
 2007, Rěcny centrum WITAJ Chóšebuz
[skazaš pla RCW](#)

Starkego błudnik [Großvaters Irrlicht]

žišecy film wó dyrdakowskem zmakekanju z błudnikom
 režija: Katrin Lehmannojc
 kamera: Karl Wendland
 DVD, 42 min., w dolnoserbskej rěcy
 2008, Rěcny centrum WITAJ Chóšebuz
[skazaš pla RCW](#)

Dyrdakojstwo z nocnym jagarjom**[Abenteuer mit dem Nachtjäger]**

žišecy film wó dyrdakojstem zmanjanju mašerje

a jeje žewješ žiši z nocnym jagarjom

režija: Katrin Lehmannojc

kamera: Karl Wendland

DVD, 30 min., w dolnoserskej rěcy

2009, Rěcny centrum WITAJ Chóšebuz, [skazaš pla RCW](#)

Pó slědach wužowego krala**[Auf den Spuren des Schlangenkönigs]**

žišecy film wó spektakulárnem pytanju

za powěšcowym wužowym kralom

režija: Katrin Lehmannojc, kamera: Karl Wendland

DVD, 31 min., w dolnoserskej rěcy

2010, Rěcny centrum WITAJ Chóšebuz, [skazaš pla RCW](#)

Kabinet powěšcowych figurow**[Das Sagenfiguren-Kabinett]**

žišecy film wó mysterioznem zgubjenju žowća

w kabineše serbskich powěšcowych figurow

režija: Katrin Lehmannojc

kamera: Karl Wendland

DVD, 35 min., w dolnoserskej rěcy

2011, Rěcny centrum WITAJ Chóšebuz, [skazaš pla RCW](#)

Serbski LÜK – computerowe wuknjeńske graše**za zakładnu šulu**

wudawař: Žěłanišćo za serbske kublańske

wuwijanje Chóšebuz (ABC)

awtorka: Hanka Ješćyna

programěrowanje: D. Krüger

redakcija: Fryco Libo

Chóšebuz 2006

10 zwucowanjow, [skazaš pla ABC](#)

Serbski LÜK III

zwucowański zešywk

wudawař: Žěłanišćo za serbske kublańske

wuwijanje Chóšebuz (ABC)

awtorka: Hanka Ješćyna

52 bokow; b. m., b. l., [skazaš pla ABC](#)

To jo kócka wuwlakla

wuknjeńske graše za computer, cejdeyka

wudawař: Žěłanišćo za serbske kublańske

wuwijanje Chóšebuz (ABC)

awtor: Marko Měškank, fotografije: Werner Měškank

Chóšebuz 2013, [skazaš pla ABC](#)

To jo kócka wuwlakla II

Wuknjeńske graše za computer, dolnoserski,

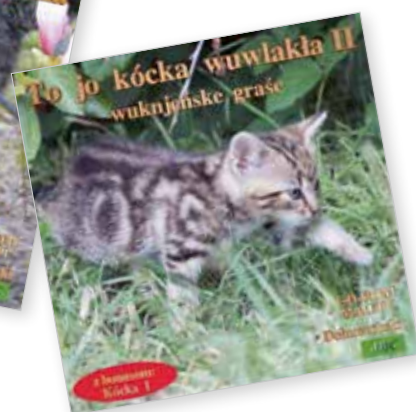
cejdeyka, z bonusom Kócka I

wudawař: Žěłanišćo za serbske kublańske

wuwijanje Chóšebuz (ABC)

awtor: Marko Měškank

fotografije: Werner Měškank, [skazaš pla ABC](#)

BINGO**Wobrazkowe graće za serbsku wucbu**

wudawař: Žělanišćo za serbske kublańske

wuwijanje Chóšebuz (ABC)

ideja: Annett Hirschlerowa, kreslanki: Annett Hirschlerowa

sobužěło: Irena Götzowa, Birgit Paneitzowa, Antje Schmidtowa,

Daniela Šrejdarjowa, Evelin Zschörneckowa

redakcija: Christiana Piniekowa

řečne wobradowanje: Fryco Libo, Margot Hašćyna,

Juro Šrejdař, Oleg Derepasko

nalipka a stikery: ideja: Anja Piniekojc

techniske pśigótowanje: Hanka Ješćyna, Antje Kellowa,

Sabina Mjelcigowa

2. pópsawjony nakład, ABC, Chóšebuz 2021, [skažaš pla ABC](#)

Graće jo nastało we wobłuku Intensiwnego dokubljanja

Serbščina 2001/2002.

Material stoj ceptařkam a ceptarjam serbščiny elektroniski

k dispoziciji na: [DialogBB — ABC Sorbisch/Wendisch](#)

Stikery chwalby – 5 motiwow

wudawař: Žělanišćo za serbske kublańske

wuwijanje Chóšebuz (ABC)

wugótowanje: Karen Ascher, hirnflug.de

zepsigótowanje: Emilia-Anna Nimcowa, Michaela Zeisigowa,

Kathrin Keršćowa, Christiana Piniekowa

Chóšebuz 2019, [skažaš pla ABC](#)

Šešć powěšćowych stikerow

grafiki: Katrin Kerbusch

zgótowanje: Typographus GmbH

teksty: Werner Měškank (1), Mjertyn Špěrka (2–6)

zepsigótowanje: Michaela Zeisigowa,

Christiana Piniekowa, Kathrin Keršćowa

ABC, Chóšebuz 2020, [skažaš pla ABC](#)

Tyžeński kołk

zgnyty kołk za tyžeński feedback

wudawař: Žělanišćo za serbske kublańske

wuwijanje Chóšebuz (ABC)

konceptija, wupisanje, wobradowanje, doglědowanje:

Christiana Piniekowa

rešerša, wupisanje, finance, wótlćenje, rozšyrjenje:

Michaela Zeisigowa

didaktiske wobradowanje: Kathrin Keršćowa

Chóšebuz 2023, [skažaš pla ABC](#)

MY - WE - WIR. Powědamy wěcej rěcow, We are speakers of different languages, Wir sprechen mehrere Sprachen, Rěčimy wjacore rěče, Mówimy w kilku językach, Hovoříme více jazyky

wudawař: Žělanišćo za serbske kubłańske wuwijanje Chóšebuz (ABC)

wuwijanje graša: Tobias Geis, Joanna Szczepańska, Christiana Piniekowa

pšestajenje: Tobias Geis (dolnoserbski, engelski, nimski) / Stephanie Holmes (engelski), Christiana Piniekowa (górnoserbski), Joanna Szczepańska (pólski), Miloš Malec / Richard Bígl (česki)

lektorstwo: Margot Hašcyna

ilustracije: Saskia Gude

zgótowanje: Kontrapunkt Budyšin, Schnappschussverlag Kirchberg

Chóšebuz 2016, graše ze 16 grajnymi pólamy, 192 słownymi kórtkami, 192 wobrazowymi kórtkami, 1 zešyk z póručenjami za graše, [skazaš pla ABC](#)

Dolna Łužyca we Bramborskej

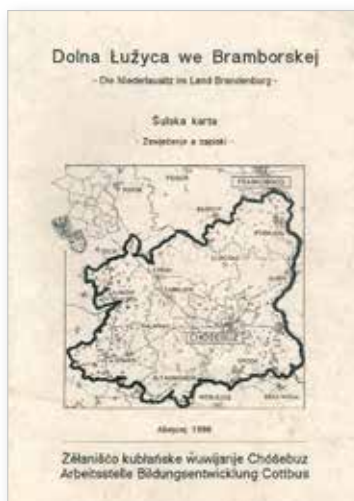
nasćěnowa kórta, rucna kórta A2, pširucnica

wudawař: Žělanišćo za serbske kubłańske

wuwijanje Chóšebuz (ABC)

kooperaciski partnar: Julius Perthes Verlag, Gotha 1998

[skazaš pla ABC](#)

Terminologija za informacisku technologiju (computer, internet, e-mail, smartphone, tablet, elektronisku toflu, telewizor, wideo, filmowanje, fotografěrowanje a socialne seši)

zestajarja: Gerat Nagora, Marko Měškank

wudawař: Žělanišćo za serbske kubłańske

wuwijanje Chóšebuz (ABC)

redakcija: Christiana Piniekowa

Chóšebuz 2019, [skazaš pla ABC](#)

Terminologija za informacisku technologiju

(computer, internet, e-mail, smartphone, tablet, elektronisku toflu, telewizor, wideo, filmowanje, fotografěrowanje a socialne seši)

Cytańske znamuška

žělowy material za šule

wudawař: Domowina, Rěcny centrum WITAJ

skaz. c. L-0/140/16, [skazaš pla RCW](#)

ABC 2019

Chto som ja?

ilustrěrowane pówołańske gódańka
 wudawař: Domowina, Rěcny centrum WITAJ
 awtor: Mjertyn Špěrka
 ilustratorka: Ingrid Groschke
 zestajiła: Gunda Heyderowa
 1. nakład 2016
 skaz. c. P-0/273/16, [skazaš pla RCW](#)

Zwite sčazki – Jano za mudre głowki

Kopěrowańske pśedłogi za samopśespytwanje
 wužěłali: A. Barbyerowa, U. Gutšmidt, B. Krausowa,
 C. Lindtowa, A. Uhlemannowa, S. Voelzowa, Ch. Piniekowa
 lektorizěrowalej: Ch. Piniekowa, M. Hašcyna
 techniski spšigótowalej: O. Derepasko, C. Šampatisowa
 wudawař: Žěłanišćo za serbske kublańske
 wuwijanje Chóšebuz (ABC)
 redakcija: Christiana Piniekowa
 1. nakład ABC 2005, 2. pśeglědany nakład ABC 2021,
 30 łopjenow

[Material stoj ceptařkam a ceptarjam serbšćiny elektroniski
 k dispoziciji na: \[DialogBB\]\(#\) — \[ABC Sorbisch/Wendisch\]\(#\)](#)

Rěcne wobroty – Redewendungen

Pširucnica za wucbnu a wšednu komunikaciju w šuli
 Handreichung für die unterrichtliche
 und außerunterrichtliche
 Kommunikation in der Schule
 wudawař: Žěłanišćo za serbske kublańske
 wuwijanje Chóšebuz (ABC)
 redakcija: Antje Kellowa
 Chóšebuz 2004, 112 bokow
[skazaš pla ABC](#)

Mój pisany zwucowański zešywk

žěłowy material za žiši w starstwje 5 do 6 lět
 Zešywk wopšimujo zwucowanja k drobnej motorice
 a pśedzwucowanja za pisanje, licenje a koncentraciju.
 wudawař: Domowina, Rěcny centrum WITAJ
 ilustratorka: Martina Gollnick
 awtorce: Wanda Wokowa a Michaela Hrjehorjowa
 dolnoserbški: Gunda Heyderowa
 1. nakład 2015
 40 bokow, wěcejbarwne, brošura
 € 1,50 (šćitna plašizna)
 skaz. c. P-0/268/15, [skazaš pla RCW](#)

Pširucka za ředownisku serbščinu

Lehrerhandreichung

Klassenraum Sorbisch/Wendisch

awtorka: Margot Hašcyna

tekstowy lektorat a konsultant: dr. Christiana Piniekowa

manuskript za šišć pšigótowali su: Margot Hašcyna, dr. Fryco Libo,

Joanna Szczepańska, Oleg Derepasko a Colett Šampatisowa

cełkowna zagronitosć: dr. Fryco Libo

2. pšežělany nakład, ABC, Chóšebuz 2021

Material stoj ceptařkam a ceptarjam serbšćiny elektroniski

k dispoziciji na: [DialogBB](#) → ABC Sorbisch/Wendisch

Wuknikojski zawodowy praktikum. Praktikumowa mapa /

Schülerbetriebspraktikum. Praktikumsmappe

wudawař: Žělanišćo za serbske kubłańske

wuwijanje Chóšebuz (ABC)

projektowa kupka: Silvia Jehnesowa, Christiana Piniekowa

wugótowańska rešerša: Michaela Zeisigowa

řecne pšeglědanje: Margot Hašcyna

Chóšebuz 2016, 12 bokow, z dodankami, [skazaš pla ABC](#)

Material stoj ceptařkam a ceptarjam serbšćiny elektroniski

k dispoziciji na: [DialogBB](#) → ABC Sorbisch/Wendisch

Wuknikojski zawodowy praktikum. Praktikumowa mapa /

Schülerbetriebspraktikum. Póručenja za ceptarki

a ceptarjow / Lehrerhandreichung

projektowa kupka: Silvia Jehnesowa, Christiana Piniekowa

wugótowańska rešerša: Michaela Zeisigowa

řecne pšeglědanje: Margot Hašcyna

wudawař: Žělanišćo za serbske kubłańske

wuwijanje Chóšebuz (ABC)

Chóšebuz 2016, 12 bokow, z CD, [skazaš pla ABC](#)

Sorbisch oder Wendisch?

Viele Bezeichnungen für eine Sprache

Teliko pomjenjenjow za serbsku rěc

awtorka, zestajařka: Christiana Piniekowa

řecnje pšeglědała: Margot Hašcyna

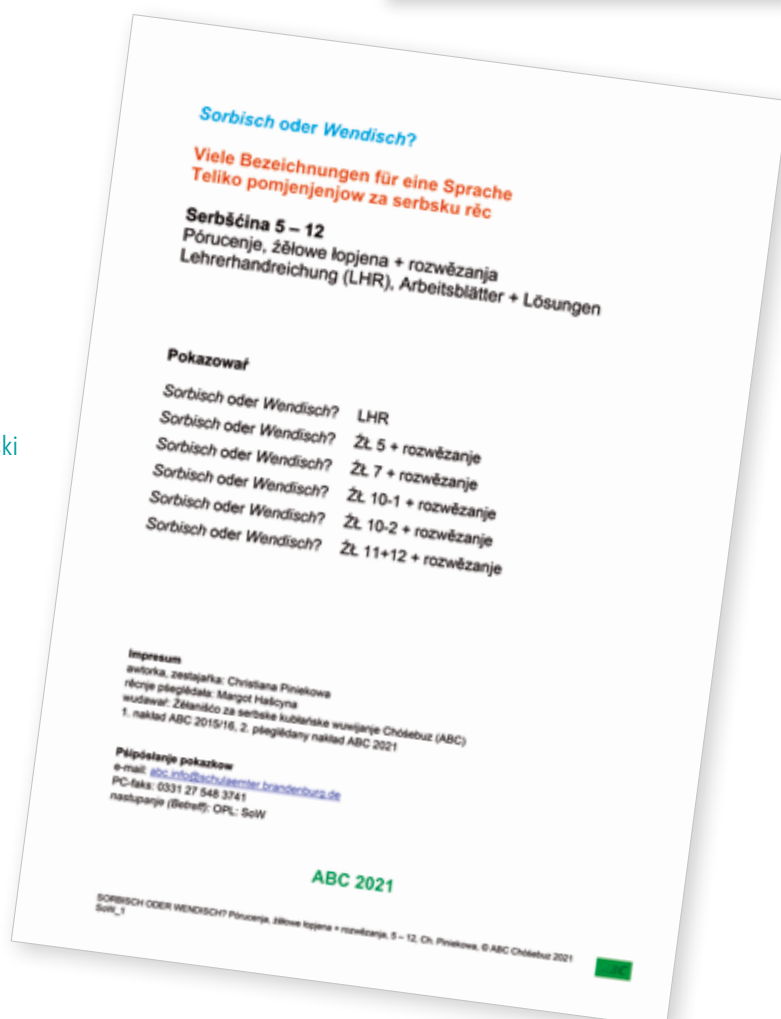
wudawař: Žělanišćo za serbske kubłańske

wuwijanje Chóšebuz (ABC)

2. pšeglědany nakład, ABC, Chóšebuz 2021

Material stoj ceptařkam a ceptarjam serbšćiny elektroniski

k dispoziciji na: [DialogBB](#) → ABC Sorbisch/Wendisch

Einführung in den bilingualen Unterricht (Sorbisch [Wendisch])

Zawježenje do bilingualneje wucby (serbščina)

Żelowy materiał za intensywne dalekublanje serbsčina
wudawaŕ: Źělanišo za serbske kubłańske
wuwijanje Chóšebuz (ABC)
awtor: Friedrich Libo
Chóšebuz 2005, 38 bokow, [skazaŕ pla ABC](#)

**Operator, pomañanske wobłuki (AFB), kriterijowy raster/
feedback za pósužowanje wustnych a pisnych nadawkow,
Žěłowe rozpokazanja w pśedmjase serbsčina 1-12,
z dodankom AFB za pśedmjet stawizny**

wudawaŕ: Źełanišćo za serbske kubłaŕiske
wuwijanje Chóšebuz (ABC)
projektowe nawjedowanje: Margot Hašcyna, Christiana Piniekowa
projektowe pšizěła: Tobias Geis,
Aileen Husokowa, Hanka Ješcyna, Antje Kellowa,
Kathrin Kerštowa, Dietlind Lüdtkowa, Colett Šampatisowa,
Angela Šurmannowa
elektroniske wugótowanje: Colett Šampatisowa
Pokazki na: abc.info@schulaemter.brandenburg.de
ABC, Chóšebuz 2020

Material stoj ceptařkam a ceptarjam serbšćiny elektroniski k dispoziciji na: DialogBB → ABC Sorbisch/Wendisch

Zasajženje diferencěrowańskich napšawow w serbskorěcnej wucbje ako wuměńjenje wuspěšnej cuzorěcnej wucby pód žiwanim na rozdźelne móžnosći zwopšawdnjenja

awtorka: Colett Šampatisowa
rěčne pśeglědanje: Margot Hašcyna
techniske, rěčne a wopśimješowe wobžělanje:
Colett Šampatisowa
wudawaŕ: Žěłanišćo za serbske
kubłańske wuwijanje
Chóšebuz (ABC), 2021

Material stoj ceptařkam a ceptarjam
serbšćiny elektroniski k dispoziciji na:
DialogBB → ABC Sorbisch/Wendisch

Friedrich Libo

Einführung in den bilingualen Unterricht (Sorbisch (Wendisch))
Zawježenje do bilingualneje wucby (serbščina)

Bilingualer (Vor)Sachfachunterricht (Primarstufe) BILIVSFU
Bilingualna (před)předmětová učba (primární schojeňk)

Bilingualer Sachfachunterricht Sekundarstufe I/II BILISFU
Bilingualna pśedmjetowa wucba (sekundarny schojžeńk I/II)

Intensywne dale

Operatorzy, pominalskie wołunki (AFB), kryterijowy rasterfeedback za pòsobowanie
wustoty a pismych nadaekow

Žilove razpokazanja w predmjaše serbičina 1 – 12

Dodatek: Pomorskie wólbki (AFB) za pšednjet stawizny (bilingwalna wučba)

Pokaznik	
Zastupstvo u izlasku posredstva u javnosti	2 - 1
Zastupstvo u izlasku posredstva u javnosti	3
Članstvo u izlasku posredstva u javnosti	4
Članstvo u izlasku posredstva u javnosti	18
Članstvo u izlasku posredstva u javnosti	30
Članstvo u izlasku posredstva u javnosti	22
Članstvo u izlasku posredstva u javnosti	20

Prüfungsausschuss / Prüfungsausschuss: Prüfungsausschuss / Prüfungsausschuss

Elektronika węgierskiego i Elektronische Beschaltung: Listy Symptomów
 Polski na Węgry na: ale.alfred@uni.lodz.pl
 © 2007, Wydawnictwo

RESEARCH REPORTS AND REVIEWS: *Journal of Management Inquiry* 15(1) 1-10 2006 DOI: 10.1177/1056492605282210

12.Placemat - metoda

Kak funkcioniruje metoda?

Kak funkcioniraju metoda?

Pó predstavjenju nadavka razredbuje se redovnja do kupkow pó styrih. Kužda kupka dostajno želkwe loptjmo, na kótaremi jo muster wučić:

Kużdemu wóbolnikoju se pióńdrujo póło, do kótóregoż zapisuju swoje ideje, myśli a asocjacje k pódanéj temacie (na pi. Zwyńjerje na jay a w mjesće – kłéplyny a njekłéplyny). Pii tem se njepowóda. Pótom pódpisó kúzdy wóolnik swojó póło.

W piśmowej fazie piszący wyśkie wóbotniki kupki wyśkie ideje
swoich słownakowych. Tekę w tej fazie komunikacja nieje
dowólona. Akle pó cytania se dżankstruja ideje a myślicki.
Najważniejsze ideje se zbieraju weszję żółowego łopiena. Na końcu
pódpisu wyśkie wukajeje, aby swoju wyśkjność pokazali.

diferencirowańskie zapłaty:

- dyferencjowanie napisów:**
- każdy wuknjecy ma swój pójół na wobóhłanju a zbrónjanu idejow
 - zandaim wóccj idejow z boka pó wughaiu móccnjcjych wuknjcjych, pó wughaiu słabše se pak teke aktiwnje wobóhłaju

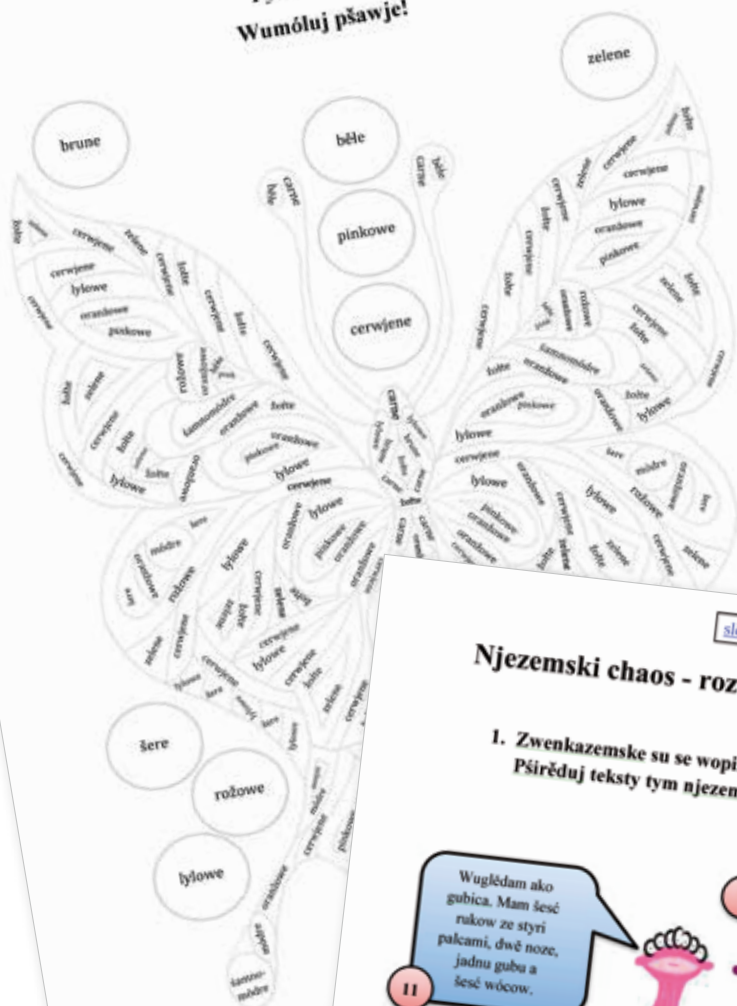
mekurik

- przez podpisanie swojego piśmioka dostają żebro wózełku
- zapamiętanie a zagrożenie piśmioków wzięcia i kome, aż wukajce
- se wózełku procuju
- ceptał ma mólność wężu licbu idęcy pomań, tak aż wukajce
- mukane su, se intensiwnie rozmyślował no temacie
- tede pui trawstomniaga mólno
- pui diskusjach (pro a contra) mógu wukajce z dwuina barwna
- żelai, aby se lipity i niecipity lżej wukristalizowali
- wukadki mógu se w planenie prezentowania a diskutowania
- wukadki mógu se w planenie prezentowania a diskutowania

Kótare kompetence se izloju?

- Które kompetencje są tutaj?
- myślenie krytyczne, komunikowanie, komunikacja bieżąca, powołanie, kooperacja, prezentacja wniosków, strukturyzowanie, wzięcie, aktywne słuchanie, zamierzenie a kooperatywne, refleksja, zamierzony rozstrzygnięcie, ...

slédik na bok 24
Pyšný mjetelik
Wumóluj pšawje!

ZASAŽENJE DIFERENCIROWAN
Přidatek 1E

slédik na bok 24

Njezemske chaos - rozwězanie

1. Zwenkazemske su se wopisali.
Pširěduj teksty tym njezemskim stwórbam!

ZASAŽENJE DIFERENCIROWANŝKCH NAPIŠAW W SERBSKORČEJ WUCBIE ..., © ABC (CS) Chitka 2021
Přidatek 2A_newEzinge

WĚDOMNOSTNE PUBLIKACIJE

Mehrsprachigkeit – Voraussetzung und Chance für das Überleben kleiner Sprachgemeinschaften

Dokumentation 1/Dokumentacija 1

Herausgeber: Domowina, WITAJ-Sprachzentrum

Redaktion: Jadwiga Gerberichowa, Manuela Smolina

76 Seiten, Best.-Nr. WP/14/02-1

Nur als pdf zum downloaden unter www.witaj-sprachzentrum.de

Prědny zežywk rěda »Dokumentacija«, kenž jo Rěčny centrum WITAJ wudał, wopśimujo wědomnostne pśinoski mjaznarodnej symposiumowu Šule za dolnoserbsku rěc a kulturu z lěta 2002. Institutny direktor a dljukolětnej wědomnostnej sobužělašerja Slěžaŕskega centruma za wěcejrěčnosť w Brüsselu referěruju k temam mjeńšynowe slěženje rěčneje politiky a se wugranjaju k swójom wobglědowanjam k dwójrěčności w Chóšebuzu.

Das erste Heft der Schriftenreihe »Dokumentation/Dokumentacija« beinhaltet wissenschaftliche Beiträge zweier im Jahr 2002 durchgeführter internationaler Symposien der Schule für Niedersorbische Sprache und Kultur. Der Institutsdirektor und zwei langjährige wissenschaftliche Mitarbeiter des Forschungszentrums für Mehrsprachigkeit in Brüssel äußern sich zu den Themen Minderheitenforschung und Sprachpolitik sowie zu ihren Beobachtungen der Zweisprachigkeit in Cottbus.

Serbske šulstwo jako zjawne mjeńšinowe šulstwo w kontekście europskich dojednanjow / Das sorbische Schulwesen als Minderheitenschulwesen im Kontext europäischer Übereinkommen

Dokumentacija 2/Dokumentation 2

wudawaćel: Domowina, Rěčny centrum WITAJ

48 stronow, skaz. č. P0/61/04-1, [skazaš pla RCW](#)

Brošura dokumentěrujo zgromadnu kublańsku konferencu Domowiny a Póražujucego wuběrka za pšašanja serbskego luda pśi Zwězkowem ministarstwje nutšikownego z dnja 19.03.2004. Pśedsedaŕ Domowiny Jan Nuk pśedstaja w swójej analyzy aktualnu situaciju serbskego šulstwa a pomina se w pěš šěžyšćach dljukodobne zasadne ředowanje serbskego šulstwa ako zjawne mjeńšinowe šulstwo. Prof. dr. Hofmann, pśedsedaŕ Póražujucego wuběrka Europskeje rady, wugranja se k wopśimješeju a statkow-ności Europskeje charty regionalnych abo mjeńšynowych řecow a k Ramikowemu dojednanju za šćit narodnych mjeńšynow.

Die Broschüre dokumentiert die Beiträge über die gemeinsame Bildungskonferenz der Domowina und des Beratenden Ausschusses für Fragen des sorbischen Volkes beim Bundesministerium des Innern vom 19.03.2004. Der Vorsitzende des sorbischen Dachverbandes Jan Nuk verdeutlicht in seiner Bestandsaufnahme die aktuelle Situation des sorbischen Schulwesens und fordert in fünf Schwerpunkten eine dauerhafte grundsätzliche Regelung des sorbischen Schulwesens als öffentliches Minderheitenschulwesen. Prof. Dr. Hofmann, Vorsitzender des Beratenden Ausschusses des Europarates äußert sich zu Inhalt und Wirkungsweise der Europäischen Charta der Regional- oder Minderheiten-

sprache und des Rahmenübereinkommens zum Schutz nationaler Minderheiten. In weiteren vier Beiträgen wird die Schulpolitik aus Sicht der Sorben sowie politischer Vertreter des Landes Brandenburg und des Freistaates Sachsen erörtert.

Aktualne pšašanja serbskego šulstwa w Dolnej Łužycy / Aktuelle Fragen des sorbischen/wendischen Schulwesens in der Niederlausitz

Dokumentacija 3/Dokumentation 3

wudawaŕ: Domowina, Rěčny centrum WITAJ

32 bokow, skaz. c. P0/78/05-1, [skazaš pla RCW](#)

Brošura jo dokumentacija předneje kublańskeje konference Župy Dolna Łužyca z. t. Dwa zastupnika šulskeje administracije a wjednik dolnoserbskego wótžělenja Serbskego instituta z. t. su swój wid na serbski žěl šulstwa a na swóje móžności pomocy dali, aby se serbska wucba w Dolnej Łužycy zmóćniła.

Die Broschüre ist eine Dokumentation der ersten Bildungskonferenz des Regionalverbandes der Domowina Niederlausitz e. V. Zwei Vertreter der Schuladministration und der Leiter der niedersorbischen Abteilung des Sorbischen Instituts e. V. stellten ihre Sicht auf den sorbischen/wendischen Unterricht in der Niederlausitz zu stärken.

Das bilinguale Sprachprogramm WITAJ in der Kindertagesstätte und in der Schule in der Niederlausitz

Dokumentation 4/Dokumentacija 4

Herausgeber: Domowina, WITAJ-Sprachzentrum

Autorin: Madlena Norberg

128 Seiten, Best.-Nr. L0/103/06-1, [skazaš pla RCW](#)

Knigły su zběrka wósym nastawkow k bilingualnemu rěcnemu programoju w Dolnej Łužycy w žiśowni a šuli. Awtor/-ki pśedstajaju temu ze wšakorakich perspektiwow. Tśi zakładne artikle se zaběraju z pśiswójnim rěcy powšyknyje, te druge wopisuju konkretnu serbsku situaciju.

Der Sammelband umfasst acht Beiträge zum Thema bilinguales Sprachprogramm in der Niederlausitz in der Kindertagesstätte und Schule. Die AutorInnen stellen das Thema aus verschiedenen Perspektiven dar. Drei Grundartikel beschäftigen sich mit der Aneignung der Sprache im Allgemeinen, alle weiteren beschreiben die konkrete sorbische/wendische Situation.

WITAJ-projekt w pěstowarnjach Hornjeje a srjedźneje Łužicy – mjezybilanca a zhładowanje do přichoda / Das WITAJ-Projekt in Kindertagesstätten im Freistaat Sachsen – Zwischenbilanz und Ausblick in die Zukunft

Dokumentacija 5/Dokumentation 5

wudawačel: Domowina, Rěčny centrum WITAJ

redakcija: Jadwiga Kaulfürstowa

skaz. č. P-0/134/08-1, skazaš pla RCW

We 18 pšinoskach w serbskej a nimskej rěcy zgónijo cytař na zaklaže konkretnych pšikładow, kak wótkublařki, ceptařki a starjejše ze serbskorěčnym wótkublanim pšedšulskich a šulskich žiši wobchadaju, kótare wuspěchy mógu wobglědowaš a w com wiže možnosći, pšerědnjenje serbšćiny pólěpšys. Wědomnostniki pšedstajaju wuslědki rěčnego wótkubljanja w žišownjach pó modelu WITAJ ako teke wuspěchy wobwliwujuce faktory. Mimo togo zběrník wobpšimuju chronologiju WITAJ-gibanja a pšeglěda wšyknych žišownjow a zakładnych šulow Sakskeje, kótarež póbituju serbskorěčne wótkublanje.

In 18 Beiträgen in obersorbischer und deutscher Sprache erfährt der Leser anhand konkreter Beispiele, wie ErzieherInnen, LehrerInnen und Eltern mit der sorbischsprachigen Erziehung von Kindergarten- und Schulkindern deutschsprachiger Familien umgehen, welche Erfolge sie beobachten können und worin sie Möglichkeiten sehen, die Vermittlung der sorbischen Sprache zu verbessern. Wissenschaftler stellen Ergebnisse der Sprach-erziehung in Kindertagesstätten nach dem Modell WITAJ und den Erfolg beeinflussende Faktoren vor. Außerdem beinhaltet

der Sammelband, der verschiedenste Anschauungen vom Modell WITAJ enthält, eine Chronologie der WITAJ-Bewegung und Übersichten sämtlicher Kindergärten und Grundschulen Sachsens, die eine sorbischsprachige Erziehung und Bildung anbieten.

2. kublańska konferenca w Dolnej Łužicy »Serbska rěc jo žywa – pšinosk serbskeje wuchy k pšiswójenju kompetencow« / 2. Bildungskonferenz in der Niederlausitz »Die sorbische (wendische) Sprache lebt – Kompetenz-erwerb im Sorbisch-(Wendisch-)Unterricht«

Dokumentacija 6/Dokumentation 6

wudawař: Domowina, Rěčny centrum WITAJ

redakcija: Kito Ela

112 bokow, skaz. c. P-0/146/09, skazaš pla RCW

W 6. zwězku dokumentacijow Rěčnego centruma WITAJ su pšinoski 2. kublańskeje konference w Dolnej Łužicy wózwajowane. W srježišču togo zarědowanja jo stojało pšerědnjenje dopóznášow k praktiskemu pšesajzenju wěcejrěčnego wukubljanja w pšedšulskem casu a we wuchje wšych lětnikow. Wuzwignuš dej se how pšednosk wó nazgónjenjach pši wužywanju metody imersije wót kněni Le Pape Racine ze Šwicařskeje. Nadežžomy pak teke pšeglěd wó statkowanju wšakich gremijow w kraju Bramborska pši realizěrowanju wěcejrěčnego wukubljanja we wuchje serbšćiny.

Im Band 6 der Dokumentation des WITAJ-Sprachzentrums sind die Beiträge der 2. Bildungskonferenz in der Niederlausitz

veröffentlicht. Im Mittelpunkt dieser Veranstaltung stand die Vermittlung von Erkenntnissen zur praktischen Umsetzung mehrsprachiger Ausbildung im Vorschulalter und im Unterricht aller Schulstufen. Hervorzuheben ist hier der Vortrag der Schweizer Pädagogin Le Pape Racine zu Erfahrungen bei der Nutzung der Immersionsmethode. Ebenso gibt es eine Übersicht über das Wirken verschiedener Gremien im Land Brandenburg bei der Verwirklichung der mehrsprachigen Ausbildung im Sorbisch-/Wendischunterricht.

WITAJ in Brandenburg – Stand und Weiterentwicklung eines erfolgreichen bilingualen Sprachprogramms

Dokumentation 7/Dokumentacija 7

Herausgeber: Domowina, WITAJ-Sprachzentrum

Autorin: Madlena Norberg

214 Seiten, Best.-Nr. P-0/145/10-1

Nur als pdf zum downloaden unter www.witaj-sprachzentrum.de

Předložena publikacija jo analiza bilingualneho rěčnego programa WITAJ w Dolnej Łužicy wót žiśownje přes šulu až k dokubljanju ceptarjow. W sedym kapitlach dostanjo cytař přeglěd wó trjebnych ramikowych wuměnjach, rěčnych wobstojnosćach w Dolnej Łužicy a praktiskem přesajěnjju bilingualneje wucby w Bramborskej. Knigły bazěruju na přepytywanjach a wobhlědowanjach, ako su se w slědnych lětach gótowali a daju na wótpowědných městnach koncepcionelne naraženja k dalšnemu wuwisću rěčnego programa. Tam, žož jo se góziło, jo se bilingualny rěčny program WITAJ přisownował z podobnymi programami w Nimskej.

Die vorliegende überarbeitete Konzeption gründet sich auf eine Analyse des WITAJ-Projekts in den Jahren 2006–2008. Darauf aufbauend versucht sie, Entwicklungsmöglichkeiten aufzuzeigen, die für das erfolgreiche Weiterbestehen des bilingualen Sprach-

programms WITAJ nutzbringend sein könnten. Auch haben Gesetzes-Novellierungen im brandenburgischen Bildungswesen der letzten Jahre das bilinguale Sprachprogramm WITAJ nicht unbeeinflusst gelassen, woraus sich weiterhin die Notwendigkeit der Aktualisierung der Konzeption ergab. Ein anderer wichtiger Grund für die Überarbeitung der Konzeption ist die Weiterführung des bilingualen Unterrichts am Niedersorbischen Gymnasium.

Serbscy šulerjo srjedźneho schodženka.

Analiza rěčnych zamóžnosćow nastupajo spisownu rěč

Dokumentacija 8/Dokumentation 8

wudawař: Domowina, Rěčny centrum WITAJ

awtor: Timo Meškank

214 stronow, skaz. č. P-0/175/10-1, skazaš pla RCW

Publikacija wopśimuje wuslědki analize rěčnych zamóžnosćow górnoserbskich wuknikow 6. lětnika. Wóna jo nastala na zaklaže wuknikojkich nastawkow, kenž su se na centralnych olympiadach serbskeje rěcy w lětach 1992 do 2009 napisali. Wuchadnišćo za zwěšćenje rěčnych zamóžnosćow su pominanja sakskego wučbneho plana za předmjet serbšćina w 5. a 6. lětniku, ale teke zwopšawdnenje pominanjow we wučbnych srědkach za wučbu serbšćiny.

Die Publikation enthält die Ergebnisse der Analyse sprachlicher Fähigkeiten von Schülern aus der Klassenstufe 6. Diese erfolgte anhand von sorbischsprachigen Aufsätzen, welche auf den zentralen Olympiaden der sorbischen Sprache in den Jahren 1992 bis 2009 geschrieben wurden. Ausgangspunkt für die Feststellung der sprachlichen Fähigkeiten sind die Anforderungen des sächsischen Lehrplans für das Fach Sorbisch in den Klassenstufen 5 und 6 sowie deren Umsetzung in den Lehrmaterialien für den Sorbischunterricht.

Sprachunterricht und Sprachenlernen von Regional- und Minderheitensprachen in Europa

Wucenje a wuknjenje regionalnych a mjeńšynowych rěcow w Europje
 Dokumentation 1/Dokumentacija 1
 wudawař: Žělanišćo za serbske kublańske wuwijanje Chóšebuz (ABC)
 redakcija: Friedrich Liebo
 Chóšebuz 2001, 72 bokow, *skazaš pla ABC*

Bilingualer Unterricht/Unterrichtssprache Sorbisch/Wendisch

Lern- und Arbeitstechniken im bilingualen Sachfachunterricht/
 Bilingualna wucba/wuwucowańska rěc serbšćina
 Wuknjeńske a žělowe techniki w bilingualnej wěcnjej pśedmjetowej wuchje
 Dokumentation 2/Dokumentacija 2
 wudawař: Žělanišćo za serbske kublańske wuwijanje Chóšebuz (ABC)
 redakcija: Friedrich Liebo
 Chóšebuz 2002, 116 bokow, *skazaš pla ABC*

Moderner Fremdsprachenunterricht Sorbisch (Wendisch) in der Primarstufe und in der Sekundarstufe I/II

Moderna cuzorěčna wucba serbšćina w primarnem schojženku a w sekundarnem schojženku I/II
 Dokumentation 4/Dokumentacija 4
 wudawař: Žělanišćo za serbske kublańske wuwijanje Chóšebuz (ABC)
 redakcija: Fryco Libo
 Chóšebuz 2004
 115 bokow, *skazaš pla ABC*

Pädagogisches Bildungsseminar

Sorbisch (Wendisch) lehren und lernen – Prozesse der Sprachaneignung aus moderner Sicht/Serbšćinu wucyś a wuknuś – procese pśiswójenja rěcy z modernego gļědanja
 Dokumentation 5/Dokumentacija 5
 wudawař: Žělanišćo za serbske kublańske wuwijanje Chóšebuz (ABC)
 redakcija: Fryco Libo
 Chóšebuz 2006
 94 bokow, *skazaš pla ABC*

Natürlicher Spracherwerb und Sprachenlernen

Der Beitrag des Sorbisch-(Wendisch-)Unterrichts zum Kompetenzerwerb/Pśirodne pśiswójenje a nawuknjenje rěcow. Pśinosk wucby serbšćiny k pśiswójenju kompetencow
 Dokumentation 6/Dokumentacija 6
 wudawař: Žělanišćo za serbske kublańske wuwijanje Chóšebuz (ABC)
 redakcija: Fryco Libo
 Chóšebuz 2007, 96 bokow, *skazaš pla ABC*

**Katalog kwalitatiwnych kriterijow k spěchowanju
a pōsrědnjenju serbšćiny w žiśecych dnjownych
pšebywanišćach w Bramborskej
Qualitätskriterienkatalog zur Förderung und Vermittlung
der sorbischen Sprache in Kindertageseinrichtungen
in Brandenburg**

Herausgeber: Domowina – WITAJ-Sprachzentrum

Autorin: Jadwiga Kaulfürstowa,

adaptiert für Brandenburg: Gunda Heyderowa

40 Seiten

€ 10,00

Best.-Nr. P-0/277/16, *skazaś pla RCW*

Für die Förderung und Vermittlung der sorbischen Sprache Kindern im Krippen- und Kindergartenalter wurde ein Qualitätskriterienkatalog entwickelt, dem junge sowie erfahrene Pädagogen Anregungen für ihre Arbeit entnehmen können. In ihm wird Punkt für Punkt beschrieben, wie die Träger, Leiterinnen, Erzieher*innen und die einzelnen Erzieherinnen und Erzieher im Idealfall ihren sprachpädagogischen Auftrag realisieren. Das Arbeitsheft enthält methodische Hinweise für die Arbeit mit dem Katalog und eine Anleitung zur Durchführung eines systematischen Qualitätsentwicklungsprozess auf dem Gebiet der sorbischsprachigen Erziehung und Bildung. Hierzu liegen entsprechende Formulare zur Selbstevaluation und Dokumentation des Prozesses bei.

32	Die pädagogische Fachkraft
9.11	Die pädagogische Fachkraft unterstützt die Vorschulkinder, Verantwortung und besondere Aufgaben in der Gruppe zu übernehmen, was u. a. aufgrund ihrer fortgeschrittenen Sprachkenntnisse möglich ist.
9.12	Die pädagogische Fachkraft plant und gestaltet ein Abschlussfest für die Vorschulkinder, bei dem die sorbische/wendische Sprache eine zentrale Rolle spielt.
	Beobachtung und Dokumentation
9.13	Die pädagogische Fachkraft beobachtet Gefühle der Vorschulkinder im Hinblick auf das Thema Sorbisch/Wendisch in der Schule.
9.14	Die pädagogische Fachkraft reflektiert die Aufmerksamkeit und Konzentrationsfähigkeit bei Anwendung der sorbischen/wendischen Sprache, die die Kinder für die Grundschule benötigen.
9.15	Im Hinblick auf den Schuleintritt wertet die pädagogische Fachkraft zu Beginn des letzten Kindergartenjahres die Dokumentation zu den Sorbisch-/Wendischkenntnissen der Vorschulkinder aus.
9.16	Stärken und Schwächen der Kinder im Hinblick auf die Vorkürferkompetenzen in der sorbischen/wendischen Sprache finden in der Entwicklungs- und Bildungsdokumentation während des letzten Kindergartenjahres besondere Beachtung durch die pädagogische Fachkraft.
9.17	Die pädagogische Fachkraft nutzt zum Ende des Vorschuljahres ein verbindliches Beobachtungs- und Dokumentationssystem zu den sorbischen/wendischen Sprachfertigkeiten der Kinder, die im Hinblick auf den Übergang vom Kindergarten in die Grundschule bedeutsam sind.
	Zusammenarbeit der Fachkräfte
9.18	Die pädagogische Fachkraft reflektiert mit ihren Kolleginnen zu Beginn und in der Mitte des letzten Kindergartenjahres den Sprachentwicklungsstand der Vorschulkinder. Das Ergebnis wird schriftlich festgehalten.
9.19	Die pädagogischen Fachkräfte reflektieren die Aufmerksamkeit und Konzentrationsfähigkeit der Vorschulkinder in Situationen, in denen die sorbische/wendische Sprache angewandt wird.
9.20	Die pädagogische Fachkraft organisiert einen Besuch der Vorschulkinder in der Schule, an der in sorbischer/wendischer Sprache unterrichtet wird.
9.21	Im letzten Kindergartenjahr findet mindestens eine gemeinsame Teamsitzung der pädagogischen Fachkräfte mit der sorbischen/wendischen Grundschullehrerin zum gegenseitigen Austausch statt.
9.22	Um den Kindern und deren Eltern grundlegende Informationen geben zu können, lässt sich die pädagogische Fachkraft von der sorbischen/wendischen Grundschullehrerin erläutern, in welchem Umfang und nach welchen Methoden in der Schule sorbisch/wendisch gearbeitet wird, ob die Alphabetisierung in der sorbischen/wendischen und deutschen Sprache sukzessive oder parallel verläuft usw.
9.23	Die pädagogische Fachkraft informiert die zukünftige Sorbisch-/Wendischlehrerin der Vorschulkinder detailliert über die Sprachvermittlungsmethode und -praxis in der Gruppe sowie über die thematischen Bereiche, die den Kindern in sorbischer/wendischer Sprache geläufig sind.
9.24	Die pädagogische Fachkraft informiert die zukünftige Sorbisch-/Wendischlehrerin der Vorschulkinder detailliert über die Sprachkenntnisse der einzelnen Kinder, deren Sprachlernstrategien, Spracherwerbstempo usw.
9.25	Um sich ein Bild von den sorbisch/wendisch lernenden Kindern und der sorbisch/wendischsprachigen Arbeit mit ihnen machen zu können, sind regelmäßige Gruppenbesuche der sorbischen/wendischen Lehrerin fester Bestandteil der Kooperation zwischen Kindertagesstätte und Grundschule.
	Information der Eltern
9.26	Die pädagogische Fachkraft thematisiert auf Elternabenden zu Beginn des letzten Kindergartenjahres Fragen zur sorbisch/wendischsprachigen Erziehung und Bildung im Zusammenhang mit dem Übergang vom Kindergarten in die Grundschule.

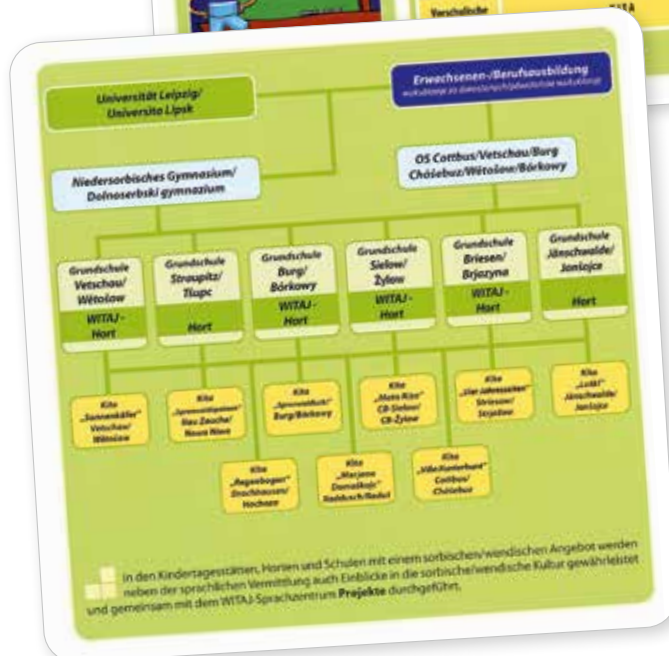
Wabjeński flyer za serbske kubłańske drogi

Werbeflyer »Sorbische/wendische Bildungswege«
ze zakładnej informaciju wó móžnem serbskem kublańskem
pušu wót žiśownje do uniwersity a pósřednjenja pošulskego
kubljanja – rozkładujuce teksty a aktualne daty kublańišćow,
pokazki na WITAJ-projekt
mit grundlegenden Informationen über einen möglichen
sorbischen/wendischen Bildungsweg von der Kindertagesstätte
bis zur Universität einschließlich postschulischen Angeboten
zum Erlernen der sorbischen/wendischen Sprache –
erklärende Texte, aktuelle Daten der Bildungseinrichtungen,
Hinweise zum WITAJ-projekt
Stand: 2016
awtorka: Madlena Norbergowa
k dostašeju w Rěcnem centrumje WITAJ, w LODCE,
w žiśownjach, šulach a amtach – w nimskej rěcy, zadermo
erhältlich im WITAJ-Sprachzentrum, der Sorbischen Kultur-
information LODKA im Wendischen Haus Cottbus, in Kinder-
tageseinrichtungen, Schulen, Ämtern – in deutscher Sprache,
unentgeltlich

Serbska řec – coolna wěc

Sorbisch/Wendisch – Lernen für die Zukunft

Informationen und Antworten auf 24 Fragen rund
um den Sorbisch-/Wendischunterricht
herausgegeben von der überschulischen Fachkonferenz
Sorbisch/Wendisch und dem WITAJ-Sprachzentrum
Stand: 2016
erhältlich im WITAJ-Sprachzentrum
in deutscher Sprache, unentgeltlich

Imagebrochure des WITAJ-Sprachzentrums

„Witaj – Willkommen“ heißt für uns, dass wir alle begleiten, die sorbischsprachig sind, und alle, die Sorbisch als weitere Sprache sprechen lernen. Mit anderen mehrsprachig aktiv zu sein, ist ein europäisches Bildungsziel und unser Leitgedanke. Dieser erfüllt sich, wenn Sie die sorbische Sprache gern mit uns und anderen sprechen, sie an Kinder weitergeben, sie für sich als kulturellen Schatz der eigenen Persönlichkeit empfinden und wenn Sie sich bei uns einfach willkommen fühlen. In dieser Broschüre erfahren Sie, was unsere Arbeit für Kinder, Jugendliche und Erwachsene ausmacht. Die Broschüre erhalten Sie bei uns im WITAJ-Sprachzentrum.

Rěčna situacija serbšćiny Die Sprachsituation des Ober- und Niedersorbischen

Vom Rand des Lausitzer Berglands über das neue Seenland bei Hoyerswerda bis zum Spreewald sprechen viele Menschen zwei Sprachen. An den Orts- und Straßenschildern ist dies sofort zu erkennen. Hier prägt neben dem Deutschen das Sorbische/ Wendische die Region.

Vielgestaltig ist nicht nur die Kultur der Sorben/Wenden, sondern auch ihre sprachliche Situation. In Brandenburg bemüht man sich in Kindertagesstätten und Schulen um die Revitalisierung des Sorbischen/Wendischen, das akut vom Aussterben bedroht ist. Neue Sprachräume außerhalb der Bildungstätten in der Niederlausitz erhöhen die Chance der sorbischen/wendischen Sprache zum Überleben. Zugleich wird die authentische Sprache der Muttersprachler der älteren Generation für die nächsten Generationen in Ton und Schrift festgehalten.

In der sächsischen O...tion zweigeteilt. Im sorbischen Siedlungsbereich weitgehend in Vers... die junge Generation. Urgroßeltern her... kleine Regional... Gebiet zwischen... In vielen Orten überwiegen Bewohner, die Muttersprachen verfügen: Obersorbisch und Deutsch. Hier ist es selbstverständlich, dass in und außerhalb der Familie Jung und Alt miteinander sorbisch sprechen. Die jeweiligen Gegebenheiten verlangen unterschiedliche Bildungskonzepte hinsichtlich der Sprache (Obersorbisch – Niedersorbisch), der Landespolitik (Sachsen – Brandenburg) und der Intensität der Sprachbildung. Darauf sind unsere Angebote für alle Altersgruppen abgestimmt.

Pšeglěd žišownjow a šulow Kindertagesstätten und Schulen im Überblick

Serby žinsa Die Sorben/Wenden heute

Nach offiziellen Schätzungen wird von ca. 50.000 bewussten Angehörigen des sorbischen Volkes ausgegangen, wobei die Anzahl der Sprecher bei 25.000 liegen dürfte, davon mehrheitlich Sprecher des Obersorbischen*.

Ein sorbisch-/wendischsprachiger Bildungsweg kann von der Kindertagesstätte bis zur Universität beschritten werden. In Brandenburg lernen die sorbische/wendische Sprache ca. 270 Kinder in Krippen und Kindergärten und etwa 1.800 Schüler in Schulen. In Sachsen gibt es rund 1.200 Kinder, die in Krippe und Kindergarten in Obersorbisch betreut werden, und ca. 2.700 Schüler, die am Obersorbischunterricht teilnehmen.

Sorbische/Wendische Institutionen zur Förderung der sorbischen Sprache und Kultur haben ihren Sitz in Bautzen und Cottbus. Die Sorben/Wenden sind eine der vier anerkannten Minderheiten in Deutschland.

* Vgl. Autorenkollektiv: Sorbisches Kulturlexikon. Bautzen: Domowina-Verlag GmbH, 2014, S. 370.

ZAPIS TITLOW

148

116	Powěsći w Błotach
130	Prozniny z lutkami. DVD
83	Pšuska a Serby – Serby w Pšuskej
122	Pšijašel pšezpołdnice a druge serbske powěsći
97	Pšićloga k ABC-zešywkoju
135	Pširucka za rědownisku serbšćinu
52	Ptaški w našej domowni

R

81	Rany nowy cas – Europske stawizny
81	Rany nowy cas, ceptaŕske pórucenja
134	Rěčne wobroty – Redewendungen
42	Rufus a złožej
43	Rufus jo zalubowany
43	Rufus pjaco wronowe placki
121	Rymowe póriki

S

141	Serbscy šulerjo srjedźneho schodženka. Analiza rěčnych zamóžnosćow nastupajo spisownu rěč
144	Serbska rěč – coolna wěc
68	Serbska rěč – dobra wěc 1
70	Serbska rěč – dobra wěc 1 a projektowy zešywok: Wuslěžujomy Chóšebuz
70	Serbska rěč – dobra wěc 1, ceptaŕske pórucenje
71	Serbska rěč – dobra wěc 1. Słuchaŕske teksty
72	Serbska rěč – dobra wěc 2
73	Serbska rěč – dobra wěc 2. Słuchaŕske teksty
47	Serbska šula
109	Serbska wjas něga
83	Serbske cerkwiny stawizny, 1. žěl
102	Serbske nałogi a wašnje
107	Serbske pšedmjena
139	Serbske šulstwo jako zjawne mjeńšinowe šulstwo w konteksće europskich dojednanjow
129	Serbski comic 1
129	Serbski comic 2
129	Serbski comic 3
129	Serbski comic 4
129	Serbski comic 5
129	Serbski comic 6
129	Serbski comic 7
131	Serbski LÜK III
131	Serbski LÜK – computerowe wuknjeŕske graše za zakładnu šulu
98	Serbski wobrazowy alfabet
21, 67	Serbšćina. Rahmenlehrplan
130	Serpa pšezpołdnice pótajmność. DVD
91	Słownick za dolnoserbiske šule

44	Słuchaj, cytaj, wulicuj!
135	Sorbisch oder Wendisch?
80	Sorbische bildende Kunst. Ein Überblick
80	Sorbische Kunst in der Sekundarstufe I
80	Spiwaŕka
61	Sport – wuchadne pozicije
61, 86	Sportowa terminologija
142	Sprachunterricht und Sprachenlernen von Regional- und Minderheitensprachen in Europa
130	Starkego błudnik. DVD
82	Stawizny Nimskeje wót 1945 až do zjadnošenja
82	Stawizny Nimskeje wót 1945 až do zjadnošenja, ceptaŕske pórucenja
132	Stikery chwalby – 5 motiwow
74	Strusacki
127	Swětnišćo

Š

132	Šeść powěsćowych stikerow
-----	---------------------------

T

74	Teksty cytaš – rozměš – wobžělaš
87	Terminologija pšedmjata Wugótowanje žywjenja- etika-nabóžnina (WŽEN)
86, 133	Terminologija za informacisku technologiju
80	Terminologija za pšedmjata kreslenje a wuměłstwowe kubłanje
49	Terminologija Wěcneje wědy
49	Terminologija Wěcneje wědy – w elektroniskej formje
60	Terminologija za pšedmjat matematika
83	Terminologija za pšedmjat stawizny
131	To jo kóčka wuwlakła
131	To jo kóčka wuwlakła II
55	Tšojniki, 2. žěl
55	Tšojniki, 3. žěl
55	Tšojniki, 4. žěl
56	Tšojniki, 5. žěl
132	Tyžeŕski kołk

U

101	Unser Wortnykus. Such, schreib und sprich!
-----	--

W

144	Wabjeŕski flyer za serbske kublaŕske drogi
127	W chórowni
48	Wěcna wěda 3 a 4
48	Wěcna wěda/Serbšćina 2
48	Wěcna wěda/Serbšćina 3
48	Wěcna wěda/Serbšćina 4

50	Wěcna wěda – žěłowe łopjena	
141	WITAJ in Brandenburg – Stand und Weiterentwicklung eines erfolgreichen bilingualen Sprachprogramms	136
140	WITAJ-projekt w pěstowarnjach Hornjeje a srjedźneje Łužicy – mjezybilanca a zhladowanje do přichoda	83
121	Witko wě wšykno	37
123	Wjasele z grašami	37
130	Wjedro-Wetter	110
114	Wóda – drogotny póklad	51
118	Wogeń, wóda, pówětš a zemja	134
105	Wokrejs Sprjewja-Nysa, fyziska kórta	126
105	Wokrejs Sprjewja-Nysa, politiska kórta	126
42	Wron Rufus w zwěrjeńcu	11
43	Wron Rufus w dowolu	12
67	Wšo jasne!	12
87	Wucbnica za bilingualnu wucbu w pšedmjaše Wugótowanje žywjenja-etika-nabóžnina (WŽEN)	12
101	Wuknikojski dnjownik (2009)	
102	Wuknikojski dnjownik (2015)	87
135	Wuknikojski zawodowy praktikum	
135	Wuknikojski zawodowy praktikum. Póručenja	108
22	Wuknjom sam/a 1	
22	Wuknjom sam/a 1	
13	Wuknjom serbski 1–4	
11	Wuknjom serbski 1	
11	Wuknjom serbski 1. Wokablowy zešywk	
11	Wuknjom serbski 2	
12	Wuknjom serbski 3	
12	Wuknjom serbski 4	
101	Wumějom dvě řečy	
17	Wu nas a hynži	
103	Wuslěžujomy Chóšebuz. Zapšimujuce měšćańske stawizny za žiši	
103	Wuslěžujomy wokolnosť Chóšebuza. Zapšimujuce stawizny za žiši	
	Z	
	Zasajženje diferencěrowańskich napšawow w serbskorěčneje wucbje	
	Zgromadne žywjenje Serbow a Nimcow w Chóšebuzu a wokolinje	
	Zuki pšawje słyšaš	
	Zuki pšawje słyšaš, awdio-cejdejka	
	Zwěřejeta na burskem dwórje	
	Zwěřejeta w zymje	
	Zwite sčazki – Jano za mudre głowki	
	Z Witkom wen do pširody	
	Z Witkom wen do pširody – to graše	
	Zwucujom serbski 1	
	Zwucujom serbski 2	
	Zwucujom serbski 3	
	Zwucujom serbski 4	
	Ž	
	Žěłowe knigły za bilingualnu wucbu w pšedmjaše Wugótowanje žywjenja-etika-nabóžnina (WŽEN)	
	Žišetstwo něga	

Skazanku pòscelso na Żelanišćo za serbske kublańske wuwijanje Chóšebuz (ABC): Liudmyla@Boiko@LIBRA.Brandenburg.de

Skažom wótpowědujucy pódanym móžnosćam kupowanja:
(pšosym zapisaš skazańske cysło)

wjele	skazańske cysło	titel

Wótpóstař

mě, pšedmě

droga, cysło

postowa licba, městno

telefonowe cysło (gaž su pšašanja)

e-mail

datum, pódpismo

librowanje ☐ pšosym na móju priwatnu adresu ☐ na adresu šule
zliceńka ☐ na mójo mě ☐ na mě šule

adresa šule, kołk šule

Skazanku póscelšo na Rěcny centrum WITAJ, faks (03 55) 48 57 64 41!

Skažom wótpowědujucy pódanym móžnosćam kupowanja:
(pšosym zapisaš skazańske cysło)

wjele	skazańske cysło	titel

Wótpóslař

mě, pšedmě

droga, cysło

postowa licba, městno

telefonowe cysło (gaž su pšašanja)

e-mail

datum, pódpismo

librowanje

☐ pšosym na móju priwatnu adresu

☐ na adresu šule

zliceńka

☐ na mójo mě

☐ na mě šule

adresa šule, kołk šule

Skazanku pòscelśo na Ludowe nakładnistwo Domowina, faks (0 35 91) 57 72 07!

Skažom wótpowědujucy pódanym móžnosćam kupowanja:
(pšosym zapisaś ISBN mimo smužkow)

wjele	ISBN	titel

Wótpóslař

kupcowe cysło (jolic znate)

mě, pšedmě

droga, cysło

postowa licba, městno

telefonowe cysło (gaž su pšašanja)

e-mail

datum, pódpismo

librowanje ☐ pšosym na móju priwatnu adresu ☐ na adresu šule
zliceńka ☐ na mójo mě ☐ na mě šule

adresa šule, kołk šule

<https://materialien.sorbischlernen.de/dsb/>

WITAJ Witajće w našim serbskim wučebnym centrumje. Serbske wučerstwo a wučerki. Serbske wučerstwo a wučerki.

[dolnoserbski](#) [Za ceptarjow](#) [Za wuknikow](#) [Za serbski wuknjecych](#) [Za starjejych](#)

[kategorija](#)

[zakupować knježki](#) [zobaczyć za ceptarje](#) [zalogować](#)

Materialije za wuwucujucych a wuknjecych
Materialije w dolnoserbskej rěcy

ZA CEPTARJOW

ZA WUKNIKOW

ZA SERBSKI WUKNJECYCH

ZA STARJEJŠYCH

NAŠE PÓRUCENJA

Cośo serbski wuknuś abo swóje rěčne zamožnosći rozšyrěć?

IMPRESUM

Wudawař: Domowina – Zwězk Łužyskich Serbow z. t., Rěcny centrum WITAJ

Domowina – Zwězk Łužyskich Serbow z. t. z Rěcnym centrumom WITAJ spěchujo se institucionelnje wót Załožby za serbski lud, kótaraž dostawa lětnje pódpěru z dankowych srědkow na zakłaže etatow, kenž su Nimski zwězkowy sejm, Krajny sejm Bramborska a Sakski krajny sejm wobzamknuli.

Wugótowanje: Simona Čěslina

Fota: Yuganov Konstantin – Shutterstock.com (wobalka); bok 85: RCW, bok 89: blackzheep – Shutterstock.com

Śišć a wězanje: print24.de

Skazańske cysło: L-0/219/26

How póglědnuś!

- pśidatne materialije zadermo
- informacije wó projektach
- informacije wó dalejkubłanjach

► www.witaj-sprachzentrum.de

► www.materialien.sorbischlernen.de

► www.kšacpókšacu.sorbischlernen.de

► www.sprachzertifikat-sorbisch.de

► www.sotra.app